

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ»

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը

բաց բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպա-իրավական ձևը

ՀՀ, 2501, Կոտայքի մարզ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2

Հեռ. (+374) 22 646427

Էլ.-փոստ՝ asce@asce.am

Կայք՝ www.asce.am

«ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ»

Գլխավոր տեղաբաշխողի անվանումը

փակ բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպա-իրավական ձևը

ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 10,

«Պիացա Գրանդե» բիզնես կենտրոն, 1-ին հարկ, 118 տարածք

Հեռ.՝ (+37460) 27 72 74

Էլ.-փոստ՝ info@landmarkcapital.am

Կայք՝ www.landmarkcapital.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ:

Արժեթղթերի տեսակը՝	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար; 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝	Արտարժույթային պարտատոմսերի դեպքում՝ 15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար Դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ
Արժեկտրոնը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Շրջանառության ժամկետը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	4
ՄԱՍ 1 ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	5
1.1 Տեղեկատվություն թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ	5
1.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը	8
1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	11
1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին տեղեկություններ	12
1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը	12
1.6 Առաջարկվող արժեթղթերի հիմնական վիճակագրական տվյալները	13
1.7 Արժեթղթերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը	14
1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը	14
ՄԱՍ 2 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	18
2.1 Ռիսկային գործոններ	18
2.2 Հիմնական տեղեկատվություն	19
2.3 Տեղեկատվություն՝ կապված առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) արժեթղթերի հետ	19
2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	29
2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	39
2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	39
ՄԱՍ 3 ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	41
3.1 Անկախ աուդիտորներ	41
3.2 Ռիսկային գործոններ	41
3.3 Տեղեկատվություն թողարկողի մասին	48
3.4 Բիզնեսի նկարագիրը	49
3.5 Թողարկողի կառուցվածքը	56
3.6 Թողարկողի հիմնական միջոցները	57
3.7 Զարգացման վերջին միտումները	58
3.8 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը	58
3.9 Թողարկողի կառավարման մարմինները և անդամները	62
3.10 Կառավարման մարմինների գործունեությունը	87
3.11 Աշխատակիցները	87
3.12 Հսկող անձինք	88
3.13 Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին	89
3.14 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	89

3.15	Էական պայմանագրերը	91
3.16	Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատու կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը	92
3.17	Մասնակցությունն այլ անձանց կապիտալում	92
3.18	Այլ տեղեկատվություն	92
ՄԱՍ 4	ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	93
4.1	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /իրավաբանական անձ/	93
4.2	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /ֆիզիկական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր/	102
4.3	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը	111
4.4	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Թողարկողի կազմակերպական կառուցվածքը	113
4.5	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման վերջնական պայմաններ	114
4.6	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ	119
4.7	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7: Ընկերության կանոնադրություն	234

ՄԱՍ 1 ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում են քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ծրագրային Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ծրագրային Ազդագիրը և վերջինիս կից ներկայացվող փաստաթղթերն թղթային տարբերակով «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Ընկերություն» կամ «Թողարկող») գտնվելու վայրում, իսկ էլեկտրոնային պատճենը՝ Ընկերության ինտերնետային կայքում՝ www.asce.am:

1.1 Տեղեկատվություն թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ

1.1.1 Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Թողարկողի լրիվ ֆիրմային անվանումն է

Հայերեն՝ «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» Բաց բաժնետիրական ընկերություն

Ռուսերեն՝ Открытое Акционерное общество “АСКЕ ГРУП ”

Անգլերեն՝ “ASCE GROUP” Open Joint Stock Company

Թողարկողի կրճատ ֆիրմային անվանումն է

Հայերեն՝ «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ

Ռուսերեն՝ ОАО “АСКЕ ГРУП”

Անգլերեն՝ “ASCE GROUP” OJSC

Թողարկողի պետական գրանցման վայրն է՝

ՀՀ, Կոտայքի մարզ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2

Թողարկողի պետական գրանցման համարն է՝

39.120.00360

Թողարկողի գործունեության վայրն է

ՀՀ, 2501, Կոտայքի մարզ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2

Կապի միջոցները՝

Հեռախոս՝ (+ 374) 226 46427

Էլ. փոստ՝ asce@asce.am

Ինտերնետային կայք՝ www.asce.am

Թողարկողին առնչվող հարցերի դեպքում կարելի է դիմել Ընկերության տնօրեն Խաչատուր Անտոնյանին (հեռախոս (+374) 22-646427, էլ փոստ՝ asce@asce.am), Ընկերության գլխավոր հաշվապահ՝ Կարինե Մամիկոնյանին (հեռախոս (+374)22-646427, էլ փոստ՝ mamikonyan@asce.am):

1.1.2 Թողարկողի համառոտ պատմությունը և ռազմավարությունը

Ընկերությունը (նախկինում «ԹՈՒՋԵՁՈՒԼ» ԲԲԸ) հիմնադրվել է ՀՀ կառավարության 1998թ.-ի սեպտեմբերի 4-ի թիվ 550 որոշման համաձայն «ՀԱՅՁՈՒԼ» ՓԲԸ-ի (նախկինում «Ավտոճուլ» պետական ձեռնարկության) պետական բաժնետոմսերը մրցույթով մասնավորեցման ճանապարհով բաց բաժնետիրական ընկերության վերակազմակերպման արդյունքում:

Ընկերությունը հանդիսանում է «Հայճուլ» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդը:

Ընկերության իրավունակությունը ծագում է նրա ստեղծման (պետական գրացման) և դադարում է լուծարման ավարտի (լուծարման մասին պետական գրացման) պահից:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1,179,822 հազ դրամ, տեղաբաշխված բաժնետոմսերի քանակն է՝ 7,865,480 (յոթ միլիոն ութ հարյուր վաթսուհինգ հազար չորս հարյուր ութսուն) հատ: Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 150 (մեկ հարյուր հիսուն) ՀՀ դրամ: Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամ է:

Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունը արտադրությունն է, որն էլ հանդիսանում է Ընկերության շահույթի ստացման միակ աղբյուրը: Ընկերությունը ՀՀ-ում միակ արտադրությունն է, որը շինարարական ամրանը ստանում է ոչ թե ներկրված նախապատրաստվածքից, այլ հենց մետաղի ձուլման պրոցեսից մինչև վերջնական պատրաստի արտադրանքի ստացումը կատարվում է Ընկերությունում, որի որակի համար էլ ամբողջությամբ երաշխավոր է:

Ընկերության գործունեության ռազմավարական ուղղությունն է որակյալ արտադրանքի ներկայացումը ինչպես ՀՀ ներքին, այնպես էլ արտաքին շուկայում, արտադրանքի ծավալների ընդլայնումը ի հաշիվ գործող շուկայում պահանջարկի մեծացման՝ որակի և ցածր ինքնարժեքի հաշվին:

1.1.3 Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը և դրա կառուցվածքը

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը առ 31.12.2019 կազմում է 1,179,822 հազ դրամ, տեղաբաշխված բաժնետոմսերի քանակն է՝ 7,865,480 (յոթ միլիոն ութ հարյուր վաթսուհինգ հազար չորս հարյուր ութսուն) հատ: Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 150 (մեկ հարյուր հիսուն) ՀՀ դրամ: Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամ է:

1.1.4 Թողարկողի բիզնեսի նկարագիրը

Թողարկողը հանդիսանում է հայկական խոշոր պողպատածուլական ձեռնարկություն, որն իր ճիշտ քաղաքականության արդյունքում շատ կարճ ժամանակահատվածում հաստատուն քայլերով ամրապնդեց դիրքերը շուկայում, վերագինվեց, ավելացրեց նոր աշխատատեղեր, ընդլայնեց արտադրատեսականին: Ընկերությունը զբաղվում է սև մետաղների՝ թուջի և պողպատի ձուլմամբ: 2011 թվականից սկսած Ընկերությունը վերագինվել է ու կարճ ժամանակ անց գործարան սկսել է աշխատել նոր հզորություններով ու թողարկել հայրենական արտադրության ամրաններ: Ձեռնարկության արտադրանքը թողարկվում է «Siemens VAI» ավստրիական ընկերության տեխնոլոգիայով: «Siemens VAI»-ի հետ ստորագրած համաձայնագրի շրջանակներում պարբերաբար կատարվում է գործարանի վերագինում և տեխնիկական հագեցվածությունն այսօր բարձր մակարդակի վրա է:

Արտադրական հումքը մետաղի ջարդոնն է, որը բազմակի վերամշակման փուլեր անցնելուց հետո վերածվում է շինարարության համար անփոխարինելի բաղադրիչի՝ ամրանի: Իր որակի, հուսալիության, ամրության և ինչու ոչ՝ նաև գնի շնորհիվ այս ամրանները մրցունակ են նաև արտերկրի շուկաներում: Այսօր Ընկերության արտադրանքը ծածկում է հայկական շուկայի ողջ պահանջարկը: Ընկերության արտադրական հզորությունները թույլ են տալիս թողարկել տարեկան մոտ 300 հազար տոննա նախապատրաստվածք և 175 հազար տոննա ամրան: Վերագինված Ընկերությունն այսօր պատրաստ է նաև արտահանման: Ժամանակն ապացուցեց, որ մետաղագործական այս ճյուղը մեր երկրում բավականին խոստումնալից է, որի զարգացումն ապահովում է նոր հեռանկարներ այս ոլորտի համար:

Ընկերության կողմից թողարկվում են պողպատե մանրեցման գնդեր: Այս նոր արտադրանքը կիրառվում է ամենատարբեր հանքաքարերի, կրաքարի, ածուխի աղացման, մանրեցման համար: Այն կարելի է կիրառել ինչպես չոր, այնպես էլ խոնավ հումքի դեպքում: Հանքանյութերն այս մեթոդով մանրացնելու տարբերակը լայն տարածում ունի աշխարհի բազմաթիվ զարգացած երկրներում և ունի մի շարք առավելություններ: Մանրեցման այս գնդերը հնարավորություն են տալիս 2-8 անգամ բարձրացնել արտադրողականությունը և 10-15% նվազեցնել կորուստը: Մինչև արտադրական գործընթացի մեկնարկը, հումքը ենթարկվում է մանրակրկիտ վերահսկողության, այնուհետև գլոցման վառարաններում ջերմային մշակման: Լիարժեք կարծրություն ապահովելու նպատակով ջերմամշակման ընթացքում ավելացվում են համապատասխան քիմիական նյութեր: Կախված, թե ինչ հումքի մանրացման համար են նախատեսված գնդերը՝ ստացված զանգվածը ենթարկվում է կրկնակի ջերմային մշակման: Ըստ ցանկության թողարկվում է 25 մմ-ից մինչև 125 մմ տրամաչափի պողպատե գնդեր: Այստեղ որակի վերահսկման մակարդակը ամենաբարձր նշաձողի վրա է: Ընկերության թողարկած արտադրանքը համապատասխանում է միջազգային բոլոր ստանդարտներին և որակի ամենաբարձր չափանիշներին: Արտադրանքը ենթարկվում է բազմաստիճան լաբորատոր փորձաքննության, ստուգվում է մետաղի ամրությունը, քիմիական կազմը, այլ մետաղների հետ շփման ազդեցությունը: Պատրաստի արտադրանքը փաթեթավորվում է հատուկ պայուսակներում 1-2 տոննա տարողությամբ: Ըստ պատվիրատուի ցանկության՝

կարելի է արտադրանքը պահեստավորել փայտե կամ մետաղե տարաներում: Շնորհիվ մանրակրկիտ ջերմամշակման, որակյալ հումքի, տեխնիկական բարձր հագեցվածության, լավագույն մասնագետների՝ այս պողպատե գնդերը ծառայում են երկար, ունեն մաշվածության շատ ցածր ցուցանիշ և չեն քայքայվում տարբեր մետաղական շփումներից: **Ընկերության արտադրական հզորությունները թույլ են տալիս թողարկել տարեկան մոտ 20 հազար տոննա մանրեցման գնդեր:**

Ընկերության հիմնական արտադրամասերն են՝ Հալման արտադրամասը, Անընդհատ ծուլման արտադրամասը, Գնդագլոցման արտադրամասը և Գլոցման արտադրամասը:

Ընկերությունը չի անդամակցում որևէ արդյունաբերական, բանկային, ֆինանսական խմբերի և միությունների:

ՀՀ-ում և նրանից դուրս Ընկերությունը չունի մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, հիմնարկներ, ինչպես նաև դուստր ընկերություններ:

1.1.5 Թողարկողի կազմակերպական կառուցվածքը

Թողարկողի կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է **Հավելված 4-ում**:

1.1.6 Թողարկողի խմբի կառուցվածքը

Թողարկողը չի հանդիսանում որևէ խմբի անդամ:

1.1.7 Ակտիվների որակը

2019թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Թողարկողի ընդհանուր ակտիվների մեծությունը, կազմել է 24.9 մլրդ ՀՀ դրամ: Նույն պահի դրությամբ կապիտալի համարժեքության գործակիցը (ընդհանուր կապիտալի հարաբերությունն ընդհանուր ակտիվներին) կազմել է 2.15%:

1.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը

Գոյություն ունեն մի շարք ռիսկային գործոններ, որոնք հատուկ են Ընկերությանը և նրա գործունեության ոլորտին և ուղղակի կամ անուղղակի կերպով կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ թողարկողի և նրա պարտատոմսերի գնի վրա:

Ներդրողները պետք է որոշում կայացնեն՝ լիովին գիտակցելով ներդրումների բնույթը և դրանցից բխող հիմնական ռիսկերը՝ ելնելով իրենց փորձից, նպատակներից, ֆինանսական ռեսուրսներից, ռիսկի նկատմամբ հակվածության աստիճանից և այլ գործոններից:

Ներդրողները պետք է հասկանան նաև, որ Ազդագիրը չի կարող ներկայացնել Ընկերության գործունեության հետ կապված բոլոր ռիսկերը:

1.2.1 Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Շուկայական ռիսկ: Ընկերության ֆինանսական ցուցանիշների վրա զգալիորեն ազդում են միջազգային շուկայական գների տատանումները: Պատմականորեն այս գներն ունեցել են տատանման լայն տիրույթ, որը պայմանավորված է Ընկերության վերահսկողությունից դուրս բազմաթիվ գործոններով: Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փափոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Պարտքային ռիսկ: Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Ընկերությունն առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

Արտարժույթային ռիսկ: Այս ռիսկի ազդեցությունը մեծանում է միայն օտարերկրյա ընկերություններից սարքավորումների և հումքի ձեռք բերման շրջանակներում ստանձնած պարտավորությունների կատարման և Ընկերության կողմից ստացված բանկային վարկերի մարման և սպասարկման ժամանակահատվածում կատարվող վճարումներով, որոնք արտահայտված են արտարժույթով: Ընկերության արտադրանքի ինքնարժեքում արտարժույթով արտահայտված հումքի տեսակարար կշիռը կազմում է մոտ 20-25%:

Ներդրումային կապիտալի մատչելիության ռիսկ: Ընկերությունը գործում է ծանր արդյունաբերության ոլորտում, որը կապիտալ ներդրումների առումով տնտեսության ամենահինտենսիվ ճյուղերից մեկն է և պահանջում է շարունակական խոշոր ներդրումներ:

Շինարարության ոլորտ: Հաշվի առնելով որ ընկերության արտադրանք հիմնականում սպառվում է շինարարության ոլորտում, ապա Ընկերության վաճառքի ցուցանիշները կախված են շինարարության ոլորտի ակտիվությունից:

Էներգակիրների գներ: Ընկերության գործունեության համար պահանջվում է էլեկտրաէներգիայի, գազի և այլ ռեսուրսների զգալի ծավալ, որի արդյունքում կախվածության մեջ է այդ էներգակիրների սակագներից:

Անհաղթահարելի ուժի ի հայտ գալու ռիսկ (Ֆորս-մաժոր): Ընկերության գործունեության ուղղակի բացասական ազդեցություն կարող են ունենալ նաև ֆորս-մաժորային ռիսկերը: Այդպիսի իրավիճակներ են՝ երկրաշարժը, ջրհեղեղը, հրդեհը պատերազմը, համաճարկային պանդեմիան, որոնց արդյունքում ռազմական և արտակարգ դրություն հայտարարելը, քաղաքական հուզումները, գործադուլները և այլն, որոնք դուրս են Ընկերության վերահսկողությունից:

Տեխնոլոգիական պրոցեսներ: Սարքավորումների շարքից դուրս գալը, աշխատանքային խափանումները, տեխնոլոգիական ցանկացած էական վթար կարող է առաջացնել արտադրության գործընթացի տևական դադար, արտադրանքի ծավալի կրճատում, և արդյունքում բացասաբար անդրադառնալ Ընկերության վաճառքի և շահութաբերության վրա:

Այնուամենայնիվ, քանի որ շատ դեպքերում նշված ռիսկային գործոնները Ընկերության վերահսկողությունից դուրս են, այս ցուցակով չսահմանափակվող ռիսկերի բացասական ազդեցությունը նվազեցնելու նպատակով ձեռնարկված միջոցառումների արդյունավետությունը չի երաշխավորվում Ընկերության կողմից:

Կարգավորման դաշտ: Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունը կարող է զգալի ազդեցություն ունենալ ընկերության ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վրա: Մասնավորապես կարևորում ենք մետաղի ջարդոնի արտահանման պետական տուրքի առկայությունը, որը լիովին սահմանափակում է ջարդոնի ՀՀ-ից արտահանումը: Սա թույլ է տալիս Ընկերությանը անխափան համալրել հումքային բազան ֆինանսական տեսանկյունից շահավետ պայմաններով: Այնուամենայնիվ Թողարկողը չի կարող հավաստիացնել, որ ապագայում տուրքի փոփոխություններ չեն լինի:

1.2.2 Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների բարձրացումը, այլ հավասար պայմաններում, հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Վերաներդրման ռիսկը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները, ԱՄՆ դոլարով կամ ՀՀ դրամով պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն մի արժույթից մեկ այլ արժույթի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել

կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Ընկերության տնօրենների խորհրդի կատարված դիտարկումների համաձայն ներկա պահին էական ազդեցության գործոններ, որոնք կարող են ազդել Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա չկան: Ընկերության ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումներ առաջիկա տարիներին չեն դիտարկվում:

Ստորև ներկայացված են Ընկերության շահույթի կանխատեսումները՝ 2019-2023 թթ.-երի համար:

Նկարագրությունը	Միավոր	2019	2020	2021	2022	2023
Արտադրության ընդհանուր ծավալը	Տոննա/տարի	30,218	36,693	39,039	41,600	44,356
Ամրան	Տոննա/տարի	21,323	28,293	30,239	32,400	34,756
Պողպատե գնդեր	Տոննա/տարի	8,895	8,400	8,800	9,200	9,600
Գին (առանց ԱԱՀ)						
Ամրան	Դրամ/տոննա	257,300	248,556	256,699	263,988	262,254
Պողպատե գնդեր	Դրամ/տոննա	460,000	447,378	468,817	489,693	496,333
Ընդհանուր եկամուտ	Միլիոն դրամ	9,529	10,790	11,888	13,058	13,880
Ընդհանուր ծախսեր	Միլիոն դրամ	(7,669)	(6,765)	(6,916)	(7,146)	(7,002)
Համախառն շահույթ	Միլիոն դրամ	1,860	4,025	4,972	5,912	6,877
Համախառն շահույթի մարժա	%	19.5%	37.3%	41.8%	45.3%	49.6%
Շահույթ մինչև հարկումը (EBIT)	Միլիոն դրամ	1,889	3,786	4,724	5,655	6,609
Շահույթ մինչև հարկումը մարժա	%	19.8%	35.1%	39.7%	43.3%	47.6%
Մաշվածություն	Միլիոն դրամ	(2,335)	(2,411)	(2,178)	(1,959)	(1,352)
EBITDA	Միլիոն դրամ	4,224	6,197	6,902	7,614	7,961
EBITDA մարժա	%	44.3%	57.4%	58.1%	58.3%	57.4%

Ընկերության գործունեությունը գտնվում է վերջինիս կառավարման մարմինների վերահսկողության ներքո, որոնք մշտապես փնտրում են արդյունավետության բարձրացման հնարավորություններ:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին տեղեկություններ

Ընկերության 2017թ., 2018թ., 2019թ. ֆինանսական հաշվետվությունների անկախ աուդիտն իրականացրել է «ԷԿՈՆՈՄԻԿՍ-ԱՈՒԴԻՏ» Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (աուդիտորական ծառայությունների իրականացման լիցենզիա ԱԾ 085, տրված 15.12.2010թ ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից):

Ընկերությունը այժմ բանակցում է միջազգային աուդիտորական կազմակերպությունների հետ ֆինանսական հաշվետվությունների անկախ աուդիտն իրականացնելու նպատակով:

1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը

Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ Ընդհանուր ժողով), Խորհուրդը և գործադիր մարմինը՝ տնօրենը, վերստուգող հանձնաժողովը, գլխավոր հաշվապահը:

Թողարկողի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	Բաժնետոմսերի քանակը (հատ)	Բաժնեչափ (%)
Միխաիլ Հարությունյան Գեորգիի	3,881,638	49.3503003
MORACO HOLDING LIMITED	3,881,633	49.3502367

Թողարկողի Խորհուրդը կազմված է 4 անդամներից.

Անունը, ազգանունը	Պաշտոնը	Փորձառությունը ոլորտում
Միխաիլ Հարությունյան Գեորգիի	Խորհրդի նախագահ	18 տարի
Խաչատուր Անտոնյան	Խորհրդի անդամ	18 տարի
Վազգեն Նիկոլյան	Խորհրդի անդամ	18 տարի
Դավիթ Յավրույան	Խորհրդի անդամ	1 տարի

Անունը, ազգանունը	Պաշտոնը	Փորձառությունը ոլորտում
Խաչատուր Անտոնյան	Տնօրեն	18 տարի
Կարինե Մամիկոնյան	Գլխավոր հաշվապահ	20 տարի
Վազգեն Նիկոլյան	Գլխավոր ճարտարագետ	18 տարի

Թողարկողի վերստուգող հանձնաժողովը՝

Անունը, ազգանունը	Պաշտոնը	Փորձառությունը ոլորտում
Վոլոդյա Ադամյան	Հանձնաժողովի նախագահ	10 տարի
Սերժիկ Մելիքյան	Հանձնաժողովի անդամ	13 տարի
Նազիկ Ավագյան	Հանձնաժողովի անդամ	25 տարի

Թողարկողի ժողովի քարտուղար՝

Անունը, ազգանունը	Պաշտոնը	Փորձառությունը ոլորտում
Նազիկ Ավագյան	Ժողովի քարտուղար	25 տարի

Ընկերության աշխատակիցների ընդհանուր թիվը առ 31.12.2019թ դրությամբ կազմել է 389:

1.6 Առաջարկվող արժեթղթերի հիմնական վիճակագրական տվյալները

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական են և ոչ փաստաթղթային, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն:

Թողարկվող պարտատոմսերի դիմաց տոկոսային վճարումները կատարվելու են արժեկտրոնների տեսքով:

ԱՄՆ դոլարով թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում, շրջանառվում և մարվում են ԱՄՆ դոլարով, իսկ ՀՀ դրամով թողարկվող պարտատոմսերը՝ ՀՀ դրամով: Պարտատոմսերի սեփականատերերին արժեկտրոնային վճարումները կատարվում են ՀՀ դրամով: ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնների վճարման համար հիմք է ընդունվում արժեկտրոնների վճարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա համար ՀՀ ԿԲ կողմից համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ հրապարակված միջին փոխարժեքը:

Դոլարային պարտատոմսերի թողարկման դեպքում թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է 15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար, իսկ դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ:

Տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը որոշվելու է Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմում է 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար, 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար՝ ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի:

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված միջոցները Թողարկողն ուղղելու է առկա պարտավորությունների վերաֆինանսավորմանը, ընթացիկ կապիտալ ներդրումների իրականացմանը և կապիտալի ֆինանսավորման գործող կառուցվածքի բարելավմանը (այդ թվում արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունների մասնակի փոխակերպմանը դրամային պարտավորությունների): Այսպես՝ առաջին հերթին մարվելու են Ընկերության վարկերը, այնուհետև փոխառությունները:

1.7 Արժեթղթերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու և ավարտելու օրը ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման գործընթացի մանրամասները և վաճառքի պայմանները ենթակա են հաստատման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել առնվազն իր ինտերնետային կայքում:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ներկայացվում են ՀՀ ԿԲ և հրապարակվում են հերթական տեղաբաշխումից առնվազն 5 օր առաջ:

Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

1.8.1 ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՄՓՈՓ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

հազ. դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2019թ. (Աուդիտ անցած)	2018թ. (Աուդիտ անցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	9,529,245	6,535,650	7,078,973
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	(7,668,973)	(6,167,517)	(6,469,952)
Համախառն շահույթ (վնաս)	1,860,272	368,133	609,021
Իրացման ծախսեր	(26,735)	(21,600)	(1,144)
Վարչական ծախսեր	(206,819)	(197,252)	(194,287)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	1,626,718	149,281	413,590
Գործառնական այլ եկամուտներ	250,465	946,011	1,379,154
Գործառնական այլ ծախսեր	(190,609)	(727,699)	(927,152)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	1,684,574	367,593	865,592
Ֆինանսական ծախսեր	(820,437)	(415,987)	(577,250)
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	202,263	59,903	(217,494)
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	1,068,400	11,509	70,848
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	1,068,400	11,509	70,848
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(129,429)	(9,256)	(1,163)
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	938,971	20,765	72,011
Մաշվածություն	(2,335,458)	(1,765,957)	(1,639,503)
EBITDA	4,020,032	2,133,550	2,505,095
EBITDA մարժա	42.2%	32.6%	35.4%

Ծանոթագրություն 1: 2019 թվականին արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթի, համախառն շահույթի և դրանց հետ փոխկապակցված մյուս ցուցանիշների կտրուկ աճը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ նույն թվականին Ընկերությունում շահագործման է հանձնվել **ԷԱՎ-40 տն վառարանը**, որի արդյունքում ընկերության կողմից արտադրված արտադրանքի ծավալը կրկնապատկվել է միջին հաշվարկով: Նոր ժամանակակից տեխնոլոգիայի ներդրման արդյունքում նաև իջել է արտադրանքի ինքնարժեքը նյութածախսի և էներգակիրների խնայողության հաշվին:

Ծանոթագրություն 2: Այլ ոչ գործառնական շահույթը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է առանձին, որը ազդում է EBITDA ցուցանիշի հաշվարկի վրա: Որի հետևանքով առկա է 2019 EBITDA ցուցանիշի աննշան անհամապատասխանություն էջ 11-ում ներկայացված նույն ցուցանիշի հետ:

1.8.2 ԱՄՓՈՓ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ

հազ. դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2019թ. (Աուդիտ անցած)	2018թ. (Աուդիտ անցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)
Հիմնական միջոցներ	19,067,782	11,412,852	12,948,565
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	128,190	5,137,498	4,015,490
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	529

Ցուցանիշի անվանումը	2019թ. (Աուդիտ անցած)	2018թ. (Աուդիտ անցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	68	68	68
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	19,196,040	16,550,418	16,964,652
Պաշարներ	4,470,263	3,437,733	2,910,357
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	418,019	369,868	680,381
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	620,214	510,125	689,234
Այլ դեբիտորական պարտքեր	10,494	8,309	18,060
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	154,691	130,658	165,619
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	38,615	82,859	63,629
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	5,712,296	4,539,552	4,527,280
Ընդամենը ակտիվներ	24,908,336	21,089,970	21,491,932
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	1,179,822	1,179,822	1,179,822
Կուտակված շահույթ	(4,294,397)	(5,493,020)	(6,756,022)
Պահուստային կապիտալ վերագնահատման	3,651,577	420,221	1,374,703
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	-	-	195,954
Ընդամենը սեփական կապիտալ	537,002	(3,892,977)	(4,005,543)
Երկարաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	16,774,938	17,482,541	16,124,858
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	916,306	109,969	219,743
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	17,691,244	17,592,510	16,344,601
Կարճաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	3,086,400	3,916,123	6,158,918
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	2,124,905	2,681,919	1,907,327
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ	1,039,183	688,940	956,027
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	401,788	74,182	86,484
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ	27,814	29,273	44,118
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	6,680,090	7,390,437	9,152,874
Ընդամենը պարտավորություններ	24,371,334	24,982,947	25,497,475
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	24,908,336	21,089,970	21,491,932

1.8.3 ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՄՓՈՓ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

հազ.դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2019թ. (Աուդիտ անցած)	2018թ. (Աուդիտ անցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	130,658	165,619	131,643
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	1,679,580	1,807,241	1,812,046
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(207,714)	(62,016)	(2,944)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(1,447,833)	(1,780,186)	(1,775,126)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	154,691	130,658	165,619

1.8.4 ԱՄՓՈՓ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԻՑՆԵՐ

Ցուցանիշի անվանումը	2019թ. (Աուդիտ անցած)	2018թ. (Աուդիտ անցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)
Չուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	119 դրամ	3 դրամ	9 դրամ
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)*	175%	-	-
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)*	3.8%	0.1%	0.3%
Չուտ շահույթի մարժա (NPM)	3.75	0.02	0.05
Կապիտալի համարժեքության գործակից	2.15%	(18.45)%	(18.64)%
Ֆինանսական կախվածության գործակից	45.38	(6.41)	(6.37)
Բացարձակ իրացվելիության գործակից	0.02	0.2	0.02
Ընթացիկ իրացվելիության գործակից	0.18	0.14	0.17

Տուցանիչի անվանումը	2019թ. (Աուդիտ անցած)	2018թ. (Աուդիտ անցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)
Ընդհանուր իրացվելիության գործակից	0.86	0.61	0.49
Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից*	15.36	12.81	10.27
Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	23.76	28.49	35.54
Պաշարների շրջանառելիության գործակից*	1.72	1.79	2.22
Պաշարների շրջապտույտի տևողությունն օրերով	212.2	203.9	164.4
Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից*	2.1	1.79	2.19
Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	173.9	203.9	166.7

* Ներկայացված ցուցանիշները միջինացված են

Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են [Հավելված 3](#)-ում:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

ՄԱՍ 2 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ռիսկային գործոններ

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության ցուցանիշի վերանայման, ընդ որում երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների բարձրացումը, այլ հավասար պայմաններում, հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են (կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ ժամանակամիջոցում) նվազել ներքին և միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են տատանվել և ժամանակի ընթացքում կարող են իջնել կամ բարձրանալ: Միևնույն ժամանակ ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ, անկախ շուկայում գների փոփոխություններից և սպասումներից, Թողարկողի կողմից վճարվող արժեկտրոնների և պարտատոմսի մարման գումարային մեծություններն, արտահայտված թողարկման արժույթով, չեն փոփոխվում:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողներն, ովքեր Թողարկողի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն դրանք մինչև մարումը պահելու և ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկ, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերը իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարիության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկվող պարտատոմսերն արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով, և հետևապես, ներդրումները և ներդրումների ետ ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ) իրականացվելու են համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով: Ուստի, այս իմաստով արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները, սույն

պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն մի արժույթից մեկ այլ արժույթի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը պարտատոմսերի իրացվելիության բարձրացման համար վերջիններիս նախատեսում է օժտել որոշակի ներդրումային որակներով (պարբերական արժեկտրոնային վճարումներ, մրցակցային եկամտաբերություն, ցուցակում և առևտրին թույլատվություն կարգավորվող շուկայում, ինչպես նաև շուկա ստեղծող ընկերության կամ ընկերությունների հետ համապատասխան պայմանագրի/երի կնքման բանակցությունների վարում): Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

2.2 Հիմնական տեղեկատվություն

Ընկերության կողմից անվանական պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման նպատակը միջոցների ներգրավումն է, որոնք ուղղվելու են Ընկերության առկա պարտավորությունների վերաֆինանսավորմանը, ընթացիկ կապիտալ ներդրումների իրականացմանը և կապիտալի ֆինանսավորման գործող կառուցվածքի բարելավմանը: Պարտատոմսերի թողարկմամբ միջոցների ներգրավման արդյունքում ընկերությունը կապահովի իր պարտավորությունների կառավարման արդյունավետության բարձրացում և ներգրավված միջոցների աղբյուրների տարատեսականացում (դիվերսիֆիկացիա):

2.3 Տեղեկատվություն՝ կապված առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) արժեթղթերի հետ

2.3.1 Արժեթղթերի տեսակը և դասը

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր են, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն: Թողարկվող պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր:

2.3.2 Երկիրը

Պարտատոմսերը թողարկվել են ՀՀ տարածքում՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի: Վեճերի և դատական գործընթացների առկայության դեպքերում վերջիններս կարգավորվելու են ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

2.3.3 Արժեթղթերի ձևը

Թողարկված պարտատոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը կվարի «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ը (ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1 5-րդ հարկ, հեռ.՝ (+374) 60 615555)՝ ըստ «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) համապատասխան կանոնների, ընթացակարգերի:

2.3.4 Արժեթղթի անվանական արժեքը և քանակը

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը ՀՀ դրամով թողարկվող պարտատոմսերի դեպքում կազմում է 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ, ԱՄՆ դոլարով թողարկումների դեպքում՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար: Թողարկվող և տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը կհաշվարկվի Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

2.3.5 Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է և ԱՄՆ դոլարը:

2.3.6 Առաջարկվող արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն

Համաձայն ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքի՝ Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ՝

- 1) առաջին հերթին բավարարվում են լուծարվող իրավաբանական անձի գույքի գրավով ապահովված պարտավորությունների մասով պարտատերերի պահանջները.
- 2) երկրորդ հերթին բավարարվում են այն քաղաքացիների պահանջները, որոնց առջև լուծարվող իրավաբանական անձը պատասխանատվություն է կրում նրանց կյանքին կամ առողջությանը վնաս պատճառելու համար՝ համապատասխան պարբերական վճարումների կապիտալացման միջոցով.
- 3) երրորդ հերթին վճարվում է աշխատանքային պայմանագրով աշխատող անձանց արձակման նպաստների, աշխատավարձի և հեղինակային պայմանագրերով վարձատրությունը.

4) չորրորդ հերթին մարվում է պետական բյուջե կատարվող պարտադիր վճարների պարտքը.

5) հինգերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում մնացած պարտատերերի հետ՝ բացառությամբ ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի.

6) վեցերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի հետ:

Յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո: Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են հինգերորդ հերթին:

2.3.7 Արժեթղթերից բխող իրավունքները

Պարտատոմսերից բխող իրավունքներն են.

- 1) ստանալ պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները և մարման գումարը՝ ըստ Ծրագրային Ազդագրով սահմանված կարգի: Արժեկտրոնային եկամտի ստացման և շրջանառության ժամկետի վերջում պարտատոմսերի մարման գումարի ստացման իրավունքի իրականացման համար ներդրողներից լրացուցիչ գործողությունների կատարում չի պահանջվում և արժեկտրոնային եկամուտը/պարտատոմսի մարման գումարը փոխանցվելու է ներդրողի բանկային հաշվին համաձայն Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի հետ կնքվելիք Արժեթղթերի գծով եկամուտների փոխանցման եռակողմ պայմանագրի (այսուհետ՝ եռակողմ Պայմանագիր), ինչպես նաև ներդրողի և իր արժեթղթերի պահառուի միջև կնքված համապատասխան պայմանագրի,
- 2) Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենսդրությամբ թույլատրվող գործողություններ,
- 3) Գրավադրել պարտատոմսերը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
- 4) Իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ֆոնդային բորսայում ցուցակված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ տեքստում՝ Օրենք) սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ Օրենքով արգելվում է կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթեր,
- 5) Օրենսդրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներ:

Միաժամանակ պարտատոմսի սեփականատերը պարտավոր է պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին, կատարել պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն, ինչպես նաև կրել օրենսդրությամբ նախատեսված այլ պարտականություններ:

2.3.8 Անվանական տոկոսադրույքը և այդ տոկոսների վճարման պայմանները

Պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվելու և վճարվելու է արժեկտրոնային անվանական եկամուտ, որը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային անվանական եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու է համապատասխանաբար ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով, իսկ ներդրողներին վճարվելու է ՀՀ դրամով: ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնների վճարման համար հիմք է ընդունվում արժեկտրոնների վճարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա համար ՀՀ ԿԲ կողմից ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ հրապարակված միջին փոխարժեքը:

Արժեկտրոնների հաշվարկման օրերը ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեկտրոնները պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվելու են արժեկտրոնների հաշվարկման օրը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնը վճարման օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա վերջի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը):

Թողարկողը պարտավոր է, համաձայն եռակողմ Պայմանագրի, մինչև արժեկտրոնների վճարման օրվա ժամը 12:00-ը Հաշվի օպերատորի Դեպոզիտարիայում վարվող դրամային հաշվին ապահովել արժեկտրոնների վճարման ենթակա ամբողջ գումարը:

Արժեկտրոնային վճարումների համար նախատեսվող գումարներն անվանատերերին և/կամ սեփականատերերին վճարվում են մինչև 0.1 ՀՀ դրամ ճշտությամբ (ընդ որում կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնավոր թիվը): Թվաբանական կլորացման կանոնի ներքո հարկ է հասկանալ կլորացման այն մեթոդը, որի դեպքում միավորի ամբողջ թիվը չի փոխվում, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 0-ից 4-ի, և փոխվում է՝ մեծանալով մեկ միավորով, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 5-ից 9-ի:

Թողարկողը արժեկտրոնի գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ համաձայն Արժեթղթերի գծով եկամուտների փոխանցման եռակողմ պայմանագրի: Դրամական միջոցների այն մասը, որը հնարավոր չի լինի փոխանցել արժեթղթերի սեփականատիրոջը և/կամ անվանատիրոջը Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում պարտատոմսի սեփականատերերի ռեեստրի փակման օրվա դրությամբ ռեեստրում գրանցված բաղադրյալ հաշիվների բացակայության կամ դրանց ճշտման անհնարինության պատճառով՝ Հաշվի օպերատորի կողմից կվերադարձվի Թողարկողի համապատասխան բանկային հաշվին: Այնուհետև Թողարկողը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին հայտնաբերելու ու նրան վճարման ենթակա գումարը փոխանցելու ուղղությամբ: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում Թողարկողը վճարման ենթակա գումարը վճարելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Համաձայն եռակողմ Պայմանագրի, Դեպոզիտարիան՝ արժեկտրոնի գումարների վճարման հիմքով, մինչև արժեկտրոնների վճարման օրվա 14:00 ՀՀ ԿԲ է ներկայացնում տեղեկատվություն պարտատոմսի արժեկտրոնների վճարման փաստի մասին:

Արժեկտրոնի գումարի հաշվարկման համար հիմք է ընդունվում հետևյալ բանաձևը՝

$$ԱԳ = (FV \times C) / k,$$

որտեղ՝

ԱԳ-ն արժեկտրոնի գումարն է,

FV- մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,

C- տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,

k-ն մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում k=4):

Արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC}$$

- AI – կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,
- FV – մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը, (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում k=4),
- Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի պարտատոմսերի համար համարվում է Actual/Actual-ը, ընդ որում
 - DCS – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2 - D1M1Y1];
 - DCC – արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3 - D1M1Y1];
 - D1M1Y1 – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է;
 - D2M2Y2 – գործարքի կատարման ամսաթիվն է;
 - D3M3Y3 – գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

2.3.9 Արժեթղթերի մարման ժամկետը և արժեքը

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Մեկ դոլարային պարտատոմսի մարման արժեքը կազմում է 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, իսկ մեկ դրամային պարտատոմսինը՝ 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ:

Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվում է պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը: Պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ մինչև ռեեստրի փակման պահը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք:

Թողարկողը պարտավոր է, համաձայն եռակողմ Պայմանագրի, մինչև մարման գումարների վճարման օրվա ժամը 12:00-ը Հաշվի օպերատորի Դեպոզիտարիայում վարվող դրամական հաշվին ապահովել վճարման ենթակա մարման գումարների ամբողջ ծավալը:

Պարտատոմսերի մարման գումարները պարտատոմսերի սեփականատերերին/անվանատերերին վճարվում են պարտատոմսերի մարման օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա մարման գումարները վճարվում են մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Թողարկողը մարման գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ համաձայն Արժեթղթերի գծով եկամուտների փոխանցման եռակողմ պայմանագրի: Դրամական միջոցների այն մասը, որը հնարավոր չի լինի փոխանցել արժեթղթերի սեփականատիրոջը և/կամ անվանատիրոջը Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում պարտատոմսի

սեփականատերերի ռեեստրի փակման օրվա դրությամբ ռեեստրում գրանցված բակային հաշիվների բացակայության կամ դրանց ճշտման անհնարինության պատճառով՝ Հաշվի օպերատորի կողմից կվերադարձվի Թողարկողի համապատասխան բանկային հաշվին: Այնուհետև Թողարկողը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին հայտնաբերելու ու նրան վճարման ենթակա գումարը փոխանցելու ուղղությամբ: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում Թողարկողը վճարման ենթակա գումարը վճարելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիան մարման գումարների վճարման հիմքով, մինչև մարման գումարների վճարման օրվա 14:00 ՀՀ ԿԲ է ներկայացնում տեղեկատվություն պարտատոմսի մարման գումարների վճարման փաստի մասին:

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են համապատասխանաբար ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով:

Պարտատոմսերի մասնակի մարումներ կամ վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

2.3.10 Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը

Արժեթղթերի եկամտաբերությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ սույն [Ազդագրի 2.4.3.1](#) մասում բերված բանաձևի համաձայն:

2.3.11 Նոր թողարկման մասին տեղեկատվություն

Պարտատոմսերի թողարկման/առաջարկի ծրագրի վերաբերյալ որոշումն ընդունվել է Թողարկողի Էսորիդի որոշմամբ (անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման եվ տեղաբաշխման մասին, թիվ 3 արձանագրություն, 05.06.2020թ.): Որոշմամբ ամրագրվել է այն ծավալը, որի շրջանակներում Թողարկողի առանձին որոշմամբ (որոշումներով) կարող է իրականացվել պարտատոմսերի տեղաբաշխում (տեղաբաշխումներ): Պարտատոմսերի տեղաբաշխումներին վերաբերող վերջնական պայմանները հաստատվում են Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.3.12 Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը

Թողարկողի կանոնադրությամբ կամ պարտատոմսերի թողարկման/առաջարկի ծրագրի մասին Թողարկողի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ (այսուհետ՝ Թողարկողի որոշում) պարտատոմսերի թողարկման/տեղաբաշխման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ այլ սահմանափակումներ չեն սահմանվում,

բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի նկատմամբ կիրառվող ձեռք բերվող պարտատոմսերի ծավալի սահմանափակումից, եթե նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ Օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի:

Թողարկողը պարտադիր դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Ֆոնդային բորսա կամ Բորսա) պարտատոմսերը ցուցակելու կամ առևտրի թույլտվության համար, և համաձայն գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն Բորսայում:

«Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում առևտրի թույլտվության մերժման պարագայում ընկերությունը պարտավորվում է իրականացնել թողարկված արտաբժուության պարտատոմսերի հետգնում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կերպով:

Ներդրողները կարող են իրենց ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը Ֆոնդային բորսայում (ցուցակված կամ առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ Օրենքով սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթեր. բացառություն են կազմում.

- ՀՀ ԿԲ կողմից կնքվող գործարքները. դրանք ՀՀ ԿԲ և ֆինանսական շուկայի մասնագիտացված ընկերությունների միջև հնարավոր գործարքներն են,
- թողարկողի կողմից իր թողարկված արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները:

2.3.13 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկումը

Կարևոր ծանուցում: Չնայած այն հանգամանքին, որ Թողարկողը, իրականացնելով իր լավագույն ջանքերը և առկա գիտելիքները, սույն բաժնում ներկայացնելով արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում, այնուամենայնիվ Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն և ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի և/կամ եզրահանգումների վրա: Թողարկողը չի երաշխավորում, որ ներդրողի կողմից Ազդագրի ստացման և ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային մարմինների կողմից և ցանկացած պարագայում խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվության ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով զերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր

պահանջներից կապված հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների փոփոխության արդյունքում առաջացած լրացուցիչ ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պատասխանատվությունից:

Թողարկողի պարտատոմսերից ստացվող եկամուտը ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտային հարկով (ֆիզիկական անձանց համար):

2.3.13.1 Պարտատոմսերից ստացվող եկամտի շահութահարկով հարկման կարգը և նկարագիրը

ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ ՀՀ պետական կառավարչական հիմնարկների, ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ՀՀ ԿԲ-ի: ՀՀ Հարկային օրենսգրքով (այսուհետ՝ Հարկային օրենսգիրք) ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպություն (այսուհետ՝ ռեզիդենտ կազմակերպություն) է համարվում այն կազմակերպությունը, որի գտնվելու վայրը հանդիսանում է ՀՀ-ն:

Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ 18 (տասնութ) տոկոս դրույքաչափով:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Համաձայն Հարկային օրենսգրքի՝ հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում, ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից ստացված եկամուտները, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ:

ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած պասիվ եկամտից վճարման աղբյուրի մոտ Հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են 10 (տասը) տոկոս դրույքաչափով, շահաբաժինների մասով՝ հինգ տոկոս, արժեթղթերի օտարումից ստացվող

ակտիվների արժեքի հավելաճի մասով՝ զրո տոկոս, ՀՀ աղբյուրներից ստացվող՝ այլ եկամուտների մասով՝ 20 տոկոս:

Շահութահարկի վճարումից ազատվում են ոչ ռեզիդենտ շահութահարկ վճարողները՝ ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված պարտատոմսերից տոկոսի կամ մարելիս գեղջի ձևով ստացվող եկամուտների, ինչպես նաև նշյալ պարտատոմսերի օտարումից, այլ արժեթղթերով փոխանակումից կամ նման այլ գործարքներից ստացվող եկամուտների մասով:

2.3.13.2 Պարտատոմսերից ստացվող եկամտի եկամտային հարկով հարկման կարգը և նկարագիրը

ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ընդ որում, Հարկային օրենսգրքի համաձայն ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում (հունվարի 1-ից միջև դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում գտնվել է ՀՀ-ում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես ՀՀ տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես, համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, եթե ՀՀ-ում է գտնվում նրա տունը կամ այլ բնակարանը, ընտանիքը, մասնագիտական կամ այլ գործունեության հիմնական վայրը:

Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը:

Տոկոսագումարների համար եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով: Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում (գանձում) է հարկային գործակալը: Եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսագումարների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում:

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի դրույթներին համաձայն իրականացված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար:

Ֆիզիկական անձանց համար նվազեցվող եկամուտ է համարվում ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից, պարտատոմսերից կամ ներդրումը վկայող այլ արժեթղթերից ստացվող եկամուտը, բացառությամբ բանկերի թողարկած այն պարտատոմսերի, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը պակաս է երկու տարուց:

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի գծով), ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի գծով) համար հարկային գործակալ է հանդիսանում Թողարկողը:

Ոչ ռեզիդենտների և ֆիզիկական անձանց շահութահարկի և համապատասխանաբար եկամտահարկի արտոնությունները տարածվում են այն արժեթղթերի (արժեթղթերի դասերի) վրա, որոնք Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) ցուցակվել (առևտրին թույլատրվել) են ոչ ուշ, քան 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ը:

2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1 Առաջարկի պայմանները և վիճակագրությունը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը (աճուրդ կամ ուղղակի վաճառք), ինչպես նաև տեղաբաշխումն սկսելու օրը ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Թողարկողի որոշմամբ է սահմանվում նաև տեղաբաշխման կազմակերպման եղանակը՝ Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով կամ ֆոնդային բորսայից դուրս:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվում է համաձայն «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների»:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում գործում են առաջարկից օգտվելու հետևյալ պայմանները.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը պետք է կատարվի պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացման հիմքով, ոչ ուշ քան պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա 16:30-ը: Եթե համապատասխան գումարները վճարվում են պարտատոմսերի ձեռքբերման օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պատշաճ կերպով կատարված

հատուկ այդ նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված բանկային հաշվեհամարին (այսուհետ՝ հաշվեհամար) դրամական միջոցների մուտքագրման պահից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտ-հանձնարարականները չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ համապատասխան բանկային հաշվեհամարի վրա մնալը մինչև պարտատոմսերի թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում (մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30) համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$V = P \times X \times Q, \text{ որտեղ՝}$$

- V -ն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է:
- P -ն պարտատոմսերի ձեռք բերման հայտի Բանկ ներկայացման օրվա դրությամբ պարտատոմսի գինն է, որը հաշվարկվում է [Ազդագրի 2.4.3.1](#) բաժնի համաձայն:
- Q -ն պարտատոմսերի այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:

2.4.1.1 Առաջարկի ընդհանուր ծավալը

Դուլարային պարտատոմսերի թողարկման դեպքում թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է 15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար, իսկ դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ: Տեղաբաշխման յուրաքանչյուր տրանշի ծավալը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.2 Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հստակ ժամանակահատվածը՝ ներառյալ տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (Ֆորս-մաժոր):

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է Ծրագրային Ազդագրի լրացում, որը կապված է Ծրագրային Ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով: Սահմանված հետգնման պահանջը պետք է Տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը չի կարող ավելի կարճ լինել, քան 5 աշխատանքային օրը՝ Ծրագրային Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո:

Եթե առկա են հետ վերադարձման ենթակա դրամական միջոցներ, ապա դրանք վերադարձվում են Տեղաբաշխողի կողմից՝ հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման որոշումն ընդունելուց հետո՝ 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով:

Տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշման կայացման և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները ներդրողներին վերադարձվում են կուտակված արժեկտրոնային եկամուտների հետ միասին: Արժեկտրոնային եկամուտը նման դեպքում հաշվարկվում է տեղաբաշխման առաջին օրվա և այն դադարեցնելու մասին որոշման կայացման օրերի միջև ընկած ժամանակամիջոցի համար:

ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ Օրենքի համաձայն:

Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Տեղաբաշխողը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց Օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2.4.1.3 Առաջարկից օգուվելու համար դիմելու գործընթացը

Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխման դեպքում ներդրողները պետք է առաջնորդվեն Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում ներդրում կատարելու համար պետք է կատարել հետևյալ քայլերը.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին ներկայացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պատրաստակամությունը, և որով այդ պայմանները կդառնան ներդրողների համար պարտադիր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի լրացումից և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին առաքումից հետո, սակայն ոչ ուշ քան պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող անձը պետք է թողարկման նպատակով բացված համապատասխան բանկային հաշվեհամարին կատարի վճարում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց՝ վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծության հաշվարկային բանաձևի համաձայն:

Համապատասխան բանկային հաշվեհամարին դրամական միջոցների ստացումից անմիջապես հետո Տեղաբաշխողը Դեպոզիտարիային ներկայացնում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման հանձնարարագիր, որով արժեթղթերը հաշվեգրվում են ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշվին:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո համապատասխան բանկային հաշվեհամարին ստացված գումարները ենթակա են ետ վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականները չեն կարող բավարարվել անկախ դրանց առաքման և/կամ Բանկի կողմից ստացման ժամկետից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է Տեղաբաշխողի հետ միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Տեղաբաշխողի գրասենյակ այցելելով) և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 10, «Պիսցցա Գրանդե» բիզնես կենտրոն, 1-ին հարկ, 118 տարածք

կամ

- **Էլեկտրոնային փոստ:** info@landmarkcapital.am

կամ

- **CBAnet հասցե:** LANDMARK CAPITAL CJSC/CBAnet

կամ

- այցելելով «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ և համապատասխան աշխատակիցների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը

Իրավաբանական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է [Հավելված 1-ում](#): Ֆիզիկական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է [Հավելված 2-ում](#):

Պարտատոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք լրացնում են հայտ-հանձնարարականում նշված դաշտերը, որոնց լրացումը պարտադիր է հայտ-հանձնարարականի վավերականությունն ապահովելու համար:

Հայտ-հանձնարարականում նշված «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը» դաշտում ներդրողները պետք է նշեն «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ» դաշտում ամրագրված թվի և «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը» դաշտում ամրագրված թվի արտադրյալը:

2.4.1.4 Առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորությունը

Տեղաբաշխման ընթացքում առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորություն կարող է նախատեսվել Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում տեղաբաշխման կարգով պայմանավորված՝ հնարավոր է պարտատոմսերի ձեռքբերման որևէ հայտ-հանձնարարականի և/կամ հայտ-հանձնարարականների մասնակի բավարարում:

Մասնակի բավարարման դեպք կարող է առաջանալ, երբ հայտ-հանձնարարականում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակը գերազանցում է հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելու պահին առկա տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը:

Միաժամանակ ներկայացված հայտ-հանձնարարականների դեպքում, եթե հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը, ապա տվյալ հայտ-հանձնարարականները բավարարվում են համամասնորեն՝ ըստ հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակում յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականով նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակի մասնաբաժնի:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Թողարկողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ համապատասխան ներդրողի բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում մասնակի բավարարման դեպք ի հայտ գալու ժամանակ գումարների վերադարձն իրականացվում է համաձայն Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

2.4.1.5 Հայրը հետ կանչելու ժամանակաշրջանը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում (մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30) համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը:

Բացի վերոնշյալ դեպքերից, ներդրողները պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Տեղաբաշխողի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո դրանք չեն կարող ետ կանչել:

2.4.1.6 Նվազագույն և առավելագույն գումարները

Թողարկման ընթացքում կարող են լինել Պարտատոմսերի ձեռքբերման քանակական և գումարային սահմանափակումներ, եթե նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.7 Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձինք վճարումը կատարում են համապատասխան բանկում բացված հաշվեհամարին: Համապատասխան հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի Օպերատորից՝ Տեղաբաշխողից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող անձինք պետք է նախապես կատարեն դրամական միջոցների դեպոզիտացում՝ համաձայն Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

2.4.1.8 Առաջարկի արդյունքների հրապարակումը

Տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն տեղաբաշխման ավարտից անմիջապես հետո առնվազն Թողարկողի պաշտոնական կայքում:

2.4.1.9 Նախապատվության իրավունքը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների և դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման հերթականության, այսինքն առաջնահերթություն ունի այն ներդրողը, ում հայտ-հանձնարարականի համաձայն վճարումը թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված Համապատասխան բանկային հաշվեհամարին ավելի վաղ է ստացվել:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտերի բավարարման հերթականությունը կախված է տեղաբաշխման համար ընտրված աճուրդի եղանակից և ձևից և կարգավորվում է Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով:

Թողարկվող պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձինք չկան:

2.4.2 Տեղաբաշխման պլանը

2.4.2.1 Ներդրողների խմբերը

Առաջարկն ուղղված է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, ներառյալ որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողների, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատերերի:

2.4.2.2 Հայտերի բավարարման մասին տեղեկացումը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում ներդրողները Տեղաբաշխողից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին մինչև հայտ-հանձնարարականի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Տեղաբաշխողին է ներկայացրել պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը/երը:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում ներդրողներն իրենց հայտերի բավարարման մասին տեղեկացվում են Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով սահմանված ձևով և կարգով:

2.4.3 Առաջարկի գինը

2.4.3.1 Արժեթղթերի գինը

Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

որտեղ՝

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

DP - Պարտատոմսի գինն է,

DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C - տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,

Y - մինչև մարում եկամտաբերություն:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում մինչև տեղաբաշխման սկիզբը տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար՝ ըստ օրերի, պարտատոմսերի վաճառքի գինը կիրառարակվի առնվազն Տեղաբաշխողի ինտերնետային կայքում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Ներդրողները պարտավոր են նաև Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական արժեթղթերի հաշիվ և կրել վերջինիս հետ կապված ծախսերը:

2.4.4 Տեղաբաշխումը

2.4.4.1 Երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Ազդագրի հրապարակման պահին երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու մասին պայմանագիր որևէ տեղաբաշխողի հետ կնքված չէ:

2.4.4.2 Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու կապակցությամբ Թողարկողը կնքել է «Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հետ կապված ֆինանսական միջնորդական ծառայությունների մատուցման մասին» պայմանագիր «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ հետ (ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 10, «Պիացցա Գրանդե» բիզնես կենտրոն, 1-ին հարկ, 118 տարածք):

Համաձայն կնքված պայմանագրի՝ «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ -ն պարտավորվել է լավագույն ջանքերի գործադրմամբ, սակայն չերաշխավորված եղանակով տեղաբաշխել Թողարկողի կողմից թողարկվող անվանական արժեկտրոնային ոչ փաստաթղթային մինչև 15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար և մինչև 15,000,000,000 (տասնհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ ընդհանուր ծրագրային ծավալով պարտատոմսերը:

Տեղաբաշխման առանձին տրանշերի համար «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ -ն կարող է ներգրավել համատեղաբաշխող(ներ) կամ տեղաբաշխմանն աջակցող անձ(ինք)՝ վերջիններիս հետ կնքված համապատասխան պայմանագրերի հիման վրա: Նման դեպքում վերջիններիս մասին տեղեկատվությունը կներկայացվի Ազդագրի 1.8 կետով ներկայացված վերջնական պայմաններով:

Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ

- չերաշխավորված տեղաբաշխման դեպքում տեղաբաշխման ավարտին պարտատոմսերի՝ հայտարարված տեղաբաշխման ծավալը կարող է ամբողջությամբ չտեղաբաշխվել, այսինքն կարող է տեղի ունենալ թերտեղաբաշխում,
- անկախ տեղաբաշխման ավարտին պարտատոմսերի փաստացի տեղաբաշխված ծավալից՝ տեղաբաշխումը համարվում է կայացած:

2.4.4.3 Տեղաբաշխման պայմանները

Համաձայն «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ -ի հետ կնքված **«Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հետ կապված ֆինանսական միջնորդական ծառայությունների մատուցման մասին»** պայմանագրի՝ Թողարկողը պարտավորվել է Տեղաբաշխողին վճարել ծառայության վճար, որը կազմված է երկու տարրերից՝

- տեղաբաշխված պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական արժեքի 0.75 %-ի (գրո ամբողջ յոթանասունհինգ հարյուրերորդական տոկոս) չափով (առանց ԱԱՀ)՝ Հաջողության վճար,
- 15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ՀՀ դրամ (առանց ԱԱՀ)՝ Հաստատուն վճար:

2.4.4.4 **Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիրը**

Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքվել:

2.4.4.5 **Վճարում ընդունող բանկերը և պահառուները**

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխում իրականացնելու դեպքում պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով բացված տարանցիկ հաշվեհամարին: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռքբերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում ներդրողներն արժեթղթերի դիմաց վճարումներ կատարում են գումարների նախնական դեպոզիտացմամբ: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռքբերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրավար՝ վերջինիս համակարգում գործող որևէ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ:

Պարտատոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու)՝ այդ պահառուի մոտ պարտատոմսերի սեփականատիրոջ/անվանատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով:

Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 26/1, 5-րդ հարկ (հեռ.՝ (+374) 60 615555):

Պարտատոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատորը «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ-ն է:

Մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշիվ:

2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

2.5.1 Առևտրին թույլտվությունը

Սույն Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցելուց և պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո Թողարկողը պարտադիր դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ին տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու համար: Ընդ որում պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու հայտը կարող է չբավարարվել Բորսայի կողմից:

Պարտատոմսերի՝ առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ:

2.5.2 Շուկաները

Այս պահին Թողարկողի կողմից սույն Ծրագրային Ազդագրով գրանցվող պարտատոմսերը թույլատրված չեն հրապարակային առևտրի ոչ մի շուկայում:

2.5.3 Շուկա ստեղծողները

Թողարկողը մասնագիտացված անձանց հետ դեռ չի կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) ծառայություններից օգտվելու վերաբերյալ պայմանագիր:

Տեղաբաշխված պարտատոմսերը «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի կողմից ցուցակվելու և առևտրին թույլատրվելու դեպքում Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագիր:

Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագրի կնքումից հետո՝ ողջամիտ ժամկետում, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, հրապարակել պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու վերաբերյալ տեղեկատվություն:

2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

2.6.1 Խորհրդատուներ

Սույն Ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից, բացի Տեղաբաշխողի կողմից մատուցվող տեղաբաշխման ծառայություններից:

2.6.2 Աուդիտորական եզրակացությունը

Բացի սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվություններից (2017-2019թթ. թվականների համար), որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են [Հավելված 6-ում](#):

2.6.3 Թողարկողի վարկանիշը

Թողարկողը վարկանիշ չունի:

ՄԱՍ 3 ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Անկախ աուդիտորներ

Ընկերության 2017թ., 2018թ., 2019թ. ֆինանսական հաշվետվությունների անկախ աուդիտն իրականացրել է «ԷԿՈՆՈՄԻԿՍ-ԱՌԻԴԻՏ» Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (աուդիտորական ծառայությունների իրականացման լիցենզիա ԱԾ 085, տրված 15.12.2010թ ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից):

3.2 Ռիսկային գործոններ

Ցանկացած ներդրող մինչև Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրում անելը պետք է ամբողջությամբ ուսումնասիրի Թողարկողի գործունեությանը հատուկ հետևյալ ռիսկային գործոնները:

3.2.1 Աշխարհաքաղաքական ռիսկեր

3.2.1.1 *Անհաղթահարելի ուժի ի հայտ գալու ռիսկ(ֆորս-մաժոր)*

Ընկերության գործունեության ուղղակի բացասական ազդեցություն կարող են ունենալ նաև ֆորս-մաժորային ռիսկերը: Այդպիսի իրավիճակներ են՝ երկրաշարժը, ջրհեղեղը, հրդեհը պատերազմը, համաճարկային պանդեմիան, որոնց արդյունքում ռազմական և արտակարգ դրություն հայտարարելը, քաղաքական հուզումները, գործադուլները և այլն, որոնք դուրս են Ընկերության վերահսկողությունից:

3.2.2 Մակրոտնտեսական ռիսկեր

3.2.2.1 *Շուկայի կոնյուկտուրա*

Թողարկողի արտադրանքի նկատմամբ պահանջարկի մակարդակի փոփոխությունը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Թողարկողի ֆինանսական արդյունքների ու վիճակի վրա: Թողարկողի ֆինանսական արդյունքները կարող են էականորեն տատանվել՝ պայմանավորված իր արտադրանքի նկատմամբ արդյունաբերական և սպառողական պահանջարկի մակարդակի փոփոխությամբ, ինչպես նաև գլոբալ տնտեսական ցնցումներով, աճի դանդաղեցմամբ կամ ռեցեսիայով:

Ի հավելումն վերոնշյալի՝ տեխնոլոգիական և արդյունաբերական գործընթացների փոփոխությունները, արդյունաբերական միջանկյալ սպառման կամ սպառողական սովորությունների փոփոխությունները, կարող են ազդել պահանջարկի մակարդակի վրա այնքանով, որքանով դրանք կարող են ավելացնել կամ նվազեցնել Թողարկողի արտադրանքի անհրաժեշտությունը:

Հաշվի առնելով որ ընկերության արտադրանք հիմնականում սպառվում է շինարարության ոլորտում, ապա Ընկերության վաճառքի ցուցանիշները կախված են շինարարության ոլորտի ակտիվությունից:

3.2.3 Ֆինանսական ռիսկեր

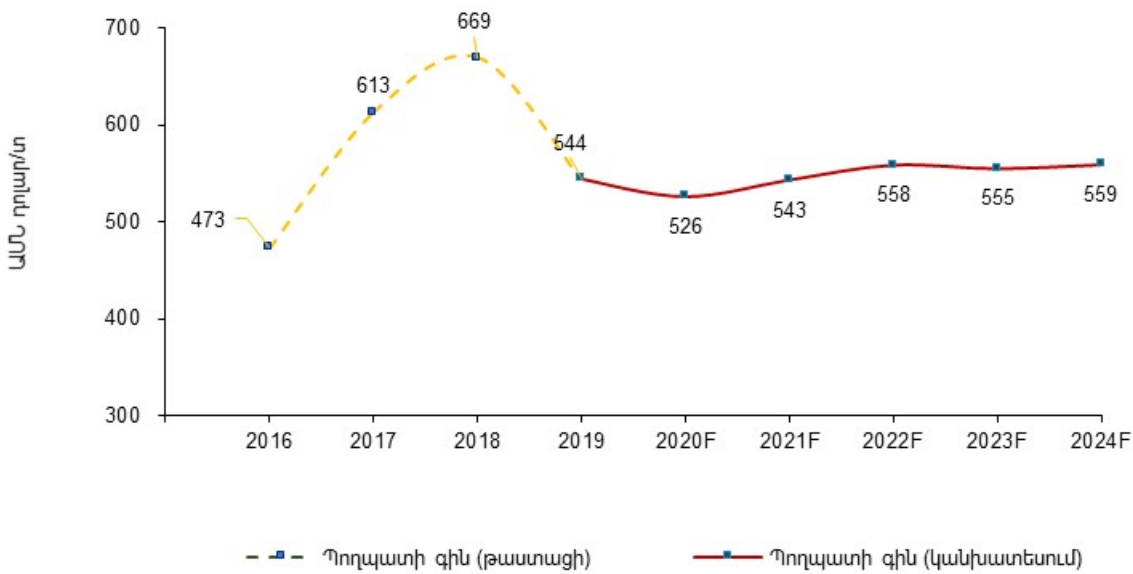
3.2.3.1 Շուկայական ռիսկ (արտադրանքի գներ)

Ընկերության ֆինանսական ցուցանիշների վրա զգալիորեն ազդում են միջազգային շուկայական գների տատանումները: Պատմականորեն այս գներն ունեցել են տատանման լայն տիրույթ, որը պայմանավորված է Ընկերության վերահսկողությունից դուրս բազմաթիվ գործոններով: Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փափոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Պողպատի ներքին գները հիմնականում համահունչ են պողպատե արտադրանքի համաշխարհային գներին: 2016 թվականից ի վեր պողպատի գինը կայուն աճել է՝ համաշխարհային տնտեսության դանդաղման պատճառով հնգամյա անկումից հետո: 2017-ին Եվրոպայում HRC պողպատի միջին գինն աճել է 29,5% -ով և 2018-ին շարունակել է դրա հետագա աճը 9.1% -ով: Այս աճի հիմնական շարժիչը Չինաստանի ներքին աճող պահանջարկն էր, որը նախաձեռնում էր լայնածավալ ենթակառուցվածքային ծրագրեր և ապամոնտաժում էր հնացած պողպատե արտադրության մի շարք օբյեկտներ: 2019 թվականին պողպատի գինը կտրուկ նվազել է 18,6% -ով՝ պայմանավորված Եվրոպայում տնտեսական դանդաղեցմամբ և Մերձավոր Արևելքում, Աֆրիկայի տարածաշրջանում և ԱՊՀ երկրներում սահմանափակ աճով, ինչպես նաև Ասիայի և Հյուսիսային Ամերիկայի պահանջարկի անկմամբ:

Կանխատեսվում է, որ 2020-2024 թվականների ընթացքում պողպատի գները կմնան մոտավորապես նույն մակարդակի վրա (միջինը 548 դոլար մեկ տոննայի դիմաց)՝ մի փոքր անկմամբ՝ 2020 թ.-ին: Այս կանխատեսումը հիմնված է արտադրական հզորությունների համեմատաբար ցածր օգտագործման և ակնկալվող պողպատի համաշխարհային պահանջարկի թույլ աճի ենթադրությունների վրա:

Աղյուսակ 1: Պողպատի միջազգային գին

Աղբյուրը: Bloomberg

Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող ճշգրիտ կանխատեսել, թե արդյոք մետաղների գները կբարձրանան կամ կիջնեն ապագայում: Մետաղների միջազգային գների անկումը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Թողարկողի ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական արդյունքների վրա:

3.2.3.2 Արտարժույթային ռիսկ

Այս ռիսկի ազդեցությունը մեծանում է միայն օտարերկրյա ընկերություններից սարքավորումների և հումքի ձեռք բերման շրջանակներում ստանձնած պարտավորությունների կատարման և Ընկերության կողմից ստացված բանկային վարկերի մարման և սպասարկման ժամանակահատվածում կատարվող վճարումներով, որոնք արտահայտված են արտարժույթով: Արդյունքում Թողարկողի պարագայում արտարժույթային ռիսկն առկա է միայն այն դեպքում, երբ տեղի է ունենում ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի արժեվորում (փոխարժեքի աճ): Ընդ որում, Ընկերության արտադրանքի ինքնարժեքում արտարժույթով արտահայտված հումքի տեսակարար կշիռը կազմում է մոտ 20-25%:

Նման միտում ՀՀ-ում վերջին տարիներին չի նկատվել, փոխարժեքի դինամիկան թույլ է տալիս կանխատեսել, որ նման ռիսկի (ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի արժևորում (փոխարժեքի բարձրացում)) առաջացման հավանականությունը մեծ չէ:

Այնուամենայնիվ, ապագայում ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ, եթե նման զարգացումը կարող է համարվել հավանական սցենար, կարող է բացասական, ազդեցություն ունենալ Թողարկողի ֆինանսական արդյունքների և վիճակի վրա:

3.2.3.3 **Ներդրումային կապիտալի մատչելիության ռիսկ**

Թողարկողը գործում է ծանր արդյունաբերության ոլորտում, որը կապիտալ ներդրումների առումով տնտեսության ամենաինտենսիվ ճյուղերից մեկն է և պահանջում է շարունակական խոշոր կապիտալ ներդրումներ:

Թողարկողը չի կարող հավաստիացնել, որ իր գործունեության արդյունքում կստեղծվի բավարար ազատ կանխիկ սեփական միջոցներ կամ երկարաժամկետ կապիտալի շուկաները մատչելի կլինեն Թողարկողի կապիտալ ծախսերը ֆինանսավորելու համար, կամ Թողարկողն անվերապահորեն կկարողանա պահպանել իր արտադրական հզորությունները և ծավալները, որպեսզի շարունակի իր գործունեությունն առկա կամ ավելի մեծ ծավալների մակարդակում:

Վերոնշյալը վերաբերում է զարգացման/աճին ուղղված կապիտալ ներդրումների (development capex) համար անհրաժեշտ ներդրումային կապիտալի մատչելիության ռիսկին: Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ արտադրական հզորությունների պահպանման համար անհրաժեշտ ընթացիկ կապիտալ ծախսերի (sustaining capex) ֆինանսավորման համար Ընկերությունն ունակ է ստեղծել բավարար ֆինանսական արդյունք և կանխիկի հոսքեր, և դրա հետ կապված ռիսկը ոչ էական է:

3.2.3.4 **Պարտքային բեռի ռիսկ**

Թողարկողը կարող է որոշում կայացնել հետագայում լրացուցիչ պարտք ներգրավել (այն դեպքում, երբ չի սահմանափակվում Թողարկողին պարտադրված պայմաններով), ներառյալ ապահովված պարտք: Ազդագիրը չի պարունակում սահմանափակումներ Թողարկողի կողմից լրացուցիչ պարտք վերցնելու ունակությունը սահմանափակելու վերաբերյալ: Եթե նոր պարտք, մասնավորապես՝ ապահովված պարտք, ավելացվի Թողարկողի ընթացիկ պարտքի մակարդակին, դա կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի սպասարկման ունակության վրա: 2019թ. պարտք/սեփական կապիտալ ցուցանիշի (debt-to-equity) միջին մեծությունը կազմել է **37**:

Պարտքային ռիսկն նաև առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Ընկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

3.2.4 **Գործառնական ռիսկեր**

3.2.4.1 **Էներգակիրների գներ**

Թողարկողի գործողությունների համար պահանջվում են վառելիքի, էլեկտրաէներգիայի, ջրի և այլ ռեսուրսների զգալի ծավալ: Թողարկողի մոտ վառելիքի, գազի և էլեկտրաէներգիայի ծախսերը կազմել են համապատասխանաբար, 2019, 2018 և 2017 թվականների արտադրանքի ինքնարժեքի մոտավորապես **25%**, **40%** և **40%**:

Թողարկողը էներգակիրների մատակարարման գործընթացում կախվածության մեջ է այդ էներգակիրները մատակարարող երրորդ կողմ հանդիսացող անձանցից: Էներգակիրների մատչելիությունը, անխափան մատակարարումը և դրանց գները կարող են ժամանակի ընթացքում փոփոխվել կամ կրճատվել: Նման զարգացումները կարող են լինել տարբեր

գործոնների արդյունք, ի թիվս այլոց՝ նոր օրենքներ կամ նորմատիվ ակտերի ընդունում, նոր հարկերի ներդրում, նոր սակագների սահմանում, մատակարարների մոտ արտադրական գործընթացների խափանում, համաշխարհային գների մակարդակի փոփոխություն և շուկայական պայմանների վատթարացում:

3.2.4.2 **Տեխնոլոգիական պրոցեսներ**

Սարքավորումների շարքից դուրս գալը, աշխատանքային խափանումները, ձախողումները, տեխնոլոգիական պրոցեսի ցանկացած վթար կարող է առաջացնել արտադրության գործընթացի տևական դադար, արտադրանքի ծավալի կրճատում, և արդյունքում բացասաբար անդրադառնալ Թողարկողի վաճառքի և շահութաբերության վրա:

Բացի այդ, Թողարկողի արտադրական համալիրը և մեքենա-սարքավորումները նույնպես ենթակա են այնպիսի ռիսկերի ինչպիսին են՝ հրդեհները, պայթյունները և այլ պատահարները: Այդ իրադարձություններից որևէ մեկի ի հայտ գալու արդյունքում Թողարկողի ֆինանսական վիճակը ու արդյունքները կարող են վատթարանալ և արդյունքում Թողարկողի վճարունակությունը կարող է ռիսկի ենթարկվել:

Տեխնոլոգիական գործընթացների ընդհատման ռիսկերը նվազագույնի հասցնելու նպատակով Թողարկողը հնարավորինս ապահովել է արտադրական պահուստային հզորությունների առկայությունը: Այս պահին Թողարկողի գնահատմամբ Ընկերությունն ունի անհրաժեշտ պահուստային արտադրական հզորություններ արտադրության առկա ծավալների անխափան ապահովման համար:

3.2.5 **Կարգավորման դաշտի ռիսկ**

Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունը կարող է զգալի ազդեցություն ունենալ ընկերության ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վրա: Մասնավորապես ընկերության արտադրանքի հիմնական հումքը մետաղի ջարդոն է: 2013 թվականից ի վեր մետաղի ջարդոնի արտահանման համար սահմանված են բարձր պետական տուրքեր (համապատասխանաբար 80 հազար ՀՀ դրամ և 100,000 ՀՀ դրամ մեկ տոննա սև և գունավոր մետաղների ջարդոնի համար): Սա հանգեցրել է ՀՀ-ից արտահանվող մետաղի ջարդոնի քանակի ցածր ծավալների պահպանմանը:

Այնուամենայնիվ, 2019թ. թվականին ՀՀ-ից արտահանվող մետաղի ջարդոնի քանակը զգալիորեն աճեց՝ 1,1 հազար տոննայից հասնելով 35 հազար տոննայի: Այս կտրուկ աճի պատճառը համարվում է, որ 1995թ. ՀՀ կառավարության «Արտահանման և ներմուծման ոլորտի ոչ սակագնային կարգավորման մասին» որոշմամբ նախատեսված դրույթն է, որը մետաղի ջարդոն արտահանողները օգտագործեցին որպես սողանք: Համաձայն այս դրույթի՝ արտահանման պետական տուրքից ազատվում են որոշակի ապրանքներ, ներառյալ՝ մետաղի ջարդոնը, որը հանդիսանում է «ՀՀ-ում արտադրված» արտադրանք: Խնդիրը 2019թ. կարգավորվեց՝ այժմ մետաղի ջարդոնի պետական տուրքը կազմում է համապատասխանաբար 60,000 ՀՀ դրամ և 100,000 ՀՀ դրամ մեկ տոննա սև և գունավոր մետաղների ջարդոնի համար, որի արդյունքում մետաղի ջարդոնի արտահանումը դառնում է տնտեսապես ոչ արդյունավետ:

Համեմատած ԵՏՄ երկրների և որոշ հարևան երկրների հետ, վերջին 20 տարվա ընթացքում մեկ շնչի հաշվով ՀՀ-ից մետաղի ջարդոնի արտահանումն ամենացածրն է: Այսպես, որ 2001-2019 թվականներին Վրաստանում արտահանվել է մոտ 6,3 միլիոն տոննա մետաղի ջարդոն (մեկ շնչի հաշվով 1,6 տոննա), իսկ ՀՀ-ից արտահանվել է 1,4 միլիոն տոննա (մեկ շնչի հաշվով 0,45 տոննա): Միաժամանակ, երկու երկրներն էլ նույն ժամանակահատվածում ունեն մետաղի ջարդոնի ցածր ներմուծման ծավալներ:

Այնուամենայնիվ Թողարկողը չի կարող հավաստիացնել, որ ապագայում տուրքի փոփոխություններ չեն լինի, որոնք կարող են զգալի ազդեցություն ունենալ Թողարկողի ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վրա:

Աղյուսակ 2: Մետաղի ջարդոնի արտահանման համեմատական ծավալները

հազ. տոննա	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Մեկ շնչի հաշվով ջարդոնի արտահանում (տ)
Հայաստան	84	85	99	92	85	91	115	61	84	141	203	181	9.76	0.26	-	0.28	-	1.07	35	0.45
Վրաստան	725	826	975	787	515	403	458	402	305	369	307	115	16	3	1	1	14	50	19	1.64
Ռուսաստան	5,719	5,766	6,988	12,817	12,651	9,633	7,916	6,036	2,386	4,032	4,378	4,557	4,542	5,765	5,455	5,573	5,247	5,542	4,099	0.82
Ուկրաինա	4,532	3,808	1,810	2,455	1,264	746	688	637	885	665	802	367	255	922	1,213	273	487	328	40	0.49
Ղազախստան	2,106	1,310	573	1,978	2,226	1,800	1,609	1,797	856	816	897	783	725	201	1,282	521	781	996	1,114	1.36
Բելառուս	153	104	110	142	164	138	103	37	5	5	27	19	10	13	11	12	9	11	13	0.11

Աղբյուր՝ ITC Trademap Data

3.3 Տեղեկատվություն թողարկողի մասին

3.3.1 Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

3.3.1.1 Թողարկողի անվանումը և կազմակերպատիրական ձևը

Թողարկողի անվանումն է՝

	Լրիվ ֆիրմային անվանումը	Կրճատ անվանումը
հայերեն՝	«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» Բաց բաժնետիրական ընկերություն	«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ
ռուսերեն՝	Открытое Акционерное Общество „АСКЕ ГРУП”	«АСКЕ ГРУП» ОАО
անգլերեն՝	„ASCE GROUP” Open Joint-stock Company	ASCE GROUP OJSC

3.3.1.2 Թողարկողի պետական գրանցումը և գործունեության վայրը

Թողարկողի հիմնադրման երկիրն է՝	Հայաստանի Հանրապետությունը
Թողարկողի պետական գրանցման վայրն է՝	ՀՀ, Կոտայքի մարզ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2
Թողարկողի պետական գրանցման համարն է՝	39.120.00360
Թողարկողի պետական գրանցման ամսաթիվն է՝	04.09.1998 թ.
Թողարկողի գործունեության վայրն է՝	ՀՀ, 2501, Կոտայքի մարզ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2
Կապի միջոցները՝	Հեռախոս՝ + 374 226 46427 Էլ. փոստ՝ asce@asce.am ինտերնետային կայք՝ www.asce.am

3.3.2 Ներդրումները

Ստորև ներկայացվում են 31.12.2017թ-ից 31.12.2019թ. ընկած ժամանակահատվածում Ընկերության կողմից կատարված ներդրումները:

Անվանում	Ներդրումների ծավալները /ՀՀ դրամ/ 2011-2017	Ներդրումների ծավալները /ՀՀ դրամ/ 2018-2019
Շենքեր, շինություններ	1,265,904,374	4,454,549,946
Կառուցվածքներ	78,382,163	17,767,640
Փոխանցող հարմարանքներ	522,062,654	51,493,602
Մեքենա սարքավորումներ	1,962,575,947	5,739,046,675
Հոսքային գծեր և ոռոգատեխնիկա	11,578,645,047	251,451,663
Տրանսպորտային միջոցներ	23,806,666	167,367,212
Արտադրական, տնտեսական գույք և այլ հիմնական միջոցներ	1,171,419,569	110,743,483
Ընդամենը	16,602,796,420	10,792,420,221

Ընկերությունը մոտակա երեք տարիների համար մեծ ծավալի հիմնական միջոցների ձեռք բերում կամ նոր խոշոր ներդրումներ չի ակնկալում: Ընթացիկ բնականոն գործունեության համար կկատարվեն տարեկան 100 միլիոն դրամի չափով ներդրումներ աշխատող հիմնական միջոցների սպասարկման և ընթացիկ վերանորոգումների համար:

3.4 Բիզնեսի նկարագիրը

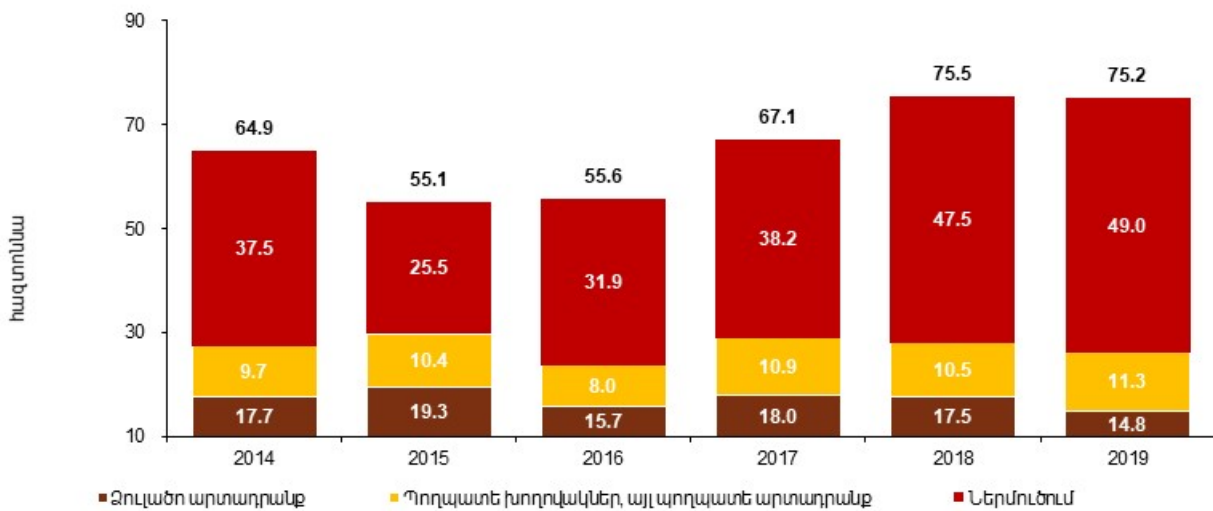
3.4.1 Ոլորտի նկարագիր

Հայաստանը պողպատ արտադրող փոքր երկիր է, միջին հաշվով 2014-2019 թվականների ընթացքում արտադրվել է 27.3 հազար տոննա պողպատե արտադրանք: Պողպատե արտադրանքի զգալի քանակություն ներմուծվում է ՀՀ (նույն ժամանակահատվածում միջինում 38.3 հազար տոննա պողպատե արտադրանք):

Պողպատե արտադրության ներդրումը Հայաստանի ՀՆԱ-ում աննշան է. 2016-2019 թվականների ժամանակահատվածում այն միջին հաշվով կազմել է ՀՆԱ-ի ընդամենը 0,15% -ը:

Վերջին հինգ տարվա ընթացքում պողպատե արտադրանքի արտադրությունը չի ցուցաբերել բարձր փոփոխականություն, բացառությամբ 2016-ի, երբ արտադրության ծավալը նվազել է 20% -ով, ինչը բացատրվում է Հայաստանի տնտեսության աճի տեմպերի ընդհանուր դանդաղեցմամբ: 2017 թվականին երկրի տնտեսության խթանմամբ՝ պողպատե արտադրանքի արտադրությունը նույնպես սկսեց վերականգնվել՝ գրանցելով 21,7% աճ:

Պողպատե արտադրանքի ԳԳ-ում արտադրությունը և ներմուծումը

Աղբյուր՝ ՀՀ Մաքսային մարմիններ, ՀՀ վիճակագրական կոմիտե, Trademap

Ծանոթագրություն 1: ԱՏԳԱԱ կոդեր՝ 7214 և 7325:

Ծանոթագրություն 2: 2019-ի վիճակագրական տվյալներում առկա է անհամապատասխանություն, քանի որ միայն Ընկերության արտադրանքի ծավալը 2019թ.-ին կազմել է 30,218 տոննա՝

3.4.2 Հիմնական գործունեությունը

Ընկերությունը (նախկինում «ԹՈՒՋԵՁՈՒԼ» ԲԲԸ) հիմնադրվել է ՀՀ կառավարության 1998թ.-ի սեպտեմբերի 4-ի թիվ 550 որոշման համաձայն «ՀԱՅՁՈՒԼ» ՓԲԸ-ի (նախկինում «Ավտոձուլ» պետական ձեռնարկության) պետական բաժնետոմսերը մրցույթով մասնավորեցման ճանապարհով բաց բաժնետիրական ընկերության վերակազմակերպման արդյունքում:

Ընկերությունը հանդիսանում է «Հայձուլ » ՓԲԸ-ի իրավահաջորդը:

Ընկերությունը հայկական խոշոր պողպատածուլական գործարան է, որն իր ճիշտ քաղաքականության արդյունքում շատ կարճ ժամանակահատվածում հաստատուն քայլերով ամրապնդեց դիրքերը շուկայում, վերազինվեց, ավելացրեց նոր աշխատատեղեր, ընդլայնեց թողարկվող արտադրատեսականին: Ընկերությունը զբաղվում է սև մետաղների՝ թուջի և պողպատի ծուլմամբ:

2011 թվականից սկսած Ընկերությունը վերազինվել է ու կարճ ժամանակ անց գործարանը սկսել է աշխատել նոր հզորություններով ու թողարկել հայրենական արտադրության ամրաններ:

Ընկերության արտադրանքը թողարկվում է «Siemens VAI» ավստրիական ընկերության տեխնոլոգիայով: «Siemens VAI»-ի հետ ստորագրած համաձայնագրի շրջանակներում պարբերաբար կատարվում է գործարանի վերազինում: Ընկերության տեխնիկական հագեցվածությունն այսօր ամենաբարձր մակարդակի վրա է:

Արտադրական հումքը մետաղի ջարդոնն է, որը բազմակի վերամշակման փուլեր անցնելուց հետո վերածվում է շինարարության համար անփոխարինելի բաղադրիչի՝ ամրանի: Իր որակի, հուսալիության, ամրության և ինչու ոչ՝ նաև գնի շնորհիվ այս ամրանները մրցունակ են նաև արտերկրի շուկաներում: Այսօր Ընկերության արտադրանքը ծածկում է հայկական շուկայի ողջ պահանջարկը:

Ընկերության արտադրական հզորությունները թույլ են տալիս թողարկել **տարեկան մոտ 300 հազար տոննա նախապատրաստվածք և 175 հազար տոննա ամրան**: Վերազինված գործարանն այսօր պատրաստ է նաև արտահանման: Ժամանակն ապացուցեց, որ մետաղագործական այս ճյուղը մեր երկրում բավականին խոստումնալից է, որի զարգացումն ապահովում է նոր հեռանկարներ այս ոլորտի համար:

Պողպատե աղացման գնդեր՝ Ընկերության կողմից թողարկվող այս նոր արտադրանքը կիրառվում է ամենատարբեր հանքաքարերի, կրաքարի, ածուխի աղացման, մանրացման համար: Այն կարելի է կիրառել ինչպես չոր, այնպես էլ խոնավ հումքի դեպքում: Հանքանյութերն այս մեթոդով մանրացնելու տարբերակը լայն տարածում ունի աշխարհի բազմաթիվ զարգացած երկրներում և ունի մի շարք առավելություններ: Աղացման այս գնդերը հնարավորություն են տալիս 2-8 անգամ բարձրացնել արտադրողականությունը և 10-15% նվազեցնել կորուստը: Մինչև արտադրական գործընթացի մեկնարկը, հումքը ենթարկվում է մանրակրկիտ վերահսկողության, այնուհետև գլոցման վառարաններում ջերմային մշակման: Լիարժեք կարծրություն ապահովելու նպատակով ջերմամշակման ընթացքում ավելացվում են համապատասխան քիմիական նյութեր: Կախված, թե ինչ հումքի մանրացման համար են նախատեսված գնդերը՝ ստացված զանգվածը ենթարկվում է կրկնակի ջերմային մշակման: Ըստ ցանկության թողարկվում է 25 մմ-ից մինչև 125 մմ տրամաչափի պողպատե գնդեր: Այստեղ որակի վերահսկման մակարդակը ամենաբարձր նշաձողի վրա է: **Ընկերության արտադրական հզորությունները թույլ են տալիս թողարկել տարեկան մոտ 20 հազար տոննա մանրեցման գնդեր**:

Ընկերության թողարկած արտադրանքը համապատասխանում է միջազգային բոլոր ստանդարտներին և որակի ամենաբարձր չափանիշներին: Արտադրանքը ենթարկվում է բազմաստիճան լաբորատոր փորձաքննության, ստուգվում է մետաղի ամրությունը, քիմիական կազմը, այլ մետաղների հետ շփման ազդեցությունը: Պատրաստի արտադրանքը փաթեթավորվում է հատուկ պայուսակներում 1-2 տոննա տարողությամբ: Ըստ պատվիրատուի ցանկության՝ կարելի է արտադրանքը պահեստավորել փայտե կամ մետաղե տարաներում: Շնորհիվ մանրակրկիտ ջերմամշակման, որակյալ հումքի, տեխնիկական բարձր հագեցվածության, լավագույն մասնագետների՝ այս պողպատե գնդերը ծառայում են երկար, ունեն մաշվածության շատ ցածր ցուցանիշ և չեն քայքայվում տարբեր մետաղական շփումներից:

Ընկերության հիմնական արտադրամասերն են՝ Հալման արտադրամասը, Անընդհատ ձուլման արտադրամասը և Գլոցման արտադրամասը:

Ընկերությունը որևէ արդյունաբերական, բանկային, ֆինանսական խմբերի և միությունների չի անդամակցում:

ՀՀ-ում և նրանից դուրս Ընկերությունը չունի մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, հիմնարկներ, ինչպես նաև դուստր ընկերություններ:

3.4.3 Արժեքի հիմնական գործոններ

Գրավիչ շուկա

Պողպատե արտադրանքի կայուն ներքին պահանջարկը ապահովվում է հարակից արդյունաբերության ճյուղերի աճով (շինարարության, հանքարդյունաբերության և տրանսպորտի արդյունաբերության):

Ընկերության գործունեությունը եզակի է Հայաստանի տնտեսության համար: Ընկերության գործարանը երկրում միակ գործարանն է, որը մասնագիտացած է սև մետաղների երկրորդային վերամշակման և ձուլվածքի արտադրության մեջ:

Ընկերության արտադրական կարողությունները լիովին բավարարում են ամրանների և պողպատե մանրեցման գնդերի Հայաստանի ներքին պահանջարկը և ունեն արտահանման ներուժ:

Շահավետ դիրք, հիմնական ռեսուրսներով ապահովվածություն

Արտադրությունը գտնվում է Երևանից մոտ 25 կմ հեռավորության վրա, ինչն ապահովում է դրա հասանելիությունը գործարանի արտադրանքի հիմնական գնորդներին:

Գործարանը ունի կայուն հումքի բազա (մետաղի ջարդոնի կայուն մատակարարի առկայություն) և ֆերոձուլվածքների և հրակայուն նյութերի ձեռքբերման մշակված համակարգ:

Գործարանն ամբողջությամբ ապահովված է ռեսուրսներով (էլեկտրականություն, բնական գազ, ջրամատակարարում):

Արդյունավետ արտադրական գործընթաց

Գերմանական SiemensAG և CVS Technologies ընկերությունների ժամանակակից բարձր տեխնոլոգիական սարքավորումներ:

Արտադրության գործընթացը հիմնված է էկոլոգիապես մաքուր տեխնոլոգիաների օգտագործման վրա:

«Իսելացի» արտադրություն և արդի տեխնոլոգիաներ

«Siemens» և CVS ընկերությունների տեխնոլոգիական լուծումների օգտագործման շնորհիվ՝ Ընկերության արտադրությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի պաշտպանության բոլոր ժամանակակից պահանջները:

Էներգիա և ռեսուրսների արդյունավետություն.

Ընկերությունում տեղադրված Siemens VAI շարժակազմային սարքավորումները (Ավստրիա) թույլ են տալիս արդյունավետ օգտագործել էներգետիկ ռեսուրսները, ինչպիսիք են գազը և էլեկտրականությունը, և օգնում է նվազեցնել շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունը: Բացի այդ, նոր էլեկտրական կամարային վառարանը, որը շահագործման է հանձնվել 2016թ. IV եռամսյակի վերջում էլ ավելի է կրճատել էներգետիկ ծախսերը (մոտ 56% -ով):

Թափոնների կառավարում.

Էլեկտրական աղեղային վառարաններից, փոխարկիչներից և շարժակազմերից թափոնները (փոշի, փշրանք, խարամ, ածխաթթու գազի արտանետումներ) օգտագործվում են արտադրության գործընթացում՝ ավելացնելով դրա արդյունավետությունն ու նվազեցնելով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությանը:

Իր գործունեության մեջ Ընկերությունը առաջնորդվում է շրջակա միջավայրի պահպանության ստանդարտներին համապատասխանության ոլորտի հիմնական սկզբունքներով:

Արտադրությունը բավարարում է էկոլոգիայի, աշխատուժի պաշտպանության և արդյունաբերական անվտանգության բնագավառում ազգային և միջազգային օրենսդրության պահանջներին:

Կարգավորող դաշտ

Մետաղի ջարդոնի արտահանման պետական տուրք. Մետաղի ջարդոնի արտահանման պետական տուրքի առկայությունը

լիովին սահմանափակում է ջարդոնի ՀՀ-ից արտահանումը: Սա թույլ է տալիս Ընկերությանը անխափան համալրել հումքային բազան ֆինանսական տեսանկյունից շահավետ պայմաններով:

Ցածր մրցակցություն

Վերջնական արտադրանքի ինքնարժեքում տրանսպորտային ծախսերի մեծ տեսակարար կշիռ. Հայկական շուկան համեմատաբար փոքր է: Միայն Ընկերություն է իրականացնում լայնածավալ ամրանի և մանրեցման գնդերի արտադրություն: Հումքը (մետաղի ջարդոն) հավաքվում է ընկերության մատակարարի կողմից: Մրցակցային դաշտը բնութագրվում է բացառապես նմանատիպ արտադրանք ներմուծող ընկերությունների կողմից, որոնք արտադրող չեն հանդիսանում և կրում են տրանսպորտային լրացուցիչ ծախսեր:

Շուկան կախված է պողպատի միջազգային գներից, և խաղացողների մեծամասնությունը զգայուն է արտադրանքի գների նկատմամբ, ինչը կարող է հանգեցնել դրանց դուրս գալուն շուկա՝ դրանով իսկ հաճախորդների բազան զիջելով ամենաուժեղ և խոշոր խաղացողներին:

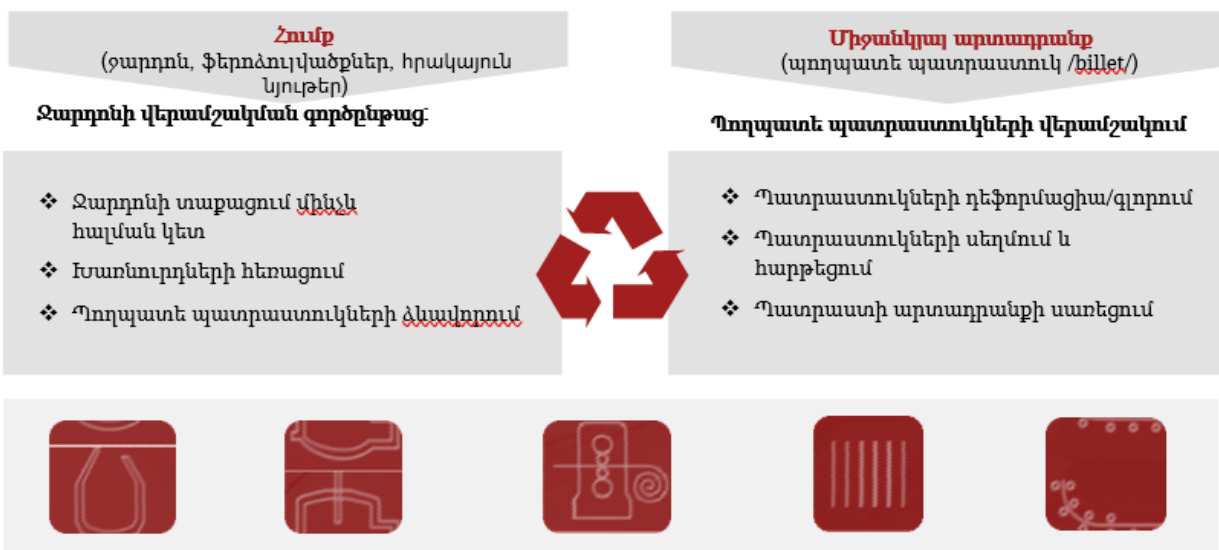
Ընկերությունը ունի կայուն թվով հաստատված գործընկերներ և հաճախորդներ գների նկատմամբ զգայուն շուկայում:

3.4.4 Թողարկողի արտադրական գործընթացը

Արտադրական գործընթացը բաղկացած է երկու հիմնական փուլից՝ ձուլում և գլոցում:

Փուլ 1. Ձուլում: Ձուլման ընթացքում բովախարնուրդը (ջարդոն և ֆերոձուլվածքներ) բեռնվում են էլեկտրոաղեղնային վառարանի մեջ և տաքացվում են մինչև հալման ջերմաստիճանը: Հեղուկ մետաղը դատարկվում է հատուկ շերեփի մեջ և շերեփ-վառարանում ավելացվում են ֆեռոձուլվածքներ, հավելանյութեր, հանվում է խարամը՝ ստանալով անհրաժեշտ քիմիական բաղադրությամբ համաձուլվածք:

Ստացված հեղուկ մետաղը տեղափոխվում է անընդհատ ձուլման հոսքագիծ, որտեղ ստացվում է նախապատրաստվածքը: Նախապատրաստվածքը սառեցվում է և կտրատվում է:

Փուլ 2. Գլոցում: Նախապատրաստվածքը տաքացվում է մինչև 1,200 աստիճան, որից հետո շիկազլոցման միջոցով ստացվում է համապատասխան արտադրանքը (ամրան և մանրեցման գնդեր):

Պատրաստի արտադրանքը մակնշվում է, փաթեթավորվում և հանձնվում պատրաստի արտադրանքի պահեստ:

Պատրաստի արտադրանք.

Ամրան 10 - 32 մմ A500C (2013 թվականից):

Մանրեցման գնդեր 60 մմ, 65 մմ, 80 մմ, 100 մմ, 130 մմ (2014 թվականից):

3.4.5 Հիմնական շուկաները

Ընկերությունը իր գործունեությունը ծավալում է ներքին շուկայում:

Ընկերության կողմից թողարկվող արտադրանքի տեսակներն են՝ ամրան և պողպատյա գնդեր:

Ներկա պահին ՀՀ-ում Ընկերությունը ծանր արդյունաբերության միակ կազմակերպությունն է, որ ՀՀ-ում մետաղի ջարդոնից ծուլում և շուկայի պահանջներին համապատասխան ստանում և իրացնում է բարձրորակ ամրան և պողպատյա գունդ:

2019թ ֆինանսական հաշվետվությունների համաձայն Ընկերության կողմից արտադրվել և իրացվել է՝

21,555.554 տն ամրան՝ 4,980,794 հազ ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ՝ հասույթի մեջ 52.27% և 10,085.031տն պողպատյա գունդ՝ 4,548,243 հազ. ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ՝ հասույթի մեջ 47.73%: Իրացումից հասույթը 2019թ համար կազմել է՝ 9,529,245 հազ. ՀՀ դրամ:

Ընկերության կողմից արտադրված ամրանը ներկա գործող շուկայում գրավում է առաջատար դիրք, քանի որ միակ հայրենական արտադրանքն է ներկայացված մեր ներքին շուկայում:

Բացի այդ, Ընկերությունը վարում է բանակցություններ՝ մինչև 60,000 տոննա նախապատրաստվախք Վրաստան արտահանելու կապակցությամբ:

3.5 Թողարկողի կառուցվածքը

3.5.1 Խմբի կառուցվածքը

Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետությունում ծանր արդյունաբերության խոշորագույն կազմակերպություն է:

Ընկերությունը որևէ արդյունաբերական, բանկային, ֆինանսական խմբերի և միությունների չի անդամակցում:

ՀՀ-ում և նրանից դուրս չունի մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ, ինչպես նաև հիմնարկներ: ՀՀ-ում և նրանից դուրս Ընկերությունը չունի դուստր ընկերություններ:

3.5.2 Վերահսկող բաժնետերեր

Թողարկողի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	Բաժնետոմսերի քանակը (հատ)	Բաժնեչափ (%)
Միխայիլ Հարությունյան Գեորգիի	3,881,638	49.3503003

MORACO HOLDING LIMITED	3,881,633	49.3502367
------------------------	-----------	------------

MORACO HOLDING LIMITED ընկերության հասցեն՝ Arch Malkariou III. 284, FORTUNA COURT, Block B, 3rd floor, office 32, 3105 Limassol, Cyprus

Ընկերության հսկող անձ են համարվում՝

- Միխայիլ Գեորգիի Հարությունյանը
- Կարինե Գարուշի Հայրապետյանը

Կարինե Գարուշի Հայրապետյանը հանդիսանում է MORACO HOLDING LIMITED ընկերության տնօրենը և շահառուն:

3.6 Թողարկողի հիմնական միջոցները

Հիմնական միջոցներն առ 31.12.19թ.	Զուտ հաշվեկշռային արժեքը (հազար ՀՀ դրամ)
Շենքեր	6,139,009
Կառուցվածքներ	136,915
Փոխանցող հարմարանքներ	504,584
Մեքենաներ և սարքավորումներ	8,034,448
Տրանսպորտային միջոցներ	181,394
Արտադրատնտեսական գույք	63,850
Հողամաս	34,100
Այլ հիմնական միջոցներ	3,973,482
Ընդամենը	19,067,782

Ընկերության պլանավորվող հիմնական միջոցների ձեռք բերումն ու կառուցումն պայմանավորված են լինելու Ընկերությանն տվյալ պահին անհրաժեշտ արտադրական հզորությունները մեծացնելու համար՝ կապիտալ ներդրումներով:

Ընկերության գրավադրված հիմնական միջոցների վերաբերյալ տեղեկատվություն առ 31.12.2019թ.՝

Գրավադրված անշարժ գույք առ 31.12.2019թ.	Զուտ հաշվեկշռային արժեքը (հազար ՀՀ դրամ)
Վարչատնտեսական մասնաշենք 7397,1քմ	594,900
Ձուլման արտադրամաս 59136քմ	4,770,742
Էլ. ենթակայան N3 35,3քմ	233
Պոմպակայան N2 10,1քմ	4,813
Մոդելային արտադրամաս 3609,7քմ	292,750

Ենթակայան N2 114,7քմ էլ.	5,919
Կցակառույց 2913,8քմ	287,836
Ռեգերվուար N2 36քմ	1,127
Պոմպակայան N1 610քմ	55,915
Ջրահովարան 451,8քմ	10,022
Պահակատուն N2 3,1քմ	103
Ռեգերվուար N1 153,6քմ	4,808
Գազամաքրման կայան 6875,6քմ	73,864
Ենթակայան N1 750,9քմ էլ.	34,872
Պահակատուն N1 22քմ	1,105
Հողամաս 13.64 հա	34,100
Ընդամենը	6,173,109

3.7 Զարգացման վերջին միտումները

Վերջին հաշվետու ֆինանսական տարվա ավարտից մինչև Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածում Ընկերության գործունեության/արտադրանքի ծավալների, ինքնարժեքի, վաճառքի գների/ վրա ազդող էական միտումներ տեղի չեն ունեցել, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշում կայացնելիս:

3.8 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը

Նախորդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական արդյունքները չեն կարող երաշխավորել ապագա ցուցանիշների ստացումը/ձեռք բերումը: Թողարկողի կողմից արված շահույթի կանխատեսումը չպետք է դիտվի որպես ցուցումներ, հավաստիացում կամ համարվի հիմք նման հավաստիացման համար: Թողարկողը իր շահույթի կանխատեսումներ անելիս հիմնվել է մակրոտնտեսական կանխատեսումների վրա, որոնք ստացվել են հրապարակային և վիճակագրական տվյալների շտեմարաններից, ինչպես նաև կոնկրետ ոլորտին և շուկային վերաբերող տեղեկությունները ստացվել են ըստ Թողարկողի համոզմամբ հավաստի աղբյուրներից: Այդուհանդերձ, Թողարկողը չի ստուգել և ըստ այդմ չի երաշխավորում այդ տեղեկությունների ճշտությունը և արժանահավատությունը: Թողարկողը չի հավաստիացնում Ընկերության կողմից կանխատեսվող ֆինանսական արդյունքների ստացումը, քանի որ

ծրագրված ֆինանսական արդյունքների ստացումը կախված է բազմաթիվ գործոններից, որոնք ամբողջությամբ վերահսկելի չեն Թողարկողի կողմից:

Թողարկողի կանխատեսումները հիմնված են այն ենթադրության վրա, որ Ընկերության ղեկավարության փորձի և արդյունավետության մակարդակը առնվազն կմնա անփոփոխ, իսկ Ընկերության գործունեության բնույթը, վաճառքի ամբողջականությունը կամ կառուցվածքը հետագայում էապես չի փոխվի:

Սույն Ազդագրում որոշ արտահայտություններ պատմական փաստերի ներկայացումներ չեն այլ՝ հետագա կանխատեսումների որակումներ: Այդ որակումները ներառում են այնպիսի արտահայտություններ ինչպիսիք են պլաններ, նպատակներ, թիրախ, ռազմավարություններ, հետագա իրադարձություններ կամ ապագա կատարողականի վերաբերյալ ենթադրություններ, ընդունելով այն, որ դրանք պատմական փաստերը նկարագրող որակումներ չեն: «Հավատում», «ակնկալում», «կանխատեսում», «մտադրություն», «նախագիծ», «գնահատական», «ցանկություն», «կարող», «պետք» և նմանատիպ արտահայտություններն հետագա կանխատեսումների որակումներ են, բայց ներհատուկ ու բացառիկ չեն նման արտահայտությունների որակման համար: Իրենց բնույթով հետագա կանխատեսումների որակումները ներառում են բնորոշ ռիսկեր և անորոշություններ, ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ կոնկրետ, և կա հավանականություն, որ այդ կանխատեսումները, ենթադրությունները, գնահատականները և այլ որակումները չեն իրականանա կամ ձեռք բերվի:

Հնարավոր ներդրողները պետք է տեղյակ լինեն, որ մի շարք գործոններ կարող են հանգեցնել այնպիսի իրավիճակի, որ փաստացի արդյունքները զգալիորեն տարբերվեն ծրագրված, նպատակադրված, թիրախավորված, ակնկալվող, կանխատեսվող ու մտադրված արդյունքներից: Նման գործոնները ներառում են, բայց չեն սահմանափակվում հետևյալներով՝

- մետաղի, մետաղի ջարդոնի գների փոփոխություններ,
- գործառնական ծախսերի փոփոխություններ,
- իրացվելիություն, կապիտալ ռեսուրսներ և կապիտալ ծախսեր,
- Օրենքների, կանոնակարգերի և պետական քաղաքականության փոփոխություններ,
- մետաղի ջարդոնի արտահանման պետական տուրքի փոփոխություն (նվազում)
- գնաճ, տոկոսադրույք և փոխարժեքի տատանումներ,
- ՀՀ քաղաքական, սոցիալական, իրավական կամ տնտեսական պայմանների փոփոխություններ,
- միջազգային քաղաքական իրադարձություններ,

- Թողարկողի ֆինանսական պայմանագրերում առկա սահմանափակող ֆինանսական և այլ նախապայմաններ:

Հարկ է նշել որ կարևոր գործոնների այս ցանկը սպառիչ չէ: Հնարավոր ներդրողը որևէ հետագա կանխատեսումների որակումներ և հայտարարություններ կարողալիս պետք է ուշադիր քննի այն գործոնները և անորոշությունները, որոնց ներքո տրված են նման որակումները, հատկապես հաշվի առնելով քաղաքական, տնտեսական, սոցիալական և իրավական միջավայրը որում գործում է Թողարկողը:

Իրականացված կանխատեսումները հիմնված են բազային սցենարի հիման վրա, որը ենթադրում է հավանական քաղաքական և տնտեսական գործոնների չափավոր ազդեցությունը ընկերության եկամուտների վրա:

Հետագա կանխատեսումների նմանատիպ որակումները և հայտարարությունները կատարվում են և վերաբերում են հենց այդ որակումների և հայտարարությունների տրման պահին, այդ պահից հետո վերոնշյալ գործոնների փոփոխությունները կարող են հանգեցնել այդ որակումների անհամապատասխանության և հանգեցնել դրանց վերանայման: Հետևաբար, Թողարկողը որևէ պարտավորություն չունի (եթե նման պահանջ չի պարտադրված օրենքով ու կանոնակարգով) վերանայելու որևէ որակում, անկախ այն բանից, թե արդյոք նոր տեղեկատվության, իրադարձությունների կամ հանգամանքներում նման վերանայման կարիք կա կամ չկա:

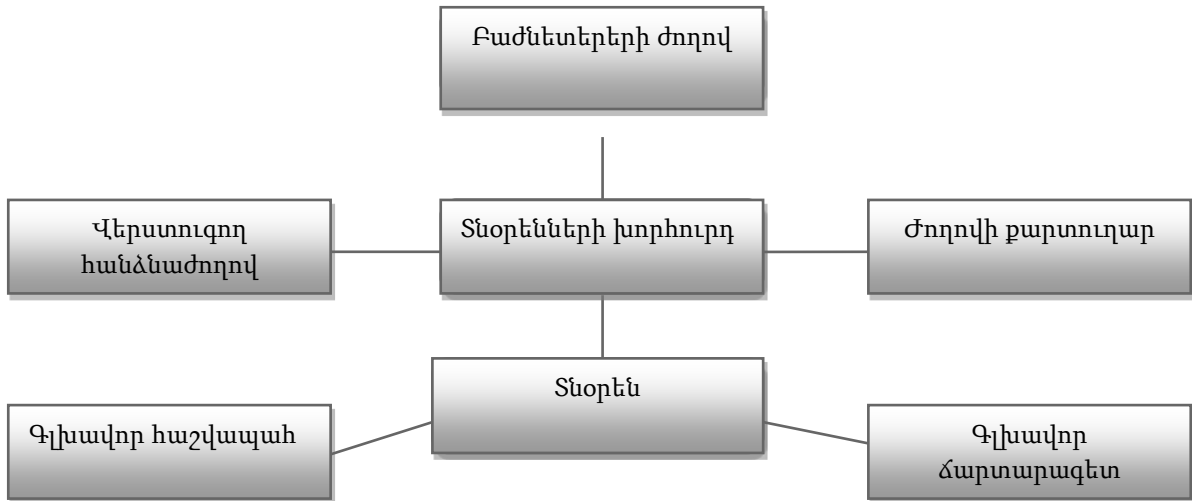
2019–2030թթ համար Թողարկողի կանխատեսումն իր եկամուտ/ծախսերի կառուցվածքի վերաբերյալ ներկայացված է ստորև՝

		Չափի միավոր	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Արտադրության ընդհանուր ծավալ	Տոննա/տարի		22,470	20,288	30,218	36,693	39,039	41,600	44,356
Ամրան	Տոննա/տարի		12,703	10,489	21,323	28,293	30,239	32,400	34,756
Պողպատյա գունդ	Տոննա/տարի		9,767	9,799	8,895	8,400	8,800	9,200	9,600
Գին առանց ԱԱՀ									
Ամրան	Դրամ/տոննա		269,887	303,146	257,300	248,556	256,699	263,988	262,254
Պողպատյա գունդ	Դրամ/տոննա		460,000	460,000	460,000	447,378	468,817	489,693	496,333
Ընդհանուր եկամուտ	Միլիոն դրամ		7,079	6,536	9,529	10,790	11,888	13,058	13,880
Ընդհանուր ծախսեր	Միլիոն դրամ		(6,470)	(6,168)	(7,669)	(6,765)	(6,916)	(7,146)	(7,002)
Համախառն շահույթ	Միլիոն դրամ		609	368	1 860	4 025	4 972	5 912	6 877
Համախառն շահույթի մարժա	%		8,6%	5,6%	19,5%	37,3%	41,8%	45,3%	49,6%
EBIT	Միլիոն դրամ		648	427	1,889	3,786	4,724	5,655	6,609
EBIT մարժա	%		9,2%	6,5%	19,8%	35,1%	39,7%	43,3%	47,6%
Մաշվածություն	Միլիոն դրամ		(1,640)	(1,766)	(2,335)	(2,411)	(2,178)	(1,959)	(1,352)
EBITDA	Միլիոն դրամ		2,288	2,193	4,224	6,197	6,902	7,614	7,961
EBITDA մարժա	%		32.3%	33.6%	44.3%	57.4%	58.1%	58.3%	57.4%

Աղբյուրը՝ Թողարկողի ֆինանսական մոդել, 2019 – 2030թթ կանխատեսմամբ

3.9 Թողարկողի կառավարման մարմինները և անդամները

3.9.1 Կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը

Ընկերության կառավարման մարմիններն են Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետև ժողով), Տնօրենների խորհուրդը (այսուհետև Խորհուրդ) Վերստուգող հանձնաժողովը, Ժողովի քարտուղարը, Տնօրենը, Գլխավոր հաշվապահը: Կառավարման մարմինների իրավասություններն ու պարտականությունները սահմանվում են Ընկերության Կանոնադրությամբ:

3.9.2 Կառավարման մարմինների իրավասությունները

3.9.2.1 Բաժնետերերի ընդհանուր ժողով

Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինն է:

Ընկերությունը պարտավոր է ամեն տարի գումարել տարեկան ժողով: Կանոնադրության համաձայն տարեկան ժողովը գումարվում է հերթական ֆինանսական տարվա ավարտից հետո վեց ամսվա ընթացքում: Տարեկան ժողովից բացի գումարվող ժողովները համարվում են արտահերթ: Արտահերթ ժողովները գումարվում են անհետաձգելի հարցերի քննարկման համար: Արտահերթ ժողովները գումարվում են Խորհրդի որոշմամբ՝ սեփական նախաձեռնությամբ, ընկերության գործադիր մարմնի, վերստուգող հանձնաժողովի, Ընկերության աուդիտի իրականացնող անձի կամ Ընկերության առնվազն 10 տոկոս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետիրոջ պահանջով:

3.9.2.2 **Ժողովի իրավասությանն են պատկանում՝**

1. Ընկերության կանոնադրության հաստատումը, դրա մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, Ընկերության կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ.
2. Ընկերության վերակազմակերպումը.
3. Ընկերության լուծարումը.
4. Ընկերության ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը.
5. Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և անդամների լիազորության վաղաժամկետ դադարեցումը.
6. Խորհրդի նախագահի կամ անդամի աշխատանքի վարձատրության պայմանների որոշումը.
7. Հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը
8. Բաժնետոմսերի անվանական արժեքի փոքրացման, բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի կրճատման նպատակով Ընկերության կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռք բերման, ինչպես նաև ընկերության կողմից ձեռք բերված կամ հետ գնված բաժնետոմսերի մարման ճանապարհով կանոնադրական կապիտալի չափի նվազեցումը
9. Հաստատել աշխատակցի բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը, դրանց բաժնետոմսերի համար վճարելու պայմանները և սեփականատերերի իրավունքները
10. Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը
11. Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը
12. Ընկերության տարեկան հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվեկշիռների, շահույթների և վնասների հաշվի, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը, տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը
13. Ընկերության բաժնետոմսերի ձեռք բերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով
14. Ժողովի վարման կարգը և Խորհրդի կանոնակարգը
15. Հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը

16. Ընկերության կողմից բաժնետերերին տեղեկությունների և նյութերի հաղորդման ձևի որոշումը, ներառյալ զանգվածային լրատվության համապատասխան միջոցի ընտրությունը, եթե հաղորդումը պետք է իրականացվի նաև հրապարակային հայտարարության ձևով

17. Շահագրգռվածություն ներառող գործարքների կնքումը Օրենքով նախատեսված դեպքերում

18. Ընկերության գույքի ձեռք բերման և օտարման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը Օրենքով նախատեսված դեպքերում

19. Բաժնետոմսերի համախմբումը, բաժանումը

Ժողովն իրավունք ունի քննարկել և որոշում ընդունել նաև Օրենքով ու կանոնադրությամբ ժողովի իրավասությանը պատկանող ցանկացած հարցի շուրջը:

Վերը նշված որոշումների ընդունումը հանդիսանում է ժողովի բացառիկ իրավասությունը և չի կարող փոխանցվել Ընկերության գործադիր մարմնին և Խորհրդին:

Ժողովն իրավունք չունի քննարկել և որոշումներ ընդունել այն հարցերի շուրջ, որոնք Օրենքով չեն սահմանվել որպես ժողովի իրավասություն: Ժողովի որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցող ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների պարզ մեծամասնությամբ, բացի վերը նշված 1,2,3,4,7,8 և 18 կետերով սահմանված հարցերի, որոնց մասին որոշումներն ընդունվում են ժողովի կողմից ժողովին մասնակցող ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների երեք քառորդով, սակայն 3-րդ և 8-րդ կետերով սահմանված հարցերի շուրջ նաև ոչ պակաս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների երկու երրորդից:

Վերը նշված 2,13,16,17,18,19 կետերով թվարկված հարցերով որոշումներն ընդունվում են բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովի կողմից՝ միայն Խորհրդի ներկայացմամբ:

Ժողովն իրավունք չունի փոփոխել Ընդհանուր ժողովի օրակարգը, ինչպես նաև որոշումներ ընդունել օրակարգում չընդգրկված հարցերի վերաբերյալ:

Արտահերթ ժողովը գումարվում է Խորհրդի որոշմամբ՝ սեփական նախաձեռնությամբ, վերստուգող հանձնաժողովի, Ընկերության աուդիտն իրականացնող կամ Ընկերության՝ առնվազն 10 տոկոս ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետիրոջ պահանջով:

Արտահերթ ժողովի գումարման վերաբերյալ Խորհրդի որոշմամբ սահմանվում է արտահերթ ժողովի գումարման ձևը՝ բաժնետերերի համատեղ ներկայությամբ կամ հեռակա կարգով քվեարկության միջոցով:

Եթե Օրենքով և կանոնադրությամբ նախատեսված ժամկետներում տարեկան ժողով չի գումարվել, Ընկերության արտահերթ ժողով կարող է հրավիրվել միայն Ընկերության լուծարման կամ ժողովի իրավասությանը պատկանող հարցերը քննարկելու համար:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեն

- Ընկերության սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը, իրենց պատկանող բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով
- Ընկերության արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը, իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով
- Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի անդամները
- Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձը

Ժողովին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով կարող են մասնակցել նաև Ընկերության բաժնետեր չհանդիսացող՝ Խորհրդի և Գործադիր մարմնի անդամները:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է Խորհրդի կողմից սահմանված տարվա, ամսվա, ամսաթվի դրությամբ՝ Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը չի կարող սահմանվել ավելի վաղ, քան ժողով գումարելու մասին որոշման ընդունումը և ավելի ուշ, քան ժողովի գումարումից 60 օրից ավելին:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը պետք է տրամադրվի ծանոթացման նպատակով Ընկերության այն բաժնետերերին, որոնք գրանցված են Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրում և տիրապետում են Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 10 տոկոսին:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերը ծանուցվում են Հայաստանի հանրապետություն օրաթերթում, www.azdarar.am կայքում կամ www.asce.am Ընկերության պաշտոնական կայքում հրապարակելու միջոցով:

Ընկերությունը պարտավոր է ժողովի գումարման մասին իր բաժնետերերին ծանուցել Օրենքին համապատասխան՝ առնվազն 21 օր առաջ:

3.9.2.3 **Տնօրենների խորհուրդ**

Ընկերության գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը իրականացնում է Խորհուրդը: Խորհրդի անդամները ընտրվում են տարեկան ընդհանուր ժողովի կամ անդամների լիազորությունը վաղաժամկետ դադարեցնելու դեպքում՝ արտահերթ ընդհանուր ժողովի կողմից:

Խորհրդի քանակական կազմը սահմանվում է Ժողովի որոշմամբ, բայց չի կարող պակաս լինել 3 անդամից: Խորհրդի անդամների լիազորությունները դադարում են Խորհրդի հաջորդ կազմի ընտրվելուց հետո: Ընկերության այն բաժնետերերը, որոնք Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ տիրապետում են Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 10 և ավելի տոկոսին, իրավունք ունեն առանց ընտրության ընդգրկվել Խորհրդի կազմում կամ դրանում նշանակել իրենց ներկայացուցչին; Այդ իրավունքը վերապահվում է նաև անվանատերերին: Խորհրդի անդամ կարող է լինել բաժնետեր չհանդիսացող անձը: Յուրաքանչյուր բաժնետեր Խորհրդում կարող է զբաղեցնել միայն մեկ տեղ:

3.9.2.4 **Խորհրդի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը**

1. Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը
2. Տարեկան և արտահերթ ընդհանուր ժողովների գումարումը, բացառությամբ Օրենքով և կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերի
3. Ժողովի օրակարգի հաստատումը
4. Ժողովներին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարվա, ամսվա, ամսաթվի հաստատումը, ինչպես նաև բոլոր այն հարցերի լուծումը, որոնք կապված են ժողովների նախապատրաստման ու գումարման հետ:
5. Բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացումը:
6. Պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխումը
7. Գույքի շուկայական արժեքի որոշումը՝ Օրենքով սահմանված կարգով
8. Ընկերության տեղաբաշխված բաժնետոմսերի, պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի ձեռքբերում և հետգնումը՝ Օրենքով նախատեսված դեպքերում

9. Ընկերության գործադիր մարմնի ձևավորումը, դրա լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, տնօրեն, վարչության, տնօրինության անդամների վարձատրության և ծախսերի փոխհատուցումների վճարման կարգն ու պայմանները
10. Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի վարձատրության և ծախսերի փոխհատուցումների վճարման կարգի և պայմանների վերաբերյալ Ժողովի համար առաջարկությունների նախապատրաստումը
11. Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի վճարման չափի սահմանումը:
12. Ընկերության բաժնետոմսերի դիմաց վճարվող տարեկան շահութաբաժինների չափի և վճարման կարգի վերաբերյալ Ժողովի համար առաջարկությունների նախապատրաստումը
13. Ընկերության բաժնետոմսերով միջանկյալ շահութաբաժինների չափի և վճարման կարգի սահմանումը:
14. Ընկերության պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը
15. Ընկերության կառավարման մարմինների գործունեությունը կանոնակարգող ներքին փաստաթղթերի հաստատումը
16. Ընկերության կողմից դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը: Ընկերության դուստր կամ կախյալ ընկերություններում մասնակցությունը, եթե այդ մասնակցությունը իրենից խոշոր գործարք չի ներկայացնում:
17. Ընկերության մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը
18. Այլ կազմակերպություններին մասնակցության մասին որոշման ընդունումը, եթե այդ մասնակցությունը իրենից խոշոր գործարք չի ներկայացնում
19. Ընկերության գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում
20. Շահագրգռվածություն ներառող գործարքների կնքումը՝ Օրենքով նախատեսված դեպքերում
21. Ընկերության վարչակազմակերպական կառուցվածքի հաստատումը
22. Ընկերության հաստիքացուցակի հաստատումը
23. Հոլդինգային ընկերությունների, առևտրային կազմակերպությունների այլ միությունների հիմնադրումը և մասնակցությունը
24. Օրենքով և Ընկերության կանոնադրությամբ այլ հարցերի լուծումը:

Խորհրդի բացառիկ իրավասության ենթակա հարցերը չեն կարող փոխանցվել Ընկերության գործադիր մարմնի լուծմանը:

3.9.2.5 **Խորհրդի նախագահը՝**

- Կազմակերպում է Խորհրդի աշխատանքները
- Գումարում է Խորհրդի նիստերը և նախագահում է դրանք
- Կազմակերպում է նիստերի արձանագրության վարումը
- Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի հետ կնքում է պայմանագիր
- Նախագահում է ժողովներում

Խորհրդի նախագահն ընտրվում է Խորհրդի անդամների կողմից , Խորհրդի անդամների կազմից , Խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Խորհուրդը կարող է ցանկացած ժամանակ վերընտրել նախագահին կամ ընտրել նոր նախագահ՝ Խորհրդի անդամների ընդհանուր քանակի ձայների 2/3-ով:

Մինչև 500 բաժնետեր (քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատեր) ունեցող Ընկերությունում Խորհրդի նախագահի և տնօրենի պաշտոնները կարող են համատեղվել:

Բացառությամբ սույն կետում նախատեսված դեպքերից, Խորհրդի նախագահը չի կարող Ընկերությունում այլ վճարովի պաշտոն զբաղեցնել:

3.9.2.6 **Խորհրդի նիստերը**

- Խորհրդի նիստերը գումարվում են Խորհրդի նախագահի կողմից՝ իր նախաձեռնությամբ , Խորհրդի անդամի, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի (վերստուգողի), Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի, Ընկերության միանձնյա գործադիր մարմնի, ինչպես նաև սույն կանոնադրությամբ սահմանված այլ անձանց պահանջով.
- Խորհրդի նիստերի քվորումը չի կարող Խորհրդի անդամների կեսից պակաս լինել.
- Խորհրդի որոշումները ընդունվում են նիստին ներկա Խորհրդի անդամների ձայների մեծամասնությամբ , բացառությամբ Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերի.
- Խորհուրդը կարող է հեռակա քվեարկությամբ (հարցման միջոցով) ընդունել որոշումներ:

Խորհրդի նախագահը ձայների հավասարության դեպքում ունի որոշիչ ձայնի իրավունք:

Խորհրդի անդամների թիվը ժողովի որոշված քանակը կեսից նվազելու դեպքում, Ընկերությունը գումարում է արտահերթ ժողով՝ Խորհրդի որոշմամբ, Խորհրդի կազմը լրացնելու նպատակով:

Խորհրդի նիստի արձանագրությունը ստորագրում են նիստին մասնակցող բոլոր անդամները, որոնք և պատասխանատվություն են կրում արձանագրությունում առկա տեղեկությունների հավաստիության համար:

3.9.2.7 **Տնօրենը**

Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Տնօրենը, մանսավորապես՝

- Լուծում է Ընկերության ընթացիկ գործունեության վերաբերվող բոլոր հարցերը, բացի կանոնադրությամբ սահմանված ժողովի և Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը վերաբերվող հարցերից
- Կազմակերպում է ժողովի և Խորհրդի որոշումների կատարումը, հաշվետու է նրանց և իրավունք չունի ինչպես ժողովի, այնպես էլ Խորհրդի համար պարտադիր որոշումներ կայացնելու
- Գործում է բարեխղճորեն և ողջամիտ ի շահ իր կողմից ներկայացվող Ընկերության:

Խորհրդի նախագահը Տնօրենի հետ կնքում է աշխատանքային պայմանագիր: Խորհրդի նախագահի և Տնօրենի պաշտոնների համատեղման դեպքում, Տնօրենի հետ պայմանագիրը կնքում է Խորհրդի որոշմամբ՝ Խորհրդի անդամներից մեկը:

Տնօրենը կանոնադրությամբ և Խորհրդի նախագահի հետ կնքված պայմանագրով իրեն վերապահած լիազորությունների սահմաններում՝

- Տնօրինում է Ընկերության գույքը, այդ թվում ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կնքում Ընկերության անունից
- Ներկայացնում է Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում
- Գործում է առանց լիազորագրի
- Տալիս է լիազորագրեր
- Սահմանված կարգով կնքում է պայմանագրեր, այդ թվում՝ աշխատանքային
- Բանկերում բացում է Ընկերության հաշվարկային և այլ հաշիվներ

- Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Ընկերության աշխատանքային ներքին կանոնակարգը, առանձնացված ստորաբաժանումների կանոնակարգերը, Ընկերության հաստիքացուցակը, վարչակազմակերպական կառուցվածքը
- Իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը
- Սահմանված կարգով աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Ընկերության աշխատակիցներին
- Աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ:

Խորհրդի անդամները, Ընկերության Տնօրենը և Օրենքով սահմանված այլ անձինք Ընկերության առջև պատասխանատվություն են կրում իրենց գործողությունների հետևանքով Ընկերությանը պատճառած վնասների համար Օրենքով սահմանված կարգով:

3.9.2.8 **Վերստուգող Հանձնաժողով**

Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության վերահսկումն իրականացնելու համար ժողովն ընտրում է Ընկերության Վերստուգող հանձնաժողով:

Վերստուգող հանձնաժողովի իրավասությունները և ստուգումների իրականացման կարգը սահմանվում են Օրենսդրությամբ, Օրենքով և Կանոնադրությամբ:

Վերստուգող հանձնաժողովը հետևում է Ընկերության Կառավարման մարմինների որոշումների կատարմանը, ստուգում է Ընկերության փաստաթղթերի համապատասխանությունն Օրենսդրությանը, այլ իրավական ակտերին և Ընկերության կանոնադրությանը:

Վերստուգող հանձնաժողովը իրականացնում է ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության տարեկան արդյունքների ստուգումը, ստուգում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական տարեկան արդյունքների ստուգումը, ստուգում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեությունը՝ սեփական նախաձեռնությամբ՝ ցանկացած ժամանակ, ժողովի կամ Խորհրդի որոշմամբ, ինչպես նաև Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 10 տոկոսի սեփականատեր բաժնետիրոջ պահանջով:

Վերստուգող հանձնաժողովը իրավունք ունի պահանջել արտահերթ ժողովի գումարում՝ Օրենքի պահանջներին համապատասխան:

Վերստուգող հանձնաժողովի պահանջով նրան պետք է ներկայացվեն Ընկերության, նրա մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների, հիմնարկների ֆինանսատնտեսական

գործունեությանը վերաբերող բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, նյութերը և բացատրությունները:

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են բացառապես տարեկան ժողովներում: Վերստուգող հանձնաժողովի անդամների ընտրության հարցը արտահերթ ժողովում կարող է քննարկվել, եթե արտահերթ ժողովը որոշում է ընդունել Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին:

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են ժողովի կողմից 3 տարի ժամկետով:

Վերստուգող հանձնաժողովը հաշվետու է ժողովին:

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամների վարձատրության և/կամ վճարվող փոխհատուցման չափերը և պայմանները սահմանվում են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ կարող են լինել Ընկերության կառավարման մարմիններում չընդգրկված ցանկացած ֆիզիկական անձ:

Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի քանակական կազմը սահմանվում է ժողովի որոշմամբ, բայց չի կարող պակաս լինել 3 հոգուց:

Վերստուգող հանձնաժողովի նախագահը ընտրվում է վերստուգող հանձնաժողովի անդամների կազմից՝ հանձնաժողովի անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

Վերստուգող հանձնաժողովն Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումների արդյունքների հիման վրա պատրաստում է եզրակացություններ:

Վերստուգող հանձնաժողովը Ընկերության գործունեության տարեկան հաշվետվությունների և հաշվեկշռի ստուգման վերաբերյալ եզրակացությունը ներկայացնում է տարեկան ժողովին: Ընկերության տարեկան հաշվեկշռի հաստատման ժամանակ վերստուգող հանձնաժողովի եզրակացությունը պարտադիր է:

Ժողովի որոշմամբ վերստուգող հանձնաժողովի իրավասություն կարող է դրվել վերստուգողի վրա:

3.9.2.9 **Ժողովի քարտուղար**

Ժողովի քարտուղարը ապահովում է ժողովի նախապատրաստումն ու անցկացումը, Խորհրդի, Խորհրդի հանձնաժողովների աշխատանքը, իրականացնում է Ընկերության վերաբերյալ տեղեկությունների պահպանումը և բացահայտումը, կազմակերպում է Ընկերության և Բաժնետերերի, կառավարման այլ մարմինների և Ընկերության պաշտոնատար անձանց միջև օպերատիվ համագործակցություն, ինչպես նաև իրականացնում է այլ գործառույթներ քարտուղարի մասին կանոնակարգին համապատասխան:

Կառավարման մարմինների իրավունքների և պարտականությունների, կազմավորման և գործունեության իրականացման կարգի և այլ սկզբունքային հարցերի վերաբերյալ ավելի մանրամասն տեղեկատվություն կարելի է ստանալ Ընկերության կանոնադրության, ինչպես նաև Ընկերության կառավարման մարմինների գործունեությունը կարգավորող ներքին կանոնակարգերից:

Ստորև ներկայացվում են կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ տեղեկություններ, ներառյալ՝ անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, զբաղեցրած պաշտոնը, իրավասություններն ու պարտականությունները, նրանցից յուրաքանչյուրի ծավալած գործունեությունը Ընկերությունում և դրանից դուրս և այլն:

3.9.3 Թողարկողի կառավարման մարմինների անդամները

Թողարկողի կառավարմանը մասնակցող յուրաքանչյուր անձի վերաբերյալ տեղեկությունները ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում՝

Խորհրդի նախագահ՝ Միխայիլ Գեորգիի Հարությունյան

<i>Տեղեկատվություն</i>	<i>Կառավարման մարմիններում ընդգրկված անձանց վերաբերյալ</i>
Տնօրենների Խորհուրդ	
Անուն, ազգանուն	Միխայիլ Գեորգիի Հարությունյան
Բնակության վայր	ք. Երևան
Զբաղեցրած պաշտոնը	Ընկերության Տնօրենների Խորհրդի նախագահ՝
Պաշտոնավարման սկիզբը և ավարտը	Որպես Ընկերության Տնօրենների Խորհրդի նախագահ՝ 27.10.2010թ մինչ օրս
Իրավասությունները ու պարտականությունները	<p>Խորհրդի նախագահը՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կազմակերպում է Խորհրդի աշխատանքները • Գումարում է Խորհրդի նիստերը և նախագահում է դրանք • Կազմակերպում է նիստերի արձանագրության վարումը • Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի հետ կնքում է պայմանագիր • Նախագահում է ժողովներում <p>Խորհրդի նախագահն ընտրվում է Խորհրդի անդամների կողմից , Խորհրդի անդամների կազմից , Խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ: Խորհուրդը կարող է ցանկացած ժամանակ վերընտրել նախագահին կամ ընտրել նոր նախագահ՝ Խորհրդի անդամների ընդհանուր քանակի ձայների 2/3-ով: Մինչև 500 բաժնետեր (քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատեր) ունեցող Ընկերությունում Խորհրդի նախագահի և տնօրենի պաշտոնները կարող են համատեղվել: Բացառությամբ սույն կետում նախատեսված դեպքերից, Խորհրդի նախագահը չի կարող Ընկերությունում այլ վճարովի պաշտոն զբաղեցնել:</p> <p>Մետեքսիմ ՍՊԸ՝ հիմնադիրների Խորհրդի նախագահ Միկմեստալ ՓԲԸ՝ հիմնադիրների Խորհրդի անդամ</p>

Ծավալած գործունեությունը Ընկերության կազմից դուրս	ռադիոֆիզիկ
Մասնագիտությունը	Մետեքսիմ ՍՊԸ՝ հիմնադիրների խորհրդի նախագահ Միկմետալ ՓԲԸ՝ հիմնադիրների խորհրդի անդամ
Նախորդ 5 տարիների ընթացքում այլ կազմակերպություններում գբաղեցրած պաշտոնները	
Նախորդող 5 տարիների ընթացքում դատվածություն, սնանկության, լուծարման գործընթացների հետ առնչություն	Նախորդ 5 տարիների ընթացքում խարդախության համար դատվածություն չունի: Նախորդ 5 տարիների ընթացքում սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ առնչություն չի ունեցել Նախորդ 5 տարիների ընթացքում պետական մարմնի կամ կարգավորող/վերահսկող/ մարմնի կողմից պատասխանատվության չի ենթարկվել և դատարանի կողմից որևէ թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն գբաղեցնելու իրավունքից չի զրկվել

Խորհրդի անդամ՝ Խաչատուր Արշակի Անտոնյան

<i>Տեղեկատվություն</i>	<i>Կառավարման մարմիններում ընդգրկված անձանց վերաբերյալ</i>
Տնօրենների Խորհուրդ	
Անուն, ազգանուն	Խաչատուր Արշակի Անտոնյան
Բնակության վայր	Ք. Երևան
Զբաղեցրած պաշտոնը	Ընկերության Խորհրդի անդամ Տնօրեն
Պաշտոնավարման սկիզբը և ավարտը	Որպես՝ Ընկերության Խորհրդի անդամ՝ 07.10.2004թ. –ից մինչ օրս Տնօրեն՝ 03.11.2005թ. –ից մինչ օրս
Իրավասությունները ու պարտականությունները	Խորհրդի անդամ՝ Խորհրդի անդամների լիազորությունները դադարում են Խորհրդի հաջորդ կազմի ընտրվելուց հետո, սակայն Խորհրդի անդամների լիազորությունների ընդհանուր տևողությունը չի սահմանափակվում: Խորհրդի անդամների իրավասությունները և պարտականությունները սահմանվում են Ընկերության կանոնադրությամբ: Խորհրդի անդամն իրավունք ունի՝ <ul style="list-style-type: none"> • Ընկերության պաշտոնատար անձանցից և աշխատակիցներից պահանջել Ընկերության գործունեությանը վերաբերվող ցանկացած տեղեկատվություն , փաստաթղթեր և նյութեր • Ծանոթանալ Խորհրդի և Ընկերության այլ կոլեգիալ մարմնի նիստերի արձանագրություններին և ստանալ դրանց պատճենները • Պահանջել Խորհրդի օրակարգում ընդգրկված հարցերի և ընդունված որոշումների վերաբերյալ իր հատուկ կարծիքը ներառումը Խորհրդի նիստի արձանագրության մեջ • Մասնակցել Ընկերության կոլեգիալ գործադիր մարմինների նիստերին

Խորհրդի անդամը պարտավոր է՝

- Գործել Խորհրդի նպատակներից և խնդիրներից բխող իր իրավունքների սահմաններում
- Գործել խելամտորեն և բարեխղճորեն՝ ելնել Ընկերության շահերից, այսինքն՝ ցուցաբերել հոգատարություն և շրջահայացություն, որոնք կարելի է սպասել լավագույն դեկավարից, և իր պարտականությունների պատշաճ կատարման նպատակով ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցները
- Չիրապարակել Ընկերության գործունեության մասին իրեն հայտնի դարձած գաղտնի տեղեկությունները
- Անհետաձգելի հարցերի լուծման համար նախաձեռնել Խորհրդի նիստի գումարում
- Ներկա գտնվել Խորհրդի նիստերին
- Մասնակցել Խորհրդի կողմից որոշումների ընդունմանը՝ օրակարգում ընդգրկված հարցերի վերաբերյալ քվեարկելու միջոցով
- Ընդունել հիմնավորված որոշումներ, որի համար պարտավոր է ուսումնասիրել բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները (նյութերը), ընդունվող որոշմանն առնչվող տեղեկությունների քննություն անցկացնել և իրազեկել Խորհրդի մյուս անդամներին
- Որոշումների ընդունման ժամանակ գնահատել ռիսկերը և բացասական հետևանքները
- Ժամանակին հաղորդել Ընկերությանն իր հետ փոխկապված անձանց և նրանց կազմում տեղի ունեցած փոփոխությունների մասին
- Խորհրդին, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովին և աուդիտորին տեղեկություններ տրամադրել այն իրավաբանական անձանց մասին, որտեղ նա ինքնուրույն կամ իր փոխկապակցված անձանց հետ համատեղ տիրապետում է քվեարկող բաժնետոմսերի, բաժնեմասերի, փայերի 10 և ավելի տոկոսին
- Խորհրդին, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովին և աուդիտորին տեղեկություններ տրամադրել այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնց կառավարման մարմիններում նա զբաղեցնում է պաշտոններ
- Խորհրդին, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովին և աուդիտորին տեղեկություններ տրամադրել այն գործարքների մասին, որոնցում նա կարող է ճանաչվել որպես շահագրգիռ անձ
- Ձեռնպահ մնալ այն որոշումներից ընդունման ժամանակ անցկացվող քվեարկություններից, որոնցում նա ունի անձնական շահագրգռվածություն
- Գրավոր ծանուցել Խորհրդին Ընկերության արժեթղթերով (բաժնետոմսերով) գործարքներ կատարել իր ստադրությունների մասին, ինչպես նաև բացահայտել այդ արժեթղթերով կատարված գործարքների մասին տեղեկություններ
- Մասնակցել Խորհրդի կողմից առաջարկվող ծրագրերի և նախագծերի փորձաքննության անցկացմանը
- Խորհրդի հանձնարարությամբ պատրաստել Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության բարելավման առաջարկներ
- Խորհրդի անդամներին իրազեկել իրեն հայտնի դարձած Ընկերության աշխատակիցների, այդ թվում՝ պաշտոնատար անձանց կողմից օրենսդրության, Ընկերության կանոնադրության և ներքին այլ իրավական ակտերի պահանջների խախտումների փաստերի մասին
- Պատրաստել իր իրավասության պատկանող հարցեր և ներկայացնել Խորհրդի քննարկմանը
- Ձևավորել իր կարծիքը Ընկերության տարեկան հաշվետվությունների, այդ թվում՝ տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ
- Ներկա գտնվել բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին և պատասխանել ժողովի մասնակիցների հարցերին

Տնօրեն՝

- Տնօրինում է Ընկերության գույքը, այդ թվում ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կնքում Ընկերության անունից

- Ներկայացնում է Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում
- Գործում է առանց լիազորագրի
- Տալիս է լիազորագրեր
- Սահմանված կարգով կնքում է պայմանագրեր, այդ թվում՝ աշխատանքային
- Բանկերում բացում է Ընկերության հաշվարկային և այլ հաշիվներ
- Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Ընկերության աշխատանքային ներքին կանոնակարգը, առանձնացված ստորաբաժանումների կանոնակարգերը, Ընկերության հաստիքացուցակը, վարչակազմակերպական կառուցվածքը
- Իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը
- Սահմանված կարգով աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Ընկերության աշխատակիցներին
- Վշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ:

Ճարտարագետ

Նախորդ 5 տարիների ընթացքում խարդախության համար դատվածություն չունի:
 Նախորդ 5 տարիների ընթացքում սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ առնչություն չի ունեցել
 Նախորդ 5 տարիների ընթացքում պետական մարմնի կամ կարգավորող/վերահսկող/ մարմնի կողմից պատասխանատվության չի ենթարկվել և դատարանի կողմից որևէ թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից չի զրկվել

Ծավալած գործունեությունը
 Ընկերության կազմից դուրս

Մասնագիտությունը

<p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում այլ կազմակերպություններում զբաղեցրած պաշտոնները</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում դատվածություն, սնանկության, լուծարման գործընթացների հետ առնչություն</p>	
---	--

Խորհրդի անդամ՝ Վազգեն Հովհաննեսի Նիկոլյան

<i>Տեղեկատվություն</i>	<i>Կառավարման մարմիններում ընդգրկված անձանց վերաբերյալ</i>
<p>Տնօրենների Խորհուրդ</p> <p>Անուն, ազգանուն</p> <p>Բնակության վայր</p> <p>Զբաղեցրած պաշտոնը</p> <p>Պաշտոնավարման սկիզբը և ավարտը</p> <p>Իրավասությունները ու պարտականությունները</p>	<p>Վազգեն Հովհաննեսի Նիկոլյան</p> <p>ք. Չարենցավան</p> <p>Ընկերության Խորհրդի անդամ Գլխավոր Ճարտարագետ Որպես՝ Ընկերության Խորհրդի անդամ՝ 01.08.2002թ –ից մինչ օրս Որպես գլխավոր ճարտարագետ 01.08.2002թ-ից մինչ օրս</p> <p>Խորհրդի անդամ՝</p> <p>Խորհրդի անդամների լիազորությունները դադարում են Խորհրդի հաջորդ կազմի ընտրվելուց հետո, սակայն Խորհրդի անդամների լիազորությունների ընդհանուր տևողությունը չի սահմանափակվում:</p> <p>Խորհրդի անդամների իրավասությունները և պարտականությունները սահմանվում են Ընկերության կանոնադրությամբ:</p> <p>Խորհրդի անդամն իրավունք ունի՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ընկերության պաշտոնատար անձանցից և աշխատակիցներից պահանջել Ընկերության գործունեությանը վերաբերվող ցանկացած տեղեկատվություն , փաստաթղթեր և նյութեր • Ծանոթանալ Խորհրդի և Ընկերության այլ կոլեգիալ մարմնի նիստերի արձանագրություններին և ստանալ դրանց պատճենները • Պահանջել Խորհրդի օրակարգում ընդգրկված հարցերի և ընդունված որոշումների վերաբերյալ իր հատուկ կարծիքը ներառումը Խորհրդի նիստի արձանագրության մեջ • Մասնակցել Ընկերության կոլեգիալ գործադիր մարմինների նիստերին <p>Խորհրդի անդամը պարտավոր է՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գործել Խորհրդի նպատակներից և խնդիրներից բխող իր իրավունքների սահմաններում • Գործել խելամտորեն և բարեխղճորեն՝ ելնել Ընկերության շահերից, այսինքն՝ ցուցաբերել հոգատարություն և շրջահայացություն , որոնք կարելի է սպասել լավագույն ղեկավարից, և իր պարտականությունների պատշաճ կատարման նպատակով ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցները • Չիրապարակել Ընկերության գործունեության մասին իրեն հայտնի դարձած գաղտնի տեղեկությունները • Անհետաձգելի հարցերի լուծման համար նախաձեռնել Խորհրդի նիստի գումարում

- Ներկա գտնվել Խորհրդի նիստերին
- Մասնակցել Խորհրդի կողմից որոշումների ընդունմանը՝ օրակարգում ընդգրկված հարցերի վերաբերյալ քվեարկելու միջոցով
- Ընդունել հիմնավորված որոշումներ, որի համար պարտավոր է ուսումնասիրել բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները (նյութերը), ընդունվող որոշմանն առնչվող տեղեկությունների քննություն անցկացնել և իրազեկել Խորհրդի մյուս անդամներին
- Որոշումների ընդունման ժամանակ գնահատել ռիսկերը և բացասական հետևանքները
- Ժամանակին հաղորդել Ընկերությանն իր հետ փոխկապված անձանց և նրանց կազմում տեղի ունեցած փոփոխությունների մասին
- Խորհրդին, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովին և աուդիտորին տեղեկություններ տրամադրել այն իրավաբանական անձանց մասին, որտեղ նա ինքնուրույն կամ իր փոխկապակցված անձանց հետ համատեղ տիրապետում է քվեարկող բաժնետոմսերի, բաժնեմասերի, փայերի 10 և ավելի տոկոսին
- Խորհրդին, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովին և աուդիտորին տեղեկություններ տրամադրել այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնց կառավարման մարմիններում նա զբաղեցնում է պաշտոններ
- Խորհրդին, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովին և աուդիտորին տեղեկություններ տրամադրել այն գործարքների մասին, որոնցում նա կարող է ճանաչվել որպես շահագրգիռ անձ
- Ձեռնպահ մնալ այն որոշումներից ընդունման ժամանակ անցկացվող քվեարկություններից, որոնցում նա ունի անձնական շահագրգռվածություն
- Գրավոր ծանուցել Խորհրդին Ընկերության արժեթղթերով (բաժնետոմսերով) գործարքներ կատարել իր մտադրությունների մասին, ինչպես նաև բացահայտել այդ արժեթղթերով կատարված գործարքների մասին տեղեկություններ
- Մասնակցել Խորհրդի կողմից առաջարկվող ծրագրերի և նախագծերի փորձաքննության անցկացմանը
- Խորհրդի հանձնարարությամբ պատրաստել Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության բարելավման առաջարկներ
- Խորհրդի անդամներին իրազեկել իրեն հայտնի դարձած Ընկերության աշխատակիցների, այդ թվում՝ պաշտոնատար անձանց կողմից օրենսդրության, Ընկերության կանոնադրության և ներքին այլ իրավական ակտերի պահանջների խախտումների փաստերի մասին
- Պատրաստել իր իրավասության պատկանող հարցեր և ներկայացնել Խորհրդի քննարկմանը
- Ձևավորել իր կարծիքը Ընկերության տարեկան հաշվետվությունների, այդ թվում՝ տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ
- Ներկա գտնվել բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին և պատասխանել ժողովի մասնակիցների հարցերին

-
 ճարտարագետ
 -

<p>Ծավալած գործունեությունը Ընկերության կազմից դուրս</p> <p>Մասնագիտությունը</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում այլ կազմակերպություններում զբաղեցրած պաշտոնները</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում դատվածություն, սնանկության, լուծարման գործընթացների հետ առնչություն</p>	<p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում խարդախության համար դատվածություն չունի: Նախորդ 5 տարիների ընթացքում սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ առնչություն չի ունեցել Նախորդ 5 տարիների ընթացքում պետական մարմնի կամ կարգավորող/վերահսկող/ մարմնի կողմից պատասխանատվության չի ենթարկվել և դատարանի կողմից որևէ թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից չի զրկվել</p>
--	---

Խորհրդի անդամ՝ Դավիթ Օլեգի Յավրույան

<i>Տեղեկատվություն</i>	<i>Կառավարման մարմիններում ընդգրկված անձանց վերաբերյալ</i>
Տնօրենների Խորհուրդ	
Անուն, ազգանուն	Դավիթ Օլեգի Յավրույան
Բնակության վայր	ք. Երևան
Զբաղեցրած պաշտոնը	Ընկերության Խորհրդի անկախ անդամ
Պաշտոնավարման սկիզբը և ավարտը	Որպես՝ Ընկերության Խորհրդի անկախ անդամ՝ 21.07.2019թ –ից մինչ օրս
Իրավասությունները ու պարտականությունները	Խորհրդի անկախ անդամ՝
	Խորհրդի անդամների լիազորությունները դադարում են Խորհրդի հաջորդ կազմի ընտրվելուց հետո, սակայն Խորհրդի անդամների լիազորությունների ընդհանուր տևողությունը չի սահմանափակվում:

Խորհրդի անդամների իրավասությունները և պարտականությունները սահմանվում են Ընկերության կանոնադրությամբ:

Խորհրդի անդամն իրավունք ունի՝

- Ընկերության պաշտոնատար անձանցից և աշխատակիցներից պահանջել Ընկերության գործունեությանը վերաբերվող ցանկացած տեղեկատվություն , փաստաթղթեր և նյութեր
- Ծանոթանալ Խորհրդի և Ընկերության այլ կոլեգիալ մարմնի նիստերի արձանագրություններին և ստանալ դրանց պատճենները
- Պահանջել Խորհրդի օրակարգում ընդգրկված հարցերի և ընդունված որոշումների վերաբերյալ իր հատուկ կարծիքը ներառումը Խորհրդի նիստի արձանագրության մեջ
- Մասնակցել Ընկերության կոլեգիալ գործադիր մարմինների նիստերին

Խորհրդի անդամը պարտավոր է՝

- Գործել Խորհրդի նպատակներից և խնդիրներից բխող իր իրավունքների սահմաններում
- Գործել խելամտորեն և բարեխղճորեն՝ ելնել Ընկերության շահերից, այսինքն՝ ցուցաբերել հոգատարություն և շրջահայացություն , որոնք կարելի է սպասել լավագույն ղեկավարից, և իր պարտականությունների պատշաճ կատարման նպատակով ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցները
- Չհրապարակել Ընկերության գործունեության մասին իրեն հայտնի դարձած գաղտնի տեղեկությունները
- Անհետաձգելի հարցերի լուծման համար նախաձեռնել Խորհրդի նիստի գումարում
- Ներկա գտնվել Խորհրդի նիստերին
- Մասնակցել Խորհրդի կողմից որոշումների ընդունմանը՝ օրակարգում ընդգրկված հարցերի վերաբերյալ քվեարկելու միջոցով
- Ընդունել հիմնավորված որոշումներ, որի համար պարտավոր է ուսումնասիրել բոլոր անհրաժեշտ տեղեկությունները (նյութերը) , ընդունվող որոշմանն առնչվող տեղեկությունների քննություն անցկացնել և իրազեկել Խորհրդի մյուս անդամներին
- Որոշումների ընդունման ժամանակ գնահատել ռիսկերը և բացասական հետևանքները
- Ժամանակին հաղորդել Ընկերությանն իր հետ փոխկապված անձանց և նրանց կազմում տեղի ունեցած փոփոխությունների մասին
- Խորհրդին, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովին և աուդիտորին տեղեկություններ տրամադրել այն իրավաբանական անձանց մասին, որտեղ նա ինքնուրույն կամ իր փոխկապակցված անձանց հետ համատեղ տիրապետում է քվեարկող բաժնետոմսերի, բաժնեմասերի, փայերի 10 և ավելի տոկոսին
- Խորհրդին, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովին և աուդիտորին տեղեկություններ տրամադրել այն իրավաբանական անձանց մասին, որոնց կառավարման մարմիններում նա զբաղեցնում է պաշտոններ
- Խորհրդին, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովին և աուդիտորին տեղեկություններ տրամադրել այն գործարքների մասին, որոնցում նա կարող է ճանաչվել որպես շահագրգիռ անձ
- Ձեռնպահ մնալ այն որոշումներից ընդունման ժամանակ անցկացվող քվեարկություններից, որոնցում նա ունի անձնական շահագրգռվածություն
- Գրավոր ծանուցել Խորհրդին Ընկերության արժեթղթերով (բաժնետոմսերով) գործարքներ կատարել իր մտադրությունների մասին, ինչպես նաև բացահայտել այդ արժեթղթերով կատարված գործարքների մասին տեղեկություններ
- Մասնակցել Խորհրդի կողմից առաջարկվող ծրագրերի և նախագծերի փորձաքննության անցկացմանը
- Խորհրդի հանձնարարությամբ պատրաստել Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության բարելավման առաջարկներ

	<ul style="list-style-type: none"> • Խորհրդի անդամներին իրազեկել իրեն հայտնի դարձած Ընկերության աշխատակիցների, այդ թվում՝ պաշտոնատար անձանց կողմից օրենսդրության, Ընկերության կանոնադրության և ներքին այլ իրավական ակտերի պահանջների խախտումների փաստերի մասին • Պատրաստել իր իրավասության պատկանող հարցեր և ներկայացնել Խորհրդի քննարկմանը • Ձևավորել իր կարծիքը Ընկերության տարեկան հաշվետվությունների, այդ թվում՝ տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ • Ներկա գտնվել բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին և պատասխանել ժողովի մասնակիցների հարցերին <p>Եմեկսավտո ՍՊԸ՝ Տնօրեն 2019թ օգոստոս-ից մինչ օրս</p> <p>Ինժեներ-տնտեսագետ</p> <p>ՌԴ Մոսկվա Տոդոկառ ՍՊԸ՝ Գլխավոր տնօրեն 2015թհունվար -2019թ մայիս</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում խարդախության համար դատվածություն չունի: Նախորդ 5 տարիների ընթացքում սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ առնչություն չի ունեցել Նախորդ 5 տարիների ընթացքում պետական մարմնի կամ կարգավորող/վերահսկող/ մարմնի կողմից պատասխանատվության չի ենթարկվել և դատարանի կողմից որևէ թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից չի զրկվել</p> <p>Ծավալած գործունեությունը Ընկերության կազմից դուրս</p> <p>Մասնագիտությունը</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում այլ կազմակերպություններում զբաղեցրած պաշտոնները</p> <p>Նախորդող 5 տարիների ընթացքում դատվածություն, սնանկության,</p>
--	---

լուծարման գործընթացների հետ առնչություն

Վերստուգող հանձնաժողովի նախագահ

<i>Տեղեկատվություն</i>	<i>Կառավարման մարմիններում ընդգրկված անձանց վերաբերյալ</i>
<p>Տնօրենների հորիզոն</p> <p>Անուն, ազգանուն</p> <p>Բնակության վայր</p> <p>Զբաղեցրած պաշտոնը</p> <p>Պաշտոնավարման սկիզբը և ավարտը</p> <p>Իրավասությունները ու պարտականությունները</p>	<p>Վոլոդյա Յուլիկի Ադամյան</p> <p>ք. Չարենցավան</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի նախագահ</p> <p>Որպես՝ Վերստուգող հանձնաժողովի նախագահ 27.10.2010թ-ից մինչ օրս</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի նախագահ</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովը հետևում է Ընկերության Կառավարման մարմինների որոշումների կատարմանը, ստուգում է Ընկերության փաստաթղթերի համապատասխանությունն Օրենսդրությանը, այլ իրավական ակտերին և Ընկերության կանոնադրությանը:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովը իրականացնում է ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության տարեկան արդյունքների ստուգումը, ստուգում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական տարեկան արդյունքների ստուգումը, ստուգում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեությունը՝ սեփական նախաձեռնությամբ՝ ցանկացած ժամանակ, ժողովի կամ հորիզոնի որոշմամբ, ինչպես նաև Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 10 տոկոսի սեփականատեր բաժնետիրոջ պահանջով:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովը իրավունք ունի պահանջել արտահերթ ժողովի գումարում՝ Օրենքի պահանջներին համապատասխան:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի պահանջով նրան պետք է ներկայացվեն Ընկերության, նրա մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների, հիմնարկների ֆինանսատնտեսական գործունեությանը վերաբերող բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, նյութերը և բացատրությունները:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են բացառապես տարեկան ժողովներում: Վերստուգող հանձնաժողովի անդամների ընտրության հարցը արտահերթ ժողովում կարող է քննարկվել, եթե արտահերթ ժողովը որոշում է ընդունել Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են ժողովի կողմից 3 տարի ժամկետով:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովը հաշվետու է ժողովին:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամների վարձատրության և/կամ վճարվող փոխհատուցման չափերը և պայմանները սահմանվում են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ կարող են լինել Ընկերության կառավարման մարմիններում չընդգրկված ցանկացած ֆիզիկական անձ:</p> <p>Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի քանակական կազմը սահմանվում է ժողովի որոշմամբ, Բայց չի կարող պակաս լինել 3 հոգուց:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի նախագահը ընտրվում է վերստուգող հանձնաժողովի անդամների կազմից՝ հանձնաժողովի անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովն Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումների արդյունքների հիման վրա պատրաստում է եզրակացություններ:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովը Ընկերության գործունեության տարեկան հաշվետվությունների և հաշվեկշռի ստուգման վերաբերյալ եզրակացությունը ներկայացնում է տարեկան ժողովին: Ընկերության տարեկան հաշվեկշռի հաստատման ժամանակ վերստուգող հանձնաժողովի եզրակացությունը պարտադիր է:</p>

<p>Ծավալած գործունեությունը Ընկերության կազմից դուրս</p> <p>Մասնագիտությունը</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում այլ կազմակերպություններում զբաղեցրած պաշտոնները</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում դատվածություն, սնանկության, լուծարման գործընթացների հետ առնչություն</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում խարդախության համար դատվածություն չունի: Նախորդ 5 տարիների ընթացքում սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ առնչություն չի ունեցել Նախորդ 5 տարիների ընթացքում պետական մարմնի կամ կարգավորող/վերահսկող/մարմնի կողմից պատասխանատվության չի ենթարկվել և դատարանի կողմից որևէ թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից չի զրկվել</p>
--	---

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ

<i>Տեղեկատվություն</i>	<i>Կառավարման մարմիններում ընդգրկված անձանց վերաբերյալ</i>
<p>Տնօրենների Խորհուրդ</p> <p>Անուն, ազգանուն</p> <p>Բնակության վայր</p> <p>Զբաղեցրած պաշտոնը</p> <p>Պաշտոնավարման սկիզբը և ավարտը</p> <p>Իրավասությունները ու պարտականությունները</p>	<p>Սերժիկ Վալդի Մելիքյան</p> <p>ք. Չարենցավան</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ</p> <p>Որպես՝ Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ 30.06.2007թ-ից մինչ օրս</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովը հետևում է Ընկերության Կառավարման մարմինների որոշումների կատարմանը, ստուգում է Ընկերության փաստաթղթերի համապատասխանությունն Օրենսդրությանը, այլ իրավական ակտերին և Ընկերության կանոնադրությանը: Վերստուգող հանձնաժողովը իրականացնում է ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության տարեկան արդյունքների ստուգումը, ստուգում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական տարեկան արդյունքների ստուգումը, ստուգում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեությունը՝ սեփական նախաձեռնությամբ՝ ցանկացած ժամանակ, ժողովի կամ Խորհրդի որոշմամբ, ինչպես նաև Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 10 տոկոսի սեփականատեր բաժնետիրոջ պահանջով: Վերստուգող հանձնաժողովը իրավունք ունի պահանջել արտահերթ ժողովի գումարում՝ Օրենքի պահանջներին համապատասխան: Վերստուգող հանձնաժողովի պահանջով նրան պետք է ներկայացվեն Ընկերության, նրա մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների, հիմնարկների ֆինանսատնտեսական գործունեությանը վերաբերող բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, նյութերը և բացատրությունները:</p>

<p>Ծավալած գործունեությունը Ընկերության կազմից դուրս</p> <p>Մասնագիտությունը</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում այլ կազմակերպություններում զբաղեցրած պաշտոնները</p> <p>Նախորդող 5 տարիների ընթացքում դատվածություն, սնանկության, լուծարման գործընթացների հետ առնչություն</p>	<p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են բացառապես տարեկան ժողովներում: Վերստուգող հանձնաժողովի անդամների ընտրության հարցը արտահերթ ժողովում կարող է քննարկվել, եթե արտահերթ ժողովը որոշում է ընդունել Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են ժողովի կողմից 3 տարի ժամկետով: Վերստուգող հանձնաժողովը հաշվետու է ժողովին:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամների վարձատրության և/կամ վճարվող փոխհատուցման չափերը և պայմանները սահմանվում են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ կարող են լինել Ընկերության կառավարման մարմիններում չընդգրկված ցանկացած ֆիզիկական անձ: Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի քանակական կազմը սահմանվում է ժողովի որոշմամբ, Բայց չի կարող պակաս լինել 3 հոգուց:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի նախագահը ընտրվում է վերստուգող հանձնաժողովի անդամների կազմից՝ հանձնաժողովի անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովն Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումների արդյունքների հիման վրա պատրաստում է եզրակացություններ:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովը Ընկերության գործունեության տարեկան հաշվետվությունների և հաշվեկշիի ստուգման վերաբերյալ եզրակացությունը ներկայացնում է տարեկան ժողովին: Ընկերության տարեկան հաշվեկշիի հաստատման ժամանակ վերստուգող հանձնաժողովի եզրակացությունը պարտադիր է:</p> <p>-</p> <p>Ճարտարագետ</p> <p>-</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում խարդախության համար դատվածություն չունի:</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ առնչություն չի ունեցել</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում պետական մարմնի կամ կարգավորող/վերահսկող/ մարմնի կողմից պատասխանատվության չի ենթարկվել և դատարանի կողմից որևէ թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից չի զրկվել</p>
--	--

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ, ժողովի քարտուղար

<i>Տեղեկատվություն</i>	<i>Կառավարման մարմիններում ընդգրկված անձանց վերաբերյալ</i>
Տնօրենների Խորհուրդ	
Անուն, ազգանուն	Նազիկ Սարգսի Ավագյան
Բնակության վայր	ք. Չարենցավան
Զբաղեցրած պաշտոնը	Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ Ժողովի քարտուղար Գլխավոր մետալուրգ

<p>Պաշտոնավարման սկիզբը և ավարտը</p> <p>Իրավասությունները ու պարտականությունները</p>	<p>Որպես՝ Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ 25.09.2002թ-ից մինչ օրս ժողովի քարտուղար 31.07.1995թ-ից մինչ օրս</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովը հետևում է Ընկերության Կառավարման մարմինների որոշումների կատարմանը, ստուգում է Ընկերության փաստաթղթերի համապատասխանությունն Օրենսդրությանը, այլ իրավական ակտերին և Ընկերության կանոնադրությանը:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովը իրականացնում է ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության տարեկան արդյունքների ստուգումը, ստուգում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական տարեկան արդյունքների ստուգումը, ստուգում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեությունը՝ սեփական նախաձեռնությամբ՝ ցանկացած ժամանակ, ժողովի կամ Խորհրդի որոշմամբ, ինչպես նաև Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 10 տոկոսի սեփականատեր բաժնետիրոջ պահանջով:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովը իրավունք ունի պահանջել արտահերթ ժողովի գումարում՝ Օրենքի պահանջներին համապատասխան:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի պահանջով նրան պետք է ներկայացվեն Ընկերության, նրա մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների, հիմնարկների ֆինանսատնտեսական գործունեությանը վերաբերող բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, նյութերը և բացատրությունները:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են բացառապես տարեկան ժողովներում: Վերստուգող հանձնաժողովի անդամների ընտրության հարցը արտահերթ ժողովում կարող է քննարկվել, եթե արտահերթ ժողովը որոշում է ընդունել Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են ժողովի կողմից 3 տարի ժամկետով: Վերստուգող հանձնաժողովը հաշվետու է ժողովին:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի անդամների վարձատրության և/կամ վճարվող փոխհատուցման չափերը և պայմանները սահմանվում են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ կարող են լինել Ընկերության կառավարման մարմիններում չընդգրկված ցանկացած ֆիզիկական անձ: Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի քանակական կազմը սահմանվում է ժողովի որոշմամբ, Բայց չի կարող պակաս լինել 3 հոգուց:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովի նախագահը ընտրվում է վերստուգող հանձնաժողովի անդամների կազմից՝ հանձնաժողովի անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովն Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումների արդյունքների հիման վրա պատրաստում է եզրակացություններ:</p> <p>Վերստուգող հանձնաժողովը Ընկերության գործունեության տարեկան հաշվետվությունների և հաշվեկշռի ստուգման վերաբերյալ եզրակացությունը ներկայացնում է տարեկան ժողովին: Ընկերության տարեկան հաշվեկշռի հաստատման ժամանակ վերստուգող հանձնաժողովի եզրակացությունը պարտադիր է:</p> <p>Ժողովի քարտուղար</p> <p>Ժողովի քարտուղարը ապահովում է ժողովի նախապատրաստումն ու անցկացումը, Խորհրդի, Խորհրդի հանձնաժողովների աշխատանքը, իրականացնում է Ընկերության վերաբերյալ տեղեկությունների պահպանումը և բացահայտումը, կազմակերպում է Ընկերության և Բաժնետերերի, կառավարման այլ մարմինների և Ընկերության պաշտոնատար անձանց միջև օպերատիվ համագործակցություն, ինչպես նաև իրականացնում է այլ գործառույթներ քարտուղարի մասին կանոնակարգին համապատասխան:</p> <p>-</p> <p>Ճարտարագետ</p>
--	---

<p>Ծավալած գործունեությունը Ընկերության կազմից դուրս</p> <p>Մասնագիտությունը</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում այլ կազմակերպություններում գբաղեցրած պաշտոնները</p> <p>Նախորդող 5 տարիների ընթացքում դատվածություն, սնանկության, լուծարման գործընթացների հետ առնչություն</p>	<p>Ձուլակենտրոն ԲԲԸ՝ որպես գլխավոր մետալուրգի տեղակալ</p> <p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում խարդախության համար դատվածություն չունի: Նախորդ 5 տարիների ընթացքում սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ առնչություն չի ունեցել Նախորդ 5 տարիների ընթացքում պետական մարմնի կամ կարգավորող/վերահսկող/ մարմնի կողմից պատասխանատվության չի ենթարկվել և դատարանի կողմից որևէ թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից չի զրկվել</p>
--	---

Գլխավոր հաշվապահ՝ Կարինե Վիկտորի Մամիկոնյան

<i>Տեղեկատվություն</i>	<i>Կառավարման մարմիններում ընդգրկված անձանց վերաբերյալ</i>
<p>Տնօրենների Խորհուրդ</p> <p>Անուն, ազգանուն</p> <p>Բնակության վայր</p> <p>Զբաղեցրած պաշտոնը</p> <p>Պաշտոնավարման սկիզբը և ավարտը</p> <p>Իրավասությունները ու պարտականությունները</p> <p>Ծավալած գործունեությունը Ընկերության կազմից դուրս</p> <p>Մասնագիտությունը</p>	<p>Կարինե Վիկտորի Մամիկոնյան</p> <p>ք. Չարենցավան</p> <p>Գլխավոր հաշվապահ</p> <p>04.09.2000 թ -ից մինչ օրս</p> <p>Գլխավոր հաշվապահը գտնվում է Ընկերության տնօրենի ենթակայության տակ և պատասխանատու է՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ընկերությունում հաշվապահական հաշվառում պատշաճ վարելու համար • Ֆինանսական հաշվետվությունները ժամանակին կազմելու և ներկայացնելու համար • ՀՀ օրենսդրական դաշտին համապատասխան հաշվապահական փաստաթղթերի ձևակերպման համար • Ապահովում է կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների վերահսկողությունը <p>« Դիզակ »ՍՊԸ գրավատուն հաշվապահ</p> <p>Հաշվապահ աուդիտ</p> <p>01.09.2010 թ-ից մինչ այսօր « Դիզակ »ՍՊԸ գրավատուն</p>

<p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում այլ կազմակերպություններում զբաղեցրած պաշտոնները</p>	<p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում խարդախության համար դատվածություն չունի: Նախորդ 5 տարիների ընթացքում սնանկության, լուծարման կամ սնանկ ճանաչված անձի ակտիվների կառավարման գործընթացների հետ առնչություն չի ունեցել Նախորդ 5 տարիների ընթացքում պետական մարմնի կամ կարգավորող/վերահսկող/ մարմնի կողմից պատասխանատվության չի ենթարկվել և դատարանի կողմից որևէ թողարկողի կառավարման մարմնի անդամի պաշտոն զբաղեցնելու իրավունքից չի զրկվել</p>
<p>Նախորդ 5 տարիների ընթացքում դատվածություն, սնանկության, լուծարման գործընթացների հետ առնչություն</p>	

Կառավարման անդամների միջև ազգակցական կապը բացակայում է:

Ընկերության կառավարման մարմինների անդամների միջև գործնական և անձնական շահերի բախում չկա:

Ընկերությունը խոշոր բաժնետերերի, հաճախորդների, մատակարարների կամ այլ անձանց հետ չունի կառավարման մարմնի անդամ նշանակելու մասին որևէ պայմանավորվածություն, բացառություն:

3.9.4 Շահերի բախումը

Թողարկողի և Թողարկողի կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև շահերի բախում առկա չէ:

3.9.5 Վարձատրությունները և պարգևավճարները

Ընկերության կառավարման մարմինների անդամները, բացառության տնօրենի, գլխավոր հաշվապահի և գլխավոր ճարտարագետի, Ընկերության կառավարման մարմիններում իրենց պարտականությունները կատարում են հասարակական հիմունքներով՝ առանց վարձատրության: Միաժամանակ, Ընկերության կառավարման մարմինների անդամները 31.12.2019թ. դրությամբ չեն վճարվել պարգևավճարներ և նրանց օգտին չեն կատարվել փոխհատուցումներ:

2019 թվականի ընթացքում Ընկերության տնօրենը, գլխավոր հաշվապահը և գլխավոր ճարտարագետն Ընկերությունից ստացել են՝

	Աշխատավարձ	Կուտակային կենսաթոշակային վճար
Տնօրեն	9,999,380 ՀՀ դրամ	
Գլխավոր հաշվապահ	5,706, 644 ՀՀ դրամ	133,260 ՀՀ դրամ

Գլխավոր ճարտարագետ	6,718,601 ՀՀ դրամ	
--------------------	-------------------	--

3.10 Կառավարման մարմինների գործունեությունը

Լրավճարների կամ պարզևավճարների վճարման մասին պայմանագրեր Թողարկողի և կառավարման մարմինների միջև առկա չէ:

Հաշվի առնելով, որ Ընկերությունը հիմնադրվել է ՀՀ-ում, իսկ ՀՀ-ում ընդունված կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները հիմնականում սահմանվում են «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքով և այլ օրենքներով, ուստի Ընկերության կառավարման համակարգը կառուցված է օրենսդրության պահանջների շրջանակում և բավարարում է ՀՀ-ում ընդունված կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներին (կանոնագրքին):

Ավելին, Ընկերության կառավարման մարմինների գործունեությունը կարգավորվում է Ընկերության կողմից հաստատված առանձին կանոնակարգերով, որի մշակման հիմքում հաշվի են առնվել ոչ միայն ՀՀ-ում կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները, այլ նաև զարգացած արժեթղթերի շուկա ունեցող երկրներում ձևավորված կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները և էներգետիկ ոլորտում գործող օտարերկրյա հայտնի ընկերությունների փորձը:

3.11 Աշխատակիցները

Աղյուսակում ներկայացվում է տեղեկատվություն պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանում ընդգրկված յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա կտրվածքով Ընկերության աշխատակիցների միջին տարեկան թվաքանակի վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացված է դրանց գործառությանին դասակարգումը:

2019թ –ի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 389 մարդ, որից ժամկետային աշխատակիցները կազմել են 55 մարդ՝ ընդհանուր թվաքանակի մեջ՝ 14,13 %:

Ընկերության կառավարման մարմիններում Միխայել Գեորգիի Հարությունյանը ունի Ընկերության 3,881,638 հատ բաժնետոմս որոնց անվանական ծավալը կազմում է 582,245,700 ՀՀ դրամ՝ յուրաքանչյուրը 150 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Ներկայումս Ընկերությունը չունի ծրագրեր՝ կապված աշխատակիցներին Ընկերության կապիտալում մասնակցության հնարավորություն ընձեռնելու հետ. Ընկերության աշխատակիցները ցանկության դեպքում կարող են ձեռք բերել Ընկերության բաժնետոմսերը ֆոնդային բորսայից կամ մասնակցել բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրությանը՝ ընդհանուր պայմաններով:

Ընկերության աշխատակիցները			
Ցուցանիշներ	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
Աշխատակիցների միջին թվաքանակը	419	415	389
Վարչական աշխատակիցներ	64	62	61
Արտադրական սպասարկման ոլորտի աշխատակիցներ	355	353	328

3.12 Հսկող անձինք

Թողարկողի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	Բաժնետոմսերի քանակը (հատ)	Բաժնեչափ (%)
Միխայիլ Հարությունյան Գեորգիի	3,881,638	49.3503003
MORACO HOLDING LIMITED	3,881,633	49.3502367

MORACO HOLDING LIMITED ընկերության հասցեն՝ Arch Malkariou III. 284, FORTUNA COURT, Block B, 3rd floor, office 32, 3105 Limassol, Cyprus

Ընկերության հսկող անձ են համարվում՝

- **Միխայիլ Գեորգիի Հարությունյանը**
- **Կարինե Գարուշի Հայրապետյանը**

Կարինե Գարուշի Հայրապետյանը հանդիսանում է MORACO HOLDING LIMITED ընկերության տնօրենը և շահառուն:

3.13 Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին

3.13.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Ընկերության 2019, 2018 և 2017 թթ. աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են [Հավելված 6](#)-ում:

3.13.2 Թողարկողի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

Ազդագրում ներառված վերջին (ամենաթարմ) ֆինանսական հաշվետվության վերջին օրվանից մինչև Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու օրն ընկած ժամանակահատվածում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

3.13.3 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Ընկերության նկատմամբ նախորդող 12 ամիսների ընթացքում դատական, ինչպես նաև պետական մարմինների կողմից պատասխանատվության միջոցներ /վարչական, քաղաքացիաիրավական/ չեն կիրառվել: Ընկերության դեմ սնանկության/անվճարունակության/ կամ լուծարային վարույթի նախաձեռնություններ չեն կիրառվել:

3.13.4 Հարկային արտոնությունները

Ընկերությունը ներկա պահին աշխատում է հարկման ընդհանուր դաշտում և հարկային արտոնություններից չի օգտվում:

3.14 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

3.14.1 Կանոնադրական կապիտալը

3.14.1.1 Կանոնադրական կապիտալի մեծությունը

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը 31.12.2019թ դրությամբ կազմել է 1,179,822 հազ դրամ, որը կազմում է՝ Ընկերության տեղաբաշխված և վճարված 7,865,480 հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսեր: Բաժնետոմսերի անվանական արժեքը 150 դրամ է: Տվյալ բաժնետոմսերը թողարկվել են ՀՀ Բաժնետիրական ընկերությունների մասին օրենքին համաձայն, ոչ փաստաթղթային են և բաժնետոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումը իրականացվում է Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա ԲԲԸ-ի կողմից՝ Ամերիաբանկ

ՓԲԸ-ի միջնորդությամբ: Ընկերության արժեթղթերը 30.04.2020թ. թույլատրված են առևտրին «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ կանոններին համապատասխան բաժնետոմսերի ազատ (C) շուկայում (ISIN: AMASGRS10ER6).

3.14.1.2 **Թողարկված բաժնետոմսերի քանակը**

Թողարկված և տեղաբաշխված բաժնետոմսերի քանակն է՝ 7,865,480 (յոթ միլիոն ութ հարյուր վաթսունհինգ հազար չորս հարյուր ութսուն) հատ:

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամ է:

Ընկերության հայտարարված բաժնետոմսերի առավելագույն ծավալը կազմում է՝ 996,834,900 ՀՀ դրամ՝ 150ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 6,645,566 հատ սովորական անվանական բաժնետոմս:

3.14.1.3 **Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը**

Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 150 (մեկ հարյուր հիսուն) ՀՀ դրամ:

3.14.2 **Կանոնադրությունը**

Ընկերության ստեղծման նպատակն է տնտեսական գործունեության (այդ թվում առևտրային) իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացում:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են

- Թուջե, պողպատե և գունավոր մետաղների ձուլում,
- Սև և գունավոր մետաղների, նրանց առաջնային արտադրանքի արտադրություն
- Մետաղե ջարդոնի առք ու վաճառք
- Մեքենաների, մետաղահատ հաստոցների, սարքավորումների և օժանդակ նյութերի մեծածախ առևտուր
- Ձուլման սարքավորումների և հալման ինդուկտիվ վառարանների արտադրություն և մեծածախ առևտուր
- Կենցաղային ապրանքների և պլաստմասսայե իրերի արտադրություն մեծածախ առևտուր
- Առևտրամիջնորդային գործունեություն (ոչ բորսայական)

Ընկերությունը կարող է իրականացնել օրենքով չարգելված ցանկացած տնտեսական գործունեություն:

Օրենքով սահմանված գործունեության առանձին տեսակներով Ընկերությունը կարող է զբաղվել միայն լիցենզիայի (հատուկ թույլտվության) առկայության դեպքում՝ լիցենզիա ստանալու պահից կամ նրանում նշված ժամկետում: Եթե լիցենզիայի հատկացման պայմաններում նախատեսված է, որ ընկերությունը բացի լիցենզավորվող գործունեությունից,

այլ գործունեությամբ զբաղվել չի կարող, կամ սահմանափակումներ են դրվում գործունեության առանձին տեսակներով զբաղվելու վար, ապա ընկերությունը լիցենզիայի գործողության ժամկետում իրավունք չունի զբաղվել այլ գործունեությամբ, բացառությամբ լիցենզիայով նախատեսվածների կամ այն գործունեություններով, որոնց մասին նշված է լիցենզիայի մեջ:

Ընկերությունը իրավունք ունի իր անունից ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ և կրել պարտականություններ, որոնք նրան անհրաժեշտ են օրենքով չարգելված ցանկացած գործունեություն իրականացնելու համար: Գործունեության առանձին տեսակներով, որոնց ցանկը սահմանված է ՀՀ Օրենսդրությամբ (այսուհետ՝ Օրենսդրություն) Ընկերությունը կարող է զբաղվել միայն լիցենզիայի հիման վրա:

Ընկերությունը իրավաբանական անձ է, և ունի իր բաժնետերերի գույքից առանձնացված գույք, որը հաշվառվում է ինքնուրույն հաշվեկշռում և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով, կարող է իր անունից ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող:

Ընկերությունն իրավունք ունի՝ Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով բացել բանկային հաշիվներ Հայաստանի հանրապետության և օտարերկրյա պետությունների բանկերում, ինչպես Հայաստանի հանրապետության դրամով, այնպես էլ արտարժույթով:

Ընկերությունը իրավունք ունի իր կողմից թողարկվող բաժնետոմսերը տեղաբաշխել ինչպես բաց, այնպես էլ փակ բաժանորդագրության միջոցով և իրականացնել դրանց ազատ վաճառքը Օրենքի և այլ իրավական ակտերին համապատասխան:

3.15 Էական պայմանագրերը

Ընկերության կողմից Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին երկու տարվա ընթացքում՝ բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս կնքված և գործողության մեջ գտնվող այն պայմանագրերի էական պայմանները, որոնց գինը գերազանցում է ընկերության վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում նշված սեփական կապիտալի արժեքի 5 տոկոսը:

Պայմանագրի կողմը	Առարկան	Գինը	Գործողության ժամկետը
Միխաիլ Գեորգիի Հարությունյան	Փոխառության պայմանագիր	2,500,000,000	07.11.2018 - 07.11.2020

3.16 Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատու կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

Ազդագրում չի օգտագործվել գնահատողի, փորձագետի կամ այլ ցանկացած խորհրդատուի մասնագիտական կարծիք/եզրակացություն, հաշվետվություն, գնահատման ակտ և այլն:

3.17 Մասնակցությունն այլ անձանց կապիտալում

Թողարկողը այլ անձանց կապիտալում ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն 5 և ավելի տոկոսի ծայնի իրավունք տվող մասնակցություն չունի:

3.18 Այլ տեղեկատվություն

Սույն ազդագրի կիրառման ողջ ընթացքում շահագրգիռ անձինք Ընկերության կանոնադրությանը, Ընկերության ներքին իրավական ակտերին, ինչպես նաև Ընկերության պատվերով պատրաստված փորձագիտական եզրակացություններին կամ հաշվետվություններին, անկախ գնահատումներին և վերլուծական նյութերին առկայության դեպքում կարող են ծանոթանալ Ընկերության պաշտոնական ինտերնետային կայքից՝ www.asce.am, իսկ թղթային ձևով կարող են ձեռք բերել՝ այցելելով Ընկերության գրասենյակ:

ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԱԶԴԱԳՐԻՆ, ՊԵՏՔ Է ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՆԱՀԱՏԻ ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՌԻՍԿԸ՝ ՄԻՆՉԵՎ ՁԵՌՔԵՐՄԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ:

ՄԱՍ 4 ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

4.1 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /իրավաբանական անձ/

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲ Ընկերության թողարկած դոլարային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական

(իրավաբանական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը

(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)

Իրավաբանական անձի անվանումը

(Ֆիրմային անվանում, կազմակերպարավական ձև)

Պետոնեգիստրի գրանցման տվյալները

(գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)

Գրանցման վայրի հասցեն

ՀՎՀՀ

Ռեզիդենտությունը

(ոնեզիդենտ/ ոչ ոնեզիդենտ)

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ առաջարկը, որով և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Պարտավորումների ձեռքբերման ամսաթիվը

(օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտավորումների քանակը՝ հատ

()

քանակը թվերով (տառերով)

Ձեռք բերվող պարտավորումների միավորի ձեռքբերման գինը

գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտավորումների ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

()

ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Անձի ԱՄՆ դրլարով բանկային հաշվի համարը

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույն հայտ-հանձնարարականով, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել ենք պարտատոմսի Ծրագրային Ազդագրին, թողարկման վերջնական պայմաններին, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկին, ընդունում և համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ ենք ստանձնել «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ թողարկած պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում ենք, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա մեր և «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ թողարկած պարտատոմսերի՝ մեր կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(հրավաքանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները թողարկման նպատակով բացված համապատասխան բանկային հաշվեհամարին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են օրվալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ թողարկած դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(հրավաբանական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը

_____ (օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)

հրավաբանական անձի անվանումը

_____ (ֆիրմային անվանում, կազմակերպարարական ձև)

Պետոճգիստրի գրանցման տվյալները

_____ (գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)

Գրանցման վայրի հասցեն

ՀՎՀՀ

Ռեզիդենտությունը

_____ (ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ առաջարկը, որով և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը

_____ (օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ

_____ ()

_____ քանակը թվերով (տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը

_____ գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

_____ ()

_____ ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույն հայտ-հանձնարարականով, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել ենք պարտատոմսի Ծրագրային Ազդագրին, թողարկման վերջնական պայմաններին, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկին, ընդունում և համաձայն ենք

դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստական ենք ստանձնել «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ թողարկած պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում ենք, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա մեր և «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ թողարկած պարտատոմսերի՝ մեր կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները թողարկման նպատակով բացված համապատասխան բանկային հաշվեհամարին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ: Սույն Տեղեկատվական Թերթիկը հանդիսանում է հայտ-հանձնարարականի անբաժանելի մասը: Ներդրողները պարտավոր են ծանոթանալ և ստորագրել (կնքել համապատասխանաբար) Տեղեկատվական Թերթիկը: Առանց ստորագրված և համապատասխան կերպով կնքված Տեղեկատվական Թերթիկի ներկայացված հայտ-հանձնարարականը համարվում է **անվավեր**: Տեղեկատվական Թերթիկում գետեղված տեղեկատվության վերաբերյալ առավել մանրամասն կարելի է ծանոթանալ Թողարկողի պարտատոմսերի Ազդագրում:

1 Տեղեկատվություն Տեղաբաշխողի և նրա կողմից մատուցվող ծառայությունների մասին

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխումը կազմակերպելու է «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ-ն, որը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 10, «Պիացցա Գրանդե» բիզնես կենտրոն, 1-ին հարկ, 118 տարածք:

«ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ (այսուհետ տեքստում՝ Տեղաբաշխող) հետ կապի տվյալներն են՝

- Հեռախոս: (+37460) 27 72 74
- Էլեկտրոնային հասցե: info@landmarkcapital.am

Ցանկացած անձ Տեղաբաշխողի հետ կարող է կապ հաստատել, ստանալ անհրաժեշտ փաստաթղթեր և այլ տեղեկատվություն վերոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով, ցանկացած բանկային աշխատանքային օրվա ընթացքում Երևանի ժամանակով ժամը 09:30-ից մինչև 16:00-ը: Տեղաբաշխողի հետ հաղորդակցությունը կարելի է իրականացնել հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով:

Ներդրողները, ովքեր ցանկություն կունենան ձեռք բերելու Տեղաբաշխողի կողմից տեղաբաշխվող պարտատոմսերը, պետք է հայտ-հանձնարարականը լրացնելով այն պատշաճ կերպով առաքեն Տեղաբաշխողին:

Հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Տեղաբաշխողի գրասենյակ այցելելով) և հասցեատիրոջ կողմից ստացվել է առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողին հայտ-հանձնարարականի ներկայացման միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 10, «Պիացցա Գրանդե» բիզնես կենտրոն, 1-ին հարկ, 118 տարածք
- **Էլեկտրոնային փոստ:** info@landmarkcapital.am
- **CBAnet հասցե:** LANDMARK CAPITAL CJSC/CBAnet
- *այցելելով «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ և համապատասխան աշխատակիցների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը*

Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի, Տեղաբաշխողը կարող է մատուցել ներդրումային ծառայություններ՝ առանց ներդրումային ծառայությունների մատուցման լիցենզիայի: Տեղաբաշխողը լիցենզավորվել և գրանցվել է որպես ներդրումային ընկերություն ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ կապի տվյալներն են՝ ՀՀ ք. Երևան, 0010, Վազգեն Սարգսյան 6, Հեռ՝ (374-10) 592 697, Ֆաքս՝ (374-10) 523 852, Էլ-փոստ՝ mcba@cba.am, S.W.I.F.T.CBRAAM22:

Տեղաբաշխման արդյունքում Տեղաբաշխողը ներդրողին կտրամադրի համապատասխան տեղեկատվություն իր կողմից ձեռք բերված պարտատոմսերի դիմաց կատարված վճարման հաստատման, ձեռք բերված պարտատոմսերի քանակի և ձեռք բերվող պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի պատշաճ գրանցման վերաբերյալ:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Տեղաբաշխողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ ներդրողների համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Տեղաբաշխողի կողմից «Շահերի բախման սահմանափակման քաղաքականության» համառոտ նկարագրությունը ներկայացվում է հաջորդիվ, սակայն ներդրողները կարող են Տեղաբաշխողի գործունեության հասցեում ծանոթանալ քաղաքականության ամբողջական տարբերակի հետ: Քաղաքականության նպատակը ներդրումային ծառայություններ մատուցելիս հնարավոր շահերի բախումների սահմանումն է և դրանց կանխարգելման ուղղությամբ տեղաբաշխողի կողմից իրականացվող միջոցառումների նկարագրությունը:

Արժեթղթերի շուկայում գործարքներ իրականացնելիս Տեղաբաշխողը և իր աշխատակիցները պարտավոր են իրենց հարաբերությունները հաճախորդների հետ կառուցել հետևյալ սկզբունքների վրա՝ ազնվություն, բարեխղճություն, տեղեկատվության ամբողջական բացահայտում, հաճախորդների հանձնարարականների կատարում՝ խիստ պահպանելով հաճախորդի շահերի առաջնայնությունը, մասնավորապես, հաճախորդների հանձնարարականների առաջնային կատարումը:

Տեղաբաշխողը հաճախորդի միջոցներով գործարքներ իրականացնելիս պարտավոր է պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները, իր ներքին կանոնները, ինչպես նաև աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության էթիկայի կանոնները, մասնավորապես՝ խուսափել իր գործառույթների իրականացման ընթացքում կամ դրանց հետ կապված հոգուտ իրեն այնպիսի գործողություններ իրականացնելուց, գործարքներ կնքելուց, որոնց արդյունքում կտուժեն հաճախորդների շահերը:

2 Տեղեկատվություն պարտատոմսերի և դրանց հետ առնչվող ռիսկերի մասին

Մասնավոր ընկերությունների (կորպորատիվ) պարտատոմսերում ներդրումները սովորաբար կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Այդ ռիսկերի հնարավորինս բացահայտումը, վերլուծությունը, ի հայտ գալու հավանականության և ներդրողի ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցության չափի գնահատումը թույլ կտա ներդրողին կատարել արդյունավետ ներդրումային որոշումներ՝ հիմնվելով յուրաքանչյուր ներդրողի համար յուրահատուկ ներդրման ռիսկ-եկամտաբերություն համակցության վրա:

Հետևաբար, ցանկացած պարագայում, ներդրողներին խորհուրդ է տրվում մինչև ներդրումային որոշում կայացնելը հանգամանորեն վերլուծել Թողարկողի պարտատոմսերի ներդրման հետ կապված ռիսկերը, ի լրումն ազդագրում ներկայացված տեղեկատվության: Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված որպես էական ռիսկեր դիտարկվում են հետևյալ ռիսկերը, որոնք բաժանվում են երկու մեծ խմբի՝ Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր և Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր:

2.1 Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր

Շուկայական ռիսկ: Ընկերության ֆինանսական ցուցանիշների վրա զգալիորեն ազդում են միջազգային շուկայական գների տատանումները: Պատմականորեն այս գներն ունեցել են տատանման լայն տիրույթ, որը պայմանավորված է Ընկերության վերահսկողությունից դուրս բազմաթիվ գործոններով: Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փափոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Պարտքային ռիսկ: Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Ընկերությունն առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

Արտարժույթային ռիսկ: Այս ռիսկի ազդեցությունը մեծանում է միայն օտարերկրյա ընկերություններից սարքավորումների և հումքի ձեռք բերման շրջանակներում ստանձնած պարտավորությունների կատարման և Ընկերության կողմից ստացված բանկային վարկերի մարման և սպասարկման ժամանակահատվածում կատարվող վճարումներով, որոնք արտահայտված են արտարժույթով:

Ներդրումային կապիտալի մատչելիության ռիսկ: Ընկերությունը գործում է ծանր արդյունաբերության ոլորտում, որը կապիտալ ներդրումների առումով տնտեսության ամենախնտեսիվ ճյուղերից մեկն է և պահանջում է շարունակական խոշոր ներդրումներ:

Շինարարության ոլորտ: Հաշվի առնելով որ ընկերության արտադրանք հիմնականում սպառվում է շինարարության ոլորտում, ապա Ընկերության վաճառքի ցուցանիշները կախված են շինարարության ոլորտի ակտիվությունից:

Էներգակիրների գներ: Ընկերության գործունեության համար պահանջվում է էլեկտրաէներգիայի, գազի և այլ ռեսուրսների զգալի ծավալ, որի արդյունքում կախվածության մեջ է այդ էներգակիրների սակագներից:

Անհաղթահարելի ուժի ի հայտ գալու ռիսկ (ֆորս-մաժոր): Ընկերության գործունեության ուղղակի բացասական ազդեցություն կարող են ունենալ նաև ֆորս-մաժորային ռիսկերը: Այդպիսի իրավիճակներ են՝ երկրաշարժը, ջրհեղեղը, հրդեհը պատերազմը, համաճարկային պանդեմիան, որոնց արդյունքում ռազմական և արտակարգ դրություն հայտարարելը, քաղաքական հուզումները, գործադուլները և այլն, որոնք դուրս են Ընկերության վերահսկողությունից:

Տեխնոլոգիական պրոցեսներ: Սարքավորումների շարքից դուրս գալը, աշխատանքային խափանումները, տեխնոլոգիական ցանկացած էական վթար կարող է առաջացնել արտադրության գործընթացի տևական դադար, արտադրանքի ծավալի կրճատում, և արդյունքում բացասաբար անդրադառնալ Ընկերության վաճառքի և շահութաբերության վրա:

Կարգավորման դաշտ: Մետաղի ջարդոնի արտահանման պետական տուրքի առկայությունը լիովին սահմանափակում է ջարդոնի ՀՀ-ից արտահանումը: Սա թույլ է տալիս Ընկերությանը անխափան համալրել հումքային բազան ֆինանսական տեսանկյունից շահավետ պայմաններով:

Այնուամենայնիվ Թողարկողը չի կարող հավաստիացնել, որ ապագայում տուրքի փոփոխություններ չեն լինի, որոնք կարող են զգալի ազդեցություն ունենալ Թողարկողի ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վրա:

2.2 Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների բարձրացումը, այլ հավասար պայմաններում, հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Վերաներդրման ռիսկը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր

վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները, ԱՄՆ դոլարով կամ ՀՀ դրամով պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն մի արժույթից մեկ այլ արժույթի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

2.3 Տեղեկատվություն հրապարակված ազդագրի մասին

Ցանկացած անձ կարող է Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի Ծրագրային Ազդագիրը ստանալ «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ գործունեության վայրում (հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 10, «Պիացցա Գրանդե» բիզնես կենտրոն, 1-ին հարկ, 118 տարածք), իսկ էլեկտրոնային տարբերակը՝ «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ ինտերնետային կայքից (www.landmarkcapital.am) կամ Թողարկողի ինտերնետային կայքից (www.asce.am):

2.4 Տեղեկատվություն երաշխավորության և երաշխավորի մասին

Թողարկողի պարտատոմսերն ապահովված կամ երաշխավորված չեն:

3 Գործարքի կնքման վայրը

Գործարքի կնքման վայր է համարվում Տեղաբաշխողի գործունեության իրավաբանական հասցեն:

4 Տեղեկատվություն ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

4.1 Պարտատոմսերի դիմաց վճարումը

Ներդրողները պարտատոմսի դիմաց կատարում են վճարումներ համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

Պարտատոմսի գինը ձեռքբերման օրվա դրությամբ հաշվարկվում է համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

4.2 Ընդհանուր տեղեկություններ ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

Տեղաբաշխման ընթացքում ներդրողները կարող են ունենալ հետևյալ ծախսերը՝

- որևէ առևտրային բանկում բանկային հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր առևտրային բանկի գործող սակագների,

- «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ կամ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված պահառուների մոտ արժեթղթերի հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր պահառուի գործող սակագների,
- Հայտ-հանձնարարականի՝ Տեղաբաշխողին պատշաճ կերպով առաքման հետ կապված ծախսեր՝ ըստ առաքման ձևի (առձեռն ներկայացնելու հետ կապված ծախսեր, փոստային ծախսեր՝ փոստով առաքելու դեպքում, էլեկտրոնային փոստով առաքելու հետ կապված ծախսեր),
- Հայտ-հանձնարարականի բավարարման արդյունքում թողարկված արժեթղթերի ձեռքբերման և դրանց նկատմամբ սեփականության իրավունքի ամրագրման հետ կապված ծախսեր: Մասնավորապես՝
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար Թողարկողի բանկային հաշվին ներդրողի (ձեռք բերողի) բանկային հաշվից համապատասխան գումարի փոխանցման հետ կապված բանկային ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող առևտրային բանկի գործող սակագների,
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար արժեթղթերի փոխանցման հետ կապված պահառուի ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող պահառուի գործող սակագների:

Ներդրողները արժեկտրոնների ստացման, պարտատոմսերի շրջանառության ընթացքում պարտատոմսերով առքուվաճառքի գործարքների իրականացման և մարման արդյունքում կարող են ունենալ նաև հարկային ծախսեր՝ համաձայն իրենց՝ որպես հարկ վճարողի կարգավիճակի (ռեզիդենտ, ոչ ռեզիդենտ, գործող հարկային արտոնությունների առկայություն և այլն): Հետևաբար հնարավոր է, որ Թողարկողը՝ հանդես գալով որպես հարկային գործակալ, իրականացնի օրենսդրությամբ նախատեսված որոշակի հարկային պահումներ: Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտների հարկման առավել մանրամասն նկարագրությունը ներկայացված է պարտատոմսերի ազդագրում:

4.3 «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ կողմից առաջարկվող ծառայությունները

Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գործողությունների հետ կապված «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ կողմից առաջարկվող ծառայությունները ներկայացվում են ստորև՝

- արժեթղթերի հաշվի բացում՝ համաձայն «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ գործող սակագների,

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

4.2 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /Ֆիզիկական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր/

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ թողարկած դոլարային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի

(Ֆիզիկական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը	_____ (օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)
Հայտ-հանձնարարական ներկայացնողի անվանումը	_____ (անուն, ազգանուն)
Անձը հաստատող փաստաթղթի համարը	_____ (փաստաթղթի համար)
Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման ամսաթիվը	_____ (օր, ամիս, տարի)
Գրանցման վայրի հասցեն	_____
Ռեզիդենտությունը	_____ (ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)
Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում եմ «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ առաջարկը, որով և ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝	
Պարտավորումների ձեռքբերման ամսաթիվը	_____ (օր, ամիս, տարի)
Ձեռք բերվող պարտավորումների քանակը՝ հատ	_____ ()
Ձեռք բերվող պարտավորումների միավորի ձեռքբերման գինը	_____ գինը թվերով
Ձեռք բերվող պարտավորումների ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը	_____ ()
Անձի ԱՄՆ դոլարով բանկային հաշվի համարը	_____
Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը	_____
Բանկի անվանումը	_____

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույն հայտ-հանձնարարականով, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել եմ պարտատոմսի Ծրագրային Ազդագրին, թողարկման վերջնական պայմաններին, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկին, ընդունում և համաձայն եմ դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ եմ ստանձնել «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ թողարկած պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում եմ, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ թողարկած պարտատոմսերի՝ իմ կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները թողարկման նպատակով բացված Համապատասխան բանկային հաշվեհամարին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են փվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ թողարկած դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(Ֆիզիկական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը

_____ (օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)

Հայտ-հանձնարարական ներկայացնողի անվանումը

_____ (անուն, ազգանուն)

Անձը հաստատող փաստաթղթի համարը

_____ (փաստաթղթի համար)

Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման ամսաթիվը

_____ (օր, ամիս, տարի)

Գրանցման վայրի հասցեն

Ռեզիդենտությունը

_____ (ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում եմ «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ առաջարկը, որով և ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը

_____ (օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ

_____ ()
_____ քանակը թվերով (տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը

_____ գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

_____ ()
_____ ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույն հայտ-հանձնարարականով, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել եմ պարտատոմսի Ծրագրային Ազդագրին, թողարկման վերջնական պայմաններին, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկին, ընդունում և համաձայն եմ դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ եմ ստանձնել «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ թողարկած պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում եմ, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ թողարկած պարտատոմսերի՝ իմ կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները թողարկման նպատակով բացված Համապատասխան բանկային հաշվեհամարին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են օրվալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ: Սույն Տեղեկատվական Թերթիկը հանդիսանում է հայտ-հանձնարարականի անբաժանելի մասը: Ներդրողները պարտավոր են ծանոթանալ և ստորագրել (կնքել համապատասխանաբար) Տեղեկատվական Թերթիկը: Առանց ստորագրված և համապատասխան կերպով կնքված Տեղեկատվական Թերթիկի ներկայացված հայտ-հանձնարարականը համարվում է **անվավեր**: Տեղեկատվական Թերթիկում գետեղված տեղեկատվության վերաբերյալ առավել մանրամասն կարելի է ծանոթանալ Թողարկողի պարտատոմսերի Ազդագրում:

1 Տեղեկատվություն Տեղաբաշխողի և նրա կողմից մատուցվող ծառայությունների մասին

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխումը կազմակերպելու է «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ-ն, որը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 10, «Պիացցա Գրանդե» բիզնես կենտրոն, 1-ին հարկ, 118 տարածք:

«ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ (այսուհետ տեքստում՝ Տեղաբաշխող) հետ կապի տվյալներն են՝

- Հեռախոս: (+37460) 27 72 74
- Էլեկտրոնային հասցե: info@landmarkcapital.am

Ցանկացած անձ Տեղաբաշխողի հետ կարող է կապ հաստատել, ստանալ անհրաժեշտ փաստաթղթեր և այլ տեղեկատվություն վերոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով, ցանկացած բանկային աշխատանքային օրվա ընթացքում Երևանի ժամանակով ժամը 09:30-ից մինչև 16:00-ը: Տեղաբաշխողի հետ հաղորդակցությունը կարելի է իրականացնել հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով:

Ներդրողները, ովքեր ցանկություն կունենան ձեռք բերելու Տեղաբաշխողի կողմից տեղաբաշխվող պարտատոմսերը, պետք է հայտ-հանձնարարականը լրացնելով այն պատշաճ կերպով առաքեն Տեղաբաշխողին:

Հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Տեղաբաշխողի գրասենյակ այցելելով) և հասցեատիրոջ կողմից ստացվել է առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողին հայտ-հանձնարարականի ներկայացման միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 10, «Պիացցա Գրանդե» բիզնես կենտրոն, 1-ին հարկ, 118 տարածք
- **Էլեկտրոնային փոստ:** info@landmarkcapital.am
- **CBAnet հասցե:** LANDMARK CAPITAL CJSC/CBAnet
- *այցելելով «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ և համապատասխան աշխատակիցների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը*

Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի, Տեղաբաշխողը կարող է մատուցել ներդրումային ծառայություններ՝ առանց ներդրումային ծառայությունների մատուցման լիցենզիայի: Տեղաբաշխողը լիցենզավորվել և գրանցվել է որպես ներդրումային ընկերություն ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ կապի տվյալներն են՝ ՀՀ ք. Երևան, 0010, Վազգեն Սարգսյան 6, Հեռ՝ (374-10) 592 697, Ֆաքս՝ (374-10) 523 852, Էլ-փոստ՝ mcba@cba.am, S.W.I.F.T.CBRAAM22:

Տեղաբաշխման արդյունքում Տեղաբաշխողը ներդրողին կտրամադրի համապատասխան տեղեկատվություն իր կողմից ձեռք բերված պարտատոմսերի դիմաց կատարված վճարման հաստատման, ձեռք բերված պարտատոմսերի քանակի և ձեռք բերվող պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի պատշաճ գրանցման վերաբերյալ:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Տեղաբաշխողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ ներդրողների համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Տեղաբաշխողի կողմից «Շահերի բախման սահմանափակման քաղաքականության» համառոտ նկարագրությունը ներկայացվում է հաջորդիվ, սակայն ներդրողները կարող են Տեղաբաշխողի գործունեության հասցեում ծանոթանալ քաղաքականության ամբողջական տարբերակի հետ: Քաղաքականության նպատակը ներդրումային ծառայություններ մատուցելիս հնարավոր շահերի բախումների սահմանումն է և դրանց կանխարգելման ուղղությամբ տեղաբաշխողի կողմից իրականացվող միջոցառումների նկարագրությունը:

Արժեթղթերի շուկայում գործարքներ իրականացնելիս Տեղաբաշխողը և իր աշխատակիցները պարտավոր են իրենց հարաբերությունները հաճախորդների հետ կառուցել հետևյալ սկզբունքների վրա՝ ազնվություն, բարեխղճություն, տեղեկատվության ամբողջական բացահայտում, հաճախորդների հանձնարարականների կատարում՝ խիստ պահպանելով հաճախորդի շահերի առաջնայնությունը, մասնավորապես, հաճախորդների հանձնարարականների առաջնային կատարումը:

Տեղաբաշխողը հաճախորդի միջոցներով գործարքներ իրականացնելիս պարտավոր է պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները, իր ներքին կանոնները, ինչպես նաև աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության էթիկայի կանոնները, մասնավորապես՝ խուսափել իր գործառույթների իրականացման ընթացքում կամ դրանց հետ կապված հոգուտ իրեն այնպիսի գործողություններ իրականացնելուց, գործարքներ կնքելուց, որոնց արդյունքում կտուժեն հաճախորդների շահերը:

2 Տեղեկատվություն պարտատոմսերի և դրանց հետ առնչվող ռիսկերի մասին

Մասնավոր ընկերությունների (կորպորատիվ) պարտատոմսերում ներդրումները սովորաբար կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Այդ ռիսկերի հնարավորինս բացահայտումը, վերլուծությունը, ի հայտ գալու հավանականության և ներդրողի ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցության չափի գնահատումը թույլ կտա ներդրողին կատարել արդյունավետ ներդրումային որոշումներ՝ հիմնվելով յուրաքանչյուր ներդրողի համար յուրահատուկ ներդրման ռիսկ-եկամտաբերություն համակցության վրա:

Հետևաբար, ցանկացած պարագայում, ներդրողներին խորհուրդ է տրվում մինչև ներդրումային որոշում կայացնելը հանգամանորեն վերլուծել Թողարկողի պարտատոմսերի ներդրման հետ կապված ռիսկերը, ի լրումն ազդագրում ներկայացված տեղեկատվության: Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված որպես էական ռիսկեր դիտարկվում են հետևյալ ռիսկերը, որոնք բաժանվում են երկու մեծ խմբի՝ Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր և Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր:

2.1 Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր

Շուկայական ռիսկ: Ընկերության ֆինանսական ցուցանիշների վրա զգալիորեն ազդում են միջազգային շուկայական գների տատանումները: Պատմականորեն այս գներն ունեցել են տատանման լայն տիրույթ, որը պայմանավորված է Ընկերության վերահսկողությունից դուրս բազմաթիվ գործոններով: Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փափոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Պարտքային ռիսկ: Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Ընկերությունն առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

Արտարժույթային ռիսկ: Այս ռիսկի ազդեցությունը մեծանում է միայն օտարերկրյա ընկերություններից սարքավորումների և հումքի ձեռք բերման շրջանակներում ստանձնած պարտավորությունների կատարման և Ընկերության կողմից ստացված բանկային վարկերի մարման և սպասարկման ժամանակահատվածում կատարվող վճարումներով, որոնք արտահայտված են արտարժույթով:

Ներդրումային կապիտալի մատչելիության ռիսկ: Ընկերությունը գործում է ծանր արդյունաբերության ոլորտում, որը կապիտալ ներդրումների առումով տնտեսության ամենախնտեսիվ ճյուղերից մեկն է և պահանջում է շարունակական խոշոր ներդրումներ:

Շինարարության ոլորտ: Հաշվի առնելով որ ընկերության արտադրանք հիմնականում սպառվում է շինարարության ոլորտում, ապա Ընկերության վաճառքի ցուցանիշները կախված են շինարարության ոլորտի ակտիվությունից:

Էներգակիրների գներ: Ընկերության գործունեության համար պահանջվում է էլեկտրաէներգիայի, գազի և այլ ռեսուրսների զգալի ծավալ, որի արդյունքում կախվածության մեջ է այդ էներգակիրների սակագներից:

Անհաղթահարելի ուժի ի հայտ գալու ռիսկ (ֆորս-մաժոր): Ընկերության գործունեության ուղղակի բացասական ազդեցություն կարող են ունենալ նաև ֆորս-մաժորային ռիսկերը: Այդպիսի իրավիճակներ են՝ երկրաշարժը, ջրհեղեղը, հրդեհը պատերազմը, համաճարկային պանդեմիան, որոնց արդյունքում ռազմական և արտակարգ դրություն հայտարարելը, քաղաքական հուզումները, գործադուլները և այլն, որոնք դուրս են Ընկերության վերահսկողությունից:

Տեխնոլոգիական պրոցեսներ: Սարքավորումների շարքից դուրս գալը, աշխատանքային խափանումները, տեխնոլոգիական ցանկացած էական վթար կարող է առաջացնել արտադրության գործընթացի տևական դադար, արտադրանքի ծավալի կրճատում, և արդյունքում բացասաբար անդրադառնալ Ընկերության վաճառքի և շահութաբերության վրա:

Կարգավորման դաշտ: Մետաղի ջարդոնի արտահանման պետական տուրքի առկայությունը լիովին սահմանափակում է ջարդոնի ՀՀ-ից արտահանումը: Սա թույլ է տալիս Ընկերությանը անխափան համալրել հումքային բազան ֆինանսական տեսանկյունից շահավետ պայմաններով:

Այնուամենայնիվ Թողարկողը չի կարող հավաստիացնել, որ ապագայում տուրքի փոփոխություններ չեն լինի, որոնք կարող են զգալի ազդեցություն ունենալ Թողարկողի ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վրա:

2.2 Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների բարձրացումը, այլ հավասար պայմաններում, հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Վերաներդրման ռիսկը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժությային ռիսկ: Արտարժությային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները, ԱՄՆ դոլարով կամ ՀՀ դրամով պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն մի արժույթից մեկ այլ արժույթի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

2.3 Տեղեկատվություն հրապարակված ազդագրի մասին

Ցանկացած անձ կարող է Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի Ծրագրային Ազդագիրը ստանալ «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ գործունեության վայրում (հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 10, «Պիացցա Գրանդե» բիզնես կենտրոն, 1-ին հարկ, 118 տարածք), իսկ էլեկտրոնային տարբերակը՝ «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ ինտերնետային կայքից (www.landmarkcapital.am) կամ Թողարկողի ինտերնետային կայքից (www.asce.am):

2.4 Տեղեկատվություն երաշխավորության և երաշխավորի մասին

Թողարկողի պարտատոմսերն ապահովված կամ երաշխավորված չեն:

3 Գործարքի կնքման վայրը

Գործարքի կնքման վայր է համարվում Տեղաբաշխողի գործունեության իրավաբանական հասցեն:

4 Տեղեկատվություն ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

4.1 Պարտատոմսերի դիմաց վճարումը

Ներդրողները պարտատոմսի դիմաց կատարում են վճարումներ համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

Պարտատոմսի գինը ձեռքբերման օրվա դրությամբ հաշվարկվում է համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

4.2 Ընդհանուր տեղեկություններ ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

Տեղաբաշխման ընթացքում ներդրողները կարող են ունենալ հետևյալ ծախսերը՝

- որևէ առևտրային բանկում բանկային հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր առևտրային բանկի գործող սակագների,
- «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ կամ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված պահառուների մոտ արժեթղթերի հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր պահառուի գործող սակագների,
- Հայտ-հանձնարարականի՝ Տեղաբաշխողին պատշաճ կերպով առաքման հետ կապված ծախսեր՝ ըստ առաքման ձևի (առձեռն ներկայացնելու հետ կապված ծախսեր, փոստային ծախսեր՝ փոստով առաքելու դեպքում, էլեկտրոնային փոստով առաքելու հետ կապված ծախսեր),

- Հայտ-հանձնարարականի բավարարման արդյունքում թողարկված արժեթղթերի ձեռքբերման և դրանց նկատմամբ սեփականության իրավունքի ամրագրման հետ կապված ծախսեր: Մասնավորապես՝
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար Թողարկողի բանկային հաշվին ներդրողի (ձեռք բերողի) բանկային հաշվից համապատասխան գումարի փոխանցման հետ կապված բանկային ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող առևտրային բանկի գործող սակագների,
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար արժեթղթերի փոխանցման հետ կապված պահառուի ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող պահառուի գործող սակագների:

Ներդրողները արժեկտրոնների ստացման, պարտատոմսերի շրջանառության ընթացքում պարտատոմսերով առքուվաճառքի գործարքների իրականացման և մարման արդյունքում կարող են ունենալ նաև հարկային ծախսեր՝ համաձայն իրենց՝ որպես հարկ վճարողի կարգավիճակի (ռեզիդենտ, ոչ ռեզիդենտ, գործող հարկային արտոնությունների առկայություն և այլն): Հետևաբար հնարավոր է, որ Թողարկողը՝ հանդես գալով որպես հարկային գործակալ, իրականացնի օրենսդրությամբ նախատեսված որոշակի հարկային պահումներ: Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտների հարկման առավել մանրամասն նկարագրությունը ներկայացված է պարտատոմսերի ազդագրում:

4.3 «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ կողմից առաջարկվող ծառայությունները

Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գործողությունների հետ կապված «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ կողմից առաջարկվող ծառայությունները ներկայացվում են ստորև՝

- արժեթղթերի հաշվի բացում՝ համաձայն «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ գործող սակագների,

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

4.3 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ

Կապիտալի համարժեքության գործակից = Սեփական կապիտալ / Ընդհանուր ակտիվներ

Ֆինանսական կախվածության գործակից = Ընդամենը պարտավորություններ / Սեփական կապիտալ

Բացարձակ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընթացիկ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ + Ընթացիկ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընդհանուր իրացվելիության գործակից = Ընթացիկ ակտիվներ / Ընթացիկ պարտավորություններ

Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը

Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը)

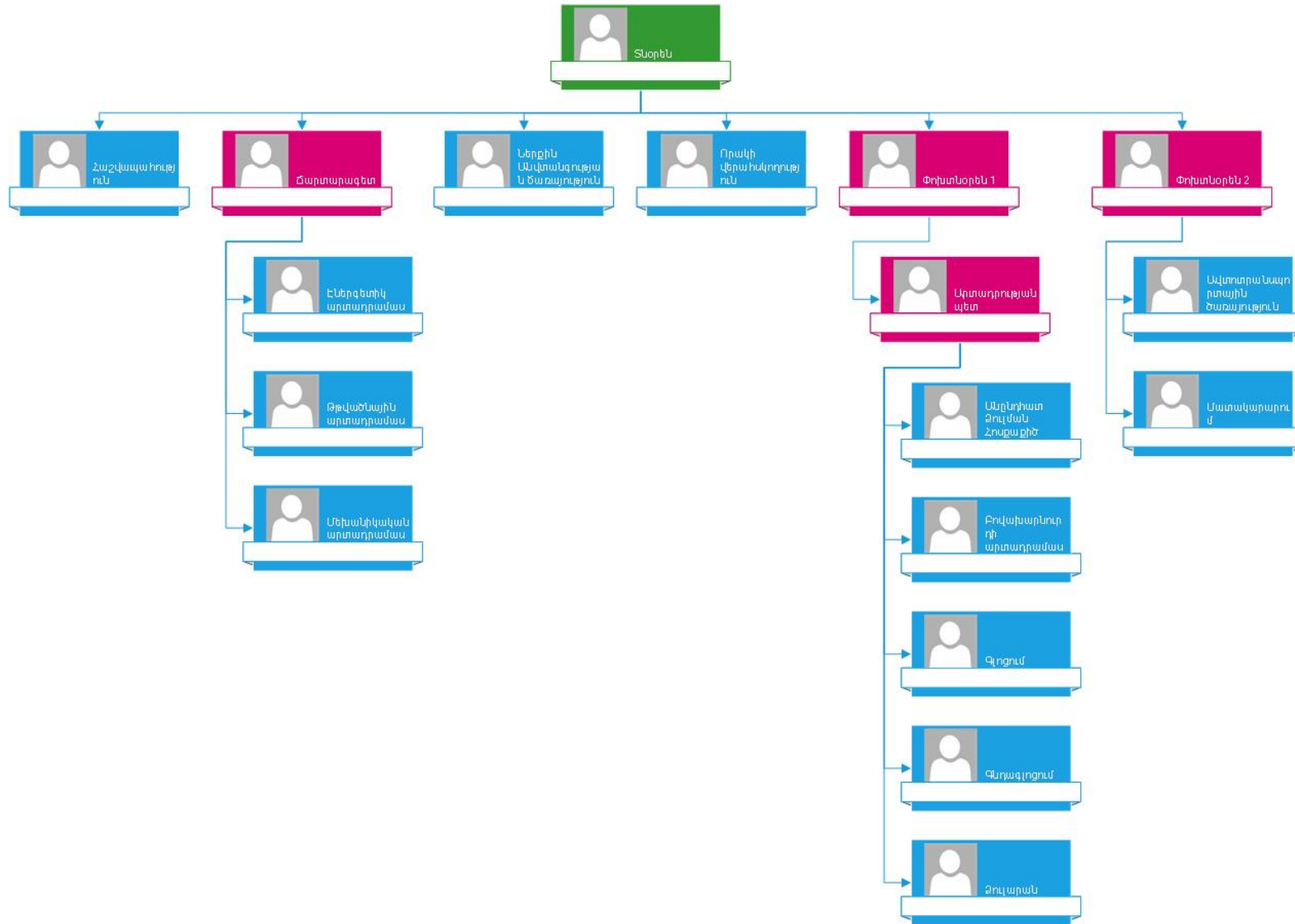
Պաշարների շրջանառելիության գործակից = Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Պաշարների միջին արժեքը

Պաշարների շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Պաշարների միջին արժեքը)

Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը

Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը):

4.4 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Թողարկողի կազմակերպական կառուցվածքը

4.5 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման վերջնական պայմաններ

..... 202_թ.

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ

անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի պարտատոմս

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել ծրագրային ազդագիրը (գրանցված է ----- 202_թ.), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ծրագրային ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են «ԼԵՆԴՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ-ում՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 10, «Պիացցա Գրանդե» բիզնես կենտրոն, 1-ին հարկ, 118 տարածք հասցեում և «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ -ում՝ ՀՀ, 2501, Կոտայքի մարզ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2:

<p>Ընդհանուր տեղեկություններ (Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթեր են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)</p>		
1.	Թողարկողը (թողարկողի անվանումը)	«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ
2.	Երաշխավորողը	
3.	Սերիան (տվյալ ծրագրային ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը)	
4.	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
5.	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ սերիայի ներքո յուրաքանչյուր թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության	Ամենայն մանրամասնությամբ ներկայացված է Ծրագրային Ազդագրի 2.3.6 մասում
6.	Թողարկման արժույթը	ԱՄՆ դոլար և ՀՀ դրամ
7.	Առաջարկի գինը	Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,

		<p>տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝</p> $DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$ <p>որտեղ՝</p> $\tau = \frac{DSN}{DCC}$ <p>DP - Պարտատոմսի գինն է, DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (4- եռամսյակային վճարումների համար), N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը, C - տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, Y - մինչև մարում եկամտաբերություն:</p> <p>Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսի լրիվ գինը յուրաքանչյուր օրվա համար հրապարակվում է Թողարկողի կայքում</p>
8.	Անվանական արժեքը	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար կամ 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ
9.	Քանակը	համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի, այսինքն Թողարկման ծավալի հարաբերությունը անվանական արժեքին
10.	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
11.	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը

		որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
12.	Արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
13.	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	Թողարկողի Խորհրդի՝ անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման եվ տեղաբաշխման մասին, թիվ 3 արձանագրություն, 05.06.2020թ.
Արժեկտրոնի վերաբերյալ տեղեկություններ		
14.	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
15.	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
16.	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
17.	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	Փաստացի օրեր արժեկտրոնի փուլի ընթացքում/Փաստացի օրեր տարվա ընթացքում (Actual/Actual)
18.	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
19.	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
20.	Զրոյական արժեկտրոնով (զեղչատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը

		որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Մայր գումարի մարման վերաբերյալ տեղեկություններ		
21.	Մարման ժամկետը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
22.	Մարման արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար կամ 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ
23.	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	ոչ կիրառելի
24.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	ոչ կիրառելի
	1) ժամկետ(ներ)ը	
	2) Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),	
	3) Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը	
	Այլ տեղեկություններ	
25.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ/փուֆ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	ոչ կիրառելի
	1) ժամկետ(ներ)ը	
	2) Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),	
	3) Այլ տեղեկություններ (տեղեկացման ժամանակաշրջանը)	
Տեղաբաշխման վերաբերյալ տեղեկություններ		
26.	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	«ԼԵՆԴԻՄԱՐԿ ԿԱՊԻՏԱԼ» ՓԲԸ 118 տարածք, 1-ին հարկ, «Պիացցա Գրանդե» բիզնես կենտրոն, Վազգեն Սարգսյան 10, 0010, Երևան, ՀՀ
27.	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն ազդագրում)	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Այլ տեղեկություններ		
28.	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտրի
29.	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	Թողարկողը պարտադիր դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում: Կարգավորվող շուկա ասելով Թողարկողը նկատի ունի «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲ ընկերությունը:
30.	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը վարկանշված չեն
31.	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններում» ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են ծրագրային ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստ բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

_____ (անուն, ազգանուն)

_____ (պաշտոն)

_____ (ստորագրություն)

_____ (ամսաթիվ)

Ստորագրությունները հավաստում են՝

_____ (անուն, ազգանուն)

_____ (պաշտոն)

_____ (ստորագրություն)

_____ (ամսաթիվ)

Կ.Տ.

4.6 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

REPUBLIC OF ARMENIA

« Է Կ Ո Ն Ո Մ Ի Կ Ս Ա Ո Ւ Դ Ի Տ »

«ECONOMICS AUDIT»

Ս Ա Հ Մ Ա Ն Ա Փ Ա Կ
Պ Ա Տ Ա Ս Խ Ա Ն Ա Տ Վ Ո Ւ Թ Յ Ա Մ Բ
Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

LIMITED LIABILITY
COMPANY

Աուդիտորական ծառայությունների իրականացման Լիցենզիա ԱՄ N 085
Տրված՝ 15.12.2010թ ՀՀ Ֆինանսների նախարարության կողմից

378240, ՀՎՀՀ 01572702 , հ/հ 15100-11308230100
ք. Երևան, Խանջյան 47/8

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Ասկե Գրուպ» ԲԲԸ բաժնետերերին

Աուդիտորի կարծիքը

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ասկե Գրուպ» ԲԲԸ այսուհետ «Ընկերություն» ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի բաղաբաղանդության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրեցինք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այս ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք ընկերությունից՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջներին համապատասխան համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի հանրապետությունում կիրառելի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները համաձայն այդ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի ընկերությունը լուծարելու կամ ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվության աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներվ զերծ են էական խեղաթուրումներից, անկախ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամուտքն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացված աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում կասկածամտություն: Ի լրումն մենք նաև՝ -Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք կհանդիսանան աուդիտորի կարծիք արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթուրման չհայտնաբերելու ռիսկը ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

-Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր

նախագծելու և ոչ թև կազմակերպության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

-Գնահատում ենք կիրառած հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը:

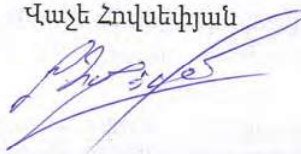
-Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելը, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա գնահատում արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե աուդիտորը եզրահանգում է, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, իսկ եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ապա ձևափոխել կարծիքը: Աուդիտորի եզրահանգումները հիմնված են մինչև աուդիտորի եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը

-Երբ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են ճշմարիտ ներկայացման հիմունքի համաձայն, գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործառույթների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը

-Ի լրումն այլ հարցերի կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցում ենք աուդիտորի առաջադրանքների պլանավորած շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի ներառյալ ներքին հսկողության վերաբերող նշանակալի թերությունները:

Տնօրեն
Արմինե Գրիգորյան
<< Էկոնոմիկս աուդիտ >> ՍՊԸ
ք. Երևան, Խանջյան 47/8
2020թ. Փետրվարի 25

Աուդիտոր
Վաչե Հովսեփյան

ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ

2018թ.

2019թ.

Ակտիվ

Ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ	4.1	11412852	19067782
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ		5137498	128190
Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	4.2	0	0
Բաժնեմասնության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ			
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ		68	68
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		16550418	19196040
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	4.3	3437733	4470263
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4.4	888302	1048727
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ շահութահարկի գծով			
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ			
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	4.5	130658	154691
Այլ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		82859	38,615
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		4539552	5712296
Ընդամենը ակտիվներ		21089970	24908336

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են՝ 05.02.2020թ.

Տնօրեն

Գլխ. հաշվապահ

Խ. Անտոնյան

Կ. Մամիկոնյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(շարունակություն)

Հազար դրամ

Պատիվ		2018թ	2019թ
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիալ	4.6	1179822	1179822
Էմիսիոն եկամուտ			
Վերագնահատման պահուստ		420221	3651577
Կուտակված շահույթ (վնաս)		-5493020	-4294397
Պահուստային կապիտալ		0	0
Սեփական կապիտալի այլ տարեր		0	0
Ընդամենը սեփական կապիտալ		-3892977	537002
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	4.7	17482541	16774938
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	4.8	10769	8975
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		99200	907331
Այլ պարտավորություններ և ծախսումների գծով պահուստներ			
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		17592510	17691244
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	4.9	3916123	3086400
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,10	3440536	3377364
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		4505	188512
Պահուստներ այլ պարտավորությունների և ծախսումների գծով	4,11	29273	27814
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		7390437	6680090
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		21089970	24908336

Տնօրեն

Գլխ. հաշվապահ

Խ. Անտոնյան

Կ. Մամիկոնյան

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2019թ.

Հազար դրամ

	Ծան ոթ.	2018թ.	2019թ.
Հասույթ	4,12	6,535,650	9529245
Վաճառքի ինքնարժեք	4,13	6,167,517	7668973
Համախառն շահույթ(վնաս)		368,133	1860272
Այլ եկամուտներ		1,009,324	454933
Իրացման ծախսեր	4,14	21,600	26735
Վաչական ծախսեր	4,15	197,252	206,819
Այլ ծախսեր	4,15	731,109	192,814
Գործառնական գործունեությունից շահույթ(վնաս)		427,496	1,888,837
Ֆինանսական ծախսեր	4,16	415,987	820437
Շահույթ(վնաս) մինչև հարկելը		11,509	1,068,400
Շահութահարկի գծով ծախս(վոժիհատուցում)	4,17	9,256	(129,429)
Տարվա շահույթ(վնաս)		20,765	938,971
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
Ակտիվների վերագնահատման աճ(նվազում)			3491008
Ընդամենը համապարփակ արդյունք		20,765	4,429,979
Շարունակվող գործունեությունից մեկ բաբաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (վնաս)			3 119
Շարունակվող գործունեությունից մեկ բաբաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ (վնաս)			3 119

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են՝ 05.02.2020թ.

Տնօրեն

Գլխ հաշվապահ

Խ. Անտոնյան

Կ. Մամիկոնյան

ԱՆՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Վերագնահատումից տարբերություն	Պահուստային կապիտալ	Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	Կուտակված շահույթ/(վնաս)	Ընդամենը
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,179,822	1,374,703		195,954	(6,756,022)	(4,005,543)
Մնացորդի ուղղում						
Տարվա շահույթ/(վնաս)					20,765	20,765
Թողարկված բաժնետիրական կապիտալ						
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ արդյունք						
Սեփական կապիտալի ավելացում		(954,482)		91,801	1,242,237	
Ներքին շարժեր						
Շահաբաժիններ						
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,179,822	420,221			(5,493,020)	(3,892,977)
Մնացորդի ուղղում						
Տարվա շահույթ/(վնաս)					938,971	938,971
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ արդյունք		3,491,008				3,491,008
Սեփական կապիտալի ավելացում						
Ներքին շարժեր		(259,652)			259,652	
Թողարկված բաժնետիրական կապիտալ						
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,179,822	3,651,577			(4,294,397)	537,002

Ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատվել են՝ 05.02.2020թ.

Տնօրեն

Գլխ. Հաշվապահ

[Handwritten signature]

Խ. Անտոնյան

Կ. Մամիկոնյան

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան						ԴՄԶ*
		Գումար	այդ թվում					
			դրամարկը		բանկային հաշիվներ			
			դրամ	արտարժույթ	դրամ	արտարժույթ		
1	2	3	4	5	6	7	8	
Դրամական միջոցների տարեկան մնացորդը	010	165,619	279		165,289	37	14	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր								
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	7,348,054	4,349		7,266,149	77,556		
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում՝	030	1,482,308	250		1,481,218	840	0	
	031							
	032							
	033							
	034							
	035							
	036							
	037							
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	8,830,362	4,599		8,747,367	78,396	0	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների էլքեր								
Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով	050	3,562,222	435		1,606,210	1,955,577		
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	1,607,974	702		1,602,412	4,861		
Կճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	070	811,736	17,545		794,191			
Կճարումներ բյուջե	080	1,023,787			1,023,787			
Կճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ	090							
Գործառնական այլ գործունեությունից էլքեր, այդ թվում՝	100	17,401	1,990		7,554	7,837	20	
	101							
	102							
	103							
	104							
	105							
	106							
	107							
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից էլքեր	110	7,023,121	20,672		5,034,154	1,968,274	20	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	120	1,807,241	(16,073)		3,713,213	(1,889,878)	(20)	
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր								
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից	130	10,000			10,000			
Ֆինանսական ակտիվներով գործառնություններից	140							
Շահաբաժինների և տոկոսների ստացումից	150							
Ներդրումային այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում՝	160							
	161							
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	170	10,000			10,000			
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների էլքեր								
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերման գծով	180	72,016			72,016			
Ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերումից, փոխառությունների սրամաղրումից	190							
Ներդրումային այլ գործունեությունից էլքեր, այդ թվում՝	200							
	201							
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից էլքեր	210	72,016			72,016			
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	220	(62,016)			(62,016)			
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր								
Սեփական կապիտալի գործիքների թողարկումից և վերավաճառքից	230							
Ստացված վարկերից և փոխառություններից	240	2,788,603			2,500,000	288,603		
Ֆինանսական այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում՝	250							
	251							
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից մուտքեր	260	2,788,603			2,500,000	288,603		
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների էլքեր								
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մաքուր միջոցներ	270	4,042,745	90,092		2,458,970	1,493,683		
Վճարված շահաբաժիններ և տոկոսներ	280	526,525			526,525			
Ֆինանսական այլ գործունեությունից էլքեր, այդ թվում՝	290							
	291							
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից էլքեր	300	4,569,271	90,092		2,985,485	1,493,683		
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	310	(1,780,668)	(90,092)		(485,495)	(1,205,081)		
Ընդամենը դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	320	35,443	(106,166)		3,165,702	(3,094,959)	(20)	
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ**	330	482				482	(0)	
Ներքին շարժեր**	340		117,400		(3,270,192)	3,152,786	6	
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	130,658	11,514		60,798	58,346		

Ցուցանիշի անվանումը	ստղ	Հաշվետու ժամանակաշրջան						ԴՄՀ*
		Գումար	այդ թվում				ԴՄՀ*	
			դրամավր		բանկային հաշիվներ			
			դրամ	արտարժույթ	դրամ	արտարժույթ		
1	2	3	4	5	6	7	8	
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	130,658	11,514		60,798	58,346	0	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր								
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների հաջողակ վաճառում	020	10,436,005	658		10,283,192	152,155		
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում	030	558,681	1,150		534,824	22,707		
	031							
	032							
	033							
	034							
	035							
	036							
	037							
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	10,994,686	1,808		10,818,016	174,862		
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր								
Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով	050	5,494,136	165		3,756,298	1,737,673		
Սնփաստանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	1,838,720	648		1,638,072			
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	070	861,869	12,811		849,058			
Վճարումներ բյուջե	080	1,101,269			1,101,269			
Վճարումներ ազդեցական ապահովագրության հիմնադրամ	090							
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	100	19,112	1,957		9,041	7,752	362	
	101							
	102							
	103							
	104							
	105							
	106							
	107							
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	9,315,106	15,581		7,553,738	1,745,425	362	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների գոտ հոսքեր	120	1,679,580	(13,773)		3,264,278	(1,570,563)	(362)	
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր								
Ոչ ընթացիկ կյուրախան և ոչ կյուրախան ակտիվների վաճառումներ	130							
Ֆինանսական ակտիվներով գործառնություններից	140							
Տահաբաժինների և տոկոսների ստացումից	150							
Ներդրումային այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում	160							
	161							
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	170							
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր								
Ոչ ընթացիկ կյուրախան և ոչ կյուրախան ակտիվների ձեռք բերման գծով	180	207,714			207,714			
Ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերումից, փոխառությունների ստացումներ	190							
Ներդրումային այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	200							
	201							
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելքեր	210	207,714			207,714			
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների գոտ հոսքեր	220	(207,714)			(207,714)			
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր								
Սեփական կապիտալի գործիքների թողարկումից և վերամատուցումից	230							
Ստացված վարկերից և փոխառություններից	240	763,592				763,592		
Ֆինանսական այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում	250							
	251							
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից մուտքեր	260	763,592				763,592		
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր								
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումից	270	1,816,330	122,950			1,693,380		
Վճարված շահաբաժիններ և տոկոսներ	280	395,421			395,421			
Ֆինանսական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	290							
	291							
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից ելքեր	300	2,211,751	122,950		395,421	1,693,380		
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների գոտ հոսքեր	310	(1,448,159)	(122,950)		(395,421)	(929,788)		
Ընդամենը դրամական միջոցների գոտ հոսքեր	320	23,707	(136,723)		2,661,143	(2,500,351)	(362)	
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ**	330	326				324	2	
Ներքին շարժեր**	340		126,050		(2,628,322)	2,501,606	666	
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	154,691	841		93,619	59,925	306	

Ղեկավար

Խաչատուր Անտոնյան

անուն ազգանուն

Գլխավոր հաշվապահ

Կարինե Մամիկոնյան

անուն ազգանուն

Ծանոթագրություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալից մասերի վերաբերյալ համառոտագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ
2019թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

1. Տեղեկատվություն ընկերության մասին

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» Բաց Բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) շահույթ հետապնդող առևտրային կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է 1995թ հուլիսի 31-ին:

Ընկերության գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2

Ընկերության հիմնական գործունեության տեսակներն են՝

- ա) Պողպատե ձուլվածքների արտադրություն
- բ)
- գ)
- դ)
- ե)

Ընկերության աշխատակիցների թվաքանակը 2019թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է ... 389 ...մարդ :

2. Պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան վարվող հաշվապահական գրանցումների հիման վրա՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) համաձայն ներկայացնելու նպատակով:

ՖՀՄՍ -ները Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից ընդունված Ստանդարտները և մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

- Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS)
- Հաշվապահական հաշվառման Միջազգային Ստանդարտները (IAS)
- Մեկնաբանությունները՝ թողարկված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

2.3 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ ֆինանսական գործիքների, օգուտների և վնասների միջոցով արտահայտվող ներդրումների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումների, որոնք չափվում են իրական արժեքով:

2.4. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն (դրամ) է, որը հանդիսանում է Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը: Դրամով ներկայացված ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազարների ճշտությամբ:

2.5. Դատողությունների, գնահատումների և ենթադրությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ համապատասխան կազմման համար Ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Ներկայացման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) և կիրառվում է սկզբնական արժեքի հիմունքը բացառությամբ, որոշ վերագնահատված ակտիվների և ֆինանսական գործիքների: Սկզբնական արժեքը ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին վճարված (վճարվելիք), ստացված (ստացվելիք) դրամական միջոցների չափն է, իսկ ոչ դրամային հատուցման դեպքում՝ հատուցման իրական արժեքը:

Ստորև ներկայացված են հաշվապահական հաշվառման հիմնական քաղաքականությունները.

3.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին:

Ակտիվը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն իրացնել, վաճառել կամ սպառել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ակնկալվում է այն իրացնել հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) այն դրամական միջոց է կամ դրամական միջոցների համարժեք, բացառությամբ երբ դրա փոխանակումը կամ օգտագործումը՝ պարտավորություն մարելու նպատակով, սահմանափակված է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիսների ընթացքում:

Բոլոր այլ ակտիվները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Պարտավորությունը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն մարել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում արտարական նպատակներով,
- գ) ենթակա է մարման հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) կազմակերպությունը չունի անվերապահ իրավունք՝ հետաձգելու մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիս:

Բոլոր այլ պարտավորությունները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում ծախսերը ներկայացվում են ըստ գործառնության դասակարգմամբ:

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում է միայն մեկ տարվա համադրելի տեղեկատվություն:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում և ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում տոկոսների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում շահաբաժինների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Ֆինանսական հաշվետվություններում էական տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին:

3.2 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Ինքնարժեքը հաշվարկվում է "Առաջին մուտք առաջին ելք" /ԱՄԱԵ/ կամ միջին կշռված արժեքի բանաձևով և ներառում է ձեռքբերման արժեքը, վերամշակման ծախսումները և այլ ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են պաշարները գտնվելու վայր հասցնելու և վիճակի բերելու համար: Պատրաստի և անավարտ արտադրանքի ինքնարժեքում ներառվում են նաև արտադրական վերադիր ծախսումները հիմնվելով արտադրական նորմատիվային ցուցանիշների վրա: Արտադրական նորմատիվները հաստատվում են տնօրինության կողմից և ենթակա են պարբերական վերանայման:

Իրացման գուտ արժեքը դա սովորական գործունեության ընթացքում հնարավոր վաճառքի գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Կազմակերպությունում արտադրանքը թողարկվում է շարունակական հիմունքով մեծ քանակությամբ, ուստի փոխառության ծախսումները չեն կապիտալացվում:

Պաշարների նյութեր բաժնում ներառվում են նաև այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Դրանք են պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, արտադրական և տնտեսական գույքը, ժամանակավոր կառույցները, հատուկ հագուստը և կոշիկները, անկողնային պարագաները, ճաշարանային սպասքը և այլն: Այս ակտիվները ապաճանաչվում են դրանց շահագործումը սկսելու պահին:

3.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերը հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է հիմնական միջոցի միավորի ձեռքբերմանը կամ կառուցմանը վերաբերող բոլոր այն ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են այն աշխատանքային վիճակի բերելու համար: Սկզբնական արժեքը իր մեջ կարող է ներառել նաև փոխառության ծախսումները (տես փոխառության ծախսումներ բաժինը), ինչպես նաև ապատեղակայման, քանդման, և տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումների գումարը (տես պահուստներ բաժինը), ինչպես նաև ներկրման տուրքերը և չփոխհատուցվող հարկերը:

Հիմնական միջոցների հետագա ծախսումները՝ ներառյալ նշանակալի մասերի փոխարինման արժեքը ավելացվում են ճանաչված հիմնական միջոցի արժեքին, եթե հավանական է դրա գծով ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսք և արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Փոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները՝ ներառյալ մանր դետալների ծախսումները ճանաչվում են ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Շողամասը և շենքերը առանձին ակտիվներ են դիտարկվում և հաշվառվում են առանձին-առանձին, նույնիսկ երբ դրանք ձեռք են բերվում միասին:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքը որոշվում է որպես այն գումարը, որով հնարավոր կլիներ վաճառել ակտիվը տվյալ պահին, եթե լիներ այն տարիքի և վիճակի, որն ակնկալվում էր, որ կլիներ դրա օգտակար ծառայության վերջում:

Այն դեպքերում, երբ ակտիվը օգտակար ծառայության վերջում որպես թափոն չունի զգալի արժեք, և գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը գերազանցում է մնացած տնտեսական ծառայության ժամկետի 80%-ը, ապա մնացորդային արժեքը գնահատվում է 0:

Մաշվածության մեթոդը արտացոլում է այն մոդելը, որով կազմակերպությունը ակնկալում է սպառել ակտիվի տնտեսական օգուտները: Եթե գնահատման պահին տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ, ապա մաշվածության հաշվարկման համար օգտագործվում է ուղիղ գծային մեթոդը: Առանձին բաղադրիչների համար կարող է հաշվարկվել առանձին մաշվածություն:

Յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում կազմակերպության տնօրենի հրամանով ստեղծված հանձնաժողովների կողմից վերանայվում են հիմնական միջոցների մնացած օգտակար ծառայության ժամկետները, մնացորդային արժեքները և մաշվածության հաշվառման մեթոդները:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունները որոշելու համար կազմակերպությունն առաջնորդվում է ըստ դասերի հետևյալ ուղեցույցերով.

- Շենքեր շինություններ 20 տարի,
- Մեքենա-սարքավորումներ 5 տարի,
- Բեռնատար ավտոմեքենաներ 5 տարի,
- Մարդատար ավտոմեքենաներ 8 տարի,
- Տնտեսական և գրասենյակային գույք 8 տարի,
- Համակարգչային տեխնիկա 5 տարի
- Հոսքային գծեր և ռոբոտատեխնիկա 8 տարի
- Վերագնահատումից տարբերություն:

Ակտիվի մաշվածության հաշվարկը սկսվում է, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, և դադարում է ակտիվի որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելուց և ակտիվն ապաճանաչելուց:

3.4. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույք է համարվում այն գույքը (հող կամ շինություն), որը պահվում է վարձակալությունից և/կամ դրա արժեքի աճից եկամուտ վաստակելու նպատակով: Ներդրումային գույքը չափվում է սկզբնական արժեքով և կիրառվում է հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքի մոդելով հաշվառման կանոնները ըստ ՀՀՄՍ 16-ի:

3.5. Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և օտարման խումբ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները (կամ օտարման խումբը) դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվ, երբ դրանց հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման վաճառքի ձևով և վաճառքի տեղի ունենալը շատ հավանական է:

Հիմնական միջոցի, ոչ նյութական ակտիվի, ներդրումային գույքի, բաժնեմասնակցության կամ սկզբնական արժեքի մեթոդով հաշվառվող ներդրումների, ինչպես նաև օտարման խումբ կազմող ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգման համար անհրաժեշտ է, որ ակտիվը (կամ խումբը) իր ներկա վիճակում պատրաստ լինի անմիջապես վաճառելու համար և ակտիվորեն առաջարկվի շուկայում խելամիտ գնով:

Որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվ կամ օտարման խմբի բաղադրիչ վերադասակարգումից անմիջապես առաջ ակտիվներն ու պարտավորությունները վերաչափվում են ըստ համապատասխան ՖՀՄՄ-ների և ակտիվի կամ պարտավորության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Հետագայում դրանք չափվում են վերադասակարգման պահի հաշվեկշռային արժեքից և հաշվետու ամսաթվի իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով: Այս վերաչափումները ամբողջությամբ ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

3.6. Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներն ունեն որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ և հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ձեռնարկատիրական գործունեության ձեռքբերման օրվա իրական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված հետազոտության ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր գիտական կամ տեխնիկական գիտելիքներ և ինացություն ձեռքբերելու ակրնկալիքով, ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված մշակման ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր կամ էականորեն բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակների, գործընթացների, համակարգերի կամ ծառայությունների ստեղծումը պլանավորելու և նախագծելու համար, ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվ միայն այն դեպքում երբ.

- ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել,
- առկա է ակտիվը ավարտուն վիճակի հասցնելու, օգտագործելու կամ վաճառելու տեխնիկական իրագործելիությունը, դեկավարության մտադրությունն ու կարողությունը,
- ապահովված է մշակումն ավարտելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսների առկայությունը,
- հնարավոր է ցուցադրել այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու ապագա տնտեսական օգուտներ:

Մնացած մշակման ծախսումները ճանաչվում են որպես ժամանակաշրջանի ծախս:

Ամորտիզացիան հաշվառվում է գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում ուղիղ գծային մեթոդով, եթե տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները որոշվում են դեկավարության կողմից կատարված կանխատեսումների և ֆինանսական պլանավորման հիման վրա: Օգտակար ծառայությունն ու ամորտիզացիոն մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր տարվա վերջում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները 3 – 10 տարի են:

Ոչ նյութական ակտիվների հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ դրանք ավելացնում են ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսքը: Մնացած բոլոր հետագա ծախսումները՝ ներառյալ տարեկան վճարներն ու ներստեղծված ապրանքանիշերը ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

3.7. Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվներն զծով կատարվում է վերլուծություն արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Արժեզրկման հայտանիշի առկայության դեպքում գնահատվում է այդ ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես իրական արժեքից (հանած վաճառքի անհրաժեշտ ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների ապագա հոսքերը հաշվարկվում են ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որը սովորաբար կազմակերպության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն է:

Երբ առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, ապա փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Կորպորատիվ ակտիվները բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին խելամիտ և հետևողական բաշխման հիմունքով, որը սովորաբար հաշվեկշռային արժեքների համամասնությունն է:

Անորոշ ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների, անավարտ ոչ նյութական ակտիվների և գույվիլի արժեքը կումը ստուգվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Արժեքկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող գումարը: Արժեքկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները:

Արժեքկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեքկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

3.8. Արտաժույթ

Կազմակերպության գործունեության ֆունկցիոնալ արժույթ է համարվում ՀՀ դրամը, քանի որ գործունեությունը հիմնականում ծավալվում է ՀՀ տարածքում: ՀՀ դրամն է հանդիսանում նաև կազմակերպության ներկայացման արժույթը:

Արտաժույթով գործառնությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են ճանաչման պահի սփռթ փոխանակման փոխարժեքով: Հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ դրամային հողվածների մնացորդները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի սփռթ փոխանակման փոխարժեքով: Առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս ֆինանսական արդյունքներում:

Արտաժույթով գործարքների և՛ սկզբնական ճանաչման համար և՛ հետագա վերաչափման համար կիրառվող սփռթ փոխարժեք է համարվում ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված տվյալ օրվա հաշվարկային փոխարժեքը:

3.9. Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի արժեքի մաս: Այլ փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս:

Այն ակտիվն է համարվում որակավորվող, որին անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված (սովորաբար 6 ամսից ոչ պակաս) որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման կամ վաճառքի համար:

Փոխառության ծախսումները կարող են չկապիտալացվել, երբ շարունակական հիմունքով արտադրվող պաշարների անկախ արտադրական պրոցեսի տևողությունից և կենսաբանական ակտիվի հետ են կապված:

Կապիտալացվող փոխառության ծախսումները նվազեցվում են բացառապես որակավորվող ակտիվ ձեռքբերելու նպատակով ստացված փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումներից ստացված եկամուտների չափով:

3.10. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների բաղկացուցիչներ են համարվում դրամական միջոցները դրամարկղում, դրամական միջոցները ճանապարհին, ցպահանջ հաշիվների մնացորդները, մինչև 3 ամիս մարման ժամկետով հեշտ իրացվելի և ցածր ռիսկային ֆինանսական ներդրումների մնացորդները, ինչպես նաև բանկային օվերդրաֆոնները: Վերջիններիս մնացորդները արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ընթացիկ պարտավորություններ բաժնում:

3.11. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հասույթը ներկայացվում է գեղչերի, հետ վերադարձի և քանակային զիջումների ազդեցության ճշգրտված գումարով:

Վաճառքից հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ փոխանցվում են սեփականության հետ կապված նշանակալի ռիսկերն ու հատույցները, ակընկալվում է տնտեսական օգուտների ներհոսք, ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, չի պահպանվում վերահսկողություն ապրանքների նկատմամբ և հասույթի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ռիսկերն ու հատույցները համարվում են փոխանցված այն պահին, երբ ապրանքները ստացվում են հաճախորդի կողմից: Այնուամենայնիվ արտահանումների դեպքում ռիսկերն ու հատույցները փոխանցվում են այն պահին, երբ ապրանքները փոխանցվում են տրանսպորտային կազմակերպությանը, քանի որ սովորաբար այդ ապրանքները ենթակա չեն հետ վերադարձման: Առանձին գործարքներում կարող են սահմանվել հատուկ արտոնյալ պայմաններ, որոնց պատճառով ռիսկերի և հատույցների փոխանցման պահը հետաձգվի:

Եթե վճարման ժամկետը հետաձգվում է 60 օրից ավել ժամանակահատվածով, ապա հասույթը չափվում է ակընկալվող հատուցման գեղչված արժեքով կիրառելով պայմանական տոկոսադրույքը:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը գերազանցում է սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում այն դրույքը, որը գեղչում է սպասվող վճարումների գումարը՝ հասցնելով վաճառքի ընթացիկ գնին:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը չի գերազանցում սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում նմանատիպ պայմաններով ֆինանսական գործիքի գերակշռող եկամտաբերության դրույքը:

Մինչև 60 օր վճարման ժամկետով իրացումների դեպքում տոկոսների հաշվարկ չի կատարվում և հասույթը ճանաչվում է հատուցման անվանական արժեքով:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ավարտվածության աստիճանի հիմունքով: Այն դեպքերում, երբ ավարտվածության աստիճանը հնարավոր չէ չափել, հասույթը ճանաչվում է միայն կատարված այն ծախսումների չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

Այն դեպքերում, երբ դա հնարավոր է ավարտվածության աստիճանը որոշվում է կատարված ծախսումների և գործարքի գնահատված ընդհանուր ծախսումների հարաբերակցությամբ: Մնացած դեպքերում ավարտվածության աստիճանը որոշվում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությամբ:

Տոկոսային հասույթը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքով, այնպես ինչպես նկարագրված է ըստ ՀՀՄՍ 39-ում:

3.12: Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում, որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն է գնել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել երկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սխտեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա:

3.13. Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք կազմակերպությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել և որը կատարելու համար պահանջվում է տնտեսական օգուտների արտահոսք:

Երաշխիքների և անբարենպաստ պայմանագրերի գծով պահուստները չափվում են պարտականությունը կատարելու համար անհրաժեշտ միջոցների իրական արժեքի լավագույն գնահատականի հիման վրա՝ ելնելով անցյալ փորձից և ապագա ակրնկայիքներից: Գնահատումը կատարվում է տնօրենի հրամանով կազմված հանձնաժողովների կողմից:

Ապատեղակայման և տեղանքի բարեկարգման գծով պահուստները չափվում են գնահատված գումարի ներկա արժեքով, եթե պահուստի ժամկետը գերազանցում է 5 տարին: Այսպիսի դեպքերում որպես զեղչման դրույք սովորաբար համարվում է կազմակերպության լրացուցիչ փոխառություն ներգրավվելու տոկոսադրույքը:

Արձակուրդային վճարների և հավանական պարզևավճարների գծով պահուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջում ելնելով ընթացիկ և սպասվող աշխատավարձերի գումարից, աշխատանքային օրենսդրության պահանջներից և այլ կանխատեսումներից: Զուգահեռ ստեղծվում է նաև պահուստ արձակուրդային վճարների կամ պարզևավճարների մասով գործատուի կողմից կատարվելիք սոցիալական ապահովության վճարների համար:

3.14. Էական սխալներ

Էական սխալներ՝ ընթացիկ ժամանակաշրջանում բացահայտված սխալներ են, որոնք այնպիսի նշանակություն ունեն, որ նախորդ մեկ կամ ավելի ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները չեն կարող այլևս արժանահավատ համարվել, իրենց ներկայացման թվի դրությամբ:

Նախորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող էական սխալների ուղղման գումարը պետք է արտացոլվի հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվետվությունում, ճշտելով չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդը:

3.15. Ֆինանսական գործիքներ

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները ու ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով և դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաներում՝ ելնելով գործարքի նպատակից և ղեկավարության ակրնկայիքներից.

Ֆինանսական ակտիվներ

• Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ,

- Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ,
- Տրամադրված փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

• Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ,

- Այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Կանոնավոր կերպով գնումների և վաճառքների դեպքում ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ճանաչվում կամ սպաճանաչվում են առևտրի ամսաթվին:

Վարկերի և փոխառությունների գծով ֆինանսական ակտիվները ու պարտավորությունները ճանաչվում են դրանց տրամադրման ամսաթվին:

Ֆինանսական գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են համապատասխան ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքում, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Վերջիններիս դեպքում դրանք ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվում է շուկայի հիման վրա: Սակայն պարտքային գործիքի շուկայի բացակայության դեպքում իրական արժեքը հաշվարկվում է որպես սպասվող հոսքերի ներկա արժեք որոշված նմանատիպ գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքով: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական գործարքի տոկոսադրույքը տարբերվում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքից, սակայն տարբերությունը չի գերազանցում շուկայական դրույքի 20%-ը, ապա ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքը համարվում է ճանաչման օրվա դրությամբ իրական արժեք:

Անտոկոս կամ ցածր տոկոսով ստացված ցպահանջ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեք է համարվում վարկի կամ փոխառության անվանական արժեքը, քանի որ դրանք ենթակա են մարման ցանկացած պահին՝ հնարավորության առկայության դեպքում, և կազմակերպության ղեկավարությունը ակնկալում է մարել դրանք շատ կարճ ժամկետներում:

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքով և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ծախս, եթե չեն ներառվում որակավորվող ակտիվի ինքնարժեքում համաձայն ՀՀՄՍ 23-ի: Այնուամենայնիվ ֆինանսական հաշվետվություններում շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվարկվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով հաշվարկված տոկոսները չեն առանձնացվում իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացող օգուտից կամ վնասից:

Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցվում են միայն այն դեպքում, երբ առկա է գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և ղեկավարությունը մտադիր է կամ հաշվարկը (մարումը) իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

3.16. Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Ֆինանսական ակտիվների համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դիտարկվում է որևէ արժեզրկման հայտանիշի առկայությունը: Ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեզրկման, եթե սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերը /արժեզրկման հայտանիշ/ վկայում են այն մասին, որ ֆինանսական ակտիվի գծով սպասվող դրամական ներհոսքերը կարող են անբարենպաստ փոխվել:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումը հաշվարկվում է որպես հաշվեկշռային արժեքի և վերանայված դրամական հոսքերի գեղջված արժեքի, հաշվարկված սկզբնական տոկոսադրույքով, տարբերությունը:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումը գնահատվում է հավաքական հիմունքով՝ ելնելով համաձայն պարտքային բնութագրեր ունեցող պարտքերի պատմական կորուստների փորձից:

Եթե հետագայում արժեզրկումից կորուստը նվազում է որպես հետևանք մի դեպքի, որը տեղի է ունեցել արժեզրկումը ճանաչելուց հետո, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը ենթակա է հակադարձման, բացառությամբ որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնային գործիքների:

4. Բացահայտումներ էական հոռոպվածների վերաբերյալ

4.1 Հիմնական միջոցներ

000 դրամ

	Շենքեր	Կառուցվածքներ	Փոխանցող հարմարություններ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրատեսակային գույք	Հողամաս	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	2138251	144412	595791	4608393	91216	93300	34100	11719520	19424983
Ավելացումներ այդ թվում	10329	5993	8560	59795		13506		142773	240956
<i>Վերագնահատումից</i>									0
Նվազեցումներ			648	9863	2625			2510	15646
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	2148580	150405	603703	4658325	88591	106806	34100	11859783	19650293
Ավելացումներ այդ թվում	4435199	11775	20309	5631786	117367	32		155778	10372246
<i>Վերագնահատումից</i>	4363760								4363760
Նվազեցումներ	443824		620	409317				673	854434
Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	6139955	162180	623392	9880794	205958	106838	34100	12014888	29168105
Կուտակված մաշվածություն									
Առ 31 դեկտեմբերի 2017.	244437	11370	54149	811785	14297	9677		5330703	6476418
Տարվա մաշվածությունը և	94878	6829	32225	270909	3845	20842		1336429	1765957
<i>Վերագնահատումից</i>									0
Նվազեցումներ			414	3409	981			130	4934
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	339315	18199	85960	1079285	17161	30519	0	6667002	8237441
Տարվա մաշվածությունը և	96134	7066	35082	802900	7403	12469		1374404	
<i>Վերագնահատումից</i>									
Նվազեցումներ	434503		2234	35839					
Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	946	25265	118808	1846346	24564	42988	0	8041406	10100323
<i>Ջուտ հաշվեկշռային արժեք</i>									
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	1809265	132206	517743	3579040	71430	76287	34100	5192781	11412852
Առ 31 դեկտեմբեր 2019թ.	6139009	136915	504584	8034448	181394	63850	34100	3973482	19067782

4.2 Ոչ նյութական ակտիվներ

000 դրամ

	Լիցենզիա	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.		883	23772	24655
Ավելացումներ այդ թվում				0
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	0	883	23772	24655
Ավելացումներ այդ թվում				0
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	0	883	23772	24655
Կուտակված մաշվածություն				
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.		883	23243	24126
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում			529	529
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	0	883	23772	24655
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում				0
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	0	883	23772	24655
Զուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	0	0	0	0
Առ 31 դեկտեմբեր 2019թ.	0	0	0	0

4.3 Պաշարներ

000 դրամ

	31.12.2018թ.	31.12.2019թ.
Հումք և նյութեր	1322017	1853810
Կենսաբանական ակտիվներ		
Անավարտ արտադրանք	712924	2167506
Պատրաստի արտադրանք	1402792	448947
Ապրանք		
Ընդամենը	3437733	4470263

4.4 Առևտրային և այլ դերհտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
<i>Առևտրային և այլ դերհտորական պարտքեր, այդ թվում</i>	888302	1048727
1. Տրված կանխավճարներ	369868	418019
2. Դերհտորական պարտքեր վաճառքների գծով	510125	620214
3. Դերհտորական պարտքեր մատուցված ծառայությունների գծով		
4. Դերհտորական պարտքեր այլ պաշարների վաճառքների գծով		
4. Դերհտորական պարտքեր ապահովագրական հատուցումների գծով		
5. Կարճաժամկետ դերհտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	2280	2129
• ԱԱՀ		
• Եկամտահարկ		
• Ակցիզային հարկ	1053	
• Գույքահարկ		1302
• Հողի հարկ		
• Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկ		
• Այլ պարտադիր վճար	1227	827
6. Այլ դերհտորական պարտքեր	6029	8365
<i>Դերհտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստ</i>		
<i>Զուտ առևտրային դերհտորական պարտքեր</i>	888302	1048727

Կասկածելի դերհտորական պարտքերի գծով պահուստի շարժը ներկայացվում է ստորև

000 դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	-	
Տարվա ընթացքում պահուստի աճ		
Պահուստի ծախս	-	
Տարեվերջի մնացորդ		0

4.5 Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ

000 դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Դրամարկղ	11514	841
Բանկային հաշիվներ	119144	153850
Ընդամենը	130658	154691

4.6. Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալի գուտ գումարը

4.6.1. Հայտարարված և վճարված կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կողմից հիմնադրման ժամանակ հայտարարվել են -7865480- հատ սովորական բաժնետոմս յուրաքանչյուրը 150 դրամի, որից վճարվել են 7865480 հատ 1179822 հազ. դրամի բաժնետոմսերը: Չվճարված բաժնետոմսեր չկան:

4.7. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	12563	10769
Շնորհի ստացում		
Շնորհի ծախսում	1794	1794
Մնացորդը տարեվերջին	10769	8975

4.8. Երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ

4.8.1. Երկարաժամկետ վարկեր

000դրամ

	31.12.18թ.			31.12.19թ.		
	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային ծախս	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային ծախս
Մնացորդը տարեսկզբին	7988714	7988714		6430107	6430107	
Ստացվել է տարվա ընթացքում	132731	132731		782775	782775	
Մարվել է տարվա ընթացքում	1691338	1691338		1840773	1840773	
Մնացորդը տարեվերջին	6430107	6430107	0	5372109	5372109	

4.8.2. Երկարաժամկետ փոխառություններ

000դրամ

	31.12.18թ.			31.12.19թ.		
	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային ծախս	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային ծախս
Մնացորդը տարեսկզբին	8136144	8136144		11052434	11052434	
Ստացվել է տարվա ընթացքում	3044698	3044698		543894	543894	
Մարվել է տարվա ընթացքում	128408	128408		193499	193499	
Մնացորդը տարեվերջին	11052434	11052434		11402829	11402829	0

4.9. Կարճաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ

4.9.1. Կարճաժամկետ վարկեր

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	0	
Ստացվել է տարվա ընթացքում		
Մարվել է տարվա ընթացքում		
Մնացորդը տարեվերջին	0	0

4.9.2. Կարճաժամկետ փոխառություններ

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	6158918	3916123
Ստացվել է տարվա ընթացքում	417960	102015
Մարվել է տարվա ընթացքում	2660755	931738
Մնացորդը տարեվերջին	3916123	3086400

4.10 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
<i>Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում</i>	3440536	3377364
1. Ստացված կանխավճարներ	688940	1039183
2. Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	2681919	2124905
3. Կրեդիտորական պարտքեր ասոցացված ծառայությունների գծով		
4. Կրեդիտորական պարտքեր պարտքեր այլ կապակցված կազմակերպությունների գծով		
5. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	8558	143472
• ԱԱՀ		120222
• Եկամտահարկ	4725	22401
• Գույքահարկ	1808	
• Հողի հարկ	148	133
• Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկ	1443	291
• Այլ պարտադիր վճար	434	425
6. Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	59875	68432
7. Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոց.ապ.գծով	1244	1372
8. Այլ կրեդիտորական պարտքեր		

4.11 Պահուստ

000 դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
<i>Պահուստ արձակուրդային վճարման գծով</i>		
Աշխատավարձ	29273	27814
Կենսաթոշակային ֆոնդ		

4.12. Հասույթ

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Արտադրանքի իրացում	6535650	9529245
Ապրանքի իրացում		
Ծառայությունների մատուցում		
Ընդամենը	6535650	9529245

4.13. Վաճառքի ինքնարժեք

'000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	605404	727575
Մաշվածության ծախս	1638956	2656349
Նյութական ծախսեր	2722095	2576572
Այլ ծախսեր	1201062	1708477
Ընդամենը	6167517	7668973

4.14. Այլ եկամուտներ

'000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Հիմնական միջոցների օտարումներից օգուտ		
Պաշարների օտարումից եկամուտ	922865	241585
Ֆինանսական ներդրումից Տոկոսային եկամուտ	729	247
Նյութական վնասի փոխհատուցումից եկամուտ		
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	59572	202352
Պարտավորության ներումից եկամուտ		
Հաշվետու տարվա հարկային տույժերի և տուգանքների ներումից եկամուտ		
Դերհտորական պարտքերի պահուստի հակադարձումից		
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից օգուտ		
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	1794	1794
Ոչ ընթացիկ ակտիվների օտարումից եկամուտ	1947	322
Ոչ գործառնական հեջավորման գործիքների վերաչափումից օգուտներ		
Գործառնական վարձակալությունից	2400	2400
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրում	5704	24
Այլ եկամուտներ	14313	6209
Ընդամենը	1009324	454933

4.15. Վարչական և այլ ծախսեր

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
1. Վարչական ծախսեր, այդ թվում	197252	206819
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	111387	111801
Սոցիալական ապահովագրության վճարներ		
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	10505	6826
Գործուղման, ներկայացուցչական և վերապատրաստման ծախսեր	8502	1450
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	2292	2705
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	33646	45615
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	1480	660
Բանկային, ապահովագրության, պահպանության և տրանսպորտային ծախսեր	21159	24863
Զփոխհատուցվող ծախսեր հարկերից և տուրքերից	8281	5675
Վարչական այլ ծախսեր		7224
2. Իրացման ծախսեր	21600	26735
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին		
Պահեստում գտնվող արտադրանքի, ապրանքների փաթեթավորման, տեսակավորման և պահպանման ծախսեր		
Բանկային ծառայությունների ծախսեր, ապահովագրության ծախսեր		
Տրանսպորտային և բեռնափոխադրման ծախսեր	21600	25884
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր		
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր		
Զփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր		
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր		400
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր		
Այլ իրացման ծախսեր		451
3. Գործառնական այլ ծախսեր	727699	190609
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի պահուստի ստեղծման ծախսեր		
Այլ պաշարների օտարումից վաճառքներից ծախսեր	713012	180763
Անհուսալի դեբիտորական պարտքի դուրս գրում	8321	162
Պաշարների արժեքի փոփոխություններից ծախսեր		
Վարձակալության ծախսեր		
Երաշխիքային սպասարկման և վերանորոգման գծով ծախսեր		
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	4126	8470

Արժեքների պակասորդներ և փչացումից կորուստներ, խոտանված ապրանքի հետ կապված ծախսեր		
Գորառնական այլ ծախսեր	2240	1214
4. Այլ ոչ գործառնական ծախսեր	3410	2205
Ազգային զբոսաշրջության կարգավորման և զարգացման ծախս		
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսեր	3410	2205
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս		
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս		
Այլ ծախսեր		
Ընդամենը	949961	426368

4.16. Ֆինանսական ծախսեր

	000դրամ	
	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Ստացված վարկերի հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ	415987	820437
Ստացված փոխառությունների հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	415987	820437

4.17. Շահութահարկի գծով ծախս

	000դրամ	
	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Ընթացիկ հարկ	6922	194050
Հետաձգված հարկ	16178	
Հարկային ակտիվ		64621

5. Ֆինանսական գործիքներ

5.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.15-ում:

5.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Փոխառություններ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	516154	628579
Մնացորդը դրամարկղում և բանկում	130658	154691
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ընդամենը	646812	783270

Ֆինանսական պարտավորություններ

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.19թ.
Վարկեր և վոխառություններ	3916123	8458509
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2741794	2193337
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Ընդամենը	6657917	10651846

Տես՝ ծանոթագրություն 3.15-ը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական գործիքի կատեգորիայի գծով հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նկարագրության համար:

6. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունն իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

7. Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

7.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հնկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Հնկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

2019թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստը կազմել է հազար դրամ:

7.2 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է Հնկերության կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին մարելուն և անմիջականորեն կապված է Հնկերության դրամական միջոցների հավաքագրման հետ, ինչը նկարագրված է վերը նշված պարտքային ռիսկերում:

8. Իրական արժեք

Ղեկավարության համոզմամբ՝ ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

9. Պայմանականություններ

9.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Հետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

10. Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը՝ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման արդյունքում հասցված վնասի ապահովագրություն չունի: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

11. Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա է են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոնշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել բնակչությունից դեբիտորական պարտքերի ժամանակին հավաքագրումը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված ռիսկերի վարկային և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, դեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

12. Կապակցված կողմեր և գործարքներ նրանց միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են.

12.1 Վերահսկողության փոխահարաբերություն

Ընկերությունը մայր, դուստր, ասոցացված կազմակերպություն չունի և չի վերահսկվում (այդ թվում նշանակալից ազդեցության) այլ կազմակերպության կողմից:

Բաժնետուն 49.35%-ը պատկանում է ՀՀ քաղաքացի Միխայիլ Հարությունյանին և մյուս 49.35% -ը MORACO HOLDINGS LIMITED :

000 դրամ

Գործարքի անվանումը և ԱԱՀ	Գործարքի գումար 31/12/19	Գործարքի գումար 31/12/18	Չմարվող մնացորդ 31/12/19	Չմարվող մնացորդ 31/12/18
Միխայիլ Հարությունյան			4552038	4689034
Փոխառության ստացում՝		2605701		
Փոխարժեքային տարբերություն	-14046	413		
Փոխառության մարում	122950	90092		
MORACO HOLDING LIMITED			141582	142192
Փոխառության ստացում՝				
Փոխարժեքային տարբերություն	-4210	-6616		
Փոխառության տոկոս	3600	3709		

12.2 Ղեկավարության հատուցումները

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է հետևյալ հատուցումները, որոնք ներառված են անձնակազմի գծով ծախսումներում (տես ծանոթագրություն 5).

000 դրամ

ԱԱՀ	31/12/18		31/12/19	
	Աշխ.	Կենս. ֆոնդ.	Աշխ.	Կենս. ֆոնդ
Տնօրեն - Խ. Անտոնյան	7251		9999	
Փոխտնօրեն - Վ. Նիկոլյան	5465		6719	
Գլխ. Հաշվապահ - Կ. Մամիկոնյան	5191	64	5707	133
Ընդամենը				

12.3 Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Մայր, դուստր կամ ասոցացված կազմակերպությունների և այլ կազմակերպությունների գծով

000 դրամ

Անվանումը	Գործարքի գումար 31/12/19	Գործարքի գումար 31/12/18	Չմարվող մնացորդ 31/12/19	Չմարվող մնացորդ 31/12/18
			861339	1620177
Մետքսիմ ՄՊԸ				

Փոխառության ստացում		260585		
Փոխառության մարում	712063	2515468		
Փոխարժեքային տարբերություն	-22221			
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերում	2061209	1218026		
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերման դիմաց վճարում	2085763	1265504		
Վաճառք	1140473	27926		
Վաճառքի գծով դեր պարտքի մարում	1140473	73867		
<i>Միկմետայ ՓԲԸ</i>			2501878	2671092
Փոխառության ստացում	47337	4517		
Փոխառության մարում		4716		
Փոխարժեքային տարբերություն	-3977			
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերում	330033	838191		
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերման դիմաց վճարում	892850	148		
Վաճառք	5783015	2949011		
Ստացված կանխավճար	6133258	2681924		

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 05.02.2020թ.

Տնօրեն՝
Գլխ. Հաշվապահ

Խ. Անտոնյան
Կ Մամիկոնյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

REPUBLIC OF ARMENIA

« Է Կ Ո Ն Ո Մ Ի Կ Ս Ա Ո Ի Դ Ի Տ »

Ս Ա Հ Մ Ա Ն Ա Փ Ա Կ

Պ Ա Տ Ա Ս Խ Ա Ն Ա Տ Վ Ո Ւ Թ Յ Ա Մ Բ

Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Յ ՈՒ Ն

«ECONOMICS AUDIT»

LIMITED LIABILITY
COMPANY

Աուդիտորական ծառայությունների իրականացման Լիցենզիա ԱԾ N 085
Տրված՝ 15.12.2010թ ՀՀ Ֆինանսների նախարարության կողմից

378240, ՀՎՀՀ 01572702 , h/h 15100-11308230100
ք. Երևան, Խանջյան 47/8

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Ասկե Գրուպ» ԲԲԸ բաժնետերերին

Աուդիտորի կարծիքը

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ասկե Գրուպ» ԲԲԸ այսուհետ «Ընկերություն» ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրեցինք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այս ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք ընկերությունից՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջներին համապատասխան համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի հանրապետությունում կիրառելի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները համաձայն այդ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի ընկերությունը լուծարելու կամ ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվության աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խնդրաթյուրումներից, անկախ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորոն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացված աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում կասկածամտություն: Ի լրումն մենք նաև՝

-Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք կհանդիսանան աուդիտորի կարծիք արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերելու ռիսկը ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

-Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե կազմակերպության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

-Գնահատում ենք կիրառած հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը:

-Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելը, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա գնահատում արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե աուդիտորը եզրահանգում է, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, իսկ եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ապա ձևափոխել կարծիքը: Աուդիտորի եզրահանգումները հիմնված են մինչև աուդիտորի եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Մակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը

-Երբ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են ճշմարիտ ներկայացման հիմունքի համաձայն, գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործառույթների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը

-ի լրումն այլ հարցերի կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցում ենք աուդիտորի առաջադրանքների պլանավորած շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի ներառյալ ներքին հսկողության վերաբերող նշանակալի թերությունները:

Տնօրեն
Արմինե Գրիգորյան
<< Էկոնոմիկս աուդիտ >> ՍՊԸ
ք. Երևան, Խանջյան 47/8
2019թ. Հունվարի 31

Աուդիտոր
Վաչե Հովսեփյան

ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ ԲԲԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ

2018թ.

2017թ.

Ակտիվ

Ոչ ընթացիկ ակտիվներ		
Հիմնական միջոցներ	11412852	12948565
Կենսաբանական ակտիվներ		
Ներդրումային գույք		
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	5137498	4015490
Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	0	529
Բաժնեմասնության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ		
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	68	68
Հետաձգված հարկային ակտիվներ		
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ		
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	16550418	16964652
Ընթացիկ ակտիվներ		
Պաշարներ	3437733	2910357
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	888302	1384576
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ շահութահարկի գծով		3099
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ		
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	130658	165619
Այլ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ		
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	82859	63,629
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	4539552	4527280
Ընդամենը ակտիվներ	21089970	21491932

Տնօրեն՝
Գլխ. հաշվապահ

Խ. Անտոնյան
Կ. Մամիկոնյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

(շարունակություն)

Հազար դրամ

Պատիվ

	2018թ	2017թ
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		
Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիալ	1179822	1179822
Էմիսիոն եկամուտ		
Վերագնահատման պահուստ	420221	1374703
Կուտակված շահույթ (վնաս)	-5493020	-6756022
Պահուստային կապիտալ	0	0
Սեփական կապիտալի այլ տարեր	0	195954
Ընդամենը սեփական կապիտալ	-3892977	-4005543
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	17482541	16124858
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	10769	12563
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	99200	207180
Այլ պարտավորություններ և ծախսումների գծով պահուստներ		
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	17592510	16344601
Ընթացիկ պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	3916123	6158918
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3440536	2949838
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն	4505	
Պահուստներ այլ պարտավորությունների և ծախսումների գծով	29273	30971
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ		13147
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	7390437	9152874
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	21089970	21491932

Տնօրեն՝
Գր. հաշվապահ՝

Խ. Անտոնյան
Կ. Մամիկոնյան

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2018թ.

զարգացում

	Շան որ.	2018թ.	2017թ.
Հասույթ		6,535,650	7078973
աճառքի ինքնարժեք		6,167,517	6469952
սմախառն շահույթ(վնաս)		368,133	609021
Մյլ եկամուտներ		1,009,324	1380953
ըացման ծախսեր		21,600	1144
Վաչաչական ծախսեր		197,252	194,287
յլ ծախսեր		731,109	1,146,445
Քործառնական գործունեությունից շահույթ(վնաս)		427,496	648,098
Ֆինանսական ծախսեր		415,987	577250
Շահույթ(վնաս) մինչև հարկելը		11,509	70,848
Շահութահարկի գծով ծախս(վոխհատուցում)		9,256	1,163
արվա շահույթ(վնաս)		20,765	72,011
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
կտիվների վերագնահատման աճ(նվազում)			
Ընդամենը համապարփակ արդյունք		20,765	72,011
արունակվող գործունեությունից մեկ բաբաժնետոմսին բաժին նկնող բազային շահույթ (վնաս)		3	9
Շարունակվող գործունեությունից մեկ բաբաժնետոմսին բաժին նկնող բազային շահույթ (վնաս)		3	9

Տնօրեն
յի հաշվապահ

Խ. Անտոնյան
Վ. Մամիկոնյան

ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Վերագնահատումից տարբերություններ	Պահուստային կապիտալ	Մեխանիկական կապիտալի այլ տարրեր	Կուտակված շահույթ/(վնաս)	Ընդամենը
2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,179,822	1,374,703		195,954	(6,828,033)	(4,077,554)
Մնացորդի ուղղում						
Տարվա շահույթ/(վնաս)					72,011	72,011
Թողարկված բաժնետիրական կապիտալ						
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ աղյուսնք						
Ներքին շարժեր						
Շահաբաժիններ						
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,179,822	1,374,703		195,954	(6,756,022)	(4,005,543)
Մնացորդի ուղղում						
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ աղյուսնք						
Մեխանիկական կապիտալի ավելացում				91,801		
Ներքին շարժեր		(954,482)		(287,755)	1,242,237	
Տարվա շահույթ/(վնաս)					20,765	20,765
Թողարկված բաժնետիրական կապիտալ						

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

420,221

(5,493,020)

(3,984,778)

Տնօրեն
Գլխ. Հաշվապահ

Խ. Անտոնյան
Կ. Մամիկոնյան

Հաստատված է ՀՀ Ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության
12.12.2001թ. թիվ 465 հրամանով տարեկան (ամբողջական
փաթեթով միջանկյալ) հաշվետվության ներկայացման համար

Տարածվում է ՀՀ կառավարության 26.11.1998թ. N 740 որոշմամբ
սահմանված կազմակերպությունների վրա

Ձև N 4

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

առ 01/01/18 - 31/12/18
(ամսաթիվ, ամիս, տարի)

		ծածկագիրը
ազմակերպության անվանումը	<u>ԱՄԿԵ ԳՐՈՒՊ ԲԲԸ</u>	
Փաստացի գործունեության հիմնական երկու լեսակները		
Պետական ռեգիստրում բանցման համարը		3912000360
Հարկ վճարողի հաշվառման ամարը		02800538
ափի միավորը		Մեկ ՀՀ դրամ
Դտնվելու վայրը	<u>Ք. Չարենցավան, Երևանյան 2</u> հեռախոսը	0226 4 64 27
Փաստացի գործունեության բանկանագրման վայրը	<u>Ք. Չարենցավան, Երևանյան 2</u> հեռախոսը	

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան					
		Գումար	այդ թվում՝				ԴՄՁ*
			դրամարկդ		բանկային հաշիվներ		
			դրամ	արտարժույթ	դրամ	արտարժույթ	
1	2	3	4	5	6	7	8
Դրամական միջոցների տարեկգրի մնացորդը	010	131,642,690	15,073,635		104,069,612	12,461,715	37,728
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր							
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	8,078,540,220	1,447,344		8,040,368,778	36,724,098	
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում՝	030	1,558,513,142	917,310		1,379,102,732	178,493,100	
	031						
	032						
	033						
	034						
	035						
	036						
	037						
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	9,637,053,362	2,364,654		9,419,471,510	215,217,198	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր							
Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով	050	4,127,201,785	3,273,710		1,787,314,768	2,336,613,307	
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	1,783,986,465	594,000		1,783,392,465		
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	070	833,747,438	26,527,283		807,220,155		
Վճարումներ բյուջե	080	1,062,989,524			1,062,989,524		
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ	090						
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում՝	100	17,081,999	1,104,000		6,751,909	8,890,855	335,26
	101						
	102						
	103						
	104						
	105						
	106						
	107						
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	7,825,007,211	30,931,255		5,431,320,800	2,344,393,484	335,26
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	120	1,812,046,151	(29,134,339)		3,971,802,689	(2,130,286,964)	(335,234)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր							
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից	130						
Ֆինանսական ակտիվներով գործառնություններից	140						
Շահաբաժինների և տոկոսների ստացումից	150						
Ներդրումային այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում՝	160						
	161						
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	170						
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների							
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերման գծով	180	2,943,500			2,943,500		
Ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերումից, փոխառությունների տրամադրումից	190						
Ներդրումային այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում՝	200						
	201						
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելքեր	210	2,943,500			2,943,500		
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	220	(2,943,500)			(2,943,500)		
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր							
Սեփական կապիտալի գործիքների թողարկումից և վերավաճառքից	230						
Ստացված վարկերից և փոխառություններից	240	1,177,442,500			1,056,950,000	120,492,500	
Ֆինանսական այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում՝	250						
	251						
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից մուտքեր	260	1,177,442,500			1,056,950,000	120,492,500	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր							
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումից	270	2,265,522,711	109,900,000		1,056,950,000	1,098,672,711	
Վճարված շահաբաժիններ և տոկոսներ	280	691,190,839			691,190,839		
Ֆինանսական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում՝	290						
	291						
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից ելքեր	300	2,956,713,550	109,900,000		1,748,140,839	1,098,672,711	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	310	(1,779,271,050)	(109,900,000)		(691,190,839)	(978,180,211)	
Ընդամենը դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	320	29,831,601	(139,034,339)		3,277,668,350	(3,108,467,175)	(335,235)
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ**	330	4,144,799				4,144,365	43
Ներքին շարժեր**	340		124,240,000		(3,216,448,771)	3,091,898,051	310,720
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	165,619,090	279,296		165,289,191	36,956	13,647

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Հաշվետու ժամանակաշրջան այդ թվում՝						ԴԱՀ*
		Գումար	ըրամ		բանկային հաշիվներ		ԴԱՀ*	
			ըրամ	արտարժույթ	ըրամ	արտարժույթ		
1	2	3	4	5	6	7	8	
Իրավական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	165,619,090	279,296		165,289,191	36,956	13,647	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների տեղի								
տաղանթի, ապրանքների, աշխատանքների, ռաբոտային-ների իրացումից	020	7,348,054,081	4,348,508		7,266,149,198	77,556,375		
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում՝	030	1,482,307,660	250,000		1,481,217,958	839,699	3	
	031							
	032							
	033							
	034							
	035							
	036							
	037							
Շնորհիվ գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	8,830,361,741	4,598,508		8,747,367,156	78,396,074	3	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների								
լիցենզիայի, ապրանքների ձեռք բերման գծով	050	3,562,222,250	435,445		1,806,209,776	1,955,577,029		
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	1,607,974,337	702,000		1,602,411,517	4,860,820		
արումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	070	811,735,938	17,544,590		794,191,348			
արումներ բյուջե	080	1,023,787,480			1,023,787,480			
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ	090							
Գործառնական այլ գործունեությունից էլքեր, այդ թվում՝	100	17,400,565	1,989,733		7,554,224	7,836,607	20,001	
	101							
	102							
	103							
	104							
	105							
	106							
	107							
Գումարներ գործառնական գործունեությունից էլքեր	110	7,023,120,570	20,671,768		5,034,154,345	1,968,274,456	20,001	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների	120	1,807,241,171	(16,073,260)		3,713,212,811	(1,889,878,382)	(19,998)	
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների								
մուտքեր								
ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումից	130	10,000,000			10,000,000			
Գործառնական ակտիվներով գործառնություններից	140							
Շահաբաժինների և սոկոսների ստացումից	150							
ըրումային այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում՝	160							
	161							
Շնորհիվ ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	170	10,000,000			10,000,000			
ըրումային գործունեությունից դրամական միջոցների								
մուտքեր								
ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք	180	72,016,000			72,016,000			
բերման գծով								
Ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերումից	190							
Ֆինանսական ակտիվների տրամադրումից	200							
ըրումային այլ գործունեությունից էլքեր, այդ թվում՝	210	72,016,000			72,016,000			
	201							
Շնորհիվ ներդրումային գործունեությունից էլքեր	210	72,016,000			72,016,000			
ըրումային գործունեությունից դրամական միջոցների	220	(62,016,000)			(62,016,000)			
մուտքեր								
նյութական գործունեությունից դրամական միջոցների								
մուտքեր								
Մեքսիկոյի կապիտալի գործիքների թողարկումից և	230							
ընթացիկ վարկերից և փոխառություններից	240	2,788,602,600			2,500,000,000	288,602,600		
Ֆինանսական այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում՝	250							
	251							
Գումարներ ֆինանսական գործունեությունից մուտքեր	260	2,788,602,600			2,500,000,000	288,602,600		
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների								
մուտքեր								
ընթացիկ վարկերի և փոխառությունների մարումից	270	4,042,745,315	90,092,270		2,458,969,825	1,493,683,220		
ընթացիկ վարկերի և սոկոսներ	280	526,525,389			526,525,389			
Ֆինանսական այլ գործունեությունից էլքեր, այդ թվում՝	290							
	291							
Գումարներ ֆինանսական գործունեությունից էլքեր	300	4,569,270,704	90,092,270		2,985,495,214	1,493,683,220		
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների	310	(1,780,668,104)	(90,092,270)		(485,495,214)	(1,205,080,620)		
գումարներ								
Շնորհիվ դրամական միջոցների գումարներ	320	(35,442,933)	(106,165,530)		3,165,701,597	(3,094,959,002)	(19,998)	
արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ**	330	481,580				481,680	(100)	
ընթացիկ վարկեր**	340		117,400,000		(3,270,192,469)	3,152,786,013	6,458	
Իրավական միջոցների մնացորդը հաշվետու	350	130,657,737	11,513,766		60,798,319	58,345,647	5	
ժամանակաշրջանի վերջին								

Ղեկավար

Խաչատուր Անտոնյան

անուն ազգանուն

Գլխավոր հաշվապահ

Կարինե Մամիկոնյան

անուն ազգանուն

Table with multiple columns and rows, mostly blank or faintly visible text.

Ծանոթագրություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալից մասերի վերաբերյալ համառոտագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին
սվարտվող տարվա համար

1. Տեղեկատվություն ընկերության մասին

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» Բաց Բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) շահույթ չետապնդող առևտրային կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է 1995թ հուլիսի 31-ին:

Ընկերության գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2

Ընկերության հիմնական գործունեության տեսակներն են՝

- ա) Պողպատե ձուլվածքների արտադրություն
- բ)
- գ)
- դ)
- ե)

Ընկերության աշխատակիցների թվաքանակը 2018թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է
... 397 ...մարդ :

2. Պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀ օրենսդրությանը ռամապատասխան վարվող հաշվապահական գրանցումների հիման վրա՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) համաձայն ներկայացնելու՝ նպատակով:

ՖՀՄՍ -ները Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից ընդունված Ստանդարտները և մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

- Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS)
- Հաշվապահական հաշվառման Միջազգային Ստանդարտները (IAS)
- Մեկնաբանությունները՝ թողարկված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

2.3 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ ֆինանսական գործիքների, օգուտների և վնասների միջոցով արտահայտվող ներդրումների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումների, որոնք չափվում են իրական արժեքով:

2.4. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն (դրամ) է, որը հանդիսանում է Ղևկերության ֆունկցիոնալ արժույթը: Դրամով ներկայացված ֆինանսական տեղեկատվությունը լրրացված է հազարների ճշտությամբ:

2.5. Դատողությունների, գնահատումների և ենթադրությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ համապատասխան կազմման համար Ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև գայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք լատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Ներկայացման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) և կիրառվում է սկզբնական արժեքի հիմունքը բացառությամբ, որոշ վերագնահատված ակտիվների և ֆինանսական գործիքների: Սկզբնական արժեքը ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին վճարված (վճարվելիք), ստացված (ստացվելիք) դրամական միջոցների չափն է, իսկ ոչ դրամային հատուցման դեպքում՝ հատուցման իրական արժեքը:

Ստորև ներկայացված են հաշվապահական հաշվառման հիմնական քաղաքականությունները:

3.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին:

Ակտիվը համարվում է ընթացիկ, երբ

ա) ակնկալվում է այն իրացնել, վաճառել կամ սպառել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,

բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,

գ) ակնկալվում է այն իրացնել հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում

դ) այն դրամական միջոց է կամ դրամական միջոցների համարժեք, բացառությամբ երբ դրա փոխանակումը կամ օգտագործումը՝ պարտավորություն մարելու նպատակով, սահմանափակված է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիսների ընթացքում:

Բոլոր այլ ակտիվները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Պարտավորությունը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն մարեկ սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ենթակա է մարման հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) կազմակերպությունը չունի անվերապահ իրավունք՝ հետաձգելու մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիս:

Բոլոր այլ պարտավորությունները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում ծախսերը

ներկայացվում են ըստ գործառնության դասակարգմամբ:

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում է միայն մեկ տարվա համադրելի ռեզուլտատություն:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում և ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում տոկոսների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային յործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում շահաբաժինների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային յործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Ֆինանսական հաշվետվություններում էական տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին:

3.2 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Ինքնարժեքը հաշվարկվում է "Առաջին մուտք առաջին ելք" /ԱՄԱԵ/ կամ միջին կշռված արժեքի բանաձևով և ներառում է ձեռքբերման արժեքը, վերամշակման ծախսումները և այլ ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են պաշարները գտնվելու վայր հասցնելու և վիճակի բերելու համար: Պատրաստի և անավարտ արտադրանքի ինքնարժեքում ներառվում են նաև արտադրական վերադիր ծախսումները րիմնվելով արտադրական նորմատիվային ցուցանիշների վրա: Արտադրական նորմատիվները հաստատվում են տնօրինության կողմից և ենթակա են պարբերական վերանայման:

Իրացման գուտ արժեքը դա սովորական գործունեության ընթացքում հնարավոր վաճառքի գինն է՝ ունած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Կազմակերպությունում արտադրանքը թողարկվում է շարունակական հիմունքով մեծ շանակությամբ, ուստի փոխառության ծախսումները չեն կապիտալացվում:

Պաշարների նյութեր բաժնում ներառվում են նաև այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Դրանք են պահեստամասերը, սպասարկող յարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, արտադրական և տնտեսական գույքը, ժամանակավոր կառույցները, հատուկ հագուստը և կոշիկները, անկողնային պարագաները, ճաշարանային սպասքը և այլն: Այս ակտիվները ապաճանաչվում են դրանց շահագործումը սկսելու պահին:

3.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերը հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է հիմնական միջոցի միավորի ձեռքբերմանը կամ կառուցմանը վերաբերող բոլոր այն ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են այն աշխատանքային վիճակի բերելու համար: Սկզբնական արժեքը իր մեջ կարող է ներառել նաև փոխառության ծախսումները (տես փոխառության ծախսումներ բաժինը), ինչպես նաև ապատեղակայման, քանդման, և տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումների գումարը (տես պահուստներ բաժինը), ինչպես նաև ներկրման տուրքերը և չփոխհատուցվող հարկերը:

Հիմնական միջոցների հետագա ծախսումները՝ ներառյալ նշանակալի մասերի փոխարինման արժեքը ավելացվում են ճանաչված հիմնական միջոցի արժեքին, եթե հավանական է դրա գծով ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսք և արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Թոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները՝ ներառյալ մանր դետալների ծախսումները ճանաչվում են ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Հողամասը և շենքերը առանձին ակտիվներ են դիտարկվում և հաշվառվում են առանձին-առանձին, առանցիկ էր դրանք ձեռք են բերվում միասին:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքը որոշվում է որպես այն գումարը, որով հնարավոր լինելու վաճառել ակտիվը տվյալ պահին, եթե լինել այն տարիքի և վիճակի, որն ակնկալվում էր, որ կլինել դրա օգտակար ծառայության վերջում:

Այն դեպքերում, երբ ակտիվը օգտակար ծառայության վերջում որպես թափոն չունի զգալի արժեք, գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը գերազանցում է մնացած տնտեսական ծառայության ժամկետի 80%-ը, ապա մնացորդային արժեքը գնահատվում է 0:

Մաշվածության մեթոդը արտացոլում է այն մոդելը, որով կազմակերպությունը ակնկալում է սպառել ակտիվի տնտեսական օգուտները: Եթե գնահատման պահին տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ, ապա մաշվածության հաշվարկման համար օգտագործվում է ուղիղ գծային մեթոդը: Առանձին բաղադրիչների համար կարող է հաշվարկվել առանձին մաշվածություն:

Յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում կազմակերպության տնօրենի հրամանով ստեղծված հանձնաժողովների կողմից վերանայվում են հիմնական միջոցների մնացած օգտակար ծառայության ժամկետները, մնացորդային արժեքները և մաշվածության հաշվառման մեթոդները:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունները որոշելու համար կազմակերպությունն առաջնորդվում է ըստ դասերի հետևյալ ուղեցույցերով.

- Շենքեր շինություններ 20 տարի,
- Մեքենա-սարքավորումներ 5 տարի,
- Բեռնատար ավտոմեքենաներ 8 տարի,
- Մարդատար ավտոմեքենաներ 8 տարի,
- Տնտեսական և գրասենյակային գույք 8 տարի,
- Համակարգչային տեխնիկա 5 տարի
- Հոսքային գծեր և ռորոտատեխնիկա 8 տարի
- Վերագնահատումից տարբերություն:

Ակտիվի մաշվածության հաշվարկը սկսվում է, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, և դադարում է ակտիվի որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելուց և ակտիվն ապաճանաչելուց:

3.4. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույք է համարվում այն գույքը (հող կամ շինություն), որը պահվում է վարձակալությունից և/կամ դրա արժեքի աճից եկամուտ վաստակելու նպատակով: Ներդրումային գույքը չափվում է սկզբնական արժեքով և կիրառվում է հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքի մոդելով հաշվառման կանոնները ըստ ՀՀՄՍ 16-ի:

3.5. Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և օտարման խումբ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները (կամ օտարման խումբը) դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվ, երբ դրանց հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման վաճառքի ձևով և վաճառքի տեղի ունենալը շատ հավանական է:

Հիմնական միջոցի, ոչ նյութական ակտիվի, ներդրումային գույքի, բաժնեմասնակցության կամ սկզբնական արժեքի մեթոդով հաշվառվող ներդրումների, ինչպես նաև օտարման խումբ կազմող ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգման համար անհրաժեշտ է, որ ակտիվը (կամ սումբը) իր ներկա վիճակում պատրաստ լինի անմիջապես վաճառելու համար և ակտիվորեն առաջարկվի շուկայում խելամիտ գնով:

Որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվ կամ օտարման խմբի բաղադրիչ վերադասակարգումից անմիջապես առաջ ակտիվներն ու պարտավորությունները վերաչափվում են ըստ համապատասխան ՃՀՄՄ-ների և ակտիվի կամ պարտավորության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Հետագայում դրանք չափվում են վերադասակարգման պահի հաշվեկշռային արժեքից և հաշվետու ամսաթվի իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով: Այս վերաչափումները ամբողջությամբ ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

3.6. Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներն ունեն որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ և հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ձեռնարկատիրական գործունեության ձեռքբերման օրվա իրական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված հետազոտության ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր գիտական կամ տեխնիկական գիտելիքներ և իմացություններ ձեռքբերելու ակրնկալիքով, ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված մշակման ծախսումները՝ նրանք, որոնք յառարկում են նոր կամ էականորեն բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակների, գործընթացների, համակարգերի կամ ծառայությունների ստեղծումը պլանավորելու և նախագծելու համար, ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվ միայն այն դեպքում երբ.

- ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել,
- առկա է ակտիվը ավարտուն վիճակի հասցնելու, օգտագործելու կամ վաճառելու տեխնիկական շրագործելիությունը, ղեկավարության մտադրությունն ու կարողությունը,
- ապահովված է մշակումն ավարտելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսների առկայությունը,
- հնարավոր է ցուցադրել այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու ապագա տնտեսական օգուտներ:

Մնացած մշակման ծախսումները ճանաչվում են որպես ժամանակաշրջանի ծախս:

Ամորտիզացիան հաշվառվում է գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում ուղիղ գծային մեթոդով, եթե տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները որոշվում են ղեկավարության կողմից կատարված յանխատեսումների և ֆինանսական պլանավորման հիման վրա: Օգտակար ծառայությունն ու ամորտիզացիոն մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր տարվա վերջում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները 3 – 10 տարի են:

Ոչ նյութական ակտիվների հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ դրանք ավելացնում են ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսքը: Մնացած բոլոր հետագա ծախսումները՝ ներառյալ տարեկան վճարներն ու ներստեղծված ապրանքանիշերը ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

3.7. Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարվում է վերլուծություն արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Արժեզրկման հայտանիշի առկայության դեպքում գնահատվում է այդ ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես իրական արժեքից (հանած վաճառքի անհրաժեշտ ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների ապագա հոսքերը հաշվարկվում են «երկա արժեքով» օգտագործելով մինչև հարկումը գեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որը սովորաբար յազմակերպության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն է:

Երբ առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, ապա փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Իրապորտիվ ակտիվները բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին խելամիտ և հետևողական բաշխման հիմունքով, որը սովորաբար հաշվեկշռային արժեքների համամասնությունն է:

Անորոշ ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների, անավարտ ոչ նյութական ակտիվների և գուղվիլի արժեզրկումը ստուգվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող լումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները:

Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի առանց համապատասխան հաշվաձուրթյան և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

3.8. Արտաժույթ

Կազմակերպության գործունեության ֆունկցիոնալ արժույթ է համարվում ՀՀ դրամը, քանի որ գործունեությունը հիմնականում ծավալվում է ՀՀ տարածքում: ՀՀ դրամն է հանդիսանում նաև յազմակերպության ներկայացման արժույթը:

Արտարժույթով գործառնությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են ճանաչման պահի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ յրամային հոդվածների մնացորդները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս ֆինանսական արդյունքներում:

Արտարժույթով գործարքների և՛ սկզբնական ճանաչման համար և՛ հետագա վերաչափման համար կիրառվող սփոթ փոխարժեք է համարվում ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված տվյալ օրվա հաշվարկային փոխարժեքը:

3.9. Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի արժեքի մաս: Այլ փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս:

Այն ակտիվն է համարվում որակավորվող, որին անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված (սովորաբար 6 ամսից ոչ պակաս) որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման կամ վաճառքի համար:

Փոխառության ծախսումները կարող են չկապիտալացվել, երբ շարունակական հիմունքով արտադրվող պաշարների անկախ արտադրական պրոցեսի տևողությունից և կենսաբանական ակտիվի հետ են կապված:

Կապիտալացվող փոխառության ծախսումները նվազեցվում են բացառապես որակավորվող ակտիվ ձեռքբերելու նպատակով ստացված փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումներից ստացված եկամուտների չափով:

3.10. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների բաղկացուցիչներ են համարվում դրամական միջոցները դրամարկղում, դրամական միջոցները ճանապարհին, ցպահանջ հաշիվների մնացորդները, մինչև 3 ամիս մարման ժամկետով հեշտ իրացվելի և ցածր ռիսկային ֆինանսական ւերդրումների մնացորդները, ինչպես նաև բանկային օվերդրաֆտները: Վերջիններիս մնացորդները արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ընթացիկ պարտավորություններ բաժնում:

3.11. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Համապարփակ շինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հասույթը ներկայացվում է գեղչերի, հետ վերադարձի և քանակային զիջումների ազդեցության ճշգրտված գումարով:

Վաճառքից հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ փոխանցվում են սեփականության հետ յապված նշանակալի ռիսկերն ու հատույցները, ակընկալվում է տնտեսական օգուտների ներհոսք, ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, չի պահպանվում վերահսկողություն ապրանքների նկատմամբ և հասույթի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ռիսկերն ու հատույցները համարվում են փոխանցված այն պահին, երբ ապրանքները ստացվում են հաճախորդի կողմից: Այնուամենայնիվ արտահանումների դեպքում ռիսկերն ու հատույցները իոխանցվում են այն պահին, երբ ապրանքները փոխանցվում են տրանսպորտային յազմակերպությանը, քանի որ սովորաբար այդ ապրանքները ենթակա չեն հետ վերադարձման: Առանձին գործարքներում կարող են սահմանվել հատուկ արտոնյալ պայմաններ, որոնց պատճառով շիսկերի և հատույցների փոխանցման պահը հետաձգվի:

Եթե վճարման ժամկետը հետաձգվում է 60 օրից ավել ժամանակահատվածով, ապա հասույթը չափվում է ակընկալվող հատուցման գեղչված արժեքով կիրառելով պայմանական տոկոսադրույքը:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը գերազանցում է սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում այն դրույքը, որը գեղչում է սպասվող վճարումների գումարը՝ հասցնելով վաճառքի ընթացիկ գնին:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը չի գերազանցում սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում նմանատիպ պայմաններով ֆինանսական գործիքի գերակշռող եկամտաբերության դրույքը:

Մինչև 60 օր վճարման ժամկետով իրացումների դեպքում տոկոսների հաշվարկ չի կատարվում և հասույթը ճանաչվում է հատուցման անվանական արժեքով:

Շառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ավարտվածության աստիճանի հիմունքով: Այն դեպքերում, երբ ավարտվածության աստիճանը հնարավոր չէ չափել, հասույթը ճանաչվում է միայն կատարված այն ծախսումների չափով, որոնք յփոխհատուցվեն:

Այն դեպքերում, երբ դա հնարավոր է ավարտվածության աստիճանը որոշվում է կատարված ծախսումների և գործարքի գնահատված ընդհանուր ծախսումների հարաբերակցությամբ: Մնացած յեպքերում ավարտվածության աստիճանը որոշվում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությամբ:

Տոկոսային հասույթը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքով, այնպես ինչպես նկարագրված ըստ ՀՀՄՍ 39-ում:

3.12: Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում, որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն է գնել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել նրկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սխտեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար ախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա:

3.13. Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք կազմակերպությունն ունի շրջակայան կամ կառուցողական պարտականություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել և որը կատարելու համար պահանջվում է տնտեսական օգուտների արտահոսք:

Երաշխիքների և անբարենպաստ պայմանագրերի գծով պահուստները չափվում են պարտականությունը կատարելու համար անհրաժեշտ միջոցների իրական արժեքի լավագույն գնահատականի հիման վրա՝ ելնելով անցյալ փորձից և սպագա ակրնկալիքներից: Գնահատումը յատարվում է տնօրենի հրամանով կազմված հանձնաժողովների կողմից:

Ապատեղակայման և տեղանքի բարեկարգման գծով պահուստները չափվում են գնահատված գումարի ներկա արժեքով, եթե պահուստի ժամկետը գերազանցում է 5 տարին: Այսպիսի դեպքերում որպես գեղչման դրույք սովորաբար համարվում է կազմակերպության լրացուցիչ փոխառություն ներգրավվելու տոկոսադրույքը:

Արձակուրդային վճարների և հավանական պարզևավճարների գծով պահուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջում ելնելով ընթացիկ և սպասվող աշխատավարձերի գումարից, աշխատանքային օրենսդրության պահանջներից և այլ կանխատեսումներից: Զուգահեռ ստեղծվում է մասն պահուստ արձակուրդային վճարների կամ պարզևավճարների մասով գործատուի կողմից յատարվելիք սոցիալական ապահովության վճարների համար:

3.14. Էական սխալներ

Էական սխալներ՝ ընթացիկ ժամանակաշրջանում բացահայտված սխալներ են, որոնք այնպիսի նշանակություն ունեն, որ նախորդ մեկ կամ ավելի ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները չեն կարող այլևս արժանահավատ համարվել, իրենց ներկայացման թվի յրությամբ:

Նախորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող էական սխալների ուղղման գումարը պետք է արտացոլվի հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվետվությունում, ճշտելով չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդը:

3.15. Ֆինանսական գործիքներ

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները ու ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով և դասակարգվում են հետևալ կատեգորիաներում՝ շնչելով գործարքի նպատակից և ղեկավարության ակրնկալիքներից.

Ֆինանսական ակտիվներ

• Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ,

• Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ,

• Տրամադրված փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,

• Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

• Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ,

• Այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Կանոնավոր կերպով գնումների և վաճառքների դեպքում ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում են առևտրի ամսաթվին:

Վարկերի և փոխառությունների գծով ֆինանսական ակտիվները ու պարտավորությունները ճանաչվում են դրանց տրամադրման ամսաթվին:

Ֆինանսական գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են համապատասխան ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքում, բացառությամբ այն ինանսական ակտիվների և պարտավորությունների, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Վերջիններիս դեպքում դրանք ճանաչվում են որպես ընթացիկ շահանակաշրջանի ծախս:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվում է շուկայի հիման վրա: Սակայն պարտքային գործիքի շուկայի բացակայության դեպքում իրական արժեքը՝ հաշվարկվում է որպես սպասվող հոսքերի ներկա արժեք որոշված նմանատիպ գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքով: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական գործարքի տոկոսադրույքը տարբերվում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքից, սակայն տարբերությունը չի գերազանցում շուկայական դրույքի 20%-ը, ապա ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքը համարվում է ճանաչման օրվա դրությամբ իրական արժեք:

Անտոկոս կամ ցածր տոկոսով ստացված ցպահանջ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը՝ համարվում վարկի կամ փոխառության անվանական արժեքը, քանի որ դրանք ենթակա են մարման ցանկացած պահին՝ հնարավորության առկայության դեպքում, և կազմակերպության ղեկավարությունը ակնկալում է մարել դրանք շատ կարճ ժամկետներում:

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքով և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են որպես ինանսական եկամուտ կամ ծախս, եթե չեն ներառվում որակավորվող ակտիվի ինքնարժեքում ըստ ՀՀՄՍ 23-ի: Այնուամենայնիվ ֆինանսական հաշվետվություններում շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով հաշվարկված տոկոսները չեն առանձնացվում իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացող օգուտից կամ վնասից:

Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցվում են միայն այն դեպքում, որքան արժեքը հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և ղեկավարությունը մտադիր է կամ հաշվարկը (մարումը) իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

3.16. Ֆինանսական գործիքների արժեքը կում

Ֆինանսական ակտիվների համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դիտարկվում է որևէ արժեքը կամ հայտանիշի առկայությունը: Ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեքը կման, եթե սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերը /արժեքը կման ռայտանիշ/ վկայում են այն մասին, որ ֆինանսական ակտիվի գծով սպասվող դրամական արժեքները կարող են անբարենպաստ փոխվել:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեքը կումը հաշվարկվում է որպես հաշվեկշռային արժեքի և վերանայված դրամական հոսքերի գեղչված արժեքի, հաշվարկված սկզբնական տոկոսադրույքով, տարբերությունը:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով արժեքը կումը գնահատվում է հավաքական ռիսկներով՝ ելնելով համանման պարտքային բնութագրեր ունեցող պարտքերի պատմական կորուստների փորձից:

Եթե հետագայում արժեքը կումից կորուստը նվազում է որպես հետևանք մի դեպքի, որը տեղի է ունեցել արժեքը կումը ճանաչելուց հետո, ապա նախկինում ճանաչված արժեքը կումից կորուստը ենթակա է հակադարձման, բացառությամբ որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված ռաժնային գործիքների:

4.1 Հիմնական միջոցներ

000 դրամ

	Շներեր	Կառուցվածքներ	Փոխանց	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրատեսակի գույք	Հողամաս	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Ազգրնական արժեք									
Ընդամենը 31 դեկտեմբերի 2016թ.	2129229	144412	573267	4565959	196460	93891	34100	11669415	19406733
Ավելացումներ այդ թվում	9022		22624	47466	50000			50105	179217
Վերագնահատումից									0
Ավազեցումներ			100	5032	155244	591			160967
Ընդամենը 31 դեկտեմբերի 2017թ.	2138251	144412	595791	4608393	91216	93300	34100	11719520	19424983
Ավելացումներ այդ թվում	10329	5993	8560	59795		13506		142773	240956
Վերագնահատումից									0
Ավազեցումներ			648	9863	2625			2510	15646
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	2148580	150405	603703	4658325	88591	106806	34100	11859783	19650293
Նուստակված մաշվածություն									
Առ 31 դեկտեմբերի 2016.	224613	9972	18959	569562	66936	8792		3998412	4897246
Տարվա մաշվածությունը և	19824	1398	35202	242891	6825	1072		1332291	1639503
Վերագնահատումից									0
Ավազեցումներ			12	668	59464	187			60331
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	244437	11370	54149	811785	14297	9677	0	5330703	6476418
Տարվա մաշվածությունը և	94878	6829	32225	270909	3845	20842		1336429	1765957
Վերագնահատումից									0
Ավազեցումներ			414	3409	981			130	4934
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	339315	18199	85960	1079285	17161	30519	0	6667002	8237441
Թուտ հաշվեկշռային արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	1893814	133042	541642	3796608	76919	83623	34100	6388817	12948565
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	1809265	132206	517743	3579040	71430	76287	34100	5192781	11412852

	Լիցենզիա	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Ա լցրնական արժեք				
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.		883	23772	24655
Ա լեյացումներ այդ թվում				0
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Ն լազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	0	883	23772	24655
Ա լեյացումներ այդ թվում				0
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Ն լազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	0	883	23772	24655
Դ ոտակված մաշվածություն				
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.		883	20866	21749
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում			2377	2377
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	0	883	23243	24126
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում			529	529
<i>Վերագնահատումից</i>				0
Նվազեցումներ				0
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	0	883	23772	24655
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	0	0	529	529
Առ 31 դեկտեմբեր 2018թ.	0	0	0	0

5 Պաշարներ

000 դրամ

	31.12.2018թ.	31.12.2017թ.
ումք և նյութեր	2034942	1946624
Կենսաբանական ակտիվներ		
Անավարտ արտադրանք		
ատրաստի արտադրանք	1402791	963733
Ապրանք		
Ընդամենը	3437733	2910357

4.6 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
<i>Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, այդ թվում</i>	888302	1384576
· Տրված կանխավճարներ	369868	680381
2. Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	510125	689234
3. Դեբիտորական պարտքեր մատուցված առաջությունների գծով		
4. Դեբիտորական պարտքեր այլ պաշարների աճառքների գծով		
· Դեբիտորական պարտքեր ապահովագրական հատուցումների գծով		
· Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	2280	914
<i>ԱԱՀ</i>		
• <i>Եկամտահարկ</i>		
· <i>Ակցիզային հարկ</i>	1053	
• <i>Գույքահարկ</i>		116
· <i>Հողի հարկ</i>		22
• <i>Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկ</i>		776
· <i>Այլ պարտադիր վճար</i>	1227	
6. Այլ դեբիտորական պարտքեր	6029	14047
<i>Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստ</i>		
Չուտ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	888302	1384576

Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստի շարժը ներկայացվում է ստորև

000 դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	-	
Տարվա ընթացքում պահուստի աճ		
Պահուստի ծախս	-	
Տարեվերջի մնացորդ	0	

4.7 Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ

000 դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Դրամարկղ	11514	279
Բանկային հաշիվներ	119144	165340
Շնորհամենք	130658	165619

4.8. Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալի զուտ գումարը

4.8.1. Հայտարարված և վճարված կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կողմից հիմնադրման ժամանակ հայտարարվել են -7865480- հատ սովորական բաժնետոմս յուրաքանչյուրը 150 դրամի, որից վճարվել են 7865480 հատ 1179822 հազ. դրամի բաժնետոմսերը: Չվճարված բաժնետոմսեր չկան:

4.9. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	12563	14357
Շնորհի ստացում		
Շնորհի ծախսում	1794	1794
Մնացորդը տարեվերջին	10769	12563

4 0. Երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ

4 0.1. Երկարաժամկետ վարկեր

000դրամ

	31.12.18թ.			31.12.17թ.		
	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային ծախս	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային ծախս
Ընացորդը տարեսկզբին	7988714	7988714		8884039	8884039	
Ընացվել է տարվա ընթացքում	132731	132731		292052	292052	
Մարվել է տարվա ընթացքում	1691338	1691338		1187377	1187377	
Ընացորդը տարեվերջին	6430107	6430107	0	7988714	7988714	

4 0.2. Երկարաժամկետ փոխառություններ

000դրամ

	31.12.18թ.			31.12.17թ.		
	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային ծախս	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային ծախս
Ընացորդը տարեսկզբին	8136144	8136144		7687946	7687946	
Ընացվել է տարվա ընթացքում	3044698	3044698		513994	513994	
Մարվել է տարվա ընթացքում	128408	128408		65796	65796	
Ընացորդը տարեվերջին	11052434	11052434		8136144	8136144	0

4.11. Կարճաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ

4.11.1. Կարճաժամկետ վարկեր

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Մնացորդը տարեկզբին	0	
Ստացվել է տարվա ընթացքում		
Մարվել է տարվա ընթացքում		
Մնացորդը տարեվերջին	0	0

4.11.2. Կարճաժամկետ փոխառություններ

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Մնացորդը տարեկզբին	6158918	6078869
Ստացվել է տարվա ընթացքում	417960	277011
Մարվել է տարվա ընթացքում	2660755	196962
Մնացորդը տարեվերջին	3916123	6158918

4.12 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
<i>Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում</i>	3440536	2949838
• Ստացված կանխավճարներ	688940	956027
2. Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	2681919	1907327
3. Կրեդիտորական պարտքեր ասոցացված առաջությունների գծով		
4. Կրեդիտորական պարտքեր պարտքեր այլ ապակցված կազմակերպությունների գծով		
բ. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	8558	40832
<i>ԱԱՀ</i>		25741
• <i>Եկամտահարկ</i>	4725	9546
• <i>Գույքահարկ</i>	1808	
• <i>Հողի հարկ</i>	148	
• <i>Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկ</i>	1443	
• <i>Այլ պարտադիր վճար</i>	434	5545
6. Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	59875	44641
7. Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոց.ապ.գծով	1244	787
8. Այլ կրեդիտորական պարտքեր		224

4.13 Պահուստ

000 դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
<i>Պահուստ արձակուրդային վճարման գծով</i>		
Աշխատավարձ	29273	44118
Կենսաթոշակային ֆոնդ		

4.14 Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

000 դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	0	
Շնորհի ստացում		
Անհատույց ստացված պաշարների և այլ ակտիվների ծախսեր		
Մնացորդը տարեվերջին		0

4.15. Հասույթ

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Արտադրանքի իրացում	6535650	7079068
Ապրանքի իրացում		
Ծառայությունների մատուցում		
Ընդամենը	6535650	7079068

4.16. Վաճառքի ինքնարժեք

'000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	605404	655406
Մաշվածության ծախս	1638956	1634310
Նյութական ծախսեր	2722095	2776256
Այլ ծախսեր	1201062	1403980
Ընդամենը	6167517	6469952

4.17. Այլ եկամուտներ

'000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Հիմնական միջոցների օտարումներից օգուտ		
Պաշարների օտարումից եկամուտ	922865	1199264
Ֆինանսական ներդրումից Տոկոսային եկամուտ	729	
Նյութական վնասի փոխհատուցումից եկամուտ		
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	59572	
Պարտավորության ներումից եկամուտ		
Հաշվետու տարվա հարկային տույժերի և տուգանքների ներումից եկամուտ		
Դեբիտորական պարտքերի պահուստի հակադարձումից		
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից օգուտ		
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	1794	1794
Ոչ ընթացիկ ակտիվների օտարումից եկամուտ	1947	5
Ոչ գործառնական հեջավորման գործիքների վերաչափումից օգուտներ		
Գործառնական վարձակալությունից	2400	2325
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրում	5704	19978
Այլ եկամուտներ	14313	157587
Ընդամենը	1009324	1380953

4.18. Վարչական և այլ ծախսեր

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
1. Վարչական ծախսեր, այդ թվում	197252	194287
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	111387	114540
Սոցիալական ապահովագրության վճարներ		
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	10505	5115
Գործուղման, ներկայացուցչական և վերապատրաստման ծախսեր	8502	3117
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	2292	2625
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	33646	36303
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	1480	1178
Բանկային, ապահովագրության, պահպանության և տրանսպորտային ծախսեր	21159	20821
Զփոխհատուցվող ծախսեր հարկերից և տուրքերից	8281	7226
Վարչական այլ ծախսեր		3362
2. Իրացման ծախսեր	21600	1144
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին		
Պահեստում գտնվող արտադրանքի, արարանքների փաթեթավորման, տեսակավորման և պահպանման ծախսեր		
Բանկային ծառայությունների ծախսեր, ապահովագրության ծախսեր		
Տրանսպորտային և բեռնափոխադրման ծախսեր	21600	1026
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր		
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր		
Զփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր		118
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր		
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր		
Այլ իրացման ծախսեր		
3. Գործառնական այլ ծախսեր	727699	927152
Կասկածելի դերիտորական պարտքերի պահուստի ստեղծման ծախսեր		
Այլ պաշարների օտարումից վաճառքներից ծախսեր	713012	907346
Անհուսալի դերիտորական պարտքի դուրս գրում		
Պաշարների արժեքի փոփոխություններից ծախսեր	8321	2136
Վարձակալության ծախսեր		
Երաշխիքային սպասարկման և վերանորոգման գծով ծախսեր		

Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	4126	7468
Արժեքների պակասորդներ և փչացումից կորուստներ, խոտանված ապրանքի հետ կապված ծախսեր		3298
Գործարանական այլ ծախսեր	2240	6904
4. Այլ ոչ գործարանական ծախսեր	3410	219293
Ազգային վարչապետի կաբինետի կազմակերպչական և վարչապետի կաբինետի ծախս		
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսեր	3410	2445
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս		
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս		216848
Այլ ծախսեր		
Ընդամենը	949961	1341876

4.19. Ֆինանսական ծախսեր

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Ստացված վարկերի հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ	415987	577250
Ստացված փոխառությունների հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	415987	577250

4.20. Շահութահարկի գծով ծախս

000դրամ

	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Ընթացիկ հարկ	6922	
Հետաձգված հարկ	16178	1163
Հարկային ակտիվ		

7. Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

7.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Ընկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

2018թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստը կազմել է հազար դրամ:

7.2 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է Ընկերության կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին մարելուն և անմիջականորեն կապված է Ընկերության դրամական միջոցների հավաքագրման հետ, ինչը նկարագրված է վերը նշված պարտքային ռիսկերում:

8. Իրական արժեք

Ղեկավարության համոզմամբ՝ ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

9. Պայմանականություններ

9.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ գույակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել բնակչությունից դեբիտորական պարտքերի ժամանակին հավաքագրումը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, դեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

5. Ֆինանսական գործիքներ

5.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.15-ում:

5.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

	000դրամ	
	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Փոխառություններ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	516154	703281
Մնացորդը դրամարկդում և բանկում	130658	165619
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ընդամենը	646812	868900

Ֆինանսական պարտավորություններ

	000դրամ	
	31.12.18թ.	31.12.17թ.
Վարկեր և փոխառություններ	3916123	14147632
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2741794	1952192
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Ընդամենը	6657917	16099824

Տե՛ս՝ ծանոթագրություն 3.15-ը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական գործիքի կատեգորիայի գծով հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նկարագրության համար:

6. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունն իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

Հետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

10. Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը՝ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման արդյունքում հասցված վնասի ապահովագրություն չունի: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

11. Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա է են վերանայման և ուսումնասիրության; Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոնշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

12. Կապակցված կողմեր և գործարքներ նրանց միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են.

12.1 Վերահսկողության փոխահարաբերություն

Ընկերությունը մայր, դուստր, ասոցացված կազմակերպություն չունի և չի վերահսկվում (այդ թվում՝ ղեկավարվող ազդեցության) այլ կազմակերպության կողմից:

Բաժնետոմս 49.35%-ը պատկանում է ՀՀ քաղաքացի Միխայիլ Հարությունյանին և մյուս 49.35% -ը MORACO HOLDINGS LIMITED :

Գործարքի անվանումը և ԱԱՀ	000 դրամ			
	Գործարքի գումար 31/12/17	Գործարքի գումար 31/12/18	Չմարվող մնացորդ 31/12/17	Չմարվող մնացորդ 31/12/18
Միխայիլ Հարությունյան			2173838	4689034
Փոխառության ստացում՝		2605701		
Փոխարժեքային տարբերություն	520	413		
Փոխառության մարում	109900	90092		
MORACO HOLDING LIMITED			145099	142192
Փոխառության ստացում՝				
Փոխարժեքային տարբերություն	16528	-6616		
Փոխառության տոկոս	3887	3709		

12.2 Ղեկավարության հատուցումները

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է հետևյալ հատուցումները, որոնք ներառված են անձնակազմի գծով ծախսումներում (տես ծանոթագրություն 5).

ԱԱՀ	000 դրամ			
	31/12/18		31/12/17	
	Աշխ.	Կենս. ֆոնդ.	Աշխ.	Կենս. ֆոնդ.
Տնօրեն -Խ. Անտոնյան	7251		8484	
Փոխտնօրեն - Վ. Նիկոլյան	5465		5737	
Գլխ. Հաշվապահ - Կ. Մամիկոնյան	5191	64	5250	
Ընդամենը				

12.3 Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Մայր, դուստր կամ ասոցացված կազմակերպությունների և այլ կազմակերպությունների գծով

Անվանումը	000 դրամ			
	Գործարքի գումար 31/12/17	Գործարքի գումար 31/12/18	Չմարվող մնացորդ 31/12/17	Չմարվող մնացորդ 31/12/18
			3876597	1620177
Մետեքսիմ ՍՊԸ				

Փոխառության ստացում	243124	260585		
Փոխառության մարում	61256	2515468		
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերում	1539262	1218026		
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերման դիմաց վճարում	1342014	1265504		
Վաճառք	11492	27926		
Վաճառքի գծով դեր պարտքի մարում		73867		
Միկմետալ ՓԲԸ			2100335	2671092
Փոխառության ստացում	91	4517		
Փոխառության մարում		4716		
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերում	865759	838191		
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերման դիմաց վճարում	720	148		
Վաճառք	3262118	2949011		
Ստացված կանխավճար	2850800	2681924		

Տնօրեն՝
Գլխ. Հաշվապահ

Խ. Անտոնյան
Կ Մամիկոնյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

REPUBLIC OF ARMENIA

« Է Կ Ո Ն Ո Մ Ի Կ Մ - Ա Ո Ի Դ Ի Տ »

«ECONOMICS-AUDIT»

ՄԱՀՄԱՆԱՓԱԿ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

LIMITED LIABILITY COMPANY

Աուդիտորական ծառայությունների իրականացման Լիցենզիա ԱԾ N 085
Տրված՝ 15.12.2010թ ՀՀ Ֆինանսների նախարարության կողմից

378240, ՀՎՀՀ 01572702 , h/h 15100-11308230100
ք. Երևան, Խանջյան 47/8

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Ասկե Գրուպ » ԲԲԸ բաժնետերերին

Աուդիտորի կարծիքը

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ասկե Գրուպ » ԲԲԸ այսուհետ «Ընկերություն» ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սնվական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրեցինք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այս ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք ընկերությունից՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջներին համապատասխան համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍ կանոնագիրք) և Հայաստանի հանրապետությունում կիրառելի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները համաձայն այդ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի ընկերությունը լուծարելու կամ ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվության աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներվ զերծ են էական խնդարություններից, անկախ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորոն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացված աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում կասկածամտություն: Ի լրումն մենք նաև՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք կհանդիսանան աուդիտորի կարծիք արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերելու ռիսկը ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

-Գնահատում ենք կիրառած հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

-Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելը, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա գնահատում արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե աուդիտորը եզրահանգում է, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, իսկ եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ապա ձևափոխել կարծիքը: Աուդիտորի եզրահանգումները հիմնված են մինչև աուդիտորի եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը

-Երբ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են ճշմարիտ ներկայացման հիմունքի համաձայն, գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործառույթների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը

-ի լրումն այլ հարցերի կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցում ենք աուդիտորի առաջադրանքների պլանավորած շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի ներառյալ ներքին հսկողության վերաբերող նշանակալի թերությունները:

Տնօրեն

Արմինե Գրիգորյան

<< Էկոնոմիկս աուդիտ >> ՍՊԸ

ք. Երևան, Խանջյան 47/8

2018թ. Մարտի 13

Աուդիտոր

Վաչե Հովսեփյան

ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ ԲԲԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար. դրամ

	Ծա- նոթ.	2016թ	2017թ
Ակտիվ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	---	14509487	12948565
Կենսաբանական ակտիվներ	---	---	---
Ներդրումային գույք	---	---	---
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	---	1122764	4015490
Ոչ նյութական ակտիվներ	---	2906	529
Բաժնեմասնության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ	---	---	---
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	---	68	68
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	---	---	---
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	---	---	---
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	---	15635225	16964652
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	---	2772809	2910357
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	---	2413058	1384576
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ շահութահարկի գծով	---	3099	3099
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ	---	---	---
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	---	131643	165619
Այլ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	---	---	---
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	---	84177	63,629
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	---	5404786	4527280
Ընդամենը ակտիվներ	---	21040011	21491932

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են՝ /07.02.2018թ/

Տնօրեն

Գլխ. հաշվապահ

Խ. Անտոնյան

Կ. Մամիկոնյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(շարունակություն)

Հազար դրամ

Պասիվ	Ծա- նոթ.	2016թ	2017թ
<i>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</i>			
Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալ		1179822	1179822
Էմիսիոն եկամուտ			
Վերագնահատման պահուստ		1374703	1374703
Կուտակված շահույթ (վնաս)		-6828033	-6756022
Պահուստային կապիտալ		0	0
Սեփական կապիտալի այլ տարեր		195954	195954
<i>Ընդամենը սեփական կապիտալ</i>		<i>-4077554</i>	<i>-4005543</i>
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ		16571985	16124858
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ		14357	12563
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		208343	207180
Այլ պարտավորություններ և ծախսումների գծով պահուստներ			
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
<i>Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>		<i>16794685</i>	<i>16344601</i>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ		6078869	6158918
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր		2213996	2949838
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն			
Պահուստներ այլ պարտավորությունների և ծախսումների գծով		30015	30971
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ			13147
<i>Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ</i>		<i>8322880</i>	<i>9152874</i>
<i>Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</i>		<i>21040011</i>	<i>21491932</i>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են՝ /07.02.2018թ/

Տնօրեն
Գլխ. հաշվապահ

Խ. Անտոնյան
Կ. Մամիկոնյան

ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ ԲԲԸ

արդյունքների մասին հաշվետվություն 2017թ

ազար դրամ

Համապարփակ ֆինանսական

	Ծան ոթ.	2016թ	2017թ
Հասույթ		7,392,603	7078973
Հաճառքի ինքնարժեք		6,524,242	6469952
Համախառն շահույթ(վնաս)		868,361	609021
Այլ եկամուտներ		561,052	1380953
Իրացման ծախսեր		61	1144
Վարչական ծախսեր		223,410	194,287
Այլ ծախսեր		403,200	1,146,445
Գործառնական գործունեությունից շահույթ(վնաս)		802,742	648,098
Ֆինանսական ծախսեր		636,445	577250
Շահույթ(վնաս) մինչև հարկելը		166,297	70,848
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)		28,024	1,163
Տարվա շահույթ(վնաս)		194,321	72,011
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
Ակտիվների վերագնահատման աճ (նվազում)			
Ընդամենը համապարփակ արդյունք		194,321	72,011
Շարունակվող գործունեությունից մեկ բաբաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (վնաս)		25	9
Շարունակվող գործունեությունից մեկ բաբաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (վնաս)		25	9

Տնօրեն

Գլխ հաշվապահ

[Handwritten signatures]

Խ. Անտոնյան

Կ. Մամիկոնյան

**ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱԳԻՏԱԼՈՒԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

Հազար դրամ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Վերագլխատու ռալից տարբերություններ	Պահուստային կապիտալ	Սեփական կապիտալի այլ տարիք	Կուտակված շահույթ/(վնաս)	Ընդամենը
2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,179,822	1,374,703	-	195,954	(7,022,354)	(4,271,875)
Մնացորդի ուղղում	-	-	-	-	-	-
Տարվա շահույթ/(վնաս)	-	-	-	-	194,321	194,321
Թողարկված բաժնետիրական կապիտալ	-	-	-	-	-	-
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ արդյունք	-	-	-	-	-	-
Ներխ 2արժեք	-	-	-	-	-	-
Շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	-
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,179,822	1,374,703	-	195,954	(6,828,033)	(4,077,554)
Մնացորդի ուղղում	-	-	-	-	-	-
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ արդյունք	-	-	-	-	-	-
Ներխ 2արժեք	-	-	-	-	-	-
Տարվա շահույթ/(վնաս)	-	-	-	-	72,011	72,011
Թողարկված բաժնետիրական կապիտալ	-	-	-	-	-	-
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,179,822	1,374,703	-	195,954	(6,756,022)	(4,005,543)

(Handwritten signatures and initials)

Տուցանիչի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան					
		Գումար	այդ թվում				ԴԱԳ*
			դրամարդ		բանկային հաշիվներ		
			դրամ	արտարժույթ	դրամ	արտարժույթ	
1	2	3	4	5	6	7	8
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	102,084,731	2,410,767		5,798,416	93,793,756	81,792
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր							
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	8,369,155,526	231,533		8,368,923,993		
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում՝	030	30,243,464	980,800		11,504,244	17,758,420	
	031						
	032						
	033						
	034						
	035						
	036						
	037						
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	8,399,398,990	1,212,333		8,380,428,237	17,758,420	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր							
Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով	050	4,187,793,805	6,342,370		2,821,706,503	1,359,744,932	
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	1,847,863,894	648,000		1,823,728,078	23,487,816	
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	070	784,592,343	23,935,335		760,657,008		
Վճարումներ քյուլջե	080	569,758,655			569,758,655		
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ	090						
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում՝	100	20,396,219	858,760		5,298,150	13,904,657	334,652
	101						
	102						
	103						
	104						
	105						
	106						
	107						
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	7,410,404,916	31,784,465		5,981,148,394	1,397,137,405	334,652
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	120	,988,994,074	-30,572,132		2,399,279,843	-1,379,378,985	-334,652
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր							
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից	130						
Ֆինանսական ակտիվներով գործառնություններից	140						
Շահաբաժինների և տոկոսների ստացումից	150						
Ներդրումային այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում՝	160						
	161						
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	170						
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների							
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերման գծով	180	430,633,235			15,359,000	415,274,235	
Ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերումից, փոխառությունների տրամադրումից	190						
Ներդրումային այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում՝	200						
	201						
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելքեր	210	430,633,235			15,359,000	415,274,235	
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	220	-430,633,235			-15,359,000	-415,274,235	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր							
Սեփական կապիտալի գործիքների թողարկումից և վերավաճառքից	230						
Ստացված վարկերից և փոխառություններից	240	1,319,840,700	700,000		1,080,000,000	239,140,700	
Ֆինանսական այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում՝	250						
	251						
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից մուտքեր	260	1,319,840,700	700,000		1,080,000,000	239,140,700	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր							
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումից	270	1,148,960,675	68,200,000		30,620,678	1,050,139,997	
Վճարված շահաբաժիններ և տոկոսներ	280	699,635,776			219,893,522	479,742,254	
Ֆինանսական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում՝	290						
	291						
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից ելքեր	300	1,848,596,451	68,200,000		250,514,200	1,529,882,251	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	310	-528,755,751	-67,500,000		829,485,800	-1,290,741,551	
Ընդամենը դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	320	29,605,088	-98,072,132		3,213,406,643	-3,086,394,771	-334,652
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ**	330		-47,129			-48,757	1,629
Ներքին շարժեր**	340		110,735,000				288,960
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	131,842,690	15,073,635		104,069,612	12,451,715	37,729

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Հաշվետու ժամանակաշրջան						ԴԱԿ*
		Գումար	ըրամարկը		բանկային հաշիվներ		ԴԱԿ*	
			ըրամ	արտարժույթ	ըրամ	արտարժույթ		
			4	5	6	7		
1	2	3	4	5	6	7	8	
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդ	010	131,642,690	15,073,635		104,069,612	12,461,715	37,728	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր								
տարանցի, ապրանքների, աշխատանքների, սպասարկումների իրացումից	020	8,078,540,220	1,447,344		8,040,368,778	36,724,098		
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում՝	030	1,558,513,142	917,310		1,379,102,732	178,493,100		
	031							
	032							
	033							
	034							
	035							
	036							
	037							
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	9,637,053,362	2,364,654		9,419,471,510	215,217,198		
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր								
ճանապարհի, ապրանքների ձեռք բերման գծով	050	4,127,201,785	3,273,710		1,787,314,768	2,336,613,307		
Գործառնական գործունեությունից կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	1,783,986,465	594,000		1,783,392,465			
Գործառնական գործունեությունից աշխատակիցներին և նրանց անունից	070	833,747,438	26,527,283		807,220,155			
Գործառնական գործունեությունից բյուջե	080	1,062,989,524			1,062,989,524			
Գործառնական գործունեությունից սոցիալական ապահովագրության մատուցում	090							
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում՝	100	17,081,999	1,104,000		6,751,909	8,890,855	335,235	
	101							
	102							
	103							
	104							
	105							
	106							
	107							
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	7,825,007,211	31,498,993		5,447,668,821	2,345,504,162	335,235	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	120	1,812,046,151	-29,134,339		3,971,802,689	-2,130,286,964	-335,235	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր								
Վարչական կազմակերպչական և ոչ կազմակերպչական ակտիվների և պարտքերի	130							
Գործառնական ակտիվներով գործառնություններից	140							
Վարչաժամկետների և տոկոսների ստացումից	150							
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում՝	160							
	161							
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	170							
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր								
Վարչական կազմակերպչական և ոչ կազմակերպչական ակտիվների ձեռք բերման գծով	180	2,943,500			2,943,500			
Գործառնական ակտիվների ձեռք բերումից, գործառնականությունների տրամադրումից	190							
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում՝	200							
	201							
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելքեր	210	2,943,500			2,943,500			
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	220	-2,943,500			-2,943,500			
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր								
Գործառնական կապիտալի գործիքների թողարկումից և վերադառնալից	230							
Գործառնական վարկերից և փոխառություններից	240	1,177,442,500			1,056,950,000	120,492,500		
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում՝	250							
	251							
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից մուտքեր	260	1,177,442,500			1,056,950,000	120,492,500		
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր								
Գործառնական վարկերի և փոխառությունների մարումից	270	2,265,522,711	109,900,000		1,056,950,000	1,098,672,711		
Գործառնական շահաբաժիններ և տոկոսներ	280	691,190,839			691,190,839			
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում՝	290							
	291							
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից ելքեր	300	2,956,713,550	109,900,000		1,748,140,839	1,098,672,711		
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	310	-1,779,271,050	-109,900,000		-691,190,839	-978,180,211		
Ընդամենը դրամական միջոցների գույք հոսքեր	320	29,831,601	-139,034,339		3,277,668,350	-3,108,467,175	-335,235	
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ**	330	4,144,799				4,144,365	434	
Ելքերի շարժեր**	340		124,240,000		-3,216,448,771	3,091,898,051	310,720	
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	350	165,619,090	279,296		165,289,191	36,956	13,647	

Ղեկավար _____

Խաչատուր Աստուխյան
անուն ազգանուն

Գլխավոր հաշվապահ _____

Կարինե Մամիկոնյան
անուն ազգանուն

Ծանոթագրություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալից մասերի վերաբերյալ համառոտագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

1. Տեղեկատվություն ընկերության մասին

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» Բաց Բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) շահույթ հետապնդող առևտրային կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է 1995թ հուլիսի 31-ին:

Ընկերության գտնվելու վայրն է՝ ԶԶ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ԶԶ, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2

Ընկերության հիմնական գործունեության տեսակներն են՝

- ա) Պողպատե ձուլվածքների արտադրություն
- բ)
- գ)
- դ)
- ե)

Ընկերության աշխատակիցների թվաքանակը 2017 կազմել է ... 421 ... մարդ :

2. Պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ԶԶ օրենսդրությանը համապատասխան վարվող հաշվապահական գրանցումների հիման վրա՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) համաձայն ներկայացնելու նպատակով:

ՖՀՄՍ -ները ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների խորհրդի կողմից ընդունված Ստանդարտները և մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

- Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS)
- Հաշվապահական հաշվառման Միջազգային Ստանդարտները (IAS)
- Մեկնաբանությունները՝ թողարկված ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

2.3 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ ֆինանսական գործիքների, օգուտների և վնասների միջոցով արտահայտվող ներդրումների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումների, որոնք չափվում են իրական արժեքով:

2.4. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն (դրամ) է, որը հանդիսանում է ԸՆկերության ֆունկցիոնալ արժույթը: Դրամով ներկայացված ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազարների ճշտությամբ:

2.5. Դատողությունների, գնահատումների և ենթադրությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ համապատասխան կազմման համար Ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Ներկայացման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ ՖՀՄՍ) և կիրառվում է սկզբնական արժեքի հիմունքը բացառությամբ, որոշ վերագնահատված ակտիվների և ֆինանսական գործիքների: Սկզբնական արժեքը ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին վճարված (վճարվելիք), ստացված (ստացվելիք) դրամական միջոցների չափն է, իսկ ոչ դրամային հատուցման դեպքում՝ հատուցման իրական արժեքը:

Ստորև ներկայացված են հաշվապահական հաշվառման հիմնական քաղաքականությունները.

3.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին:

Ակտիվը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն իրացնել, վաճառել կամ սպառել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ակնկալում է այն իրացնել հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) այն դրամական միջոց է կամ դրամական միջոցների համարժեք, բացառությամբ երբ դրա փոխանակումը կամ օգտագործումը՝ պարտավորություն մարելու նպատակով, սահմանափակված է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիսների ընթացքում:

Բոլոր այլ ակտիվները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Պարտավորությունը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն մարել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ենթակա է մարման հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) կազմակերպությունը չունի անվերապահ իրավունք՝ հետաձգելու մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիս:

Բոլոր այլ պարտավորությունները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում ծախսերը ներկայացվում են ըստ գործառնության դասակարգմամբ:

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում է միայն մեկ տարվա համադրելի տեղեկատվություն:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում և ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում տոկոսների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում շահաբաժինների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Ֆինանսական հաշվետվություններում էական տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին:

3.2 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Ինքնարժեքը հաշվարկվում է «Առաջին մուտք առաջին ելք» /ԱՄԱԵ/ կամ միջին կշռված արժեքի բանաձևով և ներառում է ձեռքբերման արժեքը, վերամշակման ծախսումները և այլ ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են պաշարները գտնվելու վայր հասցնելու և վիճակի բերելու համար: Պատրաստի և անավարտ արտադրանքի ինքնարժեքում ներառվում են նաև արտադրական վերադիր ծախսումները հիմնվելով արտադրական նորմատիվային ցուցանիշների վրա: Արտադրական նորմատիվները հաստատվում են տնօրինության կողմից և ենթակա են պարբերական վերանայման:

Իրացման զուտ արժեքը դա սովորական գործունեության ընթացքում հնարավոր վաճառքի գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Կազմակերպությունում արտադրանքը թողարկվում է շարունակական հիմունքով մեծ քանակությամբ, ուստի փոխառության ծախսումները չեն կապիտալացվում:

Պաշարների նյութեր բաժնում ներառվում են նաև այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Դրանք են պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, արտադրական և տնտեսական գույքը, ժամանակավոր կառույցները, հատուկ հագուստը և կոշիկները, անկողնային պարագաները, ճաշարանային սպասքը և այլն: Այս ակտիվները ապաճանաչվում են դրանց շահագործումը սկսելու պահին:

3.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերը հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է հիմնական միջոցի միավորի ձեռքբերմանը կամ կառուցմանը վերաբերող բոլոր այն ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են այն աշխատանքային վիճակի բերելու համար: Սկզբնական արժեքը իր մեջ կարող է ներառել նաև փոխառության ծախսումները (տես փոխառության ծախսումներ բաժինը), ինչպես նաև ապատեղակայման, քանդման, և տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումների գումարը (տես պահուստներ բաժինը), ինչպես նաև ներկրման տուրքերը և չփոխհատուցվող հարկերը:

Հիմնական միջոցների հետագա ծախսումները՝ ներառյալ նշանակալի մասերի փոխարինման արժեքը ավելացվում են ճանաչված հիմնական միջոցի արժեքին, եթե հավանական է դրա գծով ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսք և արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Փոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները՝ ներառյալ մանր դետալների ծախսումները ճանաչվում են ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Հողամասը և շենքերը առանձին ակտիվներ են դիտարկվում և հաշվառվում են առանձին-առանձին, նույնիսկ երբ դրանք ձեռք են բերվում միասին:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքը որոշվում է որպես այն գումարը, որով հնարավոր կլիներ վաճառել ակտիվը տվյալ պահին, եթե լիներ այն տարիքի և վիճակի, որն ակնկալվում էր, որ կլիներ դրա օգտակար ծառայության վերջում:

Այն դեպքերում, երբ ակտիվը օգտակար ծառայության վերջում որպես թափոն չունի զգալի արժեք, և գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը գերազանցում է մնացած տնտեսական ծառայության ժամկետի 80%-ը, ապա մնացորդային արժեքը գնահատվում է 0:

Մաշվածության մեթոդը արտացոլում է այն մոդելը, որով կազմակերպությունը ակնկալում է սպառել ակտիվի տնտեսական օգուտները: Եթե գնահատման պահին տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ, ապա մաշվածության հաշվարկման համար օգտագործվում է ուղիղ գծային մեթոդը: Առանձին բաղադրիչների համար կարող է հաշվարկվել առանձին մաշվածություն:

Յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում կազմակերպության տնօրենի հրամանով ստեղծված հանձնաժողովների կողմից վերանայվում են հիմնական միջոցների մնացած օգտակար ծառայության ժամկետները, մնացորդային արժեքները և մաշվածության հաշվառման մեթոդները:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունները որոշելու համար կազմակերպությունն առաջնորդվում է ըստ դասերի հետևյալ ուղեցույցերով.

- Շենքեր շինություններ 100 տարի,
- Մեքենա-սարքավորումներ 100 տարի,
- Բեռնատար ավտոմեքենաներ 100 տարի,
- Մարդատար ավտոմեքենաներ 100 տարի,
- Տնտեսական և գրասենյակային գույք 100 տարի,
- Համակարգչային տեխնիկա 100 տարի
- Հոսքային գծեր և ռոբոտատեխնիկա 8 տարի
- Վերագնահատումից տարբերություն:

Ակտիվի մաշվածության հաշվարկը սկսվում է, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, և դադարում է ակտիվի որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելուց և ակտիվն ապաճանաչելուց:

3.4. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույք է համարվում այն գույքը (հող կամ շինություն), որը պահվում է վարձակալությունից և/կամ դրա արժեքի աճից եկամուտ վաստակելու նպատակով: Ներդրումային գույքը չափվում է սկզբնական արժեքով և կիրառվում է հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքի մոդելով հաշվառման կանոնները ըստ ՀՀՄՍ 16-ի:

3.5. Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և օտարման խումբ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները (կամ օտարման խումբը) դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվ, երբ դրանց հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման վաճառքի ձևով և վաճառքի տեղի ունենալը շատ հավանական է:

Հիմնական միջոցի, ոչ նյութական ակտիվի, ներդրումային գույքի, բաժնեմասնակցության կամ սկզբնական արժեքի մեթոդով հաշվառվող ներդրումների, ինչպես նաև օտարման խումբ կազմող ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգման համար անհրաժեշտ է, որ ակտիվը (կամ խումբը) իր ներկա վիճակում պատրաստ լինի անմիջապես վաճառելու համար և ակտիվորեն առաջարկվի շուկայում խելամիտ գնով:

Որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվ կամ օտարման խմբի բաղադրիչ վերադասակարգումից անմիջապես առաջ ակտիվներն ու պարտավորությունները վերաչափվում են ըստ համապատասխան ՖՀՄՍ-ների և ակտիվի կամ պարտավորության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Հետագայում դրանք չափվում են վերադասակարգման պահի հաշվեկշռային արժեքից և հաշվետու ամսաթվի իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով: Այս վերաչափումները ամբողջությամբ ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

3.6. Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներն ունեն որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ և հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ձեռնարկատիրական գործունեության ձեռքբերման օրվա իրական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված հետազոտության ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր գիտական կամ տեխնիկական գիտելիքներ և իմացություն ձեռքբերելու ակնկալիքով, ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված մշակման ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր կամ եականորեն բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակների, գործընթացների, համակարգերի կամ ծառայությունների ստեղծումը պլանավորելու և նախագծելու համար, ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվ միայն այն դեպքում երբ.

- ծախսումները ինարավոր է արժանահավատորեն չափել,
- առկա է ակտիվը ավարտուն վիճակի հասցնելու, օգտագործելու կամ վաճառելու տեխնիկական իրագործելիությունը, ղեկավարության մտադրությունն ու կարողությունը,
- ապահովված է մշակումն ավարտելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսների առկայությունը,
- ինարավոր է ցուցադրել այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու ապագա տնտեսական օգուտներ:

Մնացած մշակման ծախսումները ճանաչվում են որպես ժամանակաշրջանի ծախս:

Ամորտիզացիան հաշվառվում է գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում ուղիղ գծային մեթոդով, եթե տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները որոշվում են ղեկավարության կողմից կատարված կանխատեսումների և ֆինանսական պլանավորման հիման վրա: Օգտակար ծառայությունն ու ամորտիզացիոն մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր տարվա վերջում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները 3 – 10 տարի են:

Ոչ նյութական ակտիվների հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ դրանք ավելացնում են ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսքը: Մնացած բոլոր հետագա ծախսումները՝ ներառյալ տարեկան վճարներն ու ներստեղծված ապրանքանիշերը ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

3.7. Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարվում է վերլուծություն արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Արժեզրկման հայտանիշի առկայության դեպքում գնահատվում է այդ ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես իրական արժեքից (հանած վաճառքի անհրաժեշտ ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների ապագա հոսքերը հաշվարկվում են ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որը սովորաբար կազմակերպության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն է:

Երբ առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, ապա փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Կորպորատիվ ակտիվները բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին խելամիտ և հետևողական բաշխման հիմունքով, որը սովորաբար հաշվեկշռային արժեքների համամասնությունն է:

Անորոշ ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների, անավարտ ոչ նյութական ակտիվների և գուդվիլի արժեքը ստուգվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Արժեքը կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող գումարը: Արժեքը կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները:

Արժեքը կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեքը կորուստ ճանաչված չլիներ:

3.8. Արտաժույթ

Կազմակերպության գործունեության ֆունկցիոնալ արժույթ է համարվում ՀՀ դրամը, քանի որ գործունեությունը հիմնականում ծավալվում է ՀՀ տարածքում: ՀՀ դրամն է հանդիսանում նաև կազմակերպության ներկայացման արժույթը:

Արտաժույթով գործառնությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են ճանաչման պահի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ դրամային հոդվածների մնացորդները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս ֆինանսական արդյունքներում:

Արտաժույթով գործարքների և՛ սկզբնական ճանաչման համար և՛ հետագա վերաչափման համար կիրառվող սփոթ փոխարժեք է համարվում ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված տվյալ օրվա հաշվարկային փոխարժեքը:

3.9. Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի արժեքի մաս: Այլ փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս:

Այն ակտիվն է համարվում որակավորվող, որին անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված (սովորաբար 6 ամիսից ոչ պակաս) որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման կամ վաճառքի համար:

Փոխառության ծախսումները կարող են չկապիտալացվել, երբ շարունակական հիմունքով արտադրվող պաշարների անկախ արտադրական պրոցեսի տևողությունից և կենսաբանական ակտիվի հետ են կապված:

Կապիտալացվող փոխառության ծախսումները նվազեցվում են բացառապես որակավորվող ակտիվ ձեռքբերելու նպատակով ստացված փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումներից ստացված եկամուտների չափով:

3.10. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների բաղկացուցիչներ են համարվում դրամական միջոցները դրամարկղում, դրամական միջոցները ճանապարհին, ցպահանջ հաշիվների մնացորդները, մինչև 3 ամիս մարման ժամկետով հեշտ իրացվելի և ցածր ռիսկային ֆինանսական ներդրումների մնացորդները, ինչպես նաև բանկային օվերդրաֆտները: Վերջիններիս մնացորդները արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ընթացիկ պարտավորություններ բաժնում:

3.11. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հասույթը ներկայացվում է գեղչերի, հետ վերադարձի և քանակային գիշումների ազդեցության ճշգրտված գումարով:

Վաճառքից հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ փոխանցվում են սեփականության հետ կապված նշանակալի ռիսկերն ու հատույցները, ակընկալվում է տնտեսական օգուտների ներհույք, ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, չի պահպանվում վերահսկողություն ապրանքների նկատմամբ և հասույթի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ռիսկերն ու հատույցները համարվում են փոխանցված այն պահին, երբ ապրանքները ստացվում են հաճախորդի կողմից: Այնուամենայնիվ արտահանումների դեպքում ռիսկերն ու հատույցները փոխանցվում են այն պահին, երբ ապրանքները փոխանցվում են տրանսպորտային կազմակերպությանը, քանի որ սովորաբար այդ ապրանքները ենթակա չեն հետ վերադարձման: Առանձին գործարքներում կարող են սահմանվել հատուկ արտոնյալ պայմաններ, որոնց պատճառով ռիսկերի և հատույցների փոխանցման պահը հետաձգվի:

Եթե վճարման ժամկետը հետաձգվում է 60 օրից ավել ժամանակահատվածով, ապա հասույթը չափվում է ակընկալվող հատուցման գեղչված արժեքով կիրառելով պայմանական տոկոսադրույքը:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը գերազանցում է սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում այն դրույքը, որը գեղչում է ապասվող վճարումների գումարը՝ հասցնելով վաճառքի ընթացիկ գնին:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը չի գերազանցում սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում նմանատիպ պայմաններով ֆինանսական գործիքի գերակշռող եկամտաբերության դրույքը:

Մինչև 60 օր վճարման ժամկետով իրացումների դեպքում տոկոսների հաշվարկ չի կատարվում և հասույթը ճանաչվում է հատուցման անվանական արժեքով:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վարտվածության աստիճանի հիմունքով: Այն դեպքերում, երբ վարտվածության աստիճանը հնարավոր չէ չափել, հասույթը ճանաչվում է միայն կատարված այն ծախսումների չափով, որոնք անդիսհատուցվեն:

Այն դեպքերում, երբ դա հնարավոր է ավարտվածության աստիճանը որոշվում է կատարված ծախսումների և գործարքի գնահատված ընդհանուր ծախսումների հարաբերակցությամբ: Մնացած դեպքերում ավարտվածության աստիճանը որոշվում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված ծախսատանքների ուսումնասիրությամբ:

Տոկոսային հասույթը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքով, այնպես ինչպես նկարագրված է ըստ ՀՀՄՍ 39-ում:

3.12. Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում, որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն է գնել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել երկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սխտեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգուկություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա:

3.13. Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք կազմակերպությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել և որը կատարելու համար պահանջվում է տնտեսական օգուկների արտահոսք:

Երաշխիքների և անբարենպաստ պայմանագրերի գծով պահուստները չափվում են պարտականությունը կատարելու համար անհրաժեշտ միջոցների իրական արժեքի լավագույն գնահատականի հիման վրա՝ ելնելով անցյալ փորձից և ապագա ակնկալիքներից: Գնահատումը կատարվում է տնօրենի իրամանով կազմված հանձնաժողովների կողմից:

Ապատեղակայման և տեղանքի բարեկարգման գծով պահուստները չափվում են գնահատված գումարի ներկա արժեքով, եթե պահուստի ժամկետը գերազանցում է 5 տարին: Այսպիսի դեպքերում որպես գեղչման դրույք սովորաբար համարվում է կազմակերպության լրացուցիչ փոխառություններ գրավվելու տոկոսադրույքը:

Արձակուրդային վճարների և հավանական պարզևավճարների գծով պահուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջում ելնելով ընթացիկ և սպասվող աշխատավարձերի գումարից, աշխատանքային օրենսդրության պահանջներից և այլ կանխատեսումներից: Չուզահեռ ստեղծվում է նաև պահուստ արձակուրդային վճարների կամ պարզևավճարների մասով գործատուի կողմից կատարվելիք սոցիալական ապահովության վճարների համար:

3.14. Էական սխալներ

Էական սխալներ՝ ընթացիկ ժամանակաշրջանում բացահայտված սխալներ են, որոնք այնպիսի նշանակություն ունեն, որ նախորդ մեկ կամ ավելի ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները չեն կարող այլևս արժանահավատ համարվել, իրենց ներկայացման թվի էությունը:

Նախորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող էական սխալների ուղղման գումարը պետք է արտացոլվի հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվետվությունում, ճշտելով չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդը:

3.15. Ֆինանսական գործիքներ

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները ու ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով և դասակարգվում են հետևալ կատեգորիաներում՝ ելնելով գործարքի նպատակից և ղեկավարության ակնկալիքներից.

Ֆինանսական ակտիվներ

• Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ,

• Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ,

• Տրամադրված փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,

• Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

• Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ,

• Այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Կանոնավոր կերպով գնումների և վաճառքների դեպքում ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում են առևտրի ամսաթվին:

Վարկերի և փոխառությունների գծով ֆինանսական ակտիվները ու պարտավորությունները ճանաչվում են դրանց տրամադրման ամսաթվին:

Ֆինանսական գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են համապատասխան ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքում, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Վերջիններիս դեպքում դրանք ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվում է շուկայի հիման վրա: Սակայն պարտքային գործիքի շուկայի բացակայության դեպքում իրական արժեքը հաշվարկվում է որպես սպասվող հոսքերի ներկա արժեք որոշված նմանատիպ գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքով: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական գործարքի տոկոսադրույքը տարբերվում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքից, սակայն տարբերությունը չի գերազանցում շուկայական դրույքի 20%-ը, ապա ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքը համարվում է ճանաչման օրվա դրությամբ իրական արժեք:

Անտոկոս կամ ցածր տոկոսով ստացված ցպահանջ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեք է համարվում վարկի կամ փոխառության անվանական արժեքը, քանի որ դրանք ենթակա են մարման ցանկացած պահին՝ հնարավորության առկայության դեպքում, և կազմակերպության ղեկավարությունը ակնկալում է մարել դրանք շատ կարճ ժամկետներում:

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքով և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ծախս, եթե չեն ներառվում որակավորվող ակտիվի ինքնարժեքում ռամաձայն ՀՀՍՍ 23-ի: Այնուամենայնիվ ֆինանսական հաշվետվություններում շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով հաշվարկված տոկոսները չեն առանձնացվում իրական արժեքի հոփոխությունից առաջացող օգուտից կամ վնասից:

Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցվում են միայն այն դեպքում, երբ առկա է գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և ղեկավարությունը մտադիր է կամ հաշվարկը (մարումը) իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

3.16. Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Ֆինանսական ակտիվների համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դիտարկվում է որևէ արժեզրկման հայտանիշի առկայությունը: Ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեզրկման, եթե սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերը արժեզրկման հայտանիշ/ վկայում են այն մասին, որ ֆինանսական ակտիվի գծով սպասվող դրամական ներհոսքերը կարող են անբարենպաստ փոխվել:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումը հաշվարկվում է որպես հաշվեկշռային արժեքի և վերանայված դրամական հոսքերի գեղչված արժեքի, հաշվարկված սկզբնական տոկոսադրույքով, տարբերությունը:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումը գնահատվում է հավաքական հիմունքով՝ ելնելով համանման պարտքային բնութագրեր ունեցող պարտքերի պատմական կորուստների փորձից:

Եթե հետագայում արժեզրկումից կորուստը նվազում է որպես հետևանք մի դեպքի, որը տեղի է ունեցել արժեզրկումը ճանաչելուց հետո, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը ենթակա է հակադարձման, բացառությամբ որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնային գործիքների:

4. Բացահայտումներ Էական հոողվածների վերաբերյալ

4.1 Հիմնական միջոցներ

000 դրամ

	Շենքեր	Կառուցվածքներ	Փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտարտանտեսական գույք	Հողամաս	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Ազգնական արժեք									
2015 թ. 31 դեկտեմբերի 2015թ.	2087107	108825	151475	3509142	38223	94127	34100	12040631	18063630
Ավելացումներ այդ թվում	42122	35587	423241	1061051	158237	1507		666641	2388386
Վերազնահատումից									0
Ավազեցումներ			1449	4234		1743		1037857	1045283
2016 թ. 31 դեկտեմբերի 2016թ.	2129229	144412	573267	4565959	196460	93891	34100	11669415	19406733
Ավելացումներ այդ թվում	9022		22624	47466	50000			50105	179217
Վերազնահատումից									0
Ավազեցումներ			100	5032	155244	591			160967
2017 թ. 31 դեկտեմբերի 2017թ.	2138251	144412	595791	4608393	91216	93300	34100	11719520	19424983
Իրատակված մաշվածություն									
2015 թ. 31 դեկտեմբերի 2015թ.	205146	8867	7665	218490	9493	8193		2840469	3298323
Ցածկված մաշվածությունը	19467	1105	11628	351342	57443	1170		1333965	1776120
Վերազնահատումից									0
Ավազեցումներ			334	270		571		176022	177197
2016 թ. 31 դեկտեմբերի 2016թ.	224613	9972	18959	569562	66936	8792	0	3998412	4897246
Ցածկված մաշվածությունը	19824	1398	35202	242891	6825	1072		1332291	1639503
Վերազնահատումից									0
Ավազեցումներ			12	668	59464	187			60331
2017 թ. 31 դեկտեմբերի 2017թ.	244437	11370	54149	811785	14297	9677	0	5330703	6476418
Զուտ հաշվեկշռային արժեք									
2016 թ. 31 դեկտեմբերի 2016թ.	1904616	134440	554308	3996397	129524	85099	34100	7671003	14509487
2017 թ. 31 դեկտեմբերի 2017թ.	1893814	133042	541642	3796608	76919	83623	34100	6388817	12948565

4.2 Ոչ նյութական ակտիվներ

000 դրամ

	Լիցենզիա	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Վերականգնարարություն				
2015 թ. դեկտեմբերի 31-ը		883	23772	24655
Վերականգնարարություն այդ թվում				0
Վերականգնարարություն				0
Վերականգնարարություն				0
2016 թ. դեկտեմբերի 31-ը	0	883	23772	24655
Վերականգնարարություն այդ թվում				0
Վերականգնարարություն				0
Վերականգնարարություն				0
2017 թ. դեկտեմբերի 31-ը	0	883	23772	24655
Կուտակված մաշվածություն				
2015 թ. դեկտեմբերի 31-ը		883	18489	19372
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում			2377	2377
Վերականգնարարություն				0
Վերականգնարարություն				0
2016 թ. դեկտեմբերի 31-ը	0	883	20866	21749
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում			2377	2377
Վերականգնարարություն				0
Վերականգնարարություն				0
2017 թ. դեկտեմբերի 31-ը	0	883	23243	24126
Ընդամենը				
2016 թ. դեկտեմբերի 31-ը	0	0	2906	2906
2017 թ. դեկտեմբերի 31-ը	0	0	529	529

4.5 Պաշարներ

000 դրամ

	31.12.2016թ.	31.12.2017թ.
Շուք և կյուլթեր	1788922	1946624
Գեներալական ակտիվներ		
Մնավարտ արտադրանք		
Պատրաստի արտադրանք	983887	963733
Մաքրանք		
Շեղաներ	2772809	2910357

4.6 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, այդ թվում	2413058	1384576
1. Տրված կանխավճարներ	1904825	680381
2. Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	495575	689234
3. Դեբիտորական պարտքեր մատուցված առայուլթյունների գծով		
4. Դեբիտորական պարտքեր այլ պաշարների վաճառքների գծով		
4. Դեբիտորական պարտքեր ապահովագրական մատուցումների գծով		
5. Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	4877	914
- ԱԱԲ	1101	
- Եկամտահարկ		
- Անցիզային հարկ		
- Բույքահարկ		116
- Բողի հարկ	22	22
- Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկ	3754	776
- Այլ պարտադիր վճար		
6. Այլ դեբիտորական պարտքեր	7781	14047
Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստ		
Զուտ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	2413058	1384576

Տրված էլի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստի շարժը ներկայացվում է ստորև

000 դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Տրված կզբի մնացորդ	-	
Տարվա ընթացքում պահուստի աճ		
Պահուստի ծախս	-	
Տարեվերջի մնացորդ		0

4.7 Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ

000 դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Դրամարկղ	15074	279
Բանկային հաշիվներ	116569	165340
Ընդամենը	131643	165619

4.8. Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալի զուտ գումարը

4.8.1. Հայտարարված և վճարված կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կողմից հիմնադրման ժամանակ հայտարարվել են -7865480- հատ սովորական բաժնետոմս յուրաքանչյուրը 150 դրամի, որից վճարվել են 7865480 հատ 1179822 հազ. դրամի բաժնետոմսերը: Չվճարված բաժնետոմսեր չկան:

4.9. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

000դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	16151	14357
Շնորհի ստացում		
Շնորհի ծախսում	1794	1794
Մնացորդը տարեվերջին	14357	12563

4.2.2. Երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ

4.2.2.1. Երկարաժամկետ վարկեր

000դրամ

	31.12.16թ.			31.12.17թ.		
	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային և ծախս	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային և ծախս
Հասցրող տարեսկզբին	9400469	9400469		8884039	8884039	
Հասցվել է տարվա ընթացքում	834134	834134		292052	292052	
Հանվել է տարվա ընթացքում	1350564	1350564		1187377	1187377	
Հասցրող տարեվերջին	8884039	8884039	0	7988714	7988714	

4.2.2. Երկարաժամկետ փոխառություններ

000դրամ

	31.12.16թ.			31.12.17թ.		
	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային և ծախս	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Տոկոսային և ծախս
Հասցրող տարեսկզբին	7260475	7260475		7687946	7687946	
Հասցվել է տարվա ընթացքում	684157	684157		513994	513994	
Հանվել է տարվա ընթացքում	256686	256686		65796	65796	
Հասցրող տարեվերջին	7687946	7687946		8136144	8136144	0

4.11. Կարճաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ

4.11.1. Կարճաժամկետ վարկեր

000դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	0	
Ստացվել է տարվա ընթացքում		
Մարվել է տարվա ընթացքում		
Մնացորդը տարեվերջին	0	0

4.11.2. Կարճաժամկետ փոխառություններ

000դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	4870636	6078869
Ստացվել է տարվա ընթացքում	2559255	277011
Մարվել է տարվա ընթացքում	1351022	196962
Մնացորդը տարեվերջին	6078869	6158918

4.12 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
<i>Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում</i>	2213996	2949838
1. Ստացված կանխավճարներ	1367345	956027
2. Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	739877	1907327
3. Կրեդիտորական պարտքեր ասոցացված ծառայությունների գծով		
4. Կրեդիտորական պարտքեր պարտքեր այլ կապակցված կազմակերպությունների գծով		
5. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	56058	40832
- ԱԱԲ	37826	25741
- Եկամտահարկ	15839	9546
- Գույքահարկ	2075	
- Բողի հարկ	170	
- Այլ պարտադիր վճար	148	5545
6. Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	49627	44641
7. Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոց ապ. գծով	838	787
8. Այլ կրեդիտորական պարտքեր	251	224

4.13 Գահուստ

000 դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
<i>Գահուստ արձակուրդային վճարման գծով</i>		
Աշխատավարձ	30015	44118
Կենսաթոշակային ֆոնդ		

4.14 Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

000 դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Մասնավոր տարեկազմին	0	
Մարտիի ստացում		
Մեծատույց ստացված պաշարների և այլ ակտիվների վաճառք		
Մասնավոր տարեվերջին		0

4.15. Հասույթ

000դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Արտադրանքի իրացում	7392603	7079068
Ապրանքի իրացում		
Ծառայությունների մատուցում		
Ընդամենը	7392603	7079068

4.16. Վաճառքի ինքնարժեք

'000դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	600230	655406
Մաշվածության ծախս	1494051	1634310
Նյութական ծախսեր	3007676	2776256
Այլ ծախսեր	1422285	1403980
Ընդամենը	6524242	6469952

4.17. Այլ եկամուտներ

'000դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Հիմնական միջոցների օտարումներից օգուտ		
Պաշարների օտարումից եկամուտ	548202	1199264
Տիրանսական ներդրումից Տոկոսային եկամուտ		
Նյութական վնասի փոխհատուցումից եկամուտ	70	
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ		
Պարտավորության ներումից եկամուտ		
Հաշվետու տարվա հարկային տույժերի և տուգանքների ներումից եկամուտ		
Դեբիտորական պարտքերի պահուստի հակադարձումից		
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից օգուտ		
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	1794	1794
Ոչ բնթացիկ ակտիվների օտարումից եկամուտ	270	5
Ոչ գործառնական հեջավորման գործիքների վերաչափումից օգուտներ		
Գործառնական վարձակալությունից	3930	2325
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրում	1810	19978
Այլ եկամուտներ	4976	157587
Ընդամենը	561052	1380953

4.18. Վարչական և այլ ծախսեր

000դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
1. Վարչական ծախսեր, այդ թվում	223410	194287
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	109761	114540
Սոցիալական ապահովագրության վճարներ		
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	4636	5115
Գործուղման, ներկայացուցչական և վերապատրաստման ծախսեր	2241	3117
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	2382	2625
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	35793	36303
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	21143	1178
Բանկային, ապահովագրության, պահպանության և տրանսպորտային ծախսեր	35587	20821
Զինոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր հարկերից և տուրքերից	11816	7226
Վարչական այլ ծախսեր	51	3362
2. Իրացման ծախսեր	61	1144
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին		
Պահեստում գտնվող արտադրանքի, ապրանքների փաթեթավորման, տեսակավորման և պահպանման ծախսեր		
Բանկային ծառայությունների ծախսեր, ապահովագրության ծախսեր		
Տրանսպորտային և բեռնամիջատրանսպորտային ծախսեր		1026
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր		
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր		
Զինոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր		118
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	61	
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր		
Այլ իրացման ծախսեր		
3. Գործառնական այլ ծախսեր	394395	927152
Վասկաձեղի դեբիտորական պարտքերի պահուստի ստեղծման ծախսեր		
Այլ պաշարների օտարումից վաճառքներից ծախսեր	377558	907346
Անհուսալի դեբիտորական պարտքի դուրս գրում		
Պաշարների արժեքի փոփոխություններից ծախսեր		2136
Վարձակալության ծախսեր		
Երաշխիքային սպասարկման և վերանորոգման գծով ծախսեր		

Ծախսեր սույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	11189	7468
Արժեքների պակասորդներ և փչացումից կորուստներ, հատանված ապրանքի հետ կապված ծախսեր	4626	3298
Գործարանական այլ ծախսեր	1022	6904
4. Այլ ոչ գործարանական ծախսեր	8805	219293
Կապիտալի գերազանցումներից և գերաշագույնից ծախս		
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսեր	1939	2445
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս		
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	6866	216848
Այլ ծախսեր		
Ընդամենը	626671	1341876

4.19. Ֆինանսական ծախսեր

000դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Մտացված վարկերի հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ	636445	577250
Մտացված փոխառությունների հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	636445	577250

4.20. Շահույթահարկի գծով ծախս

000դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Ընթացիկ հարկ		
Հետաձգված հարկ	938	1163
Հարկային ակտիվ	28962	

7. Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

7.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Ընկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստը կազմել է հազար դրամ:

7.2 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է Ընկերության կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին մարելուն և անմիջականորեն կապված է Ընկերության դրամական միջոցների հավաքագրման հետ, ինչը նկարագրված է վերը նշված պարտքային ռիսկերում:

8. Իրական արժեք

Ղեկավարության համոզմամբ՝ ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

9. Պայմանականություններ

9.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել բնակչությունից դեբիտորական պարտքերի ժամանակին հավաքագրումը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված ռիսկերը և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

5. Ֆինանսական գործիքներ

5.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.15-ում:

5.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

000դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Փոխառություններ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	503356	703281
Մնացորդը դրամարկղում և բանկում	131643	165619
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ընդամենը	634999	868900

Ֆինանսական պարտավորություններ

000դրամ

	31.12.16թ.	31.12.17թ.
Վարկեր և փոխառություններ	6078869	14147632
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	789755	1952192
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Ընդամենը	6868624	16099824

Տես՝ ծանոթագրություն 3.15-ը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական գործիքի կատեգորիայի գծով հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նկարագրության համար:

6. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունն իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է սպարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

Յետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

10. Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը՝ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման արդյունքում հասցված վնասի ապահովագրություն չունի: Զանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

11. Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա է են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոնշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Դեկլարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

12. Կապակցված կողմեր և գործարքներ նրանց միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են.

12.1 Վերահսկողության փոխահարաբերություն

Ընկերությունը մայր, դուստր, ասոցացված կազմակերպություն չունի և չի վերահսկվում (այդ թվում ընկերակալից ազդեցության) այլ կազմակերպության կողմից:

Բաժնետոմս 49.35%-ը պատկանում է ՀՀ քաղաքացի Միխայիլ Հարությունյանին և մյուս 49.35% -ը MORACO HOLDINGS LIMITED :

Գործարքի անվանումը և ԱԱՀ	000 դրամ			
	Գործարքի գումար 31/12/17	Գործարքի գումար 31/12/16	Չմարվող մնացորդ 31/12/17	Չմարվող մնացորդ 31/12/16
Միխայիլ Հարությունյան				2283218
Փոխառության ստացում`		700		
Փոխարժեքային տարբերություն		618		
Փոխառության մարում		68200		
MORACO HOLDING LIMITED				124683
Փոխառության ստացում`				
Փոխարժեքային տարբերություն		-3904		
Փոխառության տոկոս		3432		

12.2 Ղեկավարության հատուցումները

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է հետևյալ հատուցումները, որոնք ներառված են անձնակազմի գծով ծախսումներում (տես ծանոթագրություն 5).

ԱԱՀ	31/12/16		31/12/17	
	Աշխ.	Կենս. ֆոնդ.	Աշխ.	Կենս. ֆոնդ.
Տևորեն - Խ. Անտոնյան	8424		8484	
Փոխտևորեն - Վ. Նիկոլյան	6172		5737	
Գլխ. Հաշվապահ - Կ. Մամիկոնյան	5188		5250	
Ընդամենը				

12.3 Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Մայր, դուստր կամ ասոցացված կազմակերպությունների և այլ կազմակերպությունների գծով

Անվանումը	000 դրամ			
	Գործարքի գումար 31/12/17	Գործարքի գումար 31/12/16	Չմարվող մնացորդ 31/12/17	Չմարվող մնացորդ 31/12/16
			3876597	3508973
Մետքսիմ ՍՊԸ				

Փոխառության ստացում	243124	2426386		
Փոխառության մարում	61256	1207086		
Ապրանքների և ծառայությունների ծեղք բերում	1539262	1745023		
Ապրանքների և ծառայությունների ծեղք բերման դիմաց վճարում	1342014	2316631		
Վաճառք	11492	24578		
Միկմետալ ՓԲԸ			2100335	1646523
Փոխառության ստացում	91	8255		
Փոխառության մարում		8781		
Ապրանքների և ծառայությունների ծեղք բերում	865759	19275		
Ապրանքների և ծառայությունների ծեղք բերման դիմաց վճարում	720	48379		
Վաճառք	3262118	4005807		
Ստացված կանխավճար	2850800	2695308		

Տնօրեն՝
Գլխ. Հաշվապահ

Խ. Անտոնյան
Կ Մամիկոնյան

4.7 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7: Ընկերության կանոնադրություն

Տպագրված է ընդամենը 1 օրինակ

ՕՐԻՆԱԿ 1

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՉԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՌԵԳԻՍՏՐԻ ԿՈՂՄԻՑ 31.07.1995թ.
Գրանցման թիվ 39.120.00360
Վկայական 01Ա 015155

Թիվ 05 փոփոխությունը գրանցված է
իրավաբանական անձանց պետական
ռեգիստրի Չարենցավանի տարածքային
բաժնի կողմից

«04» 11 2004թ.

Չարենցավանի տարածքային բաժնի պետ

[Handwritten signature]

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» բաց բաժնետիրական
ընկերության բաժնետերերի
«07» հոկտեմբերի 2004թ.
արտահերթ ընդհանուր ժողովի
որոշմամբ (արձ. թիվ 2)

Գլխավոր տնօրեն

S. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ»

ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

(Նոր խմբագրությամբ)

թ. ՉԱՐԵՆՑԱՎԱՆ, 2004թ.

1. Ընդհանուր դրույթներ

1.1. «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն)՝ համարվում է շահույթ ստանալու նպատակով հիմնադրված առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող իրավաբանական անձ է, որի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է Ընկերության նկատմամբ բաժնետերերի պարտավորական իրավունքը հավաստիացնող որոշակի թվով բաժնետոմսերի, որոնց տերերը (այսուհետ՝ Բաժնետերեր) իրավունք ունեն օտարել իրենց պատկանող բաժնետոմսերն առանց Ընկերության մյուս բաժնետերերի համաձայնության:

Ընկերությունը (նախկինում «ԹՈՒՋԵՉՈՒԼ» ԲԲԸ) հիմնադրվել է 33 կառավարության 1998թ.-ի սեպտեմբերի 4-ի թիվ 550 որոշման համաձայն «ՀԱՅՉՈՒԼ» (Չարենցավանի «Ավտոծուլ») ՓԲԸ-ի (նախկինում «Ավտոծուլ» պետական ձեռնարկության) պետական բաժնետոմսերը մրցույթով մասնավորեցման ճանապարհով բաց բաժնետիրական ընկերության վերակազմակերպման արդյունքում:

Ընկերությունը հանդիսանում է «Հայծուլ» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդը:

1.2. Ընկերության իրավունակությունը ծագում է նրա ստեղծման (պետական գրանցման) և դադարում է լուծարման ավարտի (լուծարման մասին պետական գրանցման) պահից:

1.3. Ընկերությունն ունի իր ֆիրմային անվանմամբ կլոր կնիք (հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն գրառումներով), դրոշմներ և բլանկներ, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով գրանցված խորհրդանիշ, ապրանքային, առևտրային և այլ նշաններ ու ֆիրմային այլ ռեկվիզիտներ:

1.4. Ընկերությունը իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է 33 քաղաքացիական օրենսգրքով (այսուհետ՝ Օրենսգրք), «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» 33 օրենքով (այսուհետ՝ Օրենքով) և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրական այլ ակտերով և սույն կանոնադրությամբ:

1.5. Ընկերության բաժնետերերի և Ընկերության միջև հարաբերությունները կարգավորվում են սույն կանոնադրությամբ:

1.6. Ընկերությունն իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է իրեն պատկանող ամբողջ գույքով:

Ընկերությունը պատասխանատու չէ իր բաժնետերերի պարտավորությունների համար:

1.7. Ընկերության բաժնետերերը պատասխանատվություն չեն կրում նրա պարտավորությունների համար և իրենց պատկանող բաժնետոմսերի արժեքի սահմաններում կրում են ընկերության գործունեության հետ կապված վնասների ռիսկը:

1.8. Հայաստանի Հանրապետությունը և համայնքները պատասխանատվություն չեն կրում Ընկերության պարտավորությունների համար: Ընկերությունն իր հերթին պատասխանատվություն չի կրում Հայաստանի Հանրապետության և համայնքների պարտավորությունների համար:

1.9. Ընկերության իրավական-կազմակերպչական ձևն է՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

1.10. Ընկերության ֆիրմային անվանումն է .

Հայերեն լրիվ՝ «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» Բաց բաժնետիրական ընկերություն
կրճատ՝ «ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ

Ռուսերեն լրիվ՝ «АСКЕ ГРУП» Открытое Акционерное Общество
կրճատ՝ «АСКЕ ГРУП» ОАО

Անգլերեն լրիվ՝ «ASCE GROUP» Open Joint-stock Company
կրճատ՝ «ASCE GROUP» Open J-S Company

1.11. Ընկերության գտնվելու վայրը և իրավաբանական (փոստային) հասցեն է՝
ՀՀ, Կոտայքի մարզ, 378562, ք. Չարենցավան, Երևանյան 2.

2. Ընկերության գործունեության նպատակը և առարկան

2.1. Ընկերության ստեղծման նպատակն է տնտեսական գործունեություն (այդ թվում առևտրային) իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումը:

2.2. Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են՝

- Թուջե, պողպատե և գունավոր մետաղների ձուլում,
- Սև և գունավոր մետաղների, նրանց առաջնային արտադրանքի արտադրություն,
- Մետաղե ջարդոնի առք ու վաճառք,
- Մեքենաների, մետաղահատ հաստոցների, սարքավորումների և օժանդակ նյութերի մեծածախ առևտուր,
- Չուլման սարքավորումների և հալման ինդուկտիվ վառարանների արտադրություն և մեծածախ առևտուր,
- Կենցաղային ապրանքների և պլաստմասայե իրերի արտադրություն և մեծածախ առևտուր,
- Առևտրամիջնորդային գործունեություն (ոչ բորսայական):

Ընկերությունը կարող է իրականացնել օրենքով չարգելված ցանկացած տնտեսական գործունեություն:

Օրենքով սահմանված գործունեության առանձին տեսակներով ընկերությունը կարող է զբաղվել միայն լիցենզիայի (հատուկ թույլտվության (առկայության դեպքում՝ լիցենզիա ստանալու պահից կամ նրանում նշված ժամկետում: Եթե լիցենզիայի հատկացման պայմաններում նախատեսված է, որ ընկերությունը բացի լիցենզավորվող գործունեությունից, այլ գործունեությամբ զբաղվել չի կարող, կամ սահմանափակումներ են դրվում գործունեության առանձին տեսակներով զբաղվելու վրա, ապա ընկերությունը լիցենզիայի գործողության ժամկետում իրավունք չունի զբաղվել այլ գործունեությամբ, բացառությամբ լիցենզիայով նախատեսվածների կամ այն գործունեություններով, որոնց մասին նշված է լիցենզիայի մեջ:

2.3. Ընկերությունն իրավունք ունի իր անունից ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ և կրել պարտականություններ, որոնք նրան անհրաժեշտ են օրենքով չարգելված ցանկացած գործունեություն իրականացնելու համար: Գործունեության առանձին տեսակներով, որոնց ցանկը սահմանված է ՀՀ Օրենսդրությամբ (այսուհետ՝ Օրենսդրություն) Ընկերությունը կարող է զբաղվել միայն լիցենզիայի հիման վրա:

3. Ընկերության իրավական վիճակը, իրավունքներն ու պարտականությունները

3.1. Ընկերությունը իրավաբանական անձ է, և ունի իր բաժնետերերի գույքից առանձնացված գույք, որը հաշվառվում է ինքնուրույն հաշվեկշռում և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով, կարող է իր անունից ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող:

Ընկերությունն իրավունք ունի՝ Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով բացել բանկային հաշիվներ Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա պետությունների բանկերում, ինչպես Հայաստանի Հանրապետության դրամով, այնպես էլ արտարժույթով:

3.2. Ընկերությունը իրավունք ունի իր կողմից թողարկվող բաժնետոմսերը տեղաբաշխել ինչպես բաց, այնպես էլ փակ բաժանորդագրության միջոցով և իրականացնել դրանց ազատ վաճառքը Օրենքի և այլ իրավական ակտերին համապատասխան:

3.3. Ընկերությունն իրավունք ունի.

- Ընկերությունը Օրենսդրությամբ չարգելված բոլոր ձևերով ձեռք բերել գույք, այդ թվում՝ արժեթղթեր, տիրապետել, օգտագործել ու տնօրինել դրանք և դրանցից ստացված եկամուտը կամ այլ օգտակար արդյունքները,
- օտարել, վարձակալության տալ, փոխանակել, Օրենսդրությամբ չարգելված այլ ձևերով փոխանցել գույքային իրավունքներ, լիներ գրավառու և գրավատու,
- ինքնուրույն կազմավորել իր ֆինանսական ռեսուրսները, այդ թվում՝ փոխառու միջոցների ներգրավմամբ Զայաստանի Զանրապետության և այլ պետություններում՝ ստանալ բանկային և առևտրային վարկեր, այդ թվում՝ արտարժույթով,
- Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իր անունից թողարկել և տարածել արժեթղթեր,
- Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կնքել պայմանագրեր և կրել պարտավորություններ,
- ինքնուրույն ընտրել իր արտաքին տնտեսական գործունեության վարման կարգը, այն իրականացնել անմիջականորեն, առանց միջնորդի կամ այլ կազմակերպության միջոցով՝ նրա հետ մտնելով պայմանագրային հարաբերությունների մեջ,
- ունենալ միջոցներ արտարժույթով: Օրենսդրությամբ չարգելված բոլոր միջոցներով ձեռք բերել (այդ թվում՝ ստանալ որպես արտաքին տնտեսական գործունեության արդյունք) արտարժույթով միջոցներ և ինքնուրույն տնօրինել, այդ թվում՝ վաճառել պետությանը, իրավաբանական անձանց և (կամ) ձեռնարկություններին, կազմակերպություններին կամ քաղաքացիներին,
- ինքնուրույն պլանավորել իր գործունեությունը, որոշել թողարկվող արտադրանքի, կատարվող աշխատանքների և մատուցվող ծառայությունների ծավալը, գները, իրենց մատակարարներին և արտադրանքը սպառողներին,
- Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով արտահանել և ներմուծել գույքի օբյեկտներ, արտադրված, գնված և այլ օրինական ձևով ստացված արտադրանք, ծառայություններ մատուցել և աշխատանքներ կատարել օտարերկրյա իրավաբանական անձանց և (կամ) ձեռնարկությունների, կազմակերպությունների և քաղաքացիների համար, օգտվել նրանց կատարած աշխատանքներից և մատուցած ծառայություններից, այլ պետություններում նրանց օրենսդրությանը համապատասխան իրականացնել ներդրումներ, ստեղծել իրավաբանական անձինք և (կամ) ձեռնարկություններ և անդամակցել իրավաբանական անձանց և (կամ) ձեռնարկություններին,
- ձեռք բերել իր կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի մի մասը,
- օգտվել Օրենսդրությամբ, Օրենսգրքով, Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված այլ իրավունքներից:

3.4. Ընկերությունը պարտավոր է՝

- Օրենսդրությամբ, Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով վարել հաշվապահական հաշվառում և ներկայացնել ֆինանսական ու վիճակագրական հաշվետվություն,
- ամեն տարի, ի գիտություն բոլորի, հրապարակել իր տարեկան հաշվետվությունը և հաշվապահական հաշվեկշիռը,
- աշխատանքային պայմանագրեր կնքել Ընկերության աշխատակիցների հետ,
- պատասխանատվություն կրել և փոխհատուցել իր կողմից հասցրած վնասը՝ կնքած պայմանագրերը չկատարելու կամ հարկ եղածին պես չկատարելու, կամ այլ անձանց սեփականության իրավունքը խախտելու համար,
- Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հայտարարել Ընկերության սնանկացման մասին այն դեպքում, երբ հնարավոր չէ բավարարել պարտատերերի օրինական գույքային պահանջները,

- ապահովել ԸՆկերության փաստաթղթերի (ԸՆկերության կանոնադրության, գույքի նկատմամբ գույքային իրավունքները հաստատող փաստաթղթերի, ԸՆկերության ներքին փաստաթղթերի, առանձնացված ստորաբաժանումների ու հիմնարկների կանոնադրությունների, տարեկան հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերի, կառավարման մարմինների նիստերի արձանագրությունների, Օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով նախատեսված այլ փաստաթղթերի) պահպանում, Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
- Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տեղեկություններ հրապարակել սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալի կամ բաժնետիրական ընկերության քվեարկվող բաժնետոմսերի ավելի քան քսան տոկոսը ձեռք բերելու մասին,
- կրել Օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ սահմանված այլ պարտավորություններ:

4. ԸՆկերության կանոնադրական կապիտալ

4.1. ԸՆկերության կանոնադրական կապիտալը որոշում է նրա պարտատերերի շահերը երաշխավորող ԸՆկերության գույքի նվազագույն չափը: ԸՆկերության կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափը չի կարող պակաս լինել բաց ԸՆկերության համար ԸՆկերության պետական գրանցման պահին գործող Օրենքով սահմանված չափից:

ԸՆկերության կանոնադրական կապիտալը կազմվում է բաժնետերերի ձեռք բերած բաժնետոմսերի անվանական արժեքից:

4.2. ԸՆկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1.179.822.000 (մեկ միլիարդ հարյուր յոթանասունինը միլիոն ութ հարյուր քսաներկու հազար) դրամ, որը կազմում է 7.865.480 հատ սովորական անվանական բաժնետոմսեր, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 150 դրամ:

Բոլոր 7.865.480 հատ բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են բաժնետերերի միջև և լրիվ վճարված են նրանց կողմից:

ԸՆկերության հայտարարված բաժնետոմսերի առավելագույն ծավալը կազմում է 996.834.900 (ինը հարյուր իննսունվեց միլիոն ութ հարյուր երեսունչորս հազար ինը հարյուր) դրամ՝ 150 դրամ անվանական արժեքով 6.645.566 (վեց միլիոն վեց հարյուր քառասունհինգ հազար հինգ հարյուր վաթսունվեց) հատ սովորական անվանական բաժնետոմսեր:

4.3. ԸՆկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կամ սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում ԸՆկերության տնօրենների խորհրդի (դիտորդ խորհրդի) (այսուհետ՝ խորհուրդ) որոշմամբ կարող է փոփոխել իր կանոնադրական կապիտալի չափը, որն ուժի մեջ է մտնում սույն կանոնադրության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելուց և ձեռնարկությունների պետական գրանցումն իրականացնող մարմնի կողմից Օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով գրանցելու պահից:

4.3.1. Կանոնադրական կապիտալի չափի ավելացումը.

ԸՆկերությունն իրավունք ունի բաժնետոմսերի անվանական արժեքը մեծացնելու կամ լրացուցիչ բաժնետոմսեր տեղաբաշխելու միջոցով ավելացնել իր կանոնադրական կապիտալը:

ԸՆկերությունը կարող է որոշում ընդունել լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման մասին միայն ԸՆկերության կանոնադրության մեջ հայտարարված բաժնետոմսերի քանակի սահմաններում և միայն նախկինում տեղաբաշխված բաժնետոմսերի լրիվ վճարված լինելու դեպքում:

Լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման մասին որոշմամբ պետք է սահմանվի՝

- լրացուցիչ տեղաբաշխվող հասարակ (սովորական) և յուրաքանչյուր տեսակի արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակը՝ այդ բաժնետոմսերի հայտարարված քանակի սահմաններում,

- լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ժամկետները և պայմանները, այդ թվում՝ Ընկերության բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվություն ունեցող բաժնետերերի և այլ արժեթղթերի սեփականատերերի միջև տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի արժեքը:

Եթե նախկինում տեղաբաշխված բաժնետոմսերի արժեքի գումարը լրիվ վճարված չէ, ապա Ընկերությունն իր կանոնադրական կապիտալը չի կարող մեծացնել ֆինանսական միջոցների ներգրավման հաշվին:

Ընկերությունն իր գործունեության ֆինանսական արդյունքներն ամփոփելուց հետո կարող է տեղաբաշխված բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման միջոցով ավելացնել կանոնադրական կապիտալը՝

- շահույթի մի մասը փոխանցելով կանոնադրական կապիտալ,
- Ընկերության կանոնադրական կապիտալի, պահուստային կապիտալի և արտոնյալ բաժնետոմսերի լուծարային և անվանական արժեքների տարբերության ընդհանուր գումարը գերազանցող գույքը (զուտ ակտիվները) կամ դրա մասը փոխանցելով կանոնադրական կապիտալ,
- Բաժնետոմսերի անվանական արժեքը մեծացնելու միջոցով Ընկերությունը չի կարող ավելացնել կանոնադրական կապիտալն ավելի, քան բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատված վերջին հաշվեկշռում կամ վերջին աուդիտի արդյունքներով սահմանված զուտ ակտիվների արժեքն է:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացման մասին որոշումն ընդունվում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ ժողով) կամ Խորհուրդը, եթե սույն կանոնադրությամբ կամ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ նրան տրված է այդ իրավասությունը :

Ընկերությունը չի կարող բաժնետոմսեր թողարկել իր տնտեսական գործունեությամբ առաջացած վնասները ծածկելու համար:

4.3.2. Կանոնադրական կապիտալի չափի նվազեցում

Ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափի նվազեցումը կարող է կատարվել.

- բաժնետոմսերի անվանական արժեքի փոքրացմամբ,
- բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի պակասեցմամբ այդ թվում օրենքով նախատեսված դեպքերում դրանց մի մասի ձեռքբերմամբ և մարմամբ:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցման նպատակով Ընկերության կողմից բաժնետոմսեր կարող են ձեռք բերվել միայն բաժնետոմսերի սեփականատերերի համաձայնությամբ: Ընդ որում այդ նպատակով Ընկերությանն առաջարկված բաժնետոմսերի ձեռք բերումը ընկերության պարտականությունն է: Եթե ձեռք բերման առաջարկված բաժնետոմսերի քանակը գերազանցում է համապատասխան որոշմամբ սահմանված քանակը, ապա բաժնետերերից բաժնետոմսերը գնվում են նրանց առաջարկներին համամասնորեն:

Ընկերությունն իրավունք չունի նվազեցնել կանոնադրական կապիտալը, եթե դրա հետևանքով նրա չափը ավելի կփոքրանա Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված նվազագույն կանոնադրական կապիտալի չափից:

Կանոնադրական կապիտալի չափի նվազեցման դեպքում մեկ տարուց ոչ պակաս ժամկետում բաժնետոմսերի հավաստագիրը փոխանակելու նպատակով կամ համապատասխան գրառում կատարելու համար չդիմելու դեպքում հավաստագրերը համարվում են անվավեր:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցման և Ընկերության կանոնադրության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու մասին

որոշումն ընդունվում է ժողովի կողմից՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4-ով, սակայն ոչ պակաս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 2/3-ից:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցման հետ կապված այլ խնդիրները կարգավորվում են Օրենսդրությամբ, Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

4.3.3. Ընկերությունն ունի պահուստային հիմնադրամ:

Ընկերության շահույթից մասնահանումների հաշվին ստեղծվում է պահուստային հիմնադրամ՝ կանոնադրական կապիտալի 15 տոկոսի չափով:

Եթե պահուստային հիմնադրամը կազմում է Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանվածից ավելի փոքր մեծություն, հատկացումներն այդ հիմնադրամին կատարվում է շահույթի 5 տոկոսից ոչ պակաս չափով, ինչպես նաև Ընկերության նոր արժեթղթերի թողարկման արժեքի և դրանց անվանական արժեքի միջև եղած տարբերությունից ստացվող միջոցներից:

Պահուստային հիմնադրամն օգտագործվում է Ընկերության կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Ընկերության պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե Ընկերության շահույթը և այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում:

Պահուստային հիմնադրամը չի կարող օգտագործվել այլ նպատակների համար:

4.3.4. Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ Ընկերությունը կարող է ստեղծել նաև շահութաբաժինների վճարման, սպառման, կուտակման, սոցիալական զարգացման և այլ հիմնադրամներ:

4.3.5. Ընկերության զուտ ակտիվների արժեքը գնահատվում է հաշվապահական հաշվեկշռի կամ աուդիտորական վերստուգման տվյալներով՝ Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

Եթե երկրորդ և յուրաքանչյուր հաջորդ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո պարզվի, որ Ընկերության զուտ ակտիվների արժեքը պակաս է Ընկերության կանոնադրական կապիտալից, ապա Ընկերությունը պարտավոր է հայտարարել և սահմանված կարգով գրանցել իր կանոնադրական կապիտալի նվազումը:

Եթե երկրորդ և յուրաքանչյուր հաջորդ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո պարզվի, որ Ընկերության զուտ ակտիվների արժեքը պակաս է Օրենքով սահմանված կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափից, Ընկերությունը պարտավոր է ընդունել որոշում լուծարման մասին:

Եթե սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցման կամ Ընկերության լուծարման որոշումը չի ընդունվել, ապա Ընկերության բաժնետերերը, պարտատերերը, ինչպես նաև պետության կողմից լիազորված մարմիններն իրավունք ունեն պահանջել Ընկերության լուծարում՝ դատական կարգով:

5. Բաժնետոմսեր և այլ արժեթղթեր

5.1. Ընկերությունը կարող է թողարկել և տեղաբաշխել փաստաթղթային (տպագրական եղանակով պատրաստված), որը կարող է թողարկել Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կամ ոչ փաստաթղթային ձևի անվանական բաժնետոմսեր և պարտատոմսեր: Ընդ որում բաժնետոմսերի թողարկման փաստաթղթային ձևը բաժնետոմսերի հավաստագիրն է:

5.2. Բաժնետիրոջ կողմից բաժնետոմսերի արժեքը վճարելուց և ընկերության պետական գրանցումից հետո ընկերությունը բաժնետերերի բաժնետոմսերը պետք է գրանցի իր բաժնետերերի ռեեստրի (գրանցամատյանի) բաժնետերերի անձնական հաշիվներում, ընդ որում ընկերության կողմից փաստաթղթային ձևով բաժնետոմսեր թողարկելու և տեղաբաշխելու դեպքում բաժնետոմս ձեռք բերած անձին (բաժնետիրոջը) պետք է տրվի բաժնետոմսերի հավաստագիրը:

Բաժնետոմսերի հավաստագիրը անվանական արժեքուղթ է, որը հավաստում է ընկերության մեկ կամ մի քանի բաժնետոմսերի նկատմամբ դրանց տիրապետողի (տիրապետողների) սեփականության իրավունքը:

Բաժնետոմսերի յուրաքանչյուր տեսակի համար բաժնետիրոջը տրվում է առանձին հավաստագիր: Հավաստագիրը տրվում է բաժնետոմսերի արժեքը վճարելուց հետո:

Բաժնետոմսերի հավաստագիրը պետք է պարունակի Օրենքով սահմանված ռեկվիզիտներ:

Բաժնետոմսերի հավաստագիրը պետք է համապատասխանի Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերով սահմանված արժեթղթերի պաշտպանվածության պահանջներին:

Հավաստագրով ներկայացվող բաժնետոմսերի կամ դրանց մի մասի փոխանցման կամ գրանցված բաժնետիրոջ անվանման (անվան) փոփոխման դեպքում, այդ բաժնետոմսերի հավաստագիրը վերադարձվում է և համարվում է չեղյալ: Նոր տիրապետողի անվանմամբ (անվամբ) տրվում է բաժնետոմսերի նոր հավաստագիր:

Բաժնետոմսերի նոր հավաստագրեր են տրվում նոր և նախկին տիրապետողների անվանումներով՝ հավաստագրով ներկայացվող բաժնետոմսերի մասնակի փոխանցման դեպքում:

Հավաստագրով ներկայացվող բաժնետոմսերի գրանցված բաժնետիրոջ անվանման (անվան) փոփոխման դեպքում բաժնետոմսերի նոր հավաստագիրը տրվում է գրանցված բաժնետիրոջ նոր անվանմամբ (անվամբ):

5.3. Բաժնետոմսն անբաժանելի է: Եթե երկու կամ ավելի անձինք սեփականատեր են մեկ բաժնետոմսի, ապա նրանք համարվում են մեկ բաժնետեր:

5.4. Ընկերությունը սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով կարող է թողարկել հասարակ (սովորական), ինչպես նաև մեկ կամ մի քանի ձևի արտոնյալ բաժնետոմսեր:

Ընկերության կողմից թողարկված հասարակ (սովորական) բաժնետոմսը ունի միևնույն անվանական արժեքը:

Ընկերությունը կարող է թողարկել և տեղաբաշխել Օրենսդրությամբ, Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված այլ արժեթղթեր:

5.5. Ընկերության բոլոր բաժնետոմսերն անվանական են:

Ընկերության կողմից թողարկված սովորական բաժնետոմսերի անվանական արժեքը պետք է լինի միևնույնը:

Ընկերության որոշակի տեսակի ամեն մի արտոնյալ բաժնետոմս ունի միևնույն անվանական արժեքը:

Ընկերությունը սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում թողարկում է հաստատագրված կամ փոփոխական շահութաբաժնով, կուտակման, փոխարկելի և այլ տեսակի արտոնյալ բաժնետոմսեր՝ Օրենքով սահմանված կարգով:

Ընկերության կողմից տեղաբաշխված արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքը չպետք է գերազանցի կանոնադրական կապիտալի 25 տոկոսը:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերը չունեն ձայնի իրավունք Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի (բացառությամբ՝ Ընկերության լուծարման կամ վերակազմակերպման հարցերի մասին քվեարկությունից, ինչպես նաև օրենքով սահմանված այլ դեպքերում):

Արտոնյալ բաժնետոմսերը կարող են փոխարկվել սովորական բաժնետոմսերի: Ընդ որում փոխարկելու ժամանակ Ընկերությունը պետք է մարի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերի նկատմամբ բոլոր պարտքերը կամ նրանց համաձայնությամբ պարտավորվի վճարել պարտքերն այլ ձևով:

5.6. Ընկերության լրացուցիչ տեղաբաշխված բաժնետոմսերը պետք է վճարվեն դրանց տեղաբաշխման մասին որոշմամբ սահմանված ժամկետում, բայց ոչ ուշ, քան դրանց տեղաբաշխման պահից մեկ տարվա ընթացքում:

Ընկերության բաժնետոմսերի և այլ արժեթղթերի դիմաց վճարումը կարող է լինել գույքը՝ ներառյալ դրամական միջոցները, արժեթղթերը, գույքային իրավունքները, մտավոր սեփականությունը:

Լրացուցիչ տեղաբաշխվող բաժնետոմսերի ձեռք բերման ժամանակ, որոնց դիմաց վճարումները նախատեսված է միայն դրամական միջոցներով, պետք է վճարվի դրանց անվանական արժեքի առնվազն 25 %-ը:

Ընկերության բաժնետոմսերը և այլ արժեթղթերը, որոնց դիմաց վճարումը նախատեսված է ոչ դրամական միջոցներով, դրանք ձեռքբերման ժամանակ վճարվում են լրիվ արժեքով:

Ջրապարակային վաճառքի միջոցով տեղաբաշխվող արժեթղթերի դիմաց վճարումը կատարվում է միայն դրամական միջոցներով լրիվ արժեքով:

Ընկերության հիմնադրման ժամանակ բաժնետոմսերի դիմաց հիմնադիրների կողմից վճարվող գույքի դրամական գնահատականը սահմանվում է հիմնադիրների միջև համաձայնեցմամբ, իսկ բաժնետոմսերի և այլ արժեթղթերի լրացուցիչ տեղաբաշխման դեպքում՝ Ընկերության տնօրենների խորհրդի (դիտորդ խորհրդի) որոշմամբ և ենթակա է գնահատման անկախ գնահատողի կողմից (աուդիտի):

Ընկերության տրամադրության տակ փոխանցված բաժնետոմսերը (չվճարված կամ հետ վերադարձված) չեն տալիս ձայնի իրավունք, հաշվի չեն առնվում ձայների հաշվարկման ժամանակ, այդ բաժնետոմսերով շահութաբաժիններ չեն հաշվարկում:

Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը հաստատում է բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքները և համապատասխան փոփոխություններ է կատարում կանոնադրությունում:

Ընկերության բաժնետոմսերին վերաբերվող այլ հարցերը կարգավորվում են Օրենսդրությամբ, Օրենսգրքով, Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ:

5.7. Ընկերության թողարկած բոլոր ապահովված պարտատոմսերի անվանական արժեքների գումարը չպետք է գերազանցի կանոնադրական կապիտալը կամ այն ապահովման գումարը, որը տրամադրված է Ընկերությանը պարտատոմսեր թողարկելու նպատակով: Պարտատոմսերը պետք է ունենան անվանական արժեք:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվում է Խորհրդի որոշմամբ՝ Օրենքով սահմանված կարգով:

Պարտատոմսերի թողարկման մասին որոշմամբ սահմանվում են դրանց մարման ձևը, ժամկետները և պայմանները:

Ընկերությունն իրավունք ունի թողարկել՝

- Ընկերության գույքի գրավով ապահովված պարտատոմսեր.
- երրորդ անձանց կողմից պարտատոմսերի թողարկման համար տրամադրված երաշխավորությամբ ապահովված պարտատոմսեր.
- առանց ապահովման պարտատոմսեր:

Ընկերությունը կարող է թողարկել ինչպես անվանական, այնպես էլ ըստ ներկայացնողի պարտատոմսեր:

Ընկերությունը պարտավոր է վարել իր կողմից տեղաբաշխված անվանական պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստր: Կորցրած անվանական պարտատոմսը վերականգնվում է Ընկերության կողմից՝ ողջամիտ վճարի դիմաց: Կորցրած ըստ ներկայացնողի պարտատոմսի սեփականատիրոջ իրավունքները վերականգնում է դատարանը:

Ընկերությունը կարող է թողարկել փոխարկվող պարտատոմսեր և այլ արժեթղթեր, որոնք տալիս են Ընկերության պարտատոմսերը և այլ արժեթղթերը բաժնետոմսերի փոխարկման կամ բաժնետոմսերի արտոնյալ ձեռք բերման իրավունք: Ընդ որում Ընկերությունն իրավունք չունի տեղաբաշխել փոխարկվող պարտատոմսեր և այլ արժեթղթեր, եթե ըստ տեսակների և դասերի հայտարարված բաժնետոմսերի քանակը պակաս է նշված տեսակների և դասերի բաժնետոմսերի քանակից, որոնք անհրաժեշտ են փոխարկվող պարտատոմսերը և այլ արժեթղթերը Ընկերության բաժնետոմսերի փոխարկելու հնարավորությունն ապահովելու համար:

Ընկերության պարտատոմսերին վերաբերվող այլ հարցերը կարգավորվում են Օրենսդրությամբ, Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ:

6. Բաժնետերերի իրավունքները և պարտականությունները

6.1. Ընկերության յուրաքանչյուր հասարակ (սովորական) բաժնետոմս տալիս է իր սեփականատեր հանդիսացող բաժնետիրոջը միևնույն իրավունքները:

Հասարակ (սովորական) բաժնետոմսի սեփականատերը Օրենքի և սույն կանոնադրության համաձայն իրավունք ունի՝

- մասնակցել ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով,
- մասնակցել Ընկերության կառավարմանը,
- ստանալ շահութաբաժիններ Ընկերության գործունեությունից առաջացած շահույթից,
- առաջնահերթ կարգով ձեռք բերել Ընկերության կողմից տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը,
- ստանալ Ընկերության գործունեության վերաբերյալ ցանկացած տեղեկատվություն՝ գաղտնի փաստաթղթերից բացի, այդ թվում կանոնադրությամբ սահմանված կարգով ծանոթանալ հաշվապահական հաշվեկշիռներին, հաշվետվություններին, Ընկերության արտադրատնտեսական գործունեությանը,
- ժողովներում իր իրավունքները ներկայացնելու համար լիազորել երրորդ անձի,

- հանդես գալ առաջարկություններով ժողովներում,
- ժողովներում քվեարկել իրեն պատկանող լրիվ վճարված բաժնետոմսերի ձայների չափով,
- հայցով դիմել դատարան ժողովի կողմից ընդունված և գործող Օրենսդրությանը և այլ իրավական ակտերին հակասող որոշումների բողոքարկման նպատակով,
- Ընկերության լուծարման դեպքում ստանալ պարտատերերի հետ կատարված հաշվարկներից հետո մնացած Ընկերության գույքի իր հասանելիք մասը կամ դրա արժեքը,
- ֆինանսական տարվա ավարտից հետո 30 օրվա ընթացքում ներկայացնել երկուսից ոչ ավելի առաջարկություններ ժողովի օրակարգի վերաբերյալ, ինչպես նաև առաջարկել էտրոհողի և վերստուգող հանձնաժողովի անդամության թեկնածուներ, եթե նա հանդիսանում է ձայնի իրավունք ունեցող բաժնետոմսերի առնվազն 2 տոկոսի սեփականատեր,
- Ընկերության միջոցների հաշվին կանոնադրական կապիտալի մեծացման դեպքում անվճար ստանալ համապատասխան քանակի սովորական բաժնետոմսեր,
- Ընկերության բաժնետերերն ունեն կանոնադրությամբ սահմանված ժամկետի ընթացքում կանոնադրական կապիտալում իրենց բաժնեմասերին համամասնորեն նոր բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունք, բացառությամբ Օրենքով նախատեսված դեպքերի:
- Բաժնետոմսեր ձեռք բերելու իրավունք սվող ընկերության արժեթղթերի տերերն իրենց իրավունքից օգտվում են բաժնետերերից առաջ՝ Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված ժամկետներում:
- Ընկերության կանոնադրական կապիտալի առնվազն 10% կազմող ձայնի իրավունք սվող բաժնետոմսերին տիրող բաժնետերերը կարող են պահանջել փորձագետ կամ փորձագետների խումբ՝ Ընկերության գործունեությանը վերաբերվող հաշվետվությունները և գաղտնիք ներկայացնող փաստաթղթերը ստուգելու նպատակով: Ստուգման հետ կապված ծախսերը փոխհատուցում են ստուգումը պահանջող բաժնետերերը,
- օտարել կամ այլ ձևով այլ անձանց փոխանցել իր սեփականությունը հանդիսացող բաժնետոմսը,
- օգտվել սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներից:

Հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի դիմաց շահաբաժինների վճարումները Ընկերության կողմից չեն երաշխավորվում:

6.2. Արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերերը իրավունք ունեն.

- մասնակցել ընկերության կառավարմանը,
- ստանալ Ընկերության գործունեության վերաբերյալ ցանկացած տեղեկատվություն՝ գաղտնի փաստաթղթերից բացի, այդ թվում՝ կանոնադրությամբ սահմանված կարգով ծանոթանալ հաշվապահական հաշվեկշիռին, հաշվետվություններին, Ընկերության արտադրատնտեսական գործունեությանը,
- ժողովներում իր իրավունքները ներկայացնելու համար լիազորել երրորդ անձի,
- հայցով դիմել դատարան ժողովի կողմից ընդունված և գործող Օրենսդրությանը և այլ իրավական ակտերին հակասող որոշումների բողոքարկման նպատակով,
- Ընկերության լուծարման դեպքում ստանալ Ընկերության գույքի իր հասանելիք մասը,
- մասնակցել ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը պատկանող հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով,
- հանդես գալ առաջարկություններով ժողովում,
- ստանալ շահաբաժիններ Ընկերության գործունեությունից առաջացած շահույթից,
- առաջնահերթ կարգով ձեռք բերել Ընկերության կողմից տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը:

Վերջին 3 ենթակետերով սահմանված իրենց իրավունքներից արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերը օգտվում են 5.5. և 7.2. կետերում սահմանված վերապահումներով:

6.3. Ընկերության բաժնետիրոջ բաժնետոմսերը անցնում են նրա ժառանգներին կամ իրավահաջորդներին:

6.4. Հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի սեփականատերերին չի կարող տրամադրվել նրանց պատկանող սովորական բաժնետոմսերի անվանական արժեքից և քանակից չբխող լրացուցիչ ձայնի իրավունք:

6.5. Բաժնետերերը պարտավոր են՝

- չիրապարակել Ընկերության գործունեության վերաբերյալ գաղտնիք ներկայացնող տեղեկություններ:

7. Ընկերության շահութաբաժինների վճարման կարգը

7.1. Ընկերությունն իրավունք ունի որոշում ընդունել տեղաբաշխված բաժնետոմսերի դիմաց եռամսյակային, կիսամսյակային կամ տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին:

Շահութաբաժինները վճարվում են Ընկերության զուտ շահույթից (կուտակված շահույթից): Որոշակի դասի արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժինները կարող են վճարվել հատուկ այդ նպատակով ստեղծված Ընկերության հիմնադրամների հաշվից:

Ըստ բաժնետոմսերի տեսակների և դասերի միջանկյալ (եռամսյակային և կիսամսյակային) շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունվում է Խորհրդի կողմից: Ըստ բաժնետոմսերի տեսակների և դասերի տարեկան շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշումն ընդունվում է Ժողովի կողմից՝ Խորհրդի առաջարկությամբ: Միջանկյալ շահութաբաժինների չափը չի կարող գերազանցել նախորդ ֆինանսական տարվա արդյունքներով բաշխված շահութաբաժնի 50%-ը: Տարեկան շահութաբաժինների չափը չի կարող ավել լինել Խորհրդի առաջարկածից և չի կարող պակաս լինել արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից:

Եթե Ժողովի որոշմամբ տարեկան շահութաբաժինների չափը ըստ բաժնետոմսերի առանձին տեսակների և դասերի սահմանվում է արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափին հավասար, ապա այդ տեսակների և դասերի բաժնետոմսերի դիմաց տարեկան շահութաբաժիններ չեն վճարվում:

Եթե Ընկերության Ժողովի որոշմամբ տարեկան շահութաբաժինների չափն ըստ բաժնետոմսերի առանձին տեսակների և դասերի սահմանվում է արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների չափից ավելի, ապա այդ տեսակների և դասերի բաժնետոմսերի դիմաց տարեկան շահութաբաժինները վճարվում են սահմանված տարեկան շահութաբաժնի և տվյալ տարում արդեն վճարված միջանկյալ շահութաբաժինների գումարի տարբերությամբ:

Ժողովը իրավունք ունի որոշում ընդունել առանձին տեսակների և դասերի բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժիններ չվճարելու կամ ոչ լրիվ չափով վճարելու մասին:

Տարեկան շահութաբաժինների վճարման ժամկետը սահմանվում է Ժողովի շահութաբաժիններ վճարելու մասին որոշմամբ: Միջանկյալ շահութաբաժինների վճարման ժամկետը սահմանվում է Խորհրդի միջանկյալ շահութաբաժիններ

վճարելու մասին որոշմամբ, բայց ոչ շուտ, քան տվյալ որոշման ընդունման պահից 30 օր անց:

Շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար հորհուրդը կազմում է շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը, որում պետք է ընդգրկվեն՝

- միջանկյալ շահութաբաժիններ վճարելու դեպքում՝ Ընկերության այն բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրում հորհրդի միջանկյալ շահութաբաժինների վճարելու մասին որոշման կայացման օրվանից առնվազն 10 օր առաջ.
- տարեկան շահութաբաժիններ վճարելու դեպքում՝ Ընկերության այն բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրում ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ:

7.2. Արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետերերին շահութաբաժինների վճարման առանձնահատկությունները՝

7.2.1. Յուրաքանչյուր դասի արտոնյալ բաժնետոմսի դիմաց վճարվող շահութաբաժինը և լուծարային արժեքը (որը վճարվում է ընկերության լուծարման ժամանակ) սահմանվում են ընդհանուր ժողովի կողմից դրամական գումարի տեսքով կամ որպես տոկոսադրույք արտոնյալ բաժնետոմսի անվանական արժեքի նկատմամբ:

7.2.2. Եթե ժողովի որոշմամբ թողարկվում և տեղաբաշխվում են երկու կամ ավելի դասերի արտոնյալ բաժնետոմսեր, ապա պետք է սահմանվի նաև շահութաբաժինների և լուծարային արժեքի վճարման հերթականությունը յուրաքանչյուր արտոնյալ բաժնետոմսի համար:

7.2.3. Երեք հաջորդական տարիների ընթացքում արտոնյալ բաժնետոմսերին հասանելիք շահութաբաժնի չվճարելը կարող է հիմք հանդիսանալ Ընկերությունը դատական կարգով լուծարելու համար:

7.3. Ընկերությունն իրավունք չունի որոշում ընդունել տեղաբաշխված բաժնետոմսերով շահութաբաժինների վճարման մասին, եթե՝

- լրիվ չի վճարվել Ընկերության կանոնադրական կապիտալը,
- Ընկերության կողմից հետ չեն գնվել բոլոր այն բաժնետոմսերը, որոնք պետք է հետ գնվեն Օրենսդրությանը համապատասխան:
- շահութաբաժիններ վճարելու որոշումն ընդունելու պահի դրությամբ Ընկերության տնտեսական վիճակը համապատասխանում է Օրենսդրությամբ սահմանված անվճարունակության (սնանակացման) հայտանիշներին, կամ դրանք ի հայտ կգան շահութաբաժինների վճարման հետևանքով.
- Ընկերության զուտ ակտիվների արժեքը պակաս է Ընկերության կանոնադրական կապիտալից կամ կպակասի շահութաբաժինների վճարման հետևանքով:

Ընկերությունն իրավունք չունի որոշում ընդունել (հայտարարել) շահութաբաժինների վճարման մասին տեղաբաշխված (հասարակ) սովորական բաժնետոմսերի և այն արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց, որոնց համար սահմանված չէ շահութաբաժնի չափը, եթե որոշում չի ընդունված շահութաբաժիններ վճարել արտոնյալ բաժնետոմսերի բոլոր այն դասերի դիմաց, որոնց համար վճարվող շահութաբաժնի չափը սահմանված է կանոնադրությամբ:

Ընկերությունն իրավունք չունի որոշում ընդունել (հայտարարել) շահութաբաժինների վճարման մասին տեղաբաշխված այն արտոնյալ բաժնետոմսերի դիմաց, որոնց համար շահութաբաժնի չափը սահմանված է, եթե

որոշում չի ընդունված շահութաբաժիններ վճարել արտոնյալ բաժնետոմսերի բոլոր այն դասերի դիմաց, որոնք վերոհիշյալ արտոնյալ բաժնետոմսերի նկատմամբ շահութաբաժիններ ստանալու առաջնահերթության իրավունք են տալիս:

8. Ընկերության կառավարման մարմինները

8.1. Ժողովը Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինն է: Ընկերությունը պարտավոր է ամեն տարի գումարել տարեկան ժողով:

Առաջին տարեկան ժողովը գումարվում է առաջին ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ընկերության տարեկան ժողովը գումարվում է Ընկերության հերթական ֆինանսական տարվա ավարտից հետո վեց ամսվա ընթացքում:

Տարեկան ժողովից բացի գումարվող ժողովները համարվում են արտահերթ: Արտահերթ ժողովները գումարվում են անհետաձգելի հարցերի քննարկման համար:

Արտահերթ ժողովները գումարվում են Խորհրդի որոշմամբ՝ սեփական նախաձեռնությամբ, ընկերության գործադիր մարմնի, վերաստուգող հանձնաժողովի (վերստուգողի), Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի կամ պահանջը ներկայացնելու դրությամբ Ընկերության առնվազն 10 տոկոս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետիրոջ(բաժնետերերի) պահանջով:

8.2. Ժողովի իրավասությանն են պատկանում՝

- ա) Ընկերության կանոնադրության հաստատումը, դրա մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, Ընկերության կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ.
- բ) Ընկերության վերակազմակերպումը.
- գ) Ընկերության լուծարումը.
- դ) Ընկերության ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը.
- ե) Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և անդամների լիազորության վաղաժամկետ դադարեցումը:
- զ) Խորհրդի նախագահի կամ անդամի աշխատանքի վարձատրության պայմանների որոշումը.
- է) Հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը.
- ը) Բաժնետոմսերի անվանական արժեքի փոքրացման, բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի կրճատման նպատակով Ընկերության կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերման, ինչպես նաև Ընկերության կողմից ձեռք բերված կամ հետ գնված բաժնետոմսերի մարման ճանապարհով կանոնադրական կապիտալի չափի նվազեցումը.
- թ) Հաստատել աշխատակցի բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը, դրանց բաժնետոմսերի համար վճարելու պայմանները և սեփականատերերի իրավունքները.
- ժ) Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի անդամների (վերստուգողի) ընտրությունը և նրանց (նրա) լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը.

- ժա) Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը.
- ժբ) Ընկերության տարեկան հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվեկշիռների, շահույթների և վնասների հաշվի, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը, տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը,
- ժգ) Ընկերության բաժնետոմսերի ձեռք բերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով.
- ժդ) Ժողովի վարման կարգը և Խորհրդի կանոնակարգը
- ժե) Հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը
- ժզ) Ընկերության կողմից բաժնետերերին տեղեկությունների և նյութերի հաղորդման ձևի որոշումը, ներառյալ զանգվածային լրատվության համապատասխան միջոցի ընտրությունը, եթե հաղորդումը պետք է իրականացվի նաև հրապարակային հայտարարության ձևով.
- ժէ) Բաժնետոմսերի համախմբումը (կոնսոլիդացիան), բաժանումը.
- ժը) Շահագրգռվածություն ներառող գործարքների կնքումը Օրենքով նախատեսված դեպքերում.
- ժթ) Ընկերության գույքի ձեռքբերման և օտարման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը Օրենքով նախատեսված դեպքերում.

Ժողովն իրավունք ունի քննարկել և որոշում ընդունել նաև Օրենքով ու սույն կանոնադրությամբ ժողովի իրավասությանը պատկանող ցանկացած հարցի շուրջը:

8.3. Սույն կանոնադրությամբ 8.2. կետի բոլոր ենթակետերով սահմանված կարգով որոշումների ընդունումը հանդիսանում է ժողովի բացառիկ իրավասությունը և չի կարող փոխանցվել Ընկերության գործադիր մարմնին:

Սույն կանոնադրությամբ 8.2. կետի բոլոր ենթակետերով սահմանված կարգով որոշումների ընդունումը հանդիսանում է ժողովի բացառիկ իրավասությունը և չեն կարող փոխանցվել որոշումն ընդունելու համար Խորհրդին:

8.4. Ժողովում ձայնի իրավունքներից օգտվում են՝

- ա) Ընկերության հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը:
- բ) Ընկերության արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:

8.5. Ժողովն իրավունք չունի քննարկել և որոշումներ ընդունել այն հարցերի շուրջ, որոնք Օրենքով չեն սահմանվել որպես ժողովի իրավասություն:

8.6. Ժողովի որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցող ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների պարզ մեծամասնությամբ, բացի 8.7. կետում սահմանված դեպքերից:

8.7. Սույն կանոնադրության 8.2 կետի «ա», «բ», «գ», «դ», «է», «ը» և «ժթ» ենթակետերով սահմանված հարցերի մասին որոշումներն ընդունվում են ժողովի կողմից ժողովին մասնակցող ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների երեք քառորդով, սակայն 8.2 կետի «գ» և «ը»

ենթակետերով սահմանված հարցերի շուրջ նաև ոչ պակաս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների երկու երրորդից:

8.8. Սույն կանոնադրության 8.2 կետի «բ», «ժգ», «ժդ», «ժե» «ժը» և «ժթ» ենթակետերով թվարկված հարցերով որոշումներն ընդունվում են բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ միայն հորհրդի ներկայացմամբ:

8.9. Ժողովն իրավասու է (քվորում ունի), եթե ընդհանուր ժողովի մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին ժողովում մասնակցելու համար գրանցվել են Ընկերության բաժնետերերը (նրանց ներկայացուցիչները), որոնք համատեղ տիրապետում են Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 50-ից ավելի տոկոսին:

Քվորումի բացակայության դեպքում հայտարարվում է Ընկերության նոր ժողովի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը: Նոր ժողովի գումարման դեպքում օրակարգի փոփոխություն չի թույլատրվում:

Ընկերության բաժնետերերի չկայացած ժողովի փոխարեն գումարվող նոր ժողովը իրավասու է, եթե մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Ընկերության բաժնետերերը (նրանց ներկայացուցիչները), որոնք համատեղ տիրապետում են Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 30-ից ավելի տոկոսին:

8.10. Բաժնետերն իրավունք ունի դատական կարգով բողոքարկել Օրենքի, այլ իրավական ակտերի և Ընկերության կանոնադրության պահանջների խախտմամբ ժողովի կողմից ընդունած որոշումը: Դատարանն իրավունք ունի ուժի մեջ թողնել ժողովի որոշումը, եթե այդ բաժնետիրոջ քվեարկության մասնակցելը չէր կարող ազդել քվեարկության արդյունքների վրա, թույլ տված խախտումները էական չեն:

8.11. Ժողովի վարման կարգի և հորհրդի կանոնակարգի մասին որոշումներ ընդունելու կարգը սահմանվում է ժողովի կողմից հաստատված Ընկերության ներքին փաստաթղթերով:

8.12. Ժողովի որոշումները (բացի տարեկան ընդհանուր ժողովի, ինչպես նաև 8.2 կետի «ժթ» ենթակետով նախատեսված հարցերով իրավիրված արտահերթ ժողովը) կարող են ընդունվել առանց ժողովի գումարման՝ հեռակա կարգով քվեարկության (հարցման) միջոցով:

Հեռակա կարգով քվեարկությամբ ընդունված ժողովի որոշումն օրինական ուժ ունի, եթե քվեարկությանը մասնակցել են Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի կեսից ավելին:

Հեռակա կարգով քվեարկության ժամանակ քվեաթերթիկները պետք է տրամադրվեն բաժնետերերին լրացրած քվեաթերթիկները Ընկերության կողմից ընդունելն ավարտելու պահից 30 օր առաջ:

8.13. Ժողովն իրավունք չունի փոփոխել ընդհանուր ժողովի օրակարգը, ինչպես նաև որոշումներ ընդունել օրակարգում չընդգրկված հարցերի վերաբերյալ:

8.14. Արտահերթ ժողովը գումարվում են հորհրդի որոշմամբ՝ սեփական նախաձեռնությամբ, վերաստուգող հանձնաժողովի (վերստուգողի), Ընկերության առևտրի իրականացնող անձի կամ պահանջը ներկայացնելու դրությամբ Ընկերության առնվազն 10 տոկոս ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետիրոջ (բաժնետերերի) պահանջով:

Արտահերթ ժողովի գումարման վերաբերյալ Խորհրդի որոշմամբ սահմանվում է արտահերթ ժողովի գումարման ձևը՝ բաժնետերերի համատեղ ներկայությամբ կամ հեռակա կարգով քվեարկության միջոցով:

8.15. Եթե Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված ժամկետներում տարեկան ժողով տեղի չի ունեցել, Ընկերության արտահերթ ժողով կարող է հրավիրվել միայն Ընկերության լուծարման կամ 8.2 կետի «ժբ» ենթակետում նշված հարցերը քննարկելու համար: Նշված հարցերով հրավիրված արտահերթ ժողովում այլ հարցեր չեն կարող քննարկվել, բացառությամբ 8.2 կետի «ժբ» ենթակետում նշված հարցերով կայացված որոշումներով պայմանավորված կանոնադրական կապիտալի նվազեցման դեպքերի:

8.16. Հաշվիչ հանձնաժողովի կազմը չի կարող 3 հոգուց պակաս լինել: Հաշվիչ հանձնաժողովի անդամներ չեն կարող լինել Խորհրդի անդամները, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի անդամները (վերստուգողը), Ընկերության տնօրենը կամ Ընկերության տնօրինության, վարչության անդամները, ինչպես նաև այն անձինք որոնք առաջադրված են այդ պաշտոնների թեկնածուներ:

Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով հաշվիչ հանձնաժողովի քանակական կազմը և անդամները, ինչպես նաև նրանց լիազորությունների ժամկետը սահմանվում են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ՝ Խորհրդի ներկայացմամբ:

8.17. Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեն՝

- Ընկերության սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը (անվանատերերը), իրենց պատկանող բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով.
- Ընկերության արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը (անվանատերերը), իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով.
- Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի անդամները (վերստուգողը).
- Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձը (եթե նրա եզրակացությունն առկա է գումարվող ժողովի նյութերում).

Ժողովին Խորհրդակցական ձայնի իրավունքով կարող են մասնակցել նաև Ընկերության բաժնետեր չհանդիսացող Խորհրդի և գործադիր մարմնի անդամները:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է Խորհրդի կողմից սահմանված տարվա, ամսվա, ամսաթվի դրությամբ՝ Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը չի կարող սահմանվել ավելի վաղ, քան ժողով գումարելու մասին որոշման ընդունումը և ավելի ուշ, քան ժողովի գումարումից 60 օրից ավելի:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը պետք է տրամադրվի ծանոթացման նպատակով Ընկերության այն բաժնետերերին, որոնք զբաղեցված են Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրում և տիրապետում են Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 10%-ին:

Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերը ծանուցվում են «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթում հրապարակելու միջոցով:

Ընկերությունը պարտավոր է ժողովի գումարման մասին իր բաժնետերերին ծանուցել, ժողովի գումարման օրվանից՝ առնվազն 15 օր առաջ:

ժողովում քվեարկությունը կատարվում է քվեաթերթիկների միջոցով, եթե Օրենքով այլ բան չի նախատեսված:

ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերին քվեաթերթիկները տրվում են ժողովին մասնակցելու համար գրանցված բաժնետիրոջը, ժողովի քվորումի առկայության դեպքում, եթե Օրենքով այլ բան չի նախատեսված:

Քվեաթերթիկները բաժնետերերին են հանձնվում անձամբ, եթե Օրենքով այլ բան չի նախատեսված:

Քվեաթերթիկների ձևը և բովանդակությունը հաստատվում է Խորհրդի որոշմամբ:

8.18. Բաժնետերերի մասնակցության կարգը ժողովին՝

- Բաժնետերը ժողովում մասնակցելու իր իրավունքը կարող է իրականացնել անձամբ կամ լիազորված ներկայացուցչի միջոցով:
- ժողովում բաժնետիրոջ ներկայացուցիչը գործում է Օրենսգրքի, Օրենքի կամ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմնի իրավական ակտերի, ինչպես նաև գրավոր ձևով կազմված լիազորագրի հիման վրա: Բաժնետիրոջ ներկայացուցիչը կարող է մասնակցել ժողովին միայն լիազորագրի առկայության դեպքում:
- Նույն բաժնետիրոջ կողմից տրված երկու և ավելի լիազորագրերի առկայության դեպքում ուժի մեջ է համարվում վերջին լիազորագիրը: Բաժնետերն իրավունք ունի ցանկացած ժամանակ փոխել իր լիազոր ներկայացուցչին կամ անձամբ մասնակցել ժողովին:

8.19. Քվեարկությունն ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում իրականացվում է «Ընկերության մեկ քվեարկող բաժնետոմս՝ մեկ ձայն» սկզբունքով:

8.20. Ընկերության գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը իրականացնում է Խորհուրդը:

Խորհրդի անդամները ընտրվում են տարեկան ընդհանուր ժողովի կամ անդամների լիազորությունը վաղաժամկետ դադարեցնելու դեպքում՝ արտահերթ ընդհանուր ժողովի կողմից: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ ընդհանուր ժողովներում կարող է քննարկվել, եթե արտահերթ ընդհանուր ժողովը որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին:

Խորհրդի քանակական կազմը սահմանվում է ժողովի որոշմամբ, բայց չի կարող 3 անդամից պակաս լինել:

Խորհրդի անդամների լիազորությունները դադարում են Խորհրդի հաջորդ կազմի ընտրվելուց հետո:

Խորհրդի ընտրությունները իրականացվում են հասարակ քվեարկությամբ:

Ընկերության այն բաժնետերերը, որոնք ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ տիրապետում են Ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 10 և ավելի տոկոսին, իրավունք ունեն առանց ընտրության ընդգրկվել Խորհրդի կազմում կամ դրանում նշանակել իրենց ներկայացուցչին: Այդ իրավունքը վերապահվում է նաև անվանատերերին:

Խորհրդի անդամ կարող է լինել Ընկերության բաժնետեր չհանդիսացող անձը:

Յուրաքանչյուր բաժնետեր Խորհրդում կարող է զբաղեցնել միայն մեկ տեղ:

Խորհրդի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը՝

ա) Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը:

- բ) Տարեկան և արտահերթ ընդհանուր ժողովների գումարումը, բացառությամբ Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերի:
- գ) Ժողովի օրակարգի հաստատումը:
- դ) Ժողովներին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարվա, ամսվա, ամսաթվի հաստատումը, ինչպես նաև բոլոր այն հարցերի լուծումը որոնք կապված են ժողովների նախապատրաստման ու գումարման հետ և վերապահված են խորհրդի իրավասությանը սույն կանոնադրության դրույթներին համապատասխան:
- ե) Սույն կանոնադրության 8.2 կետի «բ», «ժգ», «ժզ» և «ժէ» ենթակետերով նախատեսված հարցերի ներկայացումը ժողովների քննարկմանը:
- զ) Բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացումը:
- է) Պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխումը:
- ը) Գույքի շուկայական արժեքի որոշումը, Օրենքով սահմանված կարգով:
- թ) Ընկերության տեղաբաշխված բաժնետոմսերի, պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի ձեռքբերում և հետգնումը՝ Օրենքով նախատեսված դեպքերում:
- ժ) Ընկերության գործադիր մարմնի ձևավորումը, դրա լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, տնօրեն (գլխավոր տնօրենի), վարչության, տնօրինության անդամների վարձատրության և ծախսերի փոխհատուցումների վճարման կարգն ու պայմանները:
- ժա) Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի (վերստուգողի) վարձատրության և ծախսերի փոխհատուցումների վճարման կարգի և պայմանների վերաբերյալ ժողովի համար առաջարկությունների նախապատրաստումը:
- ժբ) Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի վճարման չափի սահմանումը:
- ժգ) Ընկերության բաժնետոմսերի դիմաց վճարվող տարեկան շահութաբաժինների չափի և վճարման կարգի վերաբերյալ ժողովի համար առաջարկությունների նախապատրաստումը:
- ժդ) Ընկերության բաժնետոմսերով միջանկյալ (եռամսյակային կամ կիսամսյակային) շահութաբաժինների չափի և վճարման կարգի սահմանումը:
- ժե) Ընկերության պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը:
- ժզ) Ընկերության կառավարման մարմինների գործունեությունը կանոնակարգող ներքին փաստաթղթերի հաստատումը:
- ժէ) Ընկերության կողմից դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը: Ընկերության դուստր և կախյալ ընկերություններում մասնակցությունը, եթե այդ մասնակցությունը իրենից խոշոր գործարք չի ներկայացնում:
- ժը) Ընկերության մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը:
- ժթ) Այլ կազմակերպություններին մասնակցության մասին որոշման ընդունումը, եթե այդ մասնակցությունը իրենից խոշոր գործարք չի ներկայացնում:

- ի) Ընկերության գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում.
- իա) շահագրգռվածություն ներառող գործարքների կնքումը, Օրենքով նախատեսված դեպքերում.
- իբ) Ընկերության վարչակազմակերպական կառուցվածքի հաստատումը.
- իգ) Ամենամյա ծախսերի նախահաշվի և դրա կատարողականի հաստատումը.
- իդ) Ընկերության հաստիքացուցակի հաստատումը.
- իե) Հոլդինգային ընկերությունների, առևտրային կազմակերպությունների այլ միությունների հիմնադրումը և մասնակցությունը.
- իզ) Օրենքով և Ընկերության կանոնադրությամբ այլ հարցերի լուծումը:

8.21. Խորհրդի բացառիկ իրավասության ենթակա հարցերը չեն կարող փոխանցվել Ընկերության գործադիր մարմնի լուծմանը:

8.22. Խորհրդի նախագահը՝

1. Կազմակերպում է Խորհրդի աշխատանքները.
2. Գումարում է Խորհրդի նիստերը և նախագահում է դրանք.
3. Կազմակերպում է նիստերի արձանագրության վարումը.
4. Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի հետ կնքում է պայմանագիր.
5. Նախագահում է ժողովներում:

Խորհրդի նախագահն ընտրվում է Խորհրդի անդամների կողմից Խորհրդի անդամների կազմից, Խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Խորհուրդը կարող է ցանկացած ժամանակ վերընտրել նախագահին կամ ընտրել նոր նախագահ՝ Խորհրդի անդամների ընդհանուր քանակի ձայների 2/3-ով:

8.23. Մինչև 500 բաժնետեր (քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատեր) ունեցող Ընկերությունում Խորհրդի նախագահի և տնօրենի պաշտոնները կարող են համատեղվել:

Բացառությամբ սույն կետում նախատեսված դեպքերից, Խորհրդի նախագահը չի կարող Ընկերությունում այլ վճարովի պաշտոն զբաղեցնել:

8.24. Խորհրդի անդամների լիազորությունների ընդհանուր տևողությունը չի սահմանափակվում:

8.25. Ժողովի որոշմամբ Խորհրդի անդամներին կարող է սահմանվել պարզևավճար կամ փոխհատուցվել նրանց ծախսերը, որոնք կապված են Խորհրդի անդամի պարտականությունների կատարման հետ:

Պարզևավճարի կամ փոխհատուցման չափն ու պայմանները սահմանվում են ժողովի որոշմամբ:

8.26. Խորհրդի նիստերը՝

1. Խորհրդի նիստերը գումարվում են Խորհրդի նախագահի կողմից՝ իր նախաձեռնությամբ, Խորհրդի անդամի, Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի (վերստուգողի), Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձի, Ընկերության միանձնյա գործադիր մարմնի, ինչպես նաև սույն կանոնադրությամբ սահմանված այլ անձանց պահանջով .

2. Խորհրդի նիստերի քվորումը չի կարող խորհրդի անդամների կեսից պակաս լինել.
3. Խորհրդի որոշումներն ընդունվում են նիստին ներկա խորհրդի անդամների ձայների մեծամասնությամբ, բացառությամբ Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերի.
4. Խորհուրդը կարող է հեռակա քվեարկությամբ(հարցման միջոցով) ընդունել որոշումներ:

8.27. Խորհրդի նախագահը ձայների հավասարության դեպքում ունի որոշիչ ձայնի իրավունք:

8.28. Խորհրդի անդամների թիվը ժողովի որոշված քանակի կեսից նվազելու դեպքում, Ընկերությունը գումարում է արտահերթ ժողով՝ Խորհրդի որոշմամբ, Խորհրդի կազմը լրացնելու նպատակով:

8.29. Խորհրդի նիստերն արձանագրվում են: Նիստի արձանագրությունը կազմվում է նիստի ավարտից 5-օրյա ժամկետում և արձանագրությունում նշվում են՝

- նիստի գումարման տարին, ամիսը, ամսաթիվը, ժամը և վայրը.
- նիստին ներկա անձինք.
- նիստի օրակարգը.
- քվեարկության դրված հարցերը և քվեարկության արդյունքները.
- նիստում ընդունված որոշումները:

Խորհրդի նիստի արձանագրությունը ստորագրվում է նիստին մասնակցող բոլոր անդամները, որոնք և պատասխանատվություն են կրում արձանագրությունում առկա տեղեկությունների հավաստիության համար:

8.30. Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Տնօրենը՝

- լուծում է Ընկերության ընթացիկ գործունեության վերաբերվող բոլոր հարցերը, բացի սույն կանոնադրությամբ սահմանված ժողովի և Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը վերաբերվող հարցերից,
- կազմակերպում է ժողովի և Խորհրդի որոշումների կատարումը, հաշվետու է նրանց և իրավունք չունի ինչպես ժողովի այնպես էլ Խորհրդի համար պարտադիր որոշումներ կայացնելու,
- գործում է բարեխղճորեն և ողջամիտ ի շահ իր կողմից ներկայացվող Ընկերության: Նա պարտավոր է Ընկերության բաժնետերերի պահանջով հատուցել իր կողմից Ընկերությանը, անձին պատճառած վնասները, եթե այլ բան նախատեսված չէ Օրենքով կամ պայմանագրով:

8.31. Խորհրդի նախագահը Տնօրենի հետ կնքում է աշխատանքային պայմանագիր: Խորհրդի նախագահի և Տնօրենի պաշտոնների համատեղման դեպքում, Տնօրենի հետ պայմանագիրը կնքում է Խորհրդի որոշմամբ՝ Խորհրդի անդամներից մեկը :

Տնօրենը սույն կանոնադրությամբ և Խորհրդի նախագահի հետ կնքված պայմանագրով իրեն վերապահած լիազորությունների սահմաններում՝

1. Տնօրինում է Ընկերության գույքը, այդ թվում ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կնքում Ընկերության անունից.
2. Ներկայացնում է Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում.
3. Գործում է առանց լիազորագրի.
4. Տալիս է լիազորագրեր.
5. Սահմանված կարգով կնքում է պայմանագրեր, այդ թվում՝ աշխատանքային.

6. Բանկերում բացում է Ընկերության հաշվարկային (այդ թվում՝ արտարժութային) և այլ հաշիվներ.
7. Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Ընկերության աշխատանքային ներքին կանոնակարգը, առանձնացված ստորաբաժանումների կանոնակարգերը, Ընկերության վարչակազմակերպական կառուցվածքը, հաստիքացուցակը.
8. Իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը.
9. Սահմանված կարգով աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Ընկերության աշխատակիցներին.
10. Աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ:

8.32. Խորհրդի անդամները, Ընկերության Տնօրենը ու Օրենքով սահմանված այլ անձինք Ընկերության առջև պատասխանատվություն են կրում իրենց գործողությունների (անգործության) հետևանքով Ընկերությանը պատճառած վնասների համար Օրենքով սահմանված կարգով:

9. Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության վերահսկում

9.1. Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության վերահսկումն իրականացնելու համար ժողովն ընտրում է Ընկերության վերստուգող հանձնաժողով (վերստուգող):

Վերստուգող հանձնաժողովի (վերստուգողի) իրավասությունները և ստուգումների իրականացման կարգը սահմանվում են Օրենսդրությամբ, Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ:

Վերստուգող հանձնաժողովը (վերստուգողը) հետևում է Ընկերության կառավարման մարմինների որոշումների կատարմանը, ստուգում է Ընկերության փաստաթղթերի համապատասխանությունն Օրենսդրությանը, այլ իրավական ակտերին և Ընկերության կանոնադրությանը:

Վերստուգող հանձնաժողովը (վերստուգողը) իրականացնում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության տարեկան արդյունքների ստուգումը, ստուգում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեությունը՝ սեփական նախաձեռնությամբ՝ ցանկացած ժամանակ, ժողովի կամ Խորհրդի որոշմամբ, ինչպես նաև Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 10 տոկոսի սեփականատեր բաժնետիրոջ (բաժնետերերի) պահանջով:

Վերստուգող հանձնաժողովը (վերստուգողը) իրավունք ունի պահանջել արտահերթ ժողովի գումարում՝ օրենքի պահանջներին համապատասխան:

Վերստուգող հանձնաժողովի (վերստուգողի) պահանջով նրան պետք է ներկայացվեն Ընկերության, նրա մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների, հիմնարկների ֆինանսատնտեսական գործունեությանը վերաբերող բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, նյութերը և բացատրությունները:

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են բացառապես տարեկան ժողովներում: Վերստուգող հանձնաժողովի անդամների ընտրության հարցը արտահերթ ժողովում կարող է քննարկվել, եթե արտահերթ ժողովը որոշում է ընդունել Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին:

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամները ընտրվում են ժողովի կողմից 3 տարի ժամկետով:

Վերստուգող հանձնաժողովը (վերստուգողը) հաշվետու է ժողովին:

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամների (վերստուգողի) վարձատրության և/կամ վճարվող փոխհատուցման չափերը և պայմանները սահմանվում են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ: Վերստուգող հանձնաժողովի անդամ (վերստուգող) կարող են լինել Ընկերության կառավարման մարմիններում չընդգրկված ցանկացած ֆիզիկական անձ:

Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի քանակական կազմը սահմանվում է ժողովի որոշմամբ, բայց չի կարող 3 հոգուց պակաս լինել:

Վերստուգող հանձնաժողովի նախագահը ընտրվում է վերստուգող հանձնաժողովի անդամների կազմից՝ հանձնաժողովի անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

Վերստուգող հանձնաժողովն (վերստուգողն) Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումների արդյունքների հիման վրա պատրաստում է եզրակացություններ:

Վերստուգող հանձնաժողովը (վերստուգողը) Ընկերության գործունեության տարեկան հաշվետվությունների և հաշվեկշռի ստուգման վերաբերյալ եզրակացությունը ներկայացնում է տարեկան ժողովին: Ընկերության տարեկան հաշվեկշռի հաստատման ժամանակ վերստուգող հանձնաժողովի (վերստուգողի) եզրակացությունը պարտադիր է:

9.2. Ժողովի որոշմամբ վերստուգող հանձնաժողովի իրավասությունը կարող է դրվել վերստուգողի վրա:

Հիսունից ավելի բաժնետեր (քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատե) ունենալու դեպքում Ընկերության վերստուգող հանձնաժողովի անդամների (վերստուգողի) ընտրության կամ նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման հարցերի քվեարկությանը չեն մասնակցում Խորհրդի անդամներին, ինչպես նաև տնօրենին (գլխավոր տնօրենին) պատկանող բաժնետոմսերը:

9.3. Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգման նպատակով Ընկերությունը կարող է ներգրավել աուդիտն իրականացնող անձի՝ աուդիտորի (կազմակերպություն կամ ֆիզիկական անձի), որը գույքային շահերով կապված չէ Ընկերության կամ նրա բաժնետերերի հետ:

Ընկերության գործունեության վերստուգումն այն բաժնետերերի պահանջով, որոնց հանրագումար բաժինը կազմում է տասը և ավելի տոկոս, պետք է անցկացվի ցանկացած ժամանակ: Այդ դեպքում աուդիտորի ծառայությունները վճարում են ստուգում պահանջող բաժնետերերը:

9.4. Սույն կանոնադրության 9.3. կետի 2-րդ պարբերությամբ սահմանված դեպքում, Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձը ընտրում և նրա հետ պայմանագիր են կնքում ստուգում պահանջող բաժնետերը (բաժնետերերը):

10. Ընկերության առանձնացված ստորաբաժանումներ, հիմնարկներ, դուստր և կախյալ ընկերություններ

10.1. Ընկերությունը իրավունք ունի սույն կանոնադրության դրույթների, Օրենսգրքի, Օրենքի և այլ իրավական ակտերի համաձայն ստեղծել առանձնացված ստորաբաժանումներ՝ (մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ) ինչպես Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, այնպես էլ այլ պետությունների տարածքում:

10.2. Ընկերության կողմից օտարերկրյա պետություններում մասնաճյուղերի ստեղծումը և ներկայացուցչությունների բացումն իրականացվում է մասնաճյուղերի և

ներկայացուցչությունների գտնվելու վայրի երկրի օրենքներին և այլ իրավական ակտերին համապատասխան, եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով այլ բան չի նախատեսված:

10.3. Կառավարչական, սոցիալ-մշակութային, կրթական կամ ոչ առևտրային բնույթի այլ գործունեություն իրականացնելու համար Ընկերությունը կարող է ստեղծել հիմնարկ:

10.4. Ընկերության կողմից օտարերկրյա պետություններում հիմնարկների ստեղծումը իրականացվում է հիմնարկների գտնվելու վայրի երկրի օրենքներին և այլ իրավական ակտերին համապատասխան, եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով այլ բան նախատեսված չէ:

10.5. Ընկերության առանձնացված ստորաբաժանումները և հիմնարկները իրավաբանական անձինք չեն և գործում են Ընկերության կողմից հաստատված կանոնադրության հիման վրա, իսկ նրանց ղեկավարներին նշանակում է Ընկերությունը:

10.6. Ընկերությունը կարող է լինել այլ ընկերության(այդ թվում՝ դուստր ու կախյալ) ու ընկերակցության հիմնադիր (մասնակից), բացառությամբ Օրենսգրքով, Օրենքով և այլ օրենքներով նախատեսված դեպքերի:

10.7. Ընկերությունն իրավունք ունի ունենալ իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող դուստր և կախյալ տնտեսական ընկերություններ:

10.8. Օտարերկրյա պետություններում դուստր կամ կախյալ ընկերությունների հիմնադրումը կամ մասնակցությունը կատարվում է դրանց գտնվելու վայրի երկրի օրենքներին և այլ իրավական ակտերին համապատասխան, եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

11. Ընկերության կանոնադրության մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը

11.1. Ընկերության կանոնադրության մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելը, ինչպես նաև կանոնադրությունը նոր խմբագրությամբ հաստատելը կատարվում է բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ, որն ընդունվում է դրան մասնակցած քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի կամ անվանատերերի ձայների երեք քառորդով:

11.2. Մասնաճյուղեր և (կամ) ներկայացուցչության ստեղծման կամ գործունեության դադարեցման հետ կապված տեղեկությունները կարող են մտցվել Ընկերության կանոնադրության մեջ:

11.3. Ընկերության կանոնադրության մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարելը, ինչպես նաև նոր խմբագրությամբ հաստատված կանոնադրությունը երրորդ անձանց համար ուժի մեջ են մտնում դրանց պետական գրանցման պահից:

12. Ընկերության վերակազմակերպումը և լուծարումը

12.1. Ընկերության վերակազմակերպումը (միաձուլումը, միացումը, բաժանումը, առանձնացումը, վերակազմավորումը) կատարվում է ժողովի որոշմամբ:

Ընկերության վերակազմակերպման այլ հիմքերը, ինչպես նաև նրա վերակազմակերպման կարգը սահմանվում են Օրենսգրքով, Օրենքով և այլ օրենքներով:

Ընկերությունն իրավունք ունի վերակազմավորվել սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության և արտադրական կոոպերատիվի:

12.2. Ընկերությունը լուծարվում է Օրենսգրքով, Օրենքով և Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և սույն կանոնադրության դրույթների համաձայն:

12.2.1. Ընկերության լուծարումը՝ Ընկերության դադարումն է՝ առանց նրա իրավունքները և պարտականություններն իրավահաջորդության կարգով այլ անձանց անցնելու:

12.2.2. Ժողովը հաստատում է ամփոփիչ հաշվեկշիռը, ընդունում է որոշումներ՝ Ընկերության լուծարման կարգի և ժամկետների, ինչպես նաև պարտատերերի պահանջների բավարարումից հետո մնացած գույքի բաշխման կարգի մասին:

Ընկերության լուծարային հանձնաժողովը լուծարումն իրականացնում է ժողովում հաստատված ամփոփի հաշվեկշռի հիման վրա և լուծարման նախագծին համապատասխան:

Ընկերության լուծարման նախագիծն ընդգրկում է.

- Ընկերության ամփոփի հաշվեկշիռը.
- լուծարման կարգն ու ժամկետները.
- լուծարային հանձնաժողովի լիազորությունները.
- լուծարման ընթացքում Ընկերության գործունեության կարգը.
- այլ տեղեկություններ՝ ժողովի հայեցողությամբ:

12.2.3. Ընկերության լուծարման և լուծարային հանձնաժողովի ստեղծման մասին որոշումը կայացնում է ժողովը՝ դրան մասնակցող քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4-ով, սակայն ոչ պակաս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 2/3-ից:

12.2.4. Լուծարման հանձնաժողովի նշանակման պահից նրան են անցնում Ընկերության գործերի կառավարման լիազորությունները:

Լուծարվող Ընկերության անունից դատարանում հանդես է գալիս լուծարման հանձնաժողովը:

12.2.5. Լուծարման հանձնաժողովը պարտավոր է իրականացնել Ընկերության գույքի վերազնահատում, միջոցներ ձեռնարկել Ընկերության պարտատերերի հայտնաբերման, դեբիտորական պարտքերի ստացման ուղղությամբ, ինչպես նաև տեղեկացնում է պարտատերերին Ընկերության լուծարման մասին:

12.2.6. Լուծարվող Ընկերության գույքի օտարմանը կամ պարտքերի մարմանն ուղղված բոլոր գործողությունները կարող են իրականացվել միայն լուծարման հանձնաժողովի համաձայնությամբ:

12.2.7. Ընկերության լուծարման գործընթացում գտնվելու մասին տեղեկությունները (այդ թվում՝ լուծարման գործընթացի սկիզբը և ավարտը, լուծարման հանձնաժողովի կազմը) գրառվում են իրավաբանական անձանց պետական գրանցամատյանում՝ լուծարման հանձնաժողովի դիմումի հիման վրա:

12.3. Լուծարման հանձնաժողովի անդամները կարող են վարձատրվել ժողովի որոշմամբ սահմանված կարգով:

12.4. Լուծարման ընթացքում Ընկերությունն իրավունք ունի կնքել նոր գործարքներ և ստանձնել նոր պարտավորություններ՝ միայն Ընկերության պարտավորությունները կատարելու համար անհրաժեշտ ընթացիկ գործունեությունն ավարտելու անհրաժեշտության դեպքում:

12.5. Ընկերության լուծարումը համարվում է ավարտված, իսկ նրա գոյությունը դադարած, պետական գրանցման պահից:

12.6. Լուծարման հանձնաժողովի ստեղծման պահի դրությամբ ընկերության տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 10%-ի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերն իրավունք ունեն ընդգրկվել լուծարային հանձնաժողովի կազմում կամ նշանակել իրենց լիազոր ներկայացուցչին:

12.7. Պարտատերերի հանդեպ լուծարվող Ընկերության պարտավորությունները բավարարելուց հետո մնացած գույքը լուծարման հանձնաժողովը բաշխում է բաժնետերերի միջև՝ գործող Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

12.8. Եթե լուծարվող ընկերության գույքի արժեքն անբավարար է պարտատերերի պահանջները բավարարելու համար, ապա այն կարող է լուծարվել միայն սնանկության հետևանքով:

Հ Ա Ն Ո Ն Ա Գ Ր ՈՒ Յ ՈՒ Ն
«ԱՍԿԵ ԳՐՈՒՊ»
Հ Ա Յ Բ Ա Վ Ս Ե Տ Ի Ր ՈՒ Կ Ա Ց Ը Ն Կ Ե Ն ՈՒ Յ ՈՒ Ն
(նոր կազմակերպում)

կան

—/
I.S